

Liahona

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

Mga Kausaban sa Organisasyon
Gipahibalo aron sa **Paglig-on sa Kabatan-onan**

Si Presidente Nelson Midayeg
sa mga Panalangin sa Templo,
Paghigugma sa Uban

8 ka Bag-ong mga Templo
Gipahibalo

**Ang Paghunahuna
Ko Kanimong
(Ang Mesiyas),
ni Elspeth Young**

*“Sa paghisgut sa Pag-ula
sa Manluluwas, si Presidente
Russell M. Nelson miingon:*

*“Sama diha sa tanang
butang, si Jesukristo mao ang
atong labing halangdong ehem-
plo, “nga tungod sa kalipay nga
gibutang sa iyang atubangan
miantus sa krus” [Mga Hebreo-
hanon 12:2]. Hunahunaa
kana! Aron Iyang malahutay
ang pinakasakit nga kasinatian
nga nalahutay sukad dinhi sa
yuta, ang atong Manluluwas
nagtutok sa kalipay!’ . . .*

*“Sa samang paagi, ang
kalipay nga ‘giandam sa atong
atubangan’ mao ang kalipay sa
pagtabang sa Manluluwas diha
sa Iyang buhat sa katubanan.”*

Elder D. Todd Christofferson
sa Korum sa Napulog Duha ka
mga Apostoles, “Ang Hingpit
nga Kalipay sa mga Santos,” 17.

Mga Sulod sa Nobyembre 2019

Volume 22 • Numero 11

Sesyon sa Sabado sa Buntag

- 6 **Ang Mensahe, ang Kahulugan, ug ang Pundok sa Katawhan**
Elder Jeffrey R. Holland
- 9 **Tinuod nga mga Disipulo sa Manluluwas**
Elder Terence M. Vinson
- 12 **Magmatinud-anon, Dili ang Kawalay Pagtuo**
Stephen W. Owen
- 15 **Ang Hingpit nga Kalipay sa mga Santos**
Elder D. Todd Christofferson
- 19 **Espirituhanong Kapasidad**
Michelle Craig
- 22 **Walay Pagkapaling nga Pasalig ngadto kang Jesukristo**
Elder Dale G. Renlund
- 26 **Salig sa Ginoo**
Presidente Dallin H. Oaks

Sesyon sa Sabado sa Hapon

- 30 **Pagpaluyo sa mga General Authority, mga Area Seventy, ug Kinatibuk-ang mga Opisyaes sa Simbahan**
Presidente Henry B. Eyring
- 31 **Magmabinantayon ngadto sa Pag-ampo Kanunay**
Elder David A. Bednar
- 35 **Nakaplagnan pinaagi sa Gahum sa Basahon ni Mormon**
Elder Rubén V. Alliaud
- 38 **Mga Saksi, Mga Korum sa Aaronic nga Pagkapari, ug mga Klase sa Young Women**
Presidente Russell M. Nelson
- 40 **Mga Kausaban aron sa Paglig-on sa Kabatan-onan**
Elder Quentin L. Cook
- 44 **Dali, Sunod Kanako—Pang-alkontra nga mga Estratehiya ug Plano sa Ginoo sa Pagpangandam**
Mark L. Pace
- 47 **Makanunayon ug Lig-on nga Pagsalig**
Elder L. Todd Budge
- 50 **Human sa Pagsulay sa Atong Pagtuo**
Elder Jorge M. Alvarado
- 53 **Barugan ang Atong mga Saad ug mga Pagkigsaad**
Elder Ronald A. Rasband

Sesyon sa Kababayen-an

- 57 **Sa Dag-um ug Kahayag, Ginoo, Ubani Ako!**
Reyna I. Aburto
- 60 **Pagtahud sa Iyang Ngalan**
Lisa L. Harkness
- 67 **Hinigugmang Anak nga mga Babaye**
Bonnie H. Cordon
- 70 **Kababayen-an sa Pakigsaad nga Nakigtambayayong sa Dios**
Presidente Henry B. Eyring
- 73 **Duha ka Dagkong mga Sugo**
Presidente Dallin H. Oaks
- 76 **Espirituhanon nga mga Bahandi**
Presidente Russell M. Nelson

Sesyon sa Dominggo sa Buntag

- 80 **Pagkasakop diha sa Pakigsaad**
Elder Gerrit W. Gong
- 83 **Pagkaplag og Hingpit nga Kalipay sa Pagpaambit sa Ebanghelyo**
Cristina B. Franco
- 86 **Ang Inyong Mahinungdanong Pagpanimpalad**
Elder Dieter F. Uchtdorf
- 90 **Ang Hikap sa Manluluwas**
Elder Walter F. González
- 93 **Ayaw Paglingla Kanako**
Elder Gary E. Stevenson
- 96 **Ang Daku ug Ikaduhang Sugo**
Presidente Russell M. Nelson

Sesyon sa Dominggo sa Hapon

- 100 **Pagkabalaan ug ang Plano sa Kalipay**
Presidente Henry B. Eyring
- 104 **Pagkasayud, Paghigugma, ug Paglambo**
Elder Hans T. Boom
- 106 **Tuguti ang Atong Espiritu sa Pagkontrolar sa Atong Lawas**
Presidente M. Russell Ballard
- 110 **Gahum sa Pagbuntog sa Kaaway**
Elder Peter M. Johnson
- 113 **Magpas-an sa Atong Krus**
Elder Ulisses Soares
- 116 **Bunga**
Elder Neil L. Andersen
- 120 **Panapos nga Pakigpulong**
Presidente Russell M. Nelson
- 64 **Ang mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyaes sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 123 **Mga Balita sa Simbahan**
- 127 **Dali, Sunod Kanako—Pagkat-on gikan sa mga Mensahe sa Kinatibuk-ang Komperensya**

Ang Ika-189 nga Semiannual nga Kinatibuk-ang Komperensya

Sabado sa Buntag, Oktubre 5, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Henry B. Eyring
Pangbukas nga Pag-ampo: Elder Larry Y. Wilson
Panapos nga Pag-ampo:
Elder Steven R. Bangerter
Musika gidalit sa Tabernacle Choir sa Temple Square; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Andrew Unsworth, organista: “The Morning Breaks,” *Hymns*, nu. 1; “From All That Dwell below the Skies,” *Hymns*, nu. 90, arr. Wilberg; “As I Search the Holy Scriptures,” *Hymns*, nu. 277, arr. Murphy; “How Firm a Foundation,” *Hymns*, nu. 85; “Faith,” *Children’s Songbook*, 96–97, arr. Elliott; “Now Let Us Rejoice,” *Hymns*, nu. 3, arr. Wilberg.

Sabado sa Hapon, Oktubre 5, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Dallin H. Oaks
Pangbukas nga pag-ampo:
Elder Matthew L. Carpenter
Panapos nga Pag-ampo:
Elder Craig C. Christensen
Musika gidalit sa hiniusang choir sa mga stake sa Provo, Utah; Jim Kasen, direktor; Joseph Peeples, organista: “The Lord Is My Light,” *Hymns*, nu. 89, arr. Kasen; “Sweet Is the Work,” *Hymns*, nu. 147, arr. Kasen; “Redeemer of Israel,” *Hymns*, nu. 6; “Thy Spirit, Lord, Has Stirred Our Souls,” *Hymns*, nu. 157, arr. Kasen.

Sabado sa Gabii, Oktubre 5, 2019, Sesyon sa mga Babaye

Conducting: Joy D. Jones
Pangbukas nga Pag-ampo: Salote Tukuafu
Panapos nga Pag-ampo: Carol Costley
Musika gidalit sa hiniusang choir sa mga batang babaye nga Primary ug sa mga batanong babaye sa mga stake sa West Jordan, Utah; Kasey Bradbury, direktor; Linda Margetts, organista: “Praise to the Lord, the Almighty,” *Hymns*, nu. 72, arr. Webb; “We Thank Thee, O God, for a Prophet,” *Hymns*, nu. 19; “I Love to See the Temple,” *Children’s Songbook*, 95, arr. Mohlman; “He Sent His Son,” *Children’s Songbook*, 34–35, arr. DeFord.

Dominggo sa Buntag, Oktubre 6, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Henry B. Eyring
Pangbukas nga Pag-ampo:
Elder O. Vincent Haleck

Panapos nga pag-ampo: Becky Craven
Musika gidalit sa Tabernacle Choir sa Temple Square; Mack Wilberg, direktor; Brian Mathias ug Richard Elliott, mga organista: “How Wondrous and Great,” *Hymns*, nu. 267; “High on the Mountain Top,” *Hymns*, nu. 5, arr. Wilberg; “A Child’s Prayer,” *Children’s Songbook*, 12–13, arr. Perry; “Teach Me to Walk in the Light,” *Hymns*, nu. 304; “True to the Faith,” *Hymns*, nu. 254, arr. Lyon; “Love Divine, All Loves Excelling,” Wesley and Prichard, arr. Wilberg.

Dominggo sa Hapon, Oktubre 6, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Dallin H. Oaks
Pangbukas nga Pag-ampo: Elder Jack N. Gerard
Panapos nga pag-ampo: Douglas D. Holmes
Musika gidalit sa Tabernacle Choir sa Temple Square; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Richard Elliott, organista: “Come, Ye Children of the Lord,” *Hymns*, nu. 58, arr. Murphy; “I Stand All Amazed,” *Hymns*, nu. 193, arr. Murphy; “Let Us All Press On,” *Hymns*, nu. 243; “More Holiness Give Me,” *Hymns*, nu. 131, arr. Staheli.

Anaa nga mga Pakigpulong sa Komperensya

Aron ma-access ang mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diha sa Internet sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.ChurchofJesusChrist.org ug pagpili og pinulongan. Ang mga pakigpulong anaa usab sa unom ka semana human sa kinatibuk-ang komperensya, ang Iningles nga video ug audio nga mga recording maanaa na sa mga distribution center. Ang impormasyon sa kinatibuk-ang komperensya sa ma-access nga mga format para sa mga miyembro nga may kakulangan anaa sa disability.ChurchofJesusChrist.org.

Anaa sa Hapin

Atubangan: Gilitratohan ni Janae Bingham
Luyo: Gilitratohan ni Welden Andersen

Mga Litrato sa Komperensya

Mga litrato sa Siyudad sa Salt Lake gilitratohan ni Welden Anderson, Cody Bell, Janae Bingham, Randy Collier, Weston Colton, Bruno Lima, Brian Nicholson, Leslie Nilsson, Matthew Reier, Christina Smith, ug Dave Ward.

Internasyonal nga magasin sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Ang Unang Kapangulohan: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerritt W. Gong, Ulisses Soares

Editor: Randy D. Funk

Mga Adviser: Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Walter F. González, Larry S. Kacher, Adrián Ochoa, Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Tig-abag sa Pagmantala: Camila Castrillón

Pagsulat ug Pag-edit: David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Desinyo: Jeannette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhurst

Coordinator sa Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, José Chavez, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Marrison M. Smith

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-imprinta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apos: Nelson Gonzalez

Paghubad: Shahloom Alinsug

Mailing address: *Liahona*, FL 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

Ipadala ang subsripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa Dateline Philippines sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subsripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Paliugyaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subsripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subsripsyon paliugyaw tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumitir ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, FL 23, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0023, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas" o "direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi depende sa pinulongan.)

© 2019 pinaagi sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Giimprinta sa Estados Unidos sa Amerika ug sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa *Liahona* alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

November 2019 Vol. 22 No. 11. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Indeks sa Mamumulong

Aburto, Reyna I., 57
 Alliaud, Rubén V., 35
 Alvarado, Jorge M., 50
 Andersen, Neil L., 116
 Ballard, M. Russell, 106
 Bednar, David A., 31
 Boom, Hans T., 104
 Budge, L. Todd, 47
 Christofferson, D. Todd, 15
 Cook, Quentin L., 40
 Cordon, Bonnie H., 67
 Craig, Michelle, 19
 Eyring, Henry B., 30, 70, 100
 Franco, Cristina B., 83
 Gong, Gerrit W., 80
 González, Walter F., 90
 Harkness, Lisa L., 60
 Holland, Jeffrey R., 6
 Johnson, Peter M., 110
 Nelson, Russell M., 38, 76, 96, 120
 Oaks, Dallin H., 26, 73
 Owen, Stephen W., 12
 Pace, Mark L., 44
 Rasband, Ronald A., 53
 Renlund, Dale G., 22
 Soares, Ulisses, 113
 Stevenson, Gary E., 93
 Uchtdorf, Dieter F., 86
 Vinson, Terence M., 9

Index sa Hiligsgutan

Aaronic nga Pagkapri, 38, 40
 Babaye, mga, 70, 73, 76
 Balaod, mga, 73
 Basahon ni Mormon, 35, 80, 83, 110
 Bishop, mga, 38, 40
 Empleo, 50
 Espiritu Santo, 19, 35
 Gahum, 35, 76, 110
 Gugma, 73, 86, 104, 106, 110, 116
 Halad sa puasa, mga, 96
 Hingpit nga kalipay, 9, 15, 47, 83, 96, 116
 Hugot nga pagtuo, 6, 12, 19, 22, 47, 50, 67, 76, 116
 Humanitarian aid [Makatawhanon nga tabang], 96
 Integridad, 53
 Jesukristo, 6, 9, 15, 22, 26, 35, 44, 47, 53, 57, 60, 80, 83, 86, 90, 93, 100, 110, 113, 116
 Joseph Smith, 6, 93, 100, 104, 113, 120
 Kabatan-onan, 12, 38, 40, 53, 120
 Kahibalo, 104
 Kahimayaan, 73
 Kakabus, 96
 Kakulian sa panghunahuna, 57
 Kalibutan sa espiritu, 26, 106
 Kalipay, 100
 Kalisdanan, 15, 47, 50, 57, 90, 100, 104, 113, 116
 Kaminyoon, 73, 80
 Kasiguroan, 31
 Kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta, 86, 106
 Misyonaryo nga buhat, 83, 86
 Mortal nga lawas, 31, 106
 Ordinansa, mga, 38, 80, 116
 Organisasyon sa Simbahan, 40, 67

Pag-ampo, 19, 31, 104, 110
 Pag-fellowship, 12, 67
 Paghinulsol, 73, 100, 104, 106, 113
 Pag-ila, 76, 93
 Pagkaayo, 57, 90
 Pagkabalaan, 100, 120
 Pagkadisipulo, 9, 15, 19, 22, 60, 86, 96, 104, 113
 Pagka-espirituhanon, 12, 19, 44
 Pagkakabig, 15, 22, 35
 Pagkamasulundon, 15, 73, 93
 Pagkapari, 76, 80
 Pagkawalay kadasig, 110
 Pagkontrolar sa Kaugalingon, 106, 113
 Paglaum, 47, 90
 Pagpahiuli, 120
 Pagpangalagad, 70, 96, 104
 Pagpangandam, 31, 70
 Pagpangulo, 38, 40, 67
 Pagpasaylo, 113
 Pagsalig, 19, 26, 47
 Pagtuo sa kasulatan, 44, 110
 Pag-ula, 9, 47, 60, 106, 116
 Pakigsaad, mga, 22, 53, 60, 76, 80, 83, 116
 Pamilya, 83, 106
 Panalangin, mga, 76, 90, 120
 Panimalay, 12, 44
 Pasalig [Commitment], 9, 22
 Plano sa kaluwasan, 83, 100, 106, 116
 Proteksyon, 31, 44
 Sacramento, 110
 Satanas, 31, 44, 93, 110
 Serbisyo, 15, 19, 60, 70, 86, 96
 Sugo, mga, 15, 73, 93
 Teknolohiya, 12, 19, 40, 110
 Templo, mga, 26, 76, 120
 Tintasyon, 31, 93
 Unang Panan-awon, 6, 104, 120
 Young Men, 38, 40
 Young Women, 38, 40, 67

Mga importanting panghitabo sa Ika-189 nga Semiannual nga Kinatibuk-ang Komperensya

Mga lider sa Simbahan nga namulong atol sa kinatibuk-ang komperensya mibalik-balik sa pagtanyag og imbitasyon nga mahimong—nga mahimong mas malipayon, nga mahimong mas balaan, nga mahimong mas mahisama sa Manluluwas, ug sa pagtabang sa uban sa pagbuhat sa ingon.

Unsa ang dugang pa, sila mihimonia nga kausaban nga ingon og makab-ot ra matag usa kanato.

“Ang Ginoo gusto nga ang Iyang mga anak nga moambit sa mahangturing mga panalangin nga anaa sa Iyang templo,” mitudlo si Presidente Russell M. Nelson. “. . . Indibidwal nga katakus aron makasulod sa balay sa Ginoo nagkinahanglan og dakong indibidwal nga espirituhanong pagpangandam. Apan uban sa tabang sa Ginoo, walay imposible.”

Pagkaplag og Kalipay ug Pagkabalaan

Si Presidente Nelson midapit sa matag usa kanato nga mahimong takus alang sa mga panalangin sa templo (tan-awa sa pahina 120).

Si Presidente Henry B. Eyring mipasabut sa koneksyon tali sa nagkadako nga pagkabalaan ug sa nagkadako nga kalipay (tan-awa sa pahina 100).

Si Elder D. Todd Christofferson mitudlo kanato unsaon sa pagpangita sa “hingpit nga kalipay sa mga santos” (tan-awa sa pahina 15).

Usa ka Pagdapit sa Paghigugma ug Pagpakigbahin

Si Presidente Nelson mitudlo sa kaimportante sa paghigugma sa atong silingan ug midetalye sa dakong tawhanon nga buhat sa Simbahan (tan-awa sa pahina 96).

Si Elder Dieter F. Uchtdorf mipasabut sa gahum sa pagdapit sa uban nga “moduol ug motan-aw” (tan-awa sa pahina 86).

Gihulagway ni Sister Cristina B. Franco ang hingpit nga kalipay sa pagpakigbahin sa ebanghelyo (tan-awa sa pahina 83).

Paglig-on sa Kabatan-onan

Ang propeta mipaila og mga kausaban sa mga organisasyon sa kabatan-onan nga makaawhag sa kabatan-onan sa kapangulohan sa korum ug klase sa pagbarug ug pagpangulo (tan-awa sa pahina 38).

Si Elder Quentin L. Cook mipresentar kon sa unsang paagi ang mga lider sa Aaronic nga Pagkapari molihok (tan-awa sa pahina 40).

Si Sister Bonnie H. Cordon mipakigbahin sa mga kausaban sa organisasyon sa Young Women (tan-awa sa pahina 67).

Pagtukod og mga Templo; Naglig-on Kanato

Si Presidente Nelson mipahibalo sa walo ka bag-ong mga templo atol sa sesyon sa mga babaye (tan-awa sa pahina 76).

Sa Domingo sa hapon, siya mitudlo mahitungod sa pagkahimong takus sa pagsulod sa templo ug mipaila sa giusab nga mga pangutana sa rekomend sa templo (tan-awa sa pahina 120). ■

NI ELDER JEFFREY R. HOLLAND
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Mensahe, ang Kahulugan, ug ang Pundok sa Katawahan

Tadlas sa walay hunong nga kabanha ug makabalda sa atong panahon, hinaut nga maningkamot kita nga makita si Kristo nga sentro sa atong kinabuhi, sa atong pagtuo, ug sa atong pagserbisyo.

Mga kaigsoonan, mao kini si Sammy Ho Ching, pito ka bulan, nagtan-aw sa kinatibuk-ang komperensya sa telebisyon diha sa iyang panimalay niadtong Abril.

Sa dihang oras na para paluyohan si Presidente Russell M. Nelson ug ang ubang mga General Authority, ang mga bukton ni Sammy nagkapuliki sa paggunit sa iyang beberon. Busa gihimo niya ang sunod nga labing maayong buhaton.

Gihatagan ni Sammy og bag-ong kahulugan ang konsepto sa pagbotar gamit ang inyong mga tiil.

Welcome niining semiannual nga komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Aron masugdan ang diskusyon sa kahulugan niining kaduha sa usa ka tuig nga panagpundok, gusto nakong hunahunaon ninyo kining

eksena gikan sa istorya ni Lucas sa Bag-ong Tugon:¹

“Ug sa nagkahiduo [si Jesus] sa Jerico, diha sa daplin sa dalan naglingkod ang usa ka buta nga nagpakilimos:

Gipaluyohan ni Sammy Ho Ching si Presidente Russell M. Nelson atol sa kinatibuk-ang komperensya niadtong Abril 2019

“... Sa nadungog niya ang pagpangagi sa panon sa katawahan, siya nangutana kon unsa kadto.

“... Siya gisuginlan nila nga nag-ingon nga si Jesus nga Nazarenon anaa nagaagi.

“Ug siya misinggit nga nag-ingon, Jesus, Anak ni David, kaloy-i ako.”

Nakalitan sa iyang kaisug, ang mga tawo misulay sa pagpahilum sa tawo, apan “siya misamot pa hinoon sa pag-singgit,” nag-ingon kini. Tungod sa iyang kamalahutayon, gidala siya ngadto ni Jesus, kinsa nakadungog sa iyang puno sa pagtuo nga pangamuyo nga mahiuli ang iyang panan-aw ug giayo siya.²

Madasig ako niining tataw nga mubong kasinatian matag higayon nga mobasa ko niini. Atong mabati ang kasakit sa tawo. Daw ato siyang madungog nga nagsinggit aron makuha ang pagtagad sa Manluluwas. Mipahiyum kita sa iyang pagdumili nga mohilum—gani, sa iyang determinasyon nga pakusgan ang tingog samtang ang tanan nagsulti kaniya nga *pahinayan* kini. Kini, kon mao lang, usa ka nindot nga istorya sa determinado kaayong pagtuo. Apan, sama sa tanang kasulatan, kon mas mobasa kita niini, mas daghan kita og makita niini.

Usa ka hunahuna nga bag-o lang misantup kanako mao ang maayong paminsar niining tawhana nga mapalibutan og mga tawo nga sensitibo sa espirituhanong paagi. Ang kamahinungdanon niining istorya nag-agad sa pipila ka wala mailhing mga tawo kinsa, sa dihang gipangutana sa ilang kauban, “Unsa ang kahulugan niini nga kaguliyang?” adunay kaalam, kon mao man, sa pag-ila kang Kristo nga maoy hinungdan sa kagubot; Siya ang Kahulugan Mismo. Adunay leksyon gikan niining gamayng pag-istoryahanay alang kanatong tanan. Kon kalabut sa pagtuo ug kombiksyon, makatabang ang pagtumong sa inyong pangutana ngadto niadtong aduna mismoy pagtuo ug kombiksyon! “Makahimo ba ugod ang usa ka buta sa pagguyod sa laing buta?” Kausa nangutana si Jesus. “[Kon mao,] dili ba mangahulog silang duha ngadto sa gahong?”³

Ang katuyoan nato sa pagtambong niini nga mga komperensya mao ang pagpalambo sa pagtuo ug kombiksyon, ug pinaagi sa pag-apil kanamo karon, inyong maamgohan nga kini nga katuyoan giambitan sa tanan. Tan-awa ang inyong palibut. Dinhi niini nga dapit nga makakita mo og mga pamilya sa lain-laing gidak-on nga moabut gikan sa lain-laing direksyon. Ang dugay na nga mga higala maghangup sa malipayong panagkita, usa ka talagsaong choir mangan-dam, ug ang mga tigprotesta maninggit gikan sa ilang paboritong pwesto. Ang mga misyonaryo kaniadto mangita sa ilang kanhi mga kompanyon, samtang ang bag-ong nauli nga mga misyonaryo mangita og *bag-ong* mga kompanyon (kon nakasabut mo!). Ug mga litrato? Perting daghana! Tungod kay ang tanan dunay cell phone, nausab na kita gikan sa “ang matag miyembro usa ka misyonaryo” ngadto sa “ang matag miyembro usa ka litratista.” Taliwala niining makalin-gaw nga kaguliyang, makatarunganon ang pagpangutana, “Unsay kahulugan niining tanan?”

Sama sa atong istorya sa Bag-ong Tugon, kadtong napanalanginan og panan-aw makaila nga, bisan pa sa tanang matanyag kanato niini nga tradisyon sa komperensya, kini walay kahulugan gawas kon kining tanan nakatutok kang Jesus. Aron maangkon ang pagsabut nga atong gitinguha, ang pagkaayo nga Iyang gisaad, ang kamahinungdanon nga atong nahibaloan nga anaa dinhi, kinahanglang dili kita malinga sa kaguliyang—bisan malipayon pa kini—ug ipunting ang atong atensyon ngadto Kaniya. Ang pag-ampo sa matag mamumulong, ang paglaum sa tanang manganta, ang balaang pagtahud sa matag bisita—tanang gipahinungod sa pagdapit sa Espiritu Niya kansang Simbahan mao kini—ang buhi nga Kristo, ang Kordero sa Dios, ang Prinsipe sa Kalinaw.

Apan dili kinahanglang anaa kita sa conference center aron makakaplag Kaniya. Kon ang usa ka bata mobasa sa Basahon ni Mormon sa unang higayon ug maganahan sa kaisug ni Abinadi o sa pagmartsa sa 2,000 ka batan-ong manggugubat, hinay natong madugang

nga si Jesus mao ang labing importanteng tawo niining talagsaong libro, nag-impluwensya ug nagdasig sa matag pahina niini ug naghatag og koneksyon ngadto sa tanang makapalig-on sa pagtuo nga mga tawo diha niini.

Sa samang paagi, kon ang usa ka higala nagkat-on mahitungod sa atong relihiyon, mahimong makalitan siya sa pipila sa talagsaong mga elemento ug dili pamilyar nga bokabularyo sa atong relihiyusong binuhatan—mga restriksyon sa pagkaon, mga suplay sa kinaugalingong paningkamot, pioneer nga mga biyahe, gi-digital nga mga family tree, uban sa daghan kaayong mga stake center diin ang pipila nagtuo nga makakaon sila og lamian nga sinugbang baka nga maayong pagkaluto. Busa, samtang ang atong bag-ong mga higala makakita ug makadungog og mga butang nga bag-o kanila, kinahanglang tabangan nato sila nga makasabut sa kahulugan ug katuyoan niining tanan, ang mahinungdanong sentro sa walay katapusang ebanghelyo—ang gugma sa Langitnong mga Ginikanan, ang maulaong gasa sa balaang Anak, ang makahupay nga giya sa Espiritu Santo, ang pagpahiuli sa ulahing mga adlaw niining tanang kamatuoran ug daghan pa kaayo.

Kon ang usa ka tawo moadto sa balaang templo sa unang higayon, siya tingali masurprisa niana nga kasinatian. Ang atong trabaho mao ang pagsiguro nga ang sagradong mga simbolo ug gipadayag nga mga ritwal, ang sinina sa seremonya ug biswal nga mga pasundayag, dili makapalinga apan hinoon mopunting ngadto sa Manluluwas, kinsa maoy atong gianha aron simbahon. Ang templo mao ang Iyang balay, ug kinahanglang Siya ang gitutukan sa atong hunahuna ug kasingkasing—ang talagsaong doktrina ni Kristo nga mopuno sa atong pagkatawo sama nga kini mipuno sa mga ordinansa sa templo—gikan sa panahon nga atong gibasa ang nakasulat ibabaw sa atubangang pultahan ngadto sa katapusang higayon nga atong gigahin sulod sa gambalay. Taliwala sa tanang talagsaong butang nga atong masugatan, kinahanglang atong makita, labaw sa tanan, ang kahulugan ni Jesus diha sa templo.

Ikonsiderar ang daghang maisugong mga inisyatibo ug bag-ong mga pahibalo sa Simbahan niining bag-ohay nga mga bulan. Samtang mangalagad kita sa usag usa, o molunsay sa atong kasinatian sa Igpapahulay, o mohangup og bag-ong programa alang sa kabataan ug kabatan-onan, mataligam-an nato ang tinuod nga rason alang niining gipadayag nga mga kausaban kon tanawon nato sila isip magkabulag, walay kalabutan nga mga elemento imbis nga konektadong paningkamot sa pagtabang kanato nga mas lig-ong nakatukod sa Bato sa atong Kaluwasan.⁴ Sigurado, sigurado, mao kini ang tuyo ni Presidente Russell M. Nelson sa pagpagamit kanato sa gipadayag nga ngalan sa Simbahan.⁵ Kon si Jesus—Iyang ngalan, Iyang doktrina, Iyang ehemplo, Iyang kabalaan—mahimong sentro sa atong pagsimba, atong gipalig-on ang mahinungdanong kamatuoran nga gitudlo kaniadto ni Alma: “Adunay daghan nga mga butang nga moabut; [apan] tan-awa, adunay usa ka butang nga labaw ka mahinungdanon kay kanilang tanan— . . . ang Manunubos [kinsa] mabuhi ug moanhi taliwala sa iyang mga katawhan.”⁶

Usa ka panapos nga hunahuna: Ang banikanhong palibut ni Joseph Smith sa ika-19 nga siglo nagdilaab sa nag-indigay nga pundok sa mga saksi nga Kristiyano.⁷ Apan sa kagubot nga ilang nahimo, kining madasigong mga revivalist [tig-awhag sa pagtuo], sa sukwahing paagi, mitabon sa mismong Manluluwas nga kinasingkasing nga gitinguha sa batan-ong si Joseph. Nakigbatok sa unsay iyang gitawag nga “kangitngit ug kalibug,”⁸ miadto siya sa mingaw nga kakahoyan diin iyang nakita ug nadungog ang mas mahimayaong saksi sa kaimportante sa Manluluwas sa ebanghelyo kay sa bisan unsa nga among nahisgutan dinhi karong buntaga. Uban sa gasa sa panan-aw nga wala damha ug hunahunaa, nakita ni Joseph sa panan-awon ang iyang Langitnong Amahan, ang gamhanang Dios sa tibuok uniberso, ug si Jesukristo, ang Iyang

hingpit nga Bugtong Anak. Dayon ang Amahan mipakita sa ehemplo sa atong gihisgutan karon: mitudlo Siya ngadto ni Jesus, nag-ingon: “Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!”⁹ Walay mas dakong pagpahayag sa balaang pagkatawo ni Jesus, sa Iyang kaimportante diha sa plano sa kaluwasan, ug sa Iyang kahimtang diha sa mga mata sa Dios nga mahimong molabaw nianang mubo nga deklarasyon.

Kagubot ug kalibug? Mga pundok sa katawhan ug panagbingkil? Adunay daghan niana sa atong kalibutan. Sa pagkatinuod, ang mga maduhaduhaon ug ang mga matitud-anon naglalis gihapon niini nga panan-awon ug sa hapit tanan nga akong gihisgutan karon. Sa higayon nga naningkamot *kamo* nga mas klarong makakita ug makakaplag og kahulugan taliwala sa daghan kaayong opinyon, itudlo ko kamo nianang sama nga Jesus

ug mohatag og apostolikanhong saksi sa kasinatian ni Joseph Smith, nga nahitabo mga 1,800 ka tuig human ang atong buta nga higala nakadawat sa iyang panan-aw diha sa karaang Dalan sa Jerico. Mopamatuod ko uban niining duha ug sa daghan pang uban sa tibuok kapana-hunan nga ang labing nindot nga makita ug madungog sa kinabuhi mao ang dili lamang pag-agi ni Jesus¹⁰ apan ang Iyang pag-anhi *ngari* kanato, paghunong *tupad* kanato, ug pagpuyo *uban* kanato.¹¹

Mga kaisoonan, tadlas sa walay hunong nga kabanha ug makabalda sa atong panahon, hinaut nga maningkamot kita nga makita si Kristo sa sentro sa atong kinabuhi, sa atong pagtuo, ug sa atong pagserbisyo. Diha makita ang tinuod nga kahulugan. Ug kon sa ubang mga adlaw limitado ang atong panglantaw, o naminosan ang atong pagsalig, o gisulayan ug gilunsay ang atong pagtuo—nga siguradong mahitabo—hinaut nga mas kusganon dayon kitang mosinggit, “Jesus, anak ni David, kaloy-i ako.”¹² Mosaad ako uban sa apostolikanhong kadasig ug mapanagnaong kombiksyon nga makadungog Siya kaninyo ug moingon, sa madugay o madali, “Makakita ka na; ang imong pagsalig nakapaayo kanimo.”¹³ Welcome sa kinatibuk-ang komperensya. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Basin mao ra gihapon kini nga hitabo nga narekord diha sa Mateo 20:30–34, diin adunay duha ka buta nga mitubag, o kaha ang narekord diha sa Marcos 10:46–52, diin ang buta nga tawo giila nga si Bartimeo, ang anak ni Timeo.
2. Tan-awa sa Lucas 18:35–43.
3. Lucas 6:39.
4. Tan-awa sa 2 Nephi 9:45.
5. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Sakto nga Ngalan sa Simbahan,” *Liahona*, Nob. 2018, 87–89.
6. Alma 7:7.
7. Ang rehiyon sa amihanang bahin sa New York duol sa Palmyra kasagarang gitawag nga “nasunog nga distrito” tungod sa relihiyosong kainit nga kanunayng mikatap niadtong gagmay nga mga komunidad.
8. Joseph Smith—Kasaysayan 1:13.
9. Joseph Smith—Kasaysayan 1:17.
10. Tan-awa sa Lucas 18:37.
11. Tan-awa sa Juan 14:23.
12. Marcos 10:47.
13. Lucas 18:42.

NI ELDER TERENCE M. VINSON
Sa Kapangulohan sa Seventy

Tinuod nga mga Disipulo sa Manluluwas

Mobati kita og malungtarong kalipay kon ang atong Manluluwas ug ang Iyang ebanghelyo mahimong labing importante nga mga butang diin atong matukod ang atong kinabuhi.

Morag natago sa basahon ni Haggeo sa Daang Tugon nga dili kaayo pamilyar mao ang deskripsyon sa usa ka grupo sa mga tawo nga makagamit unta sa tambag ni Elder Holland. Nasayop sila sa wala pagbutang kang Kristo diha sa sentro sa ilang kinabuhi ug sa ilang pagserbisyo. Gipakita ni Haggeo ang pipila sa makapaukyab sa hunahuna nga handurawan samtang gibadlong niya kining mga tawo tungod sa pagpuyo sa ilang komportable nga mga balay imbis nga magtukod sa templo sa Ginoo:

“Panahon na ba alang kaninyo nga kamo magapuyo sa inyong kinasamihan nga balay, samtang kining balaya nagapabilin nga guba?”

“Busa karon mao kini ang giingon sa Ginoo sa mga panon; Palandunga ang inyong mga dalan.

“Nagapugas kamo og daghan, ug diyutay ra ang naani ninyo; kamo nagakaon, apan kamo wala makabaton og igo; kamo nagainum, apan kamo wala matagbaw sa ilimnon; kamo nagasaput sa inyong kaugalingon, apan walay usa nga nainit; ug kadtong nagadawat sa

suhol, nagadawat sa suhol nga isulod sa puntil nga may mga buslot.

“Mao kini ang giingon sa Ginoo sa mga panon; Palandunga ang inyong mga dalan.”¹

Dili ba mo ganahan niadtong mga paghulagway sa kawalay pulos sa paghatag og prayoridad sa mga butang nga walay bili sa kahangturan labaw pa sa mga butang sa Dios?

Sa bag-ohay lang nga natambungan nakong panagtigum alang sa sakramento, usa ka miuli na nga misyonaryo ang mikutlo sa usa ka amahan nga hingpit nga milatid niining ideya sa dihang miingon siya sa iyang mga anak, “Ang gikinahanglan nato dinhi minos nga Wi-Fi ug dugang nga Nephi!”

Kay nakapuyo sa West Africa sulod sa lima ka tuig, nakakita ko og daghang ehemplo sa mga tawo nga mihatag og prayoridad sa ebanghelyo nga natural ug walay pagkaulaw. Usa nianang ehemplo mao ang ngalan sa usa ka negosyo sa ayuhanan og ligid ug pagbalanse sa ligid didto sa Ghana. Ang tag-iyang mingalan niini nga “Thy Will Alignment [Ang Imong Pagbuot Matarung].”

Mobati kita og malungtarong kalipay² kon ang atong Manluluwas ug ang Iyang ebanghelyo mahimong labing importante nga mga butang diin atong matukod ang atong kinabuhi. Hinoon, sayon ra kaayo alang nianang butanga nga mahimong mga butang niining kalibutana, diin ang ebanghelyo mahimo lamang nga opsyonal o sama ra kayano sa pagtambong sa simbahan og duha ka oras ma-Dominggo. Kon mao kini ang mahitabo, susama ra kini nga gibutang ang atong mga suhol ngadto sa “puntal nga may mga buslot.”

Gisultihan kita ni Haggeo nga magmapasaligon—aron mahimo nga, sama sa among giingon sa Australia, “fair dinkum” bahin sa pagsunod sa ebanghelyo. Ang mga tawo ma-fair dinkum kon sila mao gayud kon unsay ilang giingon nga sila mao.

Nakakat-on ko og gamay bahin sa pagka-fair dinkum ug pagpasalig pinaagi sa pagdula og rugby. Akong nakat-unan nga kon midula ko sa akong pinakamaayo, kon akong gihatag ang tanan kutob sa akong mahimo, hilabihan gayud ang akong kalingaw sa dula.

Ang paborito nakong tuig sa rugby mao ang tuig human sa high school. Ang team diin ko nahisakop parehong

dunay talento ug mapasaligon. Kami ang team nga nakampiyon nianang tuiga. Hinoon, usa ka adlaw kinahanglan ming makigdula sa usa ka ubos og ranggo nga team, ug human sa dula kaming tanan dunay mga ka-date nga dad-on sa dako, tinuig nga sayaw sa kolehiyo. Naghunahuna ko nga tungod kay sayon ra ni nga dula, kinahanglang sulayan nako pagpanalipod ang akong kaugalingon gikan sa pagkaangol aron malingaw gyud kog maayo sa sayaw. Niana nga dula, dili mi ingon ka mapasaligon atol sa among pakigkumbati sa ubang magdudula sa unsay angay unta namong buhaton, ug napilde mi. Ang nakapait pa gyud, natapos nako ang dula nga dunay hubag kaayo, miburot nga ngabil nga wala makatabang sa akong hitsura alang sa akong gikahinaman nga date. Siguro duna koy kinahanglang makat-unan.

Usa ka lahi kaayo nga kasinatian nahitabo sa ulahing bahin sa usa ka dula diin hingpit gyud ko nga nagsampasaligon. Sa usa ka higayon midagan kog tinud-anay ngadto sa kontra nga team; diha-diha dayon mibati kog kasakit sa akong nawong. Kay gitudloan ko sa akong amahan nga dili gyud ko mopakita sa kontra nga nasakitan ko, nagpadayon ko sa pagdula. Nianang gabhiona, samtang misulay sa pagkaon, akong nabantayan nga dili ko makapaak. Pagkasunod buntag, miadto ko sa ospital, diin nakumpirma sa X-ray nga nabuak ang akong apapangig. Ang akong ba-ba gibutangan og alambre sa misunod nga unom ka semana.

Makat-unan ang mga leksyon gikan niini nga sambingay bahin sa miburot nga ngabil ug nabuak nga apapangig. Bisan pa man sa akong mga handumanan sa dili matagbaw nga mga kahidlaw alang sa gahi nga pagkaon atol sa unom ka semana nga mga liquid ra gyud ang akong matulon, wala ko magmahay bahin sa nabuak nakong apapangig kay miresulta man kini sa paghatag nako sa tanan kutob sa akong mahimo. Apan nagmahay ko sa miburot nga ngabil kay nagsimbolo kini sa akong pagpanagana.

Ang paghatag sa tanan kutob sa atong mahimo wala magpasabut nga magpadayon kita sa pagsinati lamang og maayong mga kahintang o kanunay nga adunay kalampusan. Apan nagpasabut kini nga makabaton kita og hingpit nga kalipay. Ang hingpit nga kalipay dili lumalabay lamang nga kalingawan o gani temporaryo nga kamaya. Ang hingpit nga kalipay malungtaron ug moabut kon dawaton sa Ginoo ang atong mga paningkamot.³

Usa ka ehemplo niini nga pagdawat mao ang istorya bahin ni Oliver Granger. Sama sa giingon ni Presidente Boyd K. Packer: “Sa dihang ang mga Santos giabug gikan sa Kirtland, . . . si Oliver nahibilin aron sa pagbaligya sa ilang mga kabtangan bisan sa gamayng kantidad kutob sa iyang mahimo. Walay dakong higayon nga siya molampos. Ug, tuod man, wala gayud siya molampus!”⁴ Gisugo siya sa Unang Kapangulohan nga mohimo og usa ka buluhaton nga lisud, kondili man gani imposible. Apan ang Ginoo

midayeg kaniya alang sa klaro niyang dili malampuson nga mga paningkamot niini nga mga pulong:

“Ako nahinumdom sa akong sulugoon nga si Oliver Granger; tan-awa, sa pagkatinuod Ako moingon ngadto kaniya nga ang iyang ngalan pagahinumduman diha sa pagkasagrado gikan sa kaliwatan ngadto sa kaliwatan, hangtud sa kahangturan, nag-ingon ang Ginoo.

“Busa, himoa siya nga makugihon nga makigbisog alang sa katubsanan sa Unang Kapangulohan sa akong Simbahan, nag-ingon ang Ginoo; ug kon siya mapukan siya makabangon pag-usab, kay ang iyang pagsakripisyo mahimo nga labaw pa nga sagrado ngari kanako kay sa iyang paglambo, nag-ingon ang Ginoo.”⁵

Mahimong tinuod kana sa tanan nato—dili ang atong mga kalampusan apan hinoon ang atong sakripisyo ug mga paningkamot ang mahinungdanon ngadto sa Ginoo.

Laing ehemplo sa tinuod nga disipulo ni Jesukristo mao ang usa ka minahal namong higala gikan sa Côte d’Ivoire sa West Africa. Kining talagsaon, matinud-anon nga sister grabe nga nag-antus og emosyonal, ug gani pipila ka pisikal, nga pag-abuso gikan sa iyang bana sulod sa taas nga panahon, ug sa katapusan nagdiborsyo. Wala gayud siya mopaling-paling sa iyang pagtuo ug kamaayo, apan tungod sa kapintas sa iyang bana ngadto niya, nasakitan siya sa hilabihan sulod sa taas nga panahon. Sa iyang kaugalingong mga pulong, iyang gihulagway kon unsay nahitabo:

“Bisan kon miingon ko nga ako siyang gipasaylo, kanunay kong matulog nga samdan; akong gigahin ang akong mga adlaw nga duna niana nga samad. Morag susama kini sa kahapdos sa akong kasingkasing. Daghang panahon nga nag-ampo ko sa Ginoo nga tangtanganon kini gikan nako, apan sakit kaayo kini nga kusganon kong mituo nga mogahin ko sa tibuk nakong kinabuhi nga magdala niini. Mas sakit pa kini sa dihang namatay ang akong mama sa batan-ong pangidaron; mas sakit pa kini sa dihang namatay ang akong papa ug gani ang

Si Terence M. Vinson, ikaupat nga nagbarug gikan sa wala, isip usa ka sakop sa iyang kanhi nga hayskul rugby team

akong anak nga lalaki. Morag mikaylap kini ug mitabon sa akong kasingkasing, mihatag kanako sa impresyon nga gani mamatay ko bisan unsang orasa.

“Sa ubang higayon gipangutana nako ang akong kaugalingon kon unsa kaha unta ang buhaton sa Manluluwas sa akong sitwasyon, ug ako moingon hinoon, ‘Grabe na man kaayo ni, Ginoo.’

“Dayon usa ka buntag akong gipangita ang sakit nga nagagikan niining tanan diha sa akong kasingkasing ug mas gipalawman pa, nangita alang niini diha sa akong kalag. Wala na kini makit-i. Gibalikan sa akong huna-huna ang tanang rason nga ako [aduna] aron mobati nga nasakitan, apan wala ko mobati sa kasakit. Naghulat ko tibuok adlaw aron masiguro nga mobati ko sa kasakit diha sa akong kasingkasing; wala ko mibati niini. Dayon miluhod ko ug nagpasalamat sa Dios sa paghimo sa maulaong sakripisyo nga mosalir kanako.”⁶

Kini nga sister malipayon na karong nasilyo ngadto sa usa ka talagsaon, matinud-anong lalaki nga nahigugma kaniya sa hilabihan.

Nan unsa man gayud ang atong kinaiya kon kita tinuod nga mga disipulo ni Kristo? Ug unsa may bili sa ebanghelyo kanato kon atong “palandungon ang [atong] mga dalan,” sama sa gisugyot ni Haggeo?

Ganahan ko sa chemplo sa hustong kinaiya nga gipakita sa amahan ni Haring Lamoni. Mahinumduman ninyo ang iyang kasuko pagsugod

sa pagkabantay nga ang iyang anak giubanan ni Ammon, usa ka Nephite—usa ka katawhan nga gikayugutan sa mga Lamanite. Iyang gihulbot ang iyang espada aron makigharong kang Ammon ug sa wala madugay nakabantay nga ang espada ni Ammon anaa na sa iyang kaugalingong tutunlan. “Karon ang hari, nahadlok nga mawad-an sa iyang kinabuhi, miingon: Kon ikaw moluwas kanako ako motugyan nganha kanimo bisan unsa ang imong pangayoon, bisan ang katunga sa akong gingharian.”⁷

Hinumdumi ang iyang tanyag—katunga sa iyang gingharian alang sa iyang kinabuhi.

Apan sa wala madugay, human makasabut sa ebanghelyo, mihimo siya og laing tanyag. “Ang hari miingon: Unsa ang akong buhaton aron ako makaangkon niining kinabuhi nga dayon nga imong gipamulong? Oo, unsa ang akong buhaton nga ako mahimo nga matawo sa Dios, nakaangkon niining dautan nga espiritu nga malangkat gikan sa akong dughan, ug makadawat sa iyang Espiritu, aron ako mapuno sa hingpit nga kalipay, aron ako dili isalikway sa katapusan nga adlaw? Tan-awa, miingon siya, ako mobiya sa tanan nga ako nanag-iy, oo, ako mobiya sa akong gingharian, aron ako mahimo nga makadawat niining dako nga hingpit nga kalipay.”⁸

Niining higayuna, andam na siya nga itugyan ang *tanan* niyang gingharian, tungod kay ang ebanghelyo mas bililhon pa kay sa tanan nga anaa

kaniya! Usa siya ka fair dinkum bahin sa ebanghelyo.

Busa, ang pangutana alang sa matag usa kanato mao, kita ba fair dinkum usab bahin sa ebanghelyo? Tungod kay ang pagkadili hingpit nga mapasaligon dili mahimong usa ka fair dinkum! Ug ang Dios wala mailhi nga grabe nga modayeg sa dagaang.⁹

Walay bahandi, ni bisan unsa nga kalingawan, estado, social media, mga video game, isport, pakig-uban sa usa ka inila, ni bisan unsa dinhi sa yuta nga mas bililhon pa kay sa kinabuhing dayon. Mao nga ang tambag sa Ginoo sa matag tawo mao ang “palandunga ang inyong mga dalan.”

Ang akong mga pagbati mas mapahayag diha sa mga pulong ni Nephi: “Ako mihimaya sa kayano; ako mihi-maya sa kamatuoran; ako mihimaya sa akong Jesus, kay siya nagtubos sa akong kalag gikan sa impyerno.”¹⁰

Kita ba tinuod nga mga sumusunod Niya nga mihatag sa tanan Niya alang kanato? Siya nga atong Manunubos ug atong Manlalaban ngadto sa Amahan? Siya kinsa, sa Iyang kaugalingon hingpit nga mipasalig sa Iyang maulaong sakripisyo ug hilabihan gayud ka mapasaligon diha sa Iyang gugma, sa Iyang kalooy, ug sa Iyang tinguha alang kanato nga makabaton og mahangturing kalipay? Mangamuyo ko sa tanan nga makabati ug makabasa niining mga pulong: Palihug, palihug ayaw og hunonga ang tibuok ninyong pasalig hangtud nga moabut kamo niini sa wala diha, umaabut pa nga panahon. Pag-fair dinkum na karon ug batia ang hingpit nga kalipay! Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Haggeo 1:4–7.
2. Tan-awa sa Juan 15:11; Mga Taga-Roma 14:17; 2 Mga Taga-Corinto 8:2; Mga Hebreohanon 12:2; Moises 5:10, 7:53.
3. Tan-awa sa Enos 1:3–6, 27; Doktrina ug mga Pakigsaad 52:15; 97:8–9.
4. Boyd K. Packer, “Sa Usa sa Labing Ubos Niini,” *Liahona*, Nob. 2004, 86.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 117:12–13.
6. Personal nga pakigsinulatay.
7. Alma 20:23.
8. Alma 22:15.
9. Tan-awa sa Pinadayag 3:15–16.
10. 2 Nephi 33:6.

NI STEPHEN W. OWEN
Kinatibuk-ang Presidente sa Young Men

Magmatinud-anon, Dili ang Kawalay Pagtuo

Kita kinahanglan gayud nga mogahin og panahon sa matag adlaw aron mobiya gikan sa pagkakalibutanon ug mokonektar sa langit.

Dili pa lang dugay mimata ko ug nangandam sa pagtuo sa mga kasulatan. Gipunit nako akong smartphone ug milingkod sa lingkuranan tupad sa akong katre, sa tumong nga moabli sa Gospel Library app. Akong gi-unlock akong telepono ug sa dihang magtuo na nakakita ko og tunga sa dosena nga notification alang sa mensahe sa text ug mga email nga nangabut pagkagabii. Naghunahuna ko nga, “susihon lang nakog kadali kadtong mga mensahe, ug magtuo na dayon sa kasulatan.” Nah, milapas nang duha ka oras nagbasa lang gihapon ko sa mga mensahe sa text, mga email, mughong mga balita, ug mga post sa social media. Sa dihang nakaamgo ko unsa na kadtong orasa, nagkabuang nako sa pagdali-dali og pagpangandam alang nianang adlawa. Nianang buntaga nakapalta ko sa pagtuo sa kasulatan, ug agig sangputanan wala koy espiritwal nga pag-alima nga akong gilauman.

Espiritwal nga Pag-alima

Sigurado ako nga kadaghanan kaninyo nakasinati og sama niana. Ang modernong mga teknolohiya makapanalangin kanato sa daghang mga paagi.

Makakonektar kini nato uban sa atong mga higala ug pamilya, sa impormasyon, ug sa mga balita mahitungod sa kasamtangang panghitabo sa tibuok kalibutan. Hinoon, makabalda usab kini kanato gikan sa labing importante nga koneksyon: ang atong koneksyon sa langit.

Akong usbon unsay gisulti sa atong propeta, si Presidente Russell M. Nelson: “Nagpuyo kita sa kalibutan nga

komplikado ug nagka-anam ka mabingkilon. Ang padayon nga paggamit sa social media ug ang 24 oras nga mga balita naghan-ok kanato og walay hunong nga mga mensahe. Kon gusto kitang makaangkon og paglaum nga makaayag sa daghang mga opinyon ug sa mga pilosopiya sa katawhan nga nag-atake sa kamatuoran, kinahanglan makakat-on kita sa pagdawat og pagpadayag.”

Mitudlo si Presidente Russell M. Nelson, “Sa umaabut nga mga adlaw, dili na posible ang espirituhanong pag-sugakod kon wala ang paggiya, pagdumala, paghupay, ug makanunayon nga impluwensya sa Espiritu Santo.”¹

Mga tuig nang milabay, si Presidente Boyd K. Packer misugilon kabahin sa panon sa mga osa nga, tungod sa baga nga pag-snow, natanggong sa gawas sa natural niini nga pinuy-anan ug nag-atubang og posible nga pagkalaming. Daghang buotan nga mga tawo, naningkamot sa pagluwas sa osa, nagdiskarga og puno sa trak nga dagami diha sa palibut—dili man kadto maoy sagad nga kaunon sa osa, apan milaum sila nga maayo nalang nga makalahutay ang osa sa tingtugnaw. Subo lang, nga kadaghanan sa mga osa nakaplagan nga nangamatay. Nangaon tuod sila sa dagami, apan wala kini nakaalima kanila, ug sila nalaming hangtud namatay nga puno ang tiyan.²

Kadaghanan sa mga mensahe nga gipangbato ngari kanato sa panahon sa impormasyon mao ang espiritwal nga tugbang sa pagpakaon sa osa—maka-kaon ta sa tibuok adlaw, apan dili kini moalima kanato.

Asa man nato makaplagi ang tinuod nga pag-alima? Kadaghanan, dili mao ang unsay uso diha sa social media. Ato kining makit-an kon kita “mopadayon sa [atong] dalan ngadto sa unahan” sa dalan sa pakigsaad, “padayon nga maggunit sa gunitanan nga puthaw,” ug mokaon sa bunga sa kahoy sa kinabuhi.³ Kini nagpasabut nga kita kinahanglan gayud nga motuyo sa paggahin og panahon sa matag adlaw sa pagbiya gikan sa pagkakalibutan ug mokonektar sa langit.

Sa iyang damgo, nakita ni Lehi ang mga tawo kinsa mikaon sa bunga apan

dayon mibiya niini tungod sa impluwensya sa dako ug lapad nga gambalay, ang garbo sa kalibutan.⁴ Posible kini alang sa batan-ong katawhan nga magdako diha sa panimalay sa Santos sa Ulahing mga adlaw, motambong sa tanang mga miting ug mga klase sa Simbahan, gani moapil sa mga ordinansa sa templo, ug dayon mobiya “ngadto sa gidili nga dalan ug [dayon] nangawala”⁵ Nganong mahitaboman kini? Sa kasagaran ang hinungdan niini mao nga, samtang sila minunot sa panon sa espiritwalidad, wala gayud sila makabig sa tinud-anay. Gipakaon sila apan wala gialima.

Sa pagtandi, nakahimamat ko sa kadaghanan kaninyo mga batan-ong Santos sa ulahing mga Adlaw kinsa mga maalam, lig-on ug matinud-anon. Kamoo nasayud nga mga anak kamoo sa Dios ug nga Siya adunay ipabuhat kaninyo. Kamoo mohigugma sa Dios sa tibuok ninyo nga “kasingkasing, gahum, hunahuna ug kusog.”⁶ Motuman sa inyong mga pakigsaad ug moserbisyo sa uban, sugod sa panimalay. Mopakita og hugot nga pagtuo, maghinulsol, ug mopalambo sa matag adlaw, ug kini maghatud og malungtaron nga kalipay. Nangandam kamoo

alang sa mga panalangin sa templo ug sa ubang mga oportunidad nga inyong maangkon isip mga tinuod nga sumusunod sa Manluluwas. Ug kamoo nagtabang sa pag-andam sa kalibutan alang sa Ikaduha nga Pag-anhi, nagdapit sa uban sa pagduol kang Kristo ug modawat sa mga panalangin sa Iyang Pag-ula. Konektado kamoo sa langit.

Oo, kamoo nag-atubang og mga hagit. Apan mao usab ang matag henerasyon. Kini mao ang atong panahon, ug kita kinahanglan nga magmatinud-anon, dili kawalay pagtuo. Mopamatuod ko nga ang Ginoo nasayud sa atong mga hagit, ug pinaagi sa pagpangulo ni Presidente Nelson, Siya miandam kanato sa pagsugat kanila. Motuo ako nga ang bag-ong panawagan sa propeta alang sa nakasentro sa panimalay nga Simbahan, inabagan sa unsay atong gihimo diha sa atong mga gambalay,⁷ gidisenyo sa pagtabang kanato sa paglahutay—gani sa paglambo—niining panahon sa espirituwal nga malnutrisyon.

Nakasentro sa Panimalay

Unsa ang gipasabut nga mahimong nakasentro sa panimalay nga simbahan? Ang mga panimalay mahimong lahi na kaayo sa tibuok kalibutan. Mahimong nahisakop kamoo sa usa ka pamilya kinsa diha na sa Simbahan sulod sa daghang henerasyon. O tingali ikaw lang ang miyembro sa Simbahan diha sa imong pamilya. Tingali minyo ka o dili pa minyo, nga dunay kauban nga bata o nag-inusara sa panimalay.

Bisan pa sa inyong kahimtang, makahimo kamoo sa inyong panimalay nga maoy sentro sa pagkat-on sa ebanghelyo ug pagpakabuhi. Yano kining nagpasabut sa pagdawat og personal nga responsibilidad alang sa inyong pagkakabig ug espirituwal nga paglambo. Nagpasabut kini sa pagsunod sa tambag ni Presidente Nelson “sa pagbag-o sa inyong panimalay ngadto sa usa ka santuwaryo sa pagtuo.”⁸

Ang kaaway mosulay sa pag-dani kaninyo nga wala kinahanglana ang espirituwal nga pag-alima o, sa mas maliputon nga paagi, nga kini makahulat ra. Siya ang agalon sa pagbalda ug tigpasiugda sa pag-unya-unya. Siya

modala sa mga butang nga ingon og dinalian, apan sa pagkatinuod, dili ingon ka importante. Gusto siya nga mahimo kang “malibog ug nagkapuliki sa daghang mga butang” nga imong gibaliwala ang “usa ka butang [nga] gikinahanglan.”⁹

Pagkamapasalamaton nako sa akong “mga matarung nga ginikanan,”¹⁰ kinsa mibuhi sa ilang pamilya diha sa panimalay nga makanunayon ang espirital nga pag-alima, mahigugma-ong mga relasyon, ug makalingaw nga mga kalihokan. Ang mga pagtulun-an nga ilang gihatag sa akong kabatan-on maoy kinamaayohan para nako. Mga ginikanan, palihug lig-una ang mga relasyon uban sa inyong mga anak. Nagkinahanglan sila og dugang sa inyong panahon, dili minus.

Gisuportahan sa Simbahan

Kon kamo mobuhat, ang Simbahan anaa aron mosuporta ninyo. Ang atong mga kasinatian sa simbanan makapalig-on sa espirital nga pag-alima nga mahitabo sa panimalay. Hangtud niining tuig, nakita nato kining matang nga suporta sa Simbahan diha sa Sunday School ug sa Primary. Makakita pa kita og mas daghan niini diha sa Aaronic nga Pagkapari ug sa mga miting sa Young Women usab. Sugod sa Enero, ang kurikulum alang niini nga mga miting dunay gamay nga kausaban. Tutokan gihapon niini ang mga hilisgutan sa ebanghelyo, apan kadtong mga hilisgutan gipahiuyon sa *Dali, Sunod Kanako—Alang sa mga Indibidwal ug mga Pamilya*. Gamay ra kini nga kausaban, apan makahimo kini og dakong epekto sa espirital nga pag-alima sa kabatan-onan.

Unsa pay laing matang sa suporta ang gihatag sa Simbahan? Sa Simbahan moambit kita sa sakramento, nga makatabang kanato sa pag-establisar sa atong pasalig ngadto sa manluluwas matag semana. Ug sa Simbahan magpundok kita uban sa laing mga tumutuo kinsa nakahimo og samang pakigsaad. Ang mahigugmaon nga mga relasyon nga atong gipalambo uban sa isig ka disipulo ni Jesukristo mahimong usa ka gamhanang abag

sa atong nakasentro sa panimalay nga pagkadisipulo.

Sa 14 pa ko, ang akong pamilya mibalhin sa bag-ong kasilinganan. Karon, kini mahimong dili ingon niana ka makapaguol diha ninyo, apan sa akong hunahuna, nianang higayuna, makahugno kadto. Nagpasabut kini nga mapalibutan sa mga tawo nga wala ko kaila. Nagpasabut kini nga ang ubang mga young men sa akong ward lahi na ang ilang tambongan nga eskwelahan kay sa nako. Sa akong 14-anyos nga panghunahuna, nakaingon ko, “nganong nahimo man kini sa akong ginikanan ngari nako?” Pamati nako nga daw nagu-ba na ang akong kinabuhi.

Hinooon, pinaagi sa among mga kalihokan sa Young Men, nakapalig-on ko og mga relasyon uban sa laing mga sakop sa akong korum, ug sila nahimo nakong mga higala. Dugang pa, ang mga sakop sa bishopric ug mga tigtambag sa Aaronic nga Pagkapari misugod sa pagka-intersado sa akong kinabuhi. Mitambong sila sa akong mga kalihokan sa pagka-atleta. Misulat sila nako og mga makapadasig nga sulat nga akong gitipigan hangtud karon. Mipadayon sila sa pakigsulat kanako human sa kolehiyo ug sa dihang mibiya ko para sa misyon. Ang usa nila misugat pa gani nako sa airport sa dihang nauli nako. Hangtud sa hangtud ko nga mapasalamaton niining maayo nga mga igsoon ug sa ilang kombinasyon sa gugma ug sa taas nga gilauman. Sila mitudlo kanako padulong sa langit, ug ang kinabuhi nadan-agan, malipayon ug alegre.

Unsaon man nato, isip mga ginikanan ug mga lider sa pagtabang sa mga kabatan-onan nga masayud nga sila wala nag-inusara samtang sila nagsubay sa dalan sa pagkigsaad? Agig dugang sa paglig-on sa personal nga mga relasyon, ato silang dapiton sa pagpundok sa dinagko ug sa ginagmay—gikan sa mga kompensya sa Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan ug sa mga youth camps hangtud sa senimana nga korum o mga kalihokan sa klase. Ayaw gayud ipakaubos ang kalig-on nga maggikan sa panagpundok sa pagbarug sa uban kinsa naningkamot usab nga molig-on. Mga bishop ug ubang mga lider, palihug tutuki ang pag-alima sa mga bata ug mga kabatan-onan sa inyong ward. Nagkinahanglan sila og dugang sa inyong panahon, dili minus.

Ma-lider ka man, usa ka silingan, usa ka sakop sa korum, o yanong isig ka Santos, kon duna kay oportunidad sa pagtandog sa kinabuhi sa batan-on, tabangi siya nga makonektar sa langit. Ang imong impluwensya lagmit eksakto nga “abag sa Simbahan” nga gikinahanglan sa batan-on.

Mga kaigsoonan, ako mopamatuod, nga si Jesukristo mao ang pangulo niining Simbahan. Nagdasig Siya sa atong mga lider ug naggiya kanato sa espirital nga pag-alima nga atong gikinahanglan aron mabuhi ug mola-hutay sa ulahing mga adlaw. Kana nga espirital nga pag-alima motabang kanato nga magmatinud-anon ug dili kawalay pagtuo. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96.
2. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “Pagtudlo ug Pagkat-on sa Simbahan,” *Liahona*, Hunyo 2007, 64.
3. 1 Nephi 8:30.
4. Tan-awa sa 1 Nephi 8:24–28; 11:36.
5. 1 Nephi 8:28.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:2.
7. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Pasiuna nga Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 7.
8. Russell M. Nelson, “Ang Mahimong Labing Dalaygon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2018, 113.
9. Lucas 10:41–42.
10. 1 Nephi 1:1.

NI ELDER D. TODD CHRISTOFFERSON
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Hingpit nga Kalipay sa mga Santos

Ang hingpit nga kalipay moabut gumikan sa pagtuman sa mga sugo, gumikan sa pagbuntog sa kasubo ug kahuyang pinagi Kaniya, ug sa pagserbisyo sama nga Siya miserbisyo.

Ang propeta sa Basahon ni Mormon nga si Enos, apo ni Lehi, misulat og usa ka mahinungdanon kaayong kasinatian nga nahitabo sa sayong bahin sa iyang kinabuhi. Samtang nangayam nga nag-inusara sa lasang, si Enos nagsugod og pamalandong sa mga panudlo sa iyang amahan, si Jacob. Siya misaysay, “ang mga pulong nga akong madunggan kanunay nga gipamulong sa akong amahan mahitungod sa kinabuhi nga dayon, ug ang hingpit nga kalipay sa mga santos, mituhop gayud pag-ayo sa akong kasingkasing.”¹ Sa espirital nga kagutom sa iyang kalag, si Enos miluhod sa pag-ampo, usa ka talagsaon nga pag-ampo nga milungtad sa tibuok adlaw ug hangtud sa gabii, usa ka pag-ampo nga nagdala kaniya og mahinungdanong mga pagpadayag, mga kasiguroan, ug mga saad.

Adunay daghang makat-unan gikan sa kasinatian ni Enos, apan karong adlaw ang nagpatigbabaw sa akong hunahuna mao ang panumduman ni Enos sa iyang amahan nga namulong kanunay sa “hingpit nga kalipay sa mga santos.”

Niini nga komperensya tulo ka tuig ang milabay, si Presidente Russell M. Nelson namulong bahin sa hingpit nga kalipay.² Sa ubang mga butang, siya miingon:

“Ang kalipay nga atong gibati dili kaayo konektado sa mga sirkumstansya sa atong kinabuhi apan konektado kaayo sa gitutokan sa atong kinabuhi.

“Kon ang sentro sa atong kinabuhi anaa sa plano sa Dios sa kaluwasan . . . ug ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo, mobati kita og kalipay bisan unsa pay mahitabo—o wala mahitabo—sa atong kinabuhi. Ang hingpit nga kalipay moabut gikan ug tungod Kaniya. . . . Alang sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, si Jesukristo mao ang hingpit nga kalipay!”³

Ang mga santos mao kadtong misulod ngadto sa pakigsaad sa ebanghelyo pinaagi sa bunyag ug naningkamot nga mosunod ni Kristo isip Iyang mga disipulo.⁴ Sa ingon, “ang hingpit nga kalipay sa mga santos” nagpasabut sa kalipay sa pagkahimong Kristohanon.

Buot kong mamulong bahin sa kalipay nga gikan sa pagsunod sa Iyang mga sugo, ang kalipay nga moabut gikan sa pagbuntog sa kasubo ug kahuyang pinaagi Kaniya, ug ang kalipay nga anaa sa pangalagad sama nga Siya mialagad.

Ang Hingpit nga Kalipay sa Pagtuman sa mga Sugo ni Kristo

Kita nagpuyo sa panahon nga lawas-nong katagbawan ang gitinguha diin daghan ang mokwestyon sa kaimportante sa mga sugo sa Ginoo o yanong mobaliwala niini. Kasagaran, ang mga tawo kinsa wala magpakabana sa balaan nga mga mando sama sa balaod sa kaputli, sa sumbanan sa pagkamati-nuoron, ug sa kabalaan sa Igpapahulay daw molambo na hinoon ug makatagamtam og maayo nga mga butang sa kinabuhi, usahay gani mas labaw pa kaysa niadtong naningkamot nga magmasulundon. Ang uban magsugod sa paghunahuna kon ang paningkamot ug mga sakripisyo may bili pa ba. Ang karaang mga tawo sa Israel kausa mibagulbol:

“Kawang ang pag-alagad sa Dios, ug unsa ang kapuslanan nga kita maghupot sa iyang mga ordinansa, ug kita naglakaw nga masulub-on sa atubangan sa Ginoo sa mga Panon?”

“Ug karon kita motawag sa mapagarbuhon nga malipayon; oo, sila nga nagbuhat og pagkadautan gipahimutang; oo, sila nga mitintal sa Dios gani giluwag.”⁵

Paghulat lang, miingon ang Ginoo, hangtud sa “adlaw nga buhaton ko kini. . . . Ug unya kamo makaila . . . tali sa matarung ug sa dautan, tali kaniya nga nag-alagad sa Dios ug kaniya nga wala mag-alagad kaniya.”⁶ Ang dautan tingali “makabaton sa kalipay sa ilang mga buhat sa mubo nga higayon,” apan kanunay kini nga temporaryo.⁷ Ang hingpit nga kalipay sa mga Santos malungtaron.

Ang Dios makakita sa mga butang sa ilang tinuod nga panglantaw, ug Iyang ipakigbahin kana nga panglantaw kanato pinaagi sa Iyang mga Sugo, epektibong mogiya kanato paglikay sa mga lit-ag ug mga libaong sa mortalidad padulong sa mahangturong hingpit nga kalipay. Si Propetang Joseph Smith mipasabut: “Kon ang Iyang mga sugo motudlo kanato, kini naglantaw sa kahangturan; kay kita gitan-aw sa Dios ingon og kita anaa sa kahangturan; ang Dios nagpuyo sa kahangturan, ug wala maglantaw sa mga butang sama sa atong paglantaw.”⁸

Wala pa ako makasugat og bisan usa nga nakakaplag sa ebanghelyo sa ulahing bahin sa kinabuhi kinsa wala mangandoy nga na sayo-sayo pa unta. “O, ang mga dili maayong pagpili ug mga sayop ako untang nalikayan,” sila moingon. Ang mga sugo sa Ginoo mao ang atong giya ngadto sa mas maayo

nga mga pagpili ug mas malipayon nga mga dangatan. Kinahanglan kitang magmaya ug magpasalamat Kaniya sa pagpakita kanato niining mas maayo nga paagi.

Isip tin-edyer, si Sister Kalombo Rosette Kamwanya nga taga D.R. Congo, karon nagserbisyo sa Côte d’Ivoire Abidjan West Mission, nagpuasa ug nag-ampo og tulo ka adlaw aron sa pagpangita asa ang direksyon nga buot sa Dios alang kaniya. Sa usa ka talagsaon nga panan-awon sa gabii, siya gipakita og duha ka gambalay, usa ka chapel ug sa karon siya nakaamgo nga usa ka templo. Siya nagsugod sa pagpangita ug sa wala madugay nakit-an ang chapel nga iyang nakita sa iyang damgo. Ang timailhan nag-ingon, “Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.” Si Sister Kamwanya nabunyagan ug dayon ang iyang inahan ug iyang unom ka mga igsoong lalaki. Si Sister Kamwanya miingon: “Sa dihang akong nadawat ang ebanghelyo, akong gibati nga mura og dinakpan nga langgam nga gibuhian. Ang akong kasingkasing napuno sa hingpit nga kalipay. . . . Ako adunay kasiguroan nga ang Dios naghigugma kanako.”⁹

Ang pagsunod sa mga sugo sa Ginoo makapahimo kanato nga mas hingpit ug mas sayon nga mobati sa Iyang gugma. Ang hingpit ug pig-ot nga dalan sa mga sugo magdala direkta

ngadto sa kahoy sa kinabuhi, ug ang kahoy ug ang bunga niini, ang labing tam-is ug “labing madanihon sa tanan nga mga butang,”¹⁰ mga simbolo sa gugma sa Dios ug mopuno sa kalag “sa tuman og hingpit nga kalipay.”¹¹

Miingon ang Manluluwas:

“Kon tumanon ninyo ang akong sugo, magapabilin kamo sa akong gugma; maingon nga gituman ko ang mga sugo sa akong Amahan, ug nagapabilin ako diha sa iyang gugma.

“Kining mga butanga gisulti ko kaninyo, aron ang akong *kalipay* magapabilin diha kaninyo, ug ang inyong *kalipay* mamahingpit.”¹²

Ang Hingpit nga Kalipay sa Pagbuntog pinaagi kang Kristo

Bisan kon kita nagmatinud-anon sa pagtuman sa mga sugo, adunay mga pagsulay ug mga trahedya nga makabalda sa atong kalipay. Apan samtang kita maningkamot sa pagbuntog niining mga hagit uban sa tabang sa Manluluwas, kini magpatunhay sa kalipay nga atong gibati karon ug sa kalipay nga atong gilauman. Si Kristo mipasalig pag-usab sa Iyang mga disipulo, “Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagulan-an: apan sumalig kamo; gidaug ko na ang kalibutan.”¹³ Diha sa pagsimba Kaniya, pagtuman Kaniya, pagbugkos sa atong kaugalingon Kaniya nga ang pagsulay ug kagulan-an mahimong kalipay. Mohisgut ko og usa ka ehemplo.

Niadtong 1989, si Jack Rushton nagserbisyo isip presidente sa Irvine California Stake sa Estados Unidos. Atol sa usa ka bakasyon sa pamilya ngadto sa California coast, si Jack nagbodsurfing sa dihang usa ka balod ang nibanlas niya ngadto sa dili makita nga dakong bato, nga mibali sa iyang liog ug hilabihang pagkadaot sa iyang dugukan. Si Jack sa ulahi miingon, “Sa pagkparok nako, nahibalo ko nga maparalisar ko.”¹⁴ Dili na siya makasulti o bisan makaginhawa sa iyang kaugalingon.¹⁵

Pamilya, mga higala, ug mga miyembro sa stake misuporta ni Brother Rushton ug sa iyang asawa, si Jo Anne, ug, sa ubang mga butang, mipausab sa

Si Sister Kalombo Rosette Kamwanya

Si Jack ug Jo Anne Rushton

usa ka bahin sa ilang panimalay aron masulod ang iyang wheelchair. Si Jo Anne nahimong nag-unang tig-amuma ni Jack sa mosunod nga 23 ka tuig. Nagpasabut sa mga istorya sa Basahon ni Mormon nga kon sa unsang paagi nga ang Ginoo mibisita sa Iyang katawhan diha sa ilang kasakit ug mipagaan sa ilang mga palas-anon,¹⁶ si Jo Anne miingon, “kasagaran matingala ko sa kalipay nga akong gibati sa pag-amuma sa akong bana.”¹⁷

Usa ka gamay nga pag-adjust sa iyang respiration system nakapabalik sa pagsulti ni Jack, ug sulod sa maong tuig, si Jack gitawag nga magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo ug patriyarka sa stake. Kon siya maghatag og patriyarkal nga panalangin, laing naghupot sa pagkapari ang mobutang sa kamot ni Brother Rushton sa ulohan sa tawo nga modawat sa panalangin ug suportahan ang iyang kamot ug bukton atol sa pagpanalangin. Si Jack mitaliwan sa Adlaw sa Pasko atong 2012, human sa iyang mahalarong 22 ka tuig nga pagserbisyo.

Sa makausa atol sa interbyu, si Jack nakamatikod: “Ang mga problema moabut sa kinabuhi natong tanan; kabahin kini sa pagka-anaa lang dinhi sa kalibutan. Ug ang ubang mga tawo maghunahuna nga ang relihiyon o ang pagkaadunay hugot nga pagtuo sa Dios mopanalipod kanimo gikan sa dautan nga mga butang. Dili siguro gyud na mao ang punto. Tingali ang punto mao nga kon ang atong pagtuo lig-on, sa dihang ang dautang mga butang mahitabo, og kini mahitabo gayud, kita makasagubang kanila. . . . Ang akong hugot nga pagtuo wala pa gayud magduhaduha, apan wala kana magpasabot nga wala akoy mga depresyon. Tingali sa unang higayon sa akong kinabuhi nga, ako nahagit kutob sa akong limitasyon, ug sa literal wala nay kapaingnan, ug mao nga midangop ako sa Ginoo, ug hangtud karon, ako mibati og kalit nga walay kabutangang kalipay.”¹⁸

Karon ang panahon nga usahay walay kalooy ang pagpangataki sa social media ug sa personal batok niadtong nagtinguha sa pagsunod sa sumbanan sa sininaan, kalingawan, ug sekswal nga

kaputli. Kasagaran ang mga kabatan-onan ug mga young adult sa mga Santos, ingon man ang kababayen-an ug mga inahan, ang kinsa nag-antos sa pagbiay-biay ug pagpanggukod. Dili sayon ang pagbuntog sa sama nga pang-abuso, apan hinumdomi ang mga pulong ni Pedro: “Kon kamo panamas-tamanan tungod sa ngalan ni Kristo, bulahan kamo; kay ang espiritu sa himaya ug sa Dios anha man kaninyo.”¹⁹

Sa Tanaman sa Eden, si Adan ug Eva anaa “sa kahimtang nga walay sala, walay hingpit nga kalipay, tungod kay wala sila makasinati sa pagkauyamot.”²⁰ Karon, isip may tulubagon nga mga tawo, atong makita ang hingpit nga kalipay sa pagbuntog sa pagkauyamot sa bisan unsang klase, ma sala man kini, pagsulay, kahuyang, o bisan unsang babag sa kalipay. Mao kini kalipay sa pagkamatikod og pag-uswag diha sa dalan sa pagka-disipulo, ang kalipay sa “nakadawat og

usa ka kapasayloan sa . . . mga sala, ug pagbaton og kalinaw sa ilang tanlag”;²¹ ang kalipay nga mabati sa tawo kansang kalag mitubo ug milambo pinaagi sa grasya ni Kristo.²²

Ang Hingpit nga Kalipay sa Pagpangalagad sama sa Pagpangalagad ni Kristo

Ang Manluluwas makakaplag og hingpit nga kalipay sa pagpahinabo sa atong pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon.²³ Sa paghisgut bahin sa Pag-ula sa Manluluwas, si Presidente Russell M. Nelson miingon:

“Sama diha sa tanang butang, si Jesukristo mao ang atong labing halangdong ehemplo, ‘nga tungod sa kalipay nga gibutang sa iyang atubangan miantus sa krus’ [Mga Hebreohanon 12:2]. Hunahunaa kana! Aron Iyang malahutay ang pinakasakit nga kasinatian nga nalahutay sukad dinhi sa yuta, ang atong Manluluwas nagtutok sa *kalipay!*”

“Ug unsa man ang kalipay nga giandam diha sa Iyang atubangan? Siguradong naglakip kini sa kalipay sa paglimpyo, pag-ayo, ug paglig-on kana-to; sa kalipay gumikan sa pagbayad sa mga sala sa tanan kinsa maghinulsol; sa kalipay sa paghimong posible alang kaninyo ug kanako nga makauli—limpyo ug takus—aron nga mopuyo uban sa atong Langitnong mga Ginikanan ug mga pamilya.”²⁴

Sa samang paagi, ang kalipay nga “giandam diha sa atong atubangan” mao ang kalipay sa pagtabang sa Manluluwas diha sa Iyang buhat sa katubsanan. Isip mga binhi ug mga anak ni Abraham,²⁵ kita kabahin sa pagpanalangin sa tanang mga pamilya sa kalibutan “sa panalangin sa Ebanghelyo, diin mao ang mga panalangin sa kaluwasan, gani sa kinabuhi nga dayon.”²⁶

Ang mga pulong ni Alma akong nahinumdoman:

“Kini mao ang akong himaya, nga tingali ako mahimo unta nga himan diha sa mga kamot sa Dios aron sa pagdala sa pipila ka mga kalag ngadto sa paghinulsol; ug kini mao ang akong hingpit nga kalipay.”

“Ug tan-awa, kon ako makakita og daghan sa akong mga kaigsoonan nga matinud-anon nga naghinulsol, ug moduol sa Ginoo nga ilang Dios, niana ang akong kalag mapuno uban sa hingpit nga kalipay. . . .

“Apan ako wala malipay sa akong kalampusan lamang, apan ang akong kalipay labaw nga napuno tungod sa kalampusan sa akong mga kaigsoonan, kinsa mitungas ngadto sa yuta sa Nephi. . . .

“Karon, kon ako maghunahuna sa kalampusan niini nga akong mga kaigsoonan ang akong kalag pagabayawon, gani ngadto sa pagkabulag niini gikan sa lawas, sa ingon niini, hilabihan ka dako sa akong hingpit nga kalipay.”²⁷

Ang mga bunga sa atong pagserbisyo sa usag usa diha sa Simbahan kabahin sa hingpit nga kalipay nga “giandam sa atong atubangan.” Bisan sa panahon sa pagkawalay kadasig ug kaluya, makapangalagad kita nga mapailubon kon nakapunting sa kalipay nga makapahimuot sa Dios

ug magdala og kahayag, kahupayan, ug kalipay ngadto sa Iyang mga anak, nga atong mga igsoong lalaki ug mga babaye.

Sa didto ko sa Haiti sa miaging bulan alang sa pagpahinungod sa Port-au-Prince Temple, si Elder David ug Sister Susan Bednar nakahimamat og usa ka sister kansang bana namatay sa usa ka makalilisang nga aksidente pipila ka adlaw ang milabay. Mihilak sila uban kaniya. Apan sa Domingo kining minahal nga babaye anaa sa iyang dapit isip usa ka tigpahluna sa tulumanon sa pagpahinungod nga adunay malumo, maabiabihon nga pahiyom alang sa tanang misulod sa templo.

Ako nagtuo nga ang labing taas nga “hingpit nga kalipay sa mga santos” moabut sa pagkasayud nga ang Manluluwas nangamuyo alang sa ilang kahimoan,²⁸ “ug walay makasabut sa hingpit nga kalipay nga [mopuno] sa atong mga kalag [samtang] kita [makadungog ni Jesus] nga magampo kanato ngadto sa Amahan.”²⁹ Uban ni Presidente Russell M. Nelson, ako mopamatuod nga ang hingpit nga kalipay usa ka gasa alang sa matinud-anon nga mga Santos “kinsa nakabantus sa mga kasakit sa kalibutan”³⁰ ug kinsa “tinuyo nga naningkamot sa pagpuyo og matarung nga kinabuhi, sama sa gitudlo ni Jesukristo.”³¹ Unta ang inyong kalipay mahingpit, ako nag-ampo sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Enos 1:3.
2. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanon nga Pagsugakod,” *Liahona*, Nob. 2016, 81–84.
3. Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanon nga Pagsugakod,” 82.
4. Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Santos.”
5. Malaquias 3:14–15.
6. Malaquias 3:17–18.
7. Ang Manluluwas mipahayag nga kon ang simbahan (o usa ka kinabuhi) “dili matukod sa akong ebanghelyo, ug natukod diha sa mga buhat sa mga tawo, o diha sa mga buhat sa yawa, sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo nga sila makabaton sa kalipay sa ilang mga buhat sa mubo nga higayon, ug sa hinay-hinay ang katapusan moabut, ug sila isalikway ug ilabay sa kalayo, diin walay pagbalik” (3 Nephi 27:11).

8. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 575.
9. Personal nga pakigsinulatay.
10. 1 Nephi 11:22; tan-awa usab sa 1 Nephi 8:11.
11. 1 Nephi 8:12.
12. Juan 15:10–11.
13. Juan 16:33.
14. Jack Rushton, sa “Faith in Adversity: Jack Rushton and the Power of Faith,” SmallandSimpleTV, Sept. 2, 2009, YouTube.com.
15. Tan-awa sa Allison M. Hawes, “It’s Good to Be Alive,” *Ensign* Abr. 1994, 42.
16. Tan-awa sa Mosiah 24:14.
17. Jo Anne Rushton, sa Hawes, “It’s Good to Be Alive,” 43.
18. Jack Rushton, sa “Faith in Adversity: Jack Rushton and the Power of Faith.”
19. 1 Pedro 4:14. Hinumdumi usab ang mga saad nga gihisgutan sa 2 Nephi 9:18 ug 3 Nephi 12:12.
20. 2 Nephi 2:23; tan-awa usab sa Moses 5:10–11.
21. Mosiah 4:3.
22. Atong hinumduman ang mga pulong ni Santiago nga nakadasig ni Joseph Smith sa “pagpangutana sa Dios” (Santiago 1:5). Dili kaayo pamilyar ang mosunod nga mga bersikulo:

“Akong mga kaigsoonan, ipha kining tanan nga hingpit nga kalipay kon kamo mahulog ngadto sa daghan nga mga kasakit; “Kay kamo nahibalo nga ang pagsulay sa inyong pagtuo mosangput sa pagkamaintuson.

“Mao lamang nga kinahanglan ang pagkamaintuson inyong tugutan sa hingpit nga pagbuhat, aron kamo mamahingpit ug masangkap, nga walay makulang.” (Joseph Smith Translation, Santiago 1:2 [diha sa Santiago 1:2, footnote a]; James 1:3–4).
23. Tan-awa sa Moises 1:39.
24. Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanong Pagsugakod,” 82–83 emphasis sa orihinal.
25. “Ug kon kamo mga iya ni Kristo, nan, kamo kaliwat ni Abraham, mga manununod sumala sa saad” (Mga Taga-Galacia 3:29; tan-awa usab sa Genesis 22:18; 26:4; 28:14; Mga Buhat 3:25; 1 Nephi 15:18; 22:9; Doktrina ug mga Pakigsaad 124:58).
26. Abraham 2:11.
27. Alma 29:9–10, 14, 16. Sa gihapon, ang Ginoo miingon kanato, “Ug kon ang imong hingpit nga kalipay dako tungod sa usa ka kalag nga imong [gidala] ngari kanako diha sa gingharian sa akong Amahan, unsa kaha kadako ang imong hingpit nga kalipay kon ikaw makadala og daghan nga mga kalag ngari kanako!” (Doktrina ug mga Pakigsaad 18:16). Ang Tulo ka mga Nephite gisaaran og hingpit nga kalipay tungod kay sila nagtinguha nga dad-on ang mga kalag sa mga tawo ngadto kang Kristo “samtang ang kalibutan magpabilin” (3 Nephi 28:9; tan-awa usab sa 3 Nephi 28:10).
28. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:3–5.
29. 3 Nephi 17:17.
30. 2 Nephi 9:18.
31. Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanong Pagsugakod,” 84.

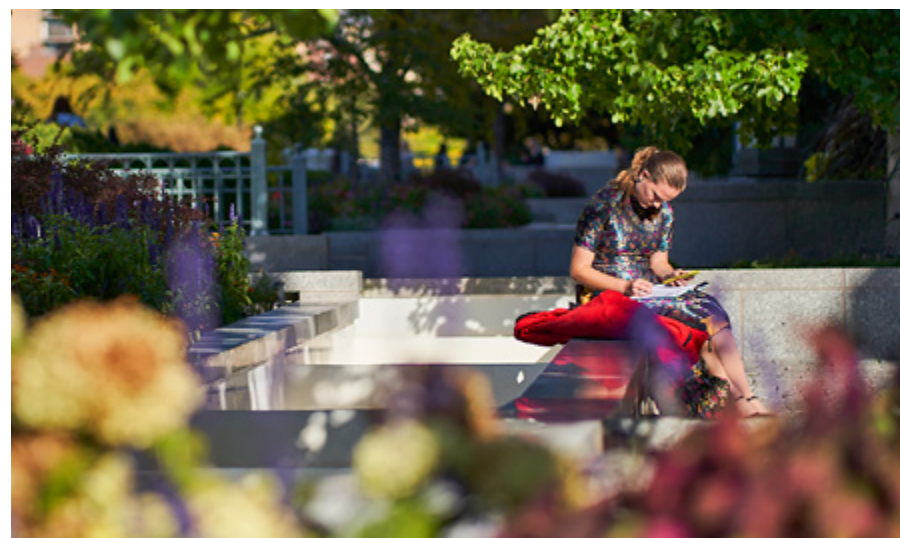
NI MICHELLE CRAIG
*Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women*

Espirituhanong Kapasidad

Isip matinud-anong mga disipulo ni Jesukristo, makadawat ikaw og personal nga inspirasyon ug pagpadayag, nga uyon sa Iyang mga sugo, nga gipahaom alang kanimo.

Dihang mibiya ko sa Young Women camp niini nga summer, usa ka buotan nga batan-ong babaye mihatag kanako og mubo nga sulat. Diha niini, nangutana siya, “Unsaon nako sa pagkahibalo kon ang Dios dunay gustong isulti kanako?” *Ganahan* ko sa iyang pangutana. Kita naghandom og usa ka koneksyon sa atong langitnong panimalay.

Gusto kitang mobati nga kita gikinahanglan ug mapuslanon. Apan usahay maglisud kita sa pag-ila tali sa kaugalingon natong hunahuna ug sa malumong mga impresyon sa Espiritu. Ang mga propeta, karaan ug bag-o, mitudlo nga kon may butang “nga magdapat ug moagni kanimo sa paghimo og maayo, nagagikan kini kang Kristo.”¹

Si Presidente Russell M. Nelson mihatag og yano, impluwensyal nga pagdapat: “Minahal kong mga kaigsoonan, *mohangyo* ko kaninyo sa pagpalambo sa inyong *espirituhanong kapasidad* sa pagdawat og pagpadayag. . . . Pilia ang paghimo sa espiritwal nga buhat nga maoy gikinahanglan aron sa pagtagamtam sa gasa sa Espiritu Santo ug mas kanunay ug mas klaro nga pagpaminaw sa tingog sa Espiritu.”²

Akong tinguha nga karong buntag makapamulong ako gikan sa akong kasingkasing bahin sa upat ka paagi sa pagpalambo sa atong espirituhanong kapasidad sa pagdawat og pagpadayag.

1. Himoa nga Intensyon ang Pagmugna og Panahon ug Dapit aron Madungog ang Tingog sa Dios

Samtang imong gamiton ang imong kabubut-on sa pagkulit og oras matag adlaw aron mahiduol sa tingog sa Dios, ilabi na diha sa Basahon ni Mormon, sa ngadto-ngadto, ang Iyang tingog mas maklaro nimo ug mas mapamilyar.

Agi og sukwahi, ang mga *makabalda* ug *ang kalangas* nga ania sa kalibutan ug sa atong panimalay ug sa atong kinabuhi mas makapalisud sa atong pagdungog sa Iyang tingog. Kini nga mga makabalda mopuno kaayo sa atong hunahuna ug kasingkasing nga wala na kitay luna alang sa malumong mga pag-aghat sa Espiritu Santo.

Si Propeta Joseph Smith mitudlo nga sa kasagaran gayud ang Dios mopadayag sa Iyang Kaugalingon “ngadto sa mga indibidwal sa pribado, sa ilang kwarto, sa kamingawan o sa kaumahan, ug nga sa kasagaran ngadto sa walay saba o kaguliyang.”³

Si Satanas ganahan nga kita mahilayo gikan sa tingog sa Dios pinaagi sa pagpahilayo kanato gikan sa mga hilom nga dapit. Kon ang Dios mamulong sa hinay, hinagawhaw nga tingog, ikaw ug ako kinahanglang magpaduol aron makadungog Kaniya. Hunahunaa unsay mahitabo kon tuyo gyud nato nga konektado kita sa langit sama nga kita gustong konektado kanunay sa Wi-Fi! Pagpili og oras ug dapit, aron makapamati sa tingog sa Dios matag adlaw. Ug tumanon sa hingpit kining

sagrado nga iskedyul, kay mag-agad ra gyud niini ang daghang butang!

2. Lihok sa Walay Langay

Kon makadawat ka og mga pag-aghat ug molihok uban sa katuyoan, gamiton ka sa Ginoo. Kon daghan ang imong paglihok, mas masinati nimo ang tingog sa Espiritu. Magkadali ang imong pag-ila sa giya sa Dios ug nga Siya “andam . . . nga mopadayag sa Iyang hunahuna ug kabubut-on.”⁷⁴ Kon maglangay ka, basin makalimot ka sa pag-aghat o mawala ang kahigayunan nga makatabang sa uban para sa Dios.

3. Pagkuha og Buluhaton gikan sa Dios

Ang pag-ampo nga gusto kaayong tubagon sa Langitnong Amahan mao ang atong pangamuyo nga magiyahan ngadto sa tawo nga atong tabanganan. Si Presidente Henry B. Eyring mitudlo kanato sa pagtinguha og pagpadayag pinaagi sa pagpangutana sa Dios kinsay atong matabangan para Kaniya. “Kon ikaw mangutana og sama ana, moabut ang Espiritu Santo ug bation nimo ang mga pag-aghat kon unsay imong mahimo sa ubang tawo. Kon moadto ka og mobuhat niini, ikaw anaa sa buluhaton sa Ginoo, ug kon ikaw anaa

sa buluhaton sa Ginoo, ikaw mosarang sa gasa sa Espiritu Santo.”⁷⁵

Pwede kang mag-ampo ug mangayo sa Ginoo og buluhaton. Kon imong buhaton, Siya makagamit sa ordinaryo nimong mga kahanas aron matuman ang dili ordinaryo Niyang buhat.

Ang akong lolo [sa habig ni mama], si Fritz Hjalmar Lundgren, milangyaw gikan sa Sweden sa 19 anyos pa siya. Miabut siya sa Amerika nga siya ra, usa ka malita ang dala ug may unom ka tuig nga pormal nga pag-eskwela. Dili makasulti og Iningles, miadto siya sa Oregon ug nanarbaho didto isip tigputol og kahoy ug sa wala madugay, uban sa akong lola ug sa akong mama, mipasakop sa Simbahan. Wala siya makapangulo og usa ka ward, apan isip matinud-anong home teacher, napaaktibo niya ang kapin sa 50 ka lain-laing pamilya ngadto sa Simbahan. Giunsa niya paghimo?

Human namatay si Lolo, nangukay ko sa kahon sa iyang mga papeles ug nakapunit og sulat gikan sa usa ka tawo kinsa mibalik og simba tungod sa gugma ni Lolo. Mabasa ang sulat, “Ang sekreto ni Brother Fritz, mituo ko, nga siya anaa kanunay sa buluhaton sa Langitnong Amahan.”

Sulat kadto ni Brother Wayne Simonis. Gibisitahan siya ni Lolo ug gilaila ang tanang sakop sa pamilya. Sa kadugayan, gisultihan sila ni Lolo nga sila mahinungdanon, ug midapit kanila sa pagsimba. Apan nianang Domingo, nakamata si Brother Simonis nga dunay kalibog—wa pa siya kahuman og ayo sa atop sa iyang balay, ug moabutay na ang ulan nianang semanaha. Mihukom siyang moadto sa simbahan, molamano ni Lolo, ug mobiya dayon aron humanon ang pag-atop. Makatambong ra ang iyang pamilya nga wala siya.

Maayo ra ang iyang plano hangtud nga, samtang didto sa atop, nakadungog siya’g tawo nga mikatkat sa hagdan. Matud niya: “Sa akong paghangad, . . . didto nagbarug ibabaw sa hagdan si Brother Fritz. Mipahiyom ra siya nako. Sa sinugdanan, naulaw ko ug mibati nga daw usa ka bata nga nasakpang miikyasa sa eskwelahan. Dayon . . . mibati ko’g kapikal. [Apan si Brother Fritz] mihubo lang sa iyang coat ug gisab-it kini sa hagdan. Dihang gipilo niya ang mga manggas sa iyang puti nga polo, milingi siya nako ug miingon, ‘Brother Simonis, duna ka bay laing martilyo? Siguradong importante kaayo ning trabahoa, kay kon di pa, di gyud to nimo biyaan ang imong pamilya, ug kay kini importante, gusto kong motabang nimo.’ Dihang mitanaw ko sa iyang mata, kamabination ang akong nakita ug Kristohanong gugma. Nawagtang ang akong kapikal. . . . Akong gihipos ang akong mga gamit nianang Dominggo ug misunod sa pagkanaog sa buotan nakong higala ug mibalik sa chapel.”

Nakakuha si Lolo sa iyang buluhaton gikan sa Ginoo, ug nasayud siyang gipangita niya ang nawala nga karnero. Sama sa upat ka tawo nga mipas-an sa ilang higala nga paralitiko ngadto sa atop ug gituntan siya gikan sa atop aron ayuhon ni Jesukristo,⁶ si Lolo usab mikuha kaniya gikan sa atop. Ang Ginoo mopadala og pagpadayag niadtong nangita og katabangan.

4. Motuo ug Mosalig

Bag-o lang, nakabasa ko sa mga kasulatan bahin sa laing talagsaong

misionaryo kinsa mikuha sa iyang buluhaton gikan sa Ginoo. Si Aaron nagtudlo sa hari sa mga Lamanite, kinsa nahibulong nganong ang igsoon ni Aaron nga si Ammon wala usab moadto sa pagtudlo kaniya. “Ug si Aaron miingon sa hari: Tan-awa, ang Espiritu sa Ginoo mitawag kaniya sa *lain nga agianan*.”⁷

Ang Espiritu namulong sa akong kasingkasing: matag usa kanato dunay lain-laing misyon nga buhaton, ug usahay ang Espiritu mopasubay kanato sa “lain nga dalan.” Dunay daghang paagi sa pagtukod sa gingharian sa Dios isip tighimo og pakigsaad, mga tigtuman og pakigsaad nga mga disipulo ni Jesukristo. Isip Iyang matinud-anong mga disipulo, makadawat ikaw og personal nga inspirasyon ug pagpadayag, nga uyon sa Iyang mga sugo, nga gipahaom alang kanimo. May lahi ka nga mga misyon ug tahas nga buhaton sa kinabuhi ug mahatagan og lahi nga giya sa pagtuman niini.

Si Nephi, igsoon ni Jared, ug gani si Moises tanan dunay dagkong lawod nga labangon—ug matag usa mihimo niini sa managlahing paagi. Si Nephi milalik og “mga kahoy sa talagsaon nga pagkahimo.”⁸ Ang igsoon ni Jared mihimo og mga kasko nga “hugot sama ngadto sa usa ka tadyaw,”⁹ Ug si Moises “nanagpanlakaw sa ibabaw sa mamala nga yuta sa taliwala sa dagat.”¹⁰

Matag usa kanila nakadawat og personal nga direksyon, gipahaom sa ilaha, ug ang matag usa misalig ug milihok. Ang Ginoo mahunahunaon niadtong motuman ug, sa mga pulong ni Nephi, “moandam og paagi alang [kanato nga kita] makatuman sa butang diin siya misugo.”¹¹ Timan-i nga si Nephi misulti, “og paagi”—dili “ang paagi.”

Kita ba nalipat o mibaliwala sa personal nga mga buluhaton gikan sa Ginoo kay lahi ang iyang giandam “nga paagi” kay sa atong gilauman?

Ang akong lolo gidala ngadto sa dili kasarangang dapit—nga nag-coat, sa atop, sa adlawng Dominggo. Saligi ang Dios sa pagtultol kanimo, bisan og ang dalan lahi ra kay sa imong gilauman o lahi kay sa uban.

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw naggikan sa daghang porma o

gidak-on, apan “ang tanan managsama ngadto sa Dios”—“itum ug puti, ulipon ug gawasnon, lalaki ug babaye,” dili minyo ug minyo, adunahan ug kabus, batan-on ug tigulang, dugay nang miyembro ug bag-ong kinabig.¹² Bisan kinsa ka man o unsay imong giatubang, gidapit ikaw sa lamesa sa Ginoo.¹³

Kon ang pagpangita ug paghimo sa kabubut-on sa Amahan nahimong komon nga sundanan sa inadlaw nimong pagpakabuhi, ikaw, tultulan aron mag-usab ug maghinulsol.

Ang bag-ong programa sa Simbahan alang sa kabataan ug kabatan-onan gitukod diha sa pundasyon sa pagkat-on aron makapangita og pagpadayag, modiskubre unsay ipabuhat kanato sa Ginoo, ug dayon lihukon kana nga sugo. Matag usa kanato, bisan pilay pangidaron o kahintang, makatinguha sa *pagpangita, pagdawat, ug paglihok*. Kon sundon nimo kining mahang-turong sundanan nga gitukod para sa atong panahon, ikaw mas maduol kang Jesukristo—sa Iyang gugma, sa Iyang kahayag, sa Iyang direksyon, sa Iyang kalinaw, ug sa Iyang makaayo ug

makapalihok nga gahum. Ug motubo ang imong espirituhanong kapasidad nga mahimong inadlaw nga himan sa Iyang mga kamot sa pagtuman sa Iyang talagsaong buhat. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. David A. Bednar, sa *Face to Face* uban ni Elder ug Sister Bednar (tibuok kalibutan nga sibya alang sa kabatan-onan, Mayo 12, 2015), facetoface.ChurchofJesusChrist.org; tan-awa usab sa Moroni 7:16.
2. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96; emphasis gidugang.
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 142.
4. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” 94.
5. Henry B. Eyring, sa “President Eyring 1990s,” *Deseret News*, Abr. 2, 2009, deseretnews.com.
6. Tan-awa sa Marcos 2:1–12.
7. Alma 22:4; emphasis gidugang.
8. 1 Nephi 18:1.
9. Tan-awa sa Ether 6:5–8.
10. Exodo 14:29.
11. 1 Nephi 3:7.
12. 2 Nephi 26:33.
13. Tan-awa sa Quentin L. Cook, “Ang Mahangturong mga Butang nga Nahitabo Kada Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2017, 51.

NI ELDER DALE G. RENLUND
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Walay Pagkapaling nga Pasalig ngadto kang Jesukristo

Gidapit kita sa Dios sa hingpit nga pagwagtang sa atong mga karaang gawi ug magsugod og bag-ong kinabuhi diha kang Kristo.

Sa miaging Abril, may pribelihiyo akong makapahinungod sa Templo sa Kinshasa Democratic Republic sa Congo.¹ Dili matukib sa pulong ang akong gibating kalipay ug sa matinud-anong taga-Congo nga maki-ta ang templo nga gipahinungod diha sa ilang yuta.

Ang mga tawo nga mosulod sa Templo sa Kinshasa makakita sa orihinal nga painting nga giulohan og *Mga Busay sa Congo*.² Sa lahing paagi nag-pahinumdom kini sa mga taga-Congo sa walay pagkapaling nga pasalig nga gikinahanglan aron ma-angkla ang ilang

pagpasalig ngadto kang Jesukristo ug sa pagsubay sa dalan sa pakigsaad sa plano sa atong Langitnong Amahan. Ang mga busay nga gipakita diha sa painting makapahinumdom sa komon nga buhat lapas na sa usa ka siglong milabay tali sa nag-unang mga nakabig sa Pagkristiyanano sa Congo.

Sa wala pa sila makabig, nagsimba sila og walay kinabuhing mga diosdios, nagtuo nga kadtong mga butanga

Templo sa Kinshasa Democratic Republic of the Congo

Busay sa Congo, ni David Meikle

nagbaton og talagsaong mga gahum.³ Human makabig, daghan ang mihimo og relihiyusong pagbiyahe ngadto sa usa sa dili maihap nga mga busay buyon sa Suba sa Congo, sama sa Suba sa Nzongo.⁴ Gipanglabay niining mga kinabig ang ilang gitahud nga mga butang ngadto sa mga busay isip simbolo ngadto sa Dios ug sa uban, nga sila mibiya sa karaan nilang mga tradisyon ug midawat ni Jesukristo. Gituyo nila nga wala ilabay ang ilang mga butang ngadto sa kalma, mabaw nga katubigan; gipanglabay nila kini ngadto sa nagbul-og nga tubig sa higanting busay, diin dili na makuha og balik ang mga butang. Kini nga mga buhat maoy timaan sa sinugdanan sa bag-o apan walay pagkapaling nga pasalig ngadto kang Jesukristo.

Ang mga tawo sa ubang dapit ug panahon mipakita sa ilang pasalig kang Jesukristo sa samang mga paagi.⁵ Ang mga tawo sa Basahon ni Mormon nga nailhang mga Anti-Nephi-Lehi “mihunong sa paggamit sa mga hinagiban sa ilang pagsukol,” milubong niini “sa ilawom sa yuta” isip “pagpamatuod ngadto sa Dios . . . nga sila dili na gayud mogamit [sa ilang] mga hinagiban pag-usab.”⁶ Sa paghimo niini, misaad sila nga mosunod sa mga pagtulun-an sa Dios ug dili na gayud pakyason ang ilang pasalig. Kini nga buhat maoy sinugdanan sa “pagkakabig ngadto sa Ginoo” ug sa dili pagkalimot sa mga pasalig.⁷

Ang “pagkakabig ngadto sa Ginoo” nagpasabut sa pagbiya sa usa ka buhat, nga diniktaran sa karaang tuo-tuo, ug sa pagsagop og bag-o pinasikad sa pagtuo diha sa plano sa Langitnong Amahan ug kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula. Kini nga pag-usab mas labaw pa kay sa intelektwal nga pagdawat sa mga pagtulun-an sa ebanghelyo. Mohulma kini sa atong ilhanan, mousab sa panabut sa kahulugan sa kinabuhi, ug mosangput sa walay pagkausab nga kamaunungon ngadto sa Dios. Ang personal nga mga tinguha nga supak sa pagka-angkla diha sa Manluluwas ug pagsubay sa dalan sa pakigsaad magkahanaw ug mapulihan og usa ka determinasyon sa pagtugyan ngadto sa kabubut-on sa Langitnong Amahan.

Ang pagkakabig ngadto sa Ginoo magsugod sa walay pagkapaling nga pasalig ngadto sa Dios, sundan sa paghimo niana nga pasalig nga porsyon kon si kinsa kita. Ang pag-angkon og ingon niana nga pasalig usa ka tibuok kinabuhing proseso nga nagkinahanglan og pailub ug padayong paghinulsol. Sa katapusan, kini nga pasalig nahimong kabahin kon si kinsa kita, nga gitisok diha sa atong kaugalingon, ug kanunayng maanaa sa atong kinabuhi. Sama ra nga kita dili gayud makalimot sa kaugalingon natong ngalan bisan unsa pay atong gihunahuna, dili gayud nato makalimtan ang pasalig nga natisok sa atong kasingkasing.⁸

Gidapit kita sa Dios sa hingpit nga pagwagtang sa atong mga karaang gawi ug magsugod og bag-ong kinabuhi diha kang Kristo. Mahitabo kini kon magpalambo kita og pagtuo sa Manluluwas, nga magsugod pinaagi sa pagpaminaw sa panghimatuod niadtong adunay pagtuo.⁹ Human niana, modako ang pagtuo kon molihok kita sa mga paagi nga mas lig-on nga ma-angkla ang atong pagtuo ngadto Kaniya.¹⁰

Karon, kaanindot kaha kon ang nagtubo nga pagtuo motakod lang sama sa pagtakod sa hilanat o sip-on. Dayon, ang yanong “espiritwal nga

pag-hatsing” mopalig-on sa pagtuo sa uban. Apan dili magsilbi kana nga paagi. Ang bugtong paagi aron motubo ang pagtuo sa usa ka tawo mao ang paglihok inubanan sa pagtuo. Kini nga mga buhat sa kasagaran dinasig pinaagi sa mga pagdapit sa uban, apan dili nato “mapatubo” ang pagtuo sa uban o magsalig lang sa uban aron molambo ang atoa. Aron motubo ang atong pagtuo, pillion gayud nato ang mga buhat nga makalig-on, sama sa pag-ampo, pagtuon sa mga kasulatan, pag-ambit sa sakramento, pagtuman sa mga sugo, ug pagserbisyo sa uban.

Samtang motubo ang atong pagtuo kang Jesukristo, gidapit kita sa Dios sa paghimo og mga saad uban Kaniya. Kini nga mga pakigsaad, ingon nga nailhan na nga mga saad, maoy pagpakita sa atong pagkakabig. Ang mga pakigsaad mohimo usab og lig-ong pundasyon alang sa espiritwal nga pag-uswag. Dihang mipili kita nga mabunyagan, gisugdan nato ang pagdala diha sa atong kaugalingon ang ngalan ni Jesukristo¹¹ ug mipili nga ipaila ang atong kaugalingon diha Kaniya. Atong gipanaad ang pagkahimong sama Kaniya ug mopalambo og Iyang mga hiyas.

Kini nga mga pakigsaad nag-angkla kanato ngadto sa Manluluwas, ug

magtabang kanato subay sa dalan padulong sa atong langitnong panimalay. Ang gahum sa mga pakigsaad magtabang nga atong makanunay ang dakong kausaban sa kasingkasing, mopalawom sa atong pagkakabig sa Ginoo, ug madawat sa hingpit ang hitsura ni Kristo diha sa atong panagway.¹² Apan ang taphaw nga mga pasalig sa atong mga pakigsaad dili makagarantiya sa bisan unsa.¹³ Posibling matintal kita nga dili makigsaad, nga ilabay lamang ang atong karaang mga gawi ngadto sa kalma nga tubig, o ilubong ang atong mga hinagiban sa rebelyon nga magsiwil pa ang mga pulan. Apan ang hilaw nga pasalig sa atong mga pakigsaad dili moabli sa pultahan sa makabalaang gahum sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo.

Ang atong pasalig sa pagtuman sa mga pakigsaad dili gyud kondisyonal o mausab-usab nunot sa mausabong mga kahimtang sa atong kinabuhi. Ang atong kamakanunayon sa Dios kinahanglang susama sa kasaligan nga Suba sa Congo nga nag-agos duol sa Templo sa Kinshasa. Kini nga suba, lahi sa kadaghanang suba sa kalibutan, sa walay hunong nga pagbuhagay sa tibuok tuig¹⁴ ug mobubu og hapit 11 ka milyon ka galon (41.5 ka milyon nga Litro) sa tubig matag segundo ngadto sa Dagat sa Atlantiko.

Ang Manluluwas midapit sa Iyang mga disipulo sa pagkahimong ingon niini ka masaligan ug ka makanunayon. Miingon siya, “Busa ipahimutang kini diha sa inyong kasingkasing, nga kamo mobuhat sa mga butang nga akong itudlo, ug isugo kaninyo.”¹⁵ Ang “napahimutang” na nga determinasyon sa pagtuman sa atong mga pakigsaad magtugot sa hingpit nga katumanan sa mga saad sa Dios alang sa malungtaron kalipay.¹⁶

Daghan sa matinud-anong mga Santos mipakita nga ila nang “napahimutang” ang pagtuman sa ilang mga pakigsaad uban sa Dios ug nag-usab na sa hangtud. Sultihan ko kamo mahitungod sa tulo ka tawo—si Brother Banza Mucioko, Sister Banza Régine, ug si Brother Mbuyi Nkitabungi.

Niadtong 1977, ang mga Banzas nagpuyo sa Kinshasa sa nasud sa

Zaire, karon nailhan nga Democratic Republic sa Congo. Tinahud kaayo sila sa ilang komunidad sa Protestanting simbahan. Tungod sa ilang mga talento, ang ilang simbahan nagplano para sa ilang bag-o pa nga pamilya nga moadto sa Switzerland alang sa pagtuon ug mahatagan og scholarship sa usa ka unibersidad.

Samtang didto sa Geneva, sakay sa bus ngadto sa eskwelahan, si Brother Banza kanunayng makakita og gagmayng meetinghouse sa simbahan nga may ngalan “Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.” Naghunahuna siya, “Si Jesukristo may mga Santos ba karon, sa ulahing mga adlaw?” Sa katapusan mihukom siya nga moadto ug magpakisusi.

Si Brother ug Sister Banza mainitong gitimbaya sa branch. Nangutana sila sa pipila sa ilang kanunayng pangutana mahitungod sa kinaiyahan sa Dios, sama sa, “Kon espiritu ba ang Dios, sama ba sa hangin, giunsa nga kita gilalang nga sama Kaniya? Giunsa Niya sa paglingkod sa usa ka trono?” Wala pa gayud sila makadawat og makatagbawng tubag hangtud ang mga misyonaryo mipasabut kanila sa gipahiuling doktrina sa usa ka mubo nga leksyon. Dihang mibiya ang mga misyonaryo, nagtinan-away ang mga Banza ug miingon, “Dili ba tinuod ang atong nadungog?” Padayon ang ilang pagsimba ug pakigtagbo sa mga misyonaryo. Nasayud sila nga ang pagpabunyang sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo dunay mga sangputanan. Matangtang sila sa pagka-eskolar, bakwion ang ilang mga visa, ug sila ug

ang ilang duha ka gagmayng mga anak pabiyaon sa Switzerland. Gipili nila ang magpabunyang ug nakumpirmahan niadtong Oktubre 1979.

Duha ka semana human sa ilang bunyang, namalik sila si Brother ug Sister Bansa sa Kinshasa isip una ug ikaduhang miyembro sa Simbahan sa ilang nasud. Ang mga miyembro sa Geneva Branch padayong mikontak nila ug gitabangan silang makakontak sa mga lider sa Simbahan. Ang mga Banza giawhag nga magmatinud-anong maghulat sa gisaad nga panahon nga iestablisar sa Dios ang Iyang Simbahan sa Zaire.

Sa samang higayon, lain usab nga exchange student gikan sa Zaire, si Brother Mbuyi, nag-eskwela sa Belgium. Nabunyan siya niadtong 1980 sa Brussels Ward. Wala madugay, miserbisyo siya og full-time mission sa England. Ug gihimo sa Dios ang Iyang mga milagro. Si Brother Mbuyi mibalik

sa Zaire isip ikatulong miyembro sa Simbahan sa iyang nasud. Uban sa pagtugot sa ginikanan, ang mga miting sa Simbahan gihimo sa balay sa iyang pamilya. Pagka-Pebrero 1986, usa ka petisyon gihimo aron ang Simbahan opisyal nga maila sa gobyerno. Ang mga pirma sa tulo ka lumulupyo sa Zaire ang gikinahanglan. Ang tulo ka malipayong tigpirma sa petisyon mao si Brother Banza, Sister Banza, ug Brother Mbuyi.

Kining lig-ong mga miyembro nasa-yud sa kamatuoran dihang nadungog nila kini; mihimo sila og pakigsaad atol sa bunyang nga nag-angkla kanila ngadto sa Manluluwas. Sa mahulagwayong paagi gipanglabay nila ang mga karaan nilang gawi ngadto sa nagbul-og nga busay nga wala nay tuyo sa pagbawi niini. Ang dalan sa pakigsaad dili gayud sayon. Ang politikal nga kasamok, walay kanunayng kontak sa mga lider sa Simbahan, ug mga hagit nga komon sa naglambo nga komunidad sa mga Santos posibling moluya sa mga indibidwal nga kulang sa pasalig. Apan si Brother ug Sister Banza ug si Broher Mbuyi milahutay sa ilang pagtuo. Mitambong sila sa pagpahinungod sa Templo sa Kinshasa, 33 ka tuig human sila mipirma sa petisyon nga misangpot sa opisyal nga pag-ila sa Simbahan sa Zaire.

Ang mga Banza ania sa Conference Center karon. Giubanan sila sa duha nila ka anak nga lalaki, Junior ug Phil,

Si Banza Mucioko, Banza Régine, ug ang ilang mga anak nga lalaki

Si Mbuyi Nkitabungi isip usa ka full-time nga misyonaryo

ug mga umagad, si Annie ug Youyou. Niadtong 1986, si Junior ug Phil mao ang unang duha ka tawo nga gibunyagan sa Simbahan sa Zaire. Si Brother Mbuyi nagtan-aw niini nga kalihokan tua sa Kinshasa uban sa iyang asawa, si Maguy, ug sa ilang lima ka anak.

Kini nga mga pioneer nakasabut sa kahulugan sa mga sangputanan sa mga pakigsaad nga maoy nagdala kanila “ngadto sa kasayuran sa Ginoo nga ilang Dios, ug sa pagmaya diha kang Jesukristo nga ilang Manunubos.”¹⁷

Unsaon nato sa pag-angkla ang atong kaugalingon diha sa Manluluwas ug pagpabiling matinud-anon sama niini ug sa daghang napulo ka liboang mga Santos sa Congo nga misunod kanila ug sa minilyon sa tibuok kalibutan? Gitudloan kita sa Manluluwas kon unsaon. Matag semana moambit kita sa sakrament ug mohimo og pakigsaad sa atong Langitnong Amahan. Mosaad kita nga atong isumpay ngadto sa Manluluwas ang atong pagkalahi pinaagi sa pagpanumpa sa atong kaandam nga modala diha kanato sa Iyang ngalan, kanunay nga mohinumdom Kaniya, ug mohupot sa Iyang mga sugo.¹⁸ Ang makugihong pagpangandam ug ang katakus sa paghimo niining mga pakigsaad matag semana mo-angkla kanato ngadto sa Manluluwas, motabang nga atong mapahaom ang atong pasalis,¹⁹ ug pinaagi sa gahum abagan kita subay sa dalan sa pakigsaad.

Dapiton ko kamo sa pagpasalis og usa ka tibuok kinabuhi nga proseso sa pagkadisipulo. Himoa ug tumana ang mga pakigsaad. Ilabay ang karaan ninyong mga gawi ngadto sa lawom, nagbul-og nga mga busay. Ilubong sa

hingpit ang mga hinagiban sa rebelyon nga dili na magsiwil ang mga pul-an. Tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, ang paghimo og mga pakigsaad uban sa tinuod nga katuyoan sa padayong pagtahud niini makausab sa inyong kinabuhi sa hangtud. Mas mahisama kamo sa Manluluwas kon kanunay kamong mohinumdom Kaniya, mosunod Kaniya, ug magadayeg Kaniya. Mopamatuod ko nga si Jesus ang lig-on nga pundasyon. Kasaligan Siya, ug ang Iyang mga saad sigurado. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ang pagpahinungod nahitabo atol sa Bendita sa Lukay, Abril 14, 2019, sigun sa gi-assign ni Presidente Russell M. Nelson.
2. Ang artist, si David Meikle, mi-paint sa *Mga Busay sa Congo* gamit ang mga litrato sa mga Busay sa Kiubu. Ang mga Busay sa Kiubu nahimutang sa gibana-bana nga mga 249 ka milyas (400 kilometros) sa amihanang Lubumbashi sa habagatang silangang bahin sa Democratic Republic sa Congo.
3. Kini nga mga butang nailhan nga *inkisi* sa Kikongo ug isip *fétiches* sa French. Ang pulong mahubad sa Ingles isip “amulets,” “talismans,” o “fetishes.”
4. Si David Meikle usab ang mi-paint sa *Busay sa Nzongo* gitrabaho gikan sa mga litrato sa mga busay. Ang mga Busay sa Nzongo nahimutang sa gibana-banang mga 81 ka milyas (130 kilometros) gikan sa Kinshasa, Democratic Republic sa Congo. Ang mga suba niini nga mga busay nailhan nga *Nzadi Inkisi*, o “Suba sa Fetishes.” Ang ngalan nagpakita sa ginabuhay [kustombre] nga gihulagway diha sa teksto.
5. Niadtong AD 1000, ang mga pangulo sa mga clan sa Iceland nag-abut alang sa ilang tinuig, duha ka semana nga *Allting*, usa ka dili pormal nga panagtigom nga maghimo og mga balaod nga ipatuman para sa tanan. Usa ka tawong ginganlan og Thorgeir gihangyo nga mohimo og desisyon alang sa tanan kon magpakabig ba ngadto sa Kristiyanismo o magpadayon sa pagsimba og Norse nga mga dios-dios. Human sa

tulo ka adlaw nga pag-inusara sa iyang tolda, gipahibalo ni Thorgeir ang iyang desisyon; nga ang mga clan mahimo nang Kristiyano. Dihang mibalik si Thorgeir sa iyang balangay, gikuha niya ang gipangga niyang Norse-God nga mga dios-dios ug gitambog kini sa busay, karon nailhan nga *Godafoss*, o “Busay sa mga Dios.” Kini nga buhat nagpakita sa hingpit nga pagkakabig ni Thorgeir sa Kristiyanidad.

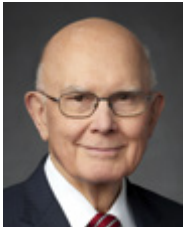
6. Alma 23:13; 24:17–18.
7. Tan-awa sa Alma 23:6; David A. Bednar, “Nakabig ngadto sa Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2012, 106–9.
8. Tan-awa sa Ezequiel 11:19–20; 2 Mga Taga-Corinto 3:3.
9. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 10:14, 17.
10. Tan-awa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misionaryo nga Pangalagad*, rev. ed. (2018), 247.
11. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Taking upon Us the Name of Jesus Christ,” *Ensign*, Mayo 1985, 80–83.
12. Tan-awa sa Alma 5:12–14.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 82:10.
14. Ang Suba sa Congo maoy kinalawman, ikaduhang pinakakusog, ug ikasiyam sa pinakataas nga suba sa kalibutan. Kay kini mitadlas man sa equator kaduha, may pinakaminos usa ka seksyon sa suba nga kanunayng mag-ulan, resulta sa regular nga pagdagayday sa tubig. Ang pagdagayday daw padayon sa tibuok tuig, nga sa kasagaran 41,000 ka metro kubiko kada segundo nga tubig ang mobuhagay nga maglahi-lahi paglabay sa katuigan (nga mopabuhagay og 23,000–75,000 ka metro kubiko kada segundo).
15. Tan-awa sa Joseph Smith Translation, Luke 14:28 (sa Luke 14:27, footnote b).
16. Tan-awa sa 2 Nephi 9:18; Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanon nga Pagsugakod,” *Liahona*, Nob. 2016, 81–84. Si Presidente Nelson miingon, “Ang hingpit nga kalipay usa ka gasa alang sa matinud-anon” (pahina 84).
17. Alma 37:9.
18. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77. Sa mission leadership seminar niadtong Hunyo 2019, human sa pag-ambit sa sakramento, sa wala pa magsugod sa iyang pormal nga mensahe, si Presidente Russell M. Nelson miingon, “Usa ka hunahuna ang miabut kanako nga ang akong paghimo sa usa ka pakigsaad karon mas labaw ka importante kay sa mensahe nga akong giandam. Mihimo ako og pakigsaad dihang miambit ako sa sakramento nga ako andam nga modala ngari kanako sa ngalan ni Jesukristo ug nga ako andam nga mosunod sa Iyang mga sugo. Sa kasagaran, makadungog ko nga kita moambit sa sakramento aron sa pagbag-o sa mga pakigsaad nga gihimo atol sa bunyag. Samtang tinuod kana, mas labaw kini kay niana. Mihimo ako og bag-ong pakigsaad. Mihimo kamo og bag-ong mga pakigsaad. . . . Karon agi og balos niini Iyang gihimo ang pamahayag nga kita sa kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban kanato. Pagkadakong panalangin!”
19. Tan-awa sa 3 Nephi 18:12.

Si Banza Régine ug Banza Mucioko

Si Mbuyi Nkitabungi ug Mbuyi Maguy

NI PRESIDENTE DALLIN H. OAKS
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Salig sa Ginoo

Ang ato rang kasigurohan mao ang pagsalig sa Ginoo ug sa iyang gugma alang sa iyang mga anak.

Mga kaigsoonan, usa ka sulat nga taud-taud na nakong nadawat maoy pasiuna sa tema sa akong pakigpulong. Ang tigsulat nagplano nga maminyo sa templo ngadto sa usa ka tawo kinsang asawa sa kahangturan namatay na. Mahimo siyang ikaduhang asawa. Nangutana siya: may balay ba kaha siya sa pikas kinabuhi, o magpuyo ba siya uban sa iyang bana ug sa una niyang asawa? Ako lang siyang gisultihan nga mosalig sa Ginoo.

Mopadayon ko pinaagi sa usa ka kasinatian nga akong nadungog gikan sa usa ka minahal nga kaila, nga akong ipaambit uban sa iyang pagtugot. Human namatay ang iyang pinang-gang asawa ug inahan sa iyang mga anak, ang usa ka amahan nagminyo pag-usab. Ang ubang hamtong nga mga anak makusganong misupak sa iyang pagminyo og usab ug nangayo’g tambag sa suod nga kaliwat kinsa usa ka tinahud nga lider sa Simbahan. Human makadungog sa mga rason sa ilang pagsupak, nga nakapukos sa mga kondisyon ug relasyon didto sa kalibutan sa espiritu o sa mga gingharian sa himaya human sa Katapusang Paghukom, kining lider miingon: “Sayop ang inyong gikabalak-an. Mabalaka unta mo kon makaabut ba

kaha *kamo* niadtong mga dapita. Kana maoy tutuki. Kon moabut mo didto, ang tanan mas nindot pa kaysa inyong mahanduraw.”

Unsa ka makahupay nga pagtulunan! Salig sa Ginoo!

Gikan sa mga sulat nga akong nadawat, nasayud ko nga ang uban nabalaka kabahin sa kalibutan sa espiritu nga ato unyang puy-an human kita mamatay ug sa dili pa kita mabanhaw. Ang uban

nagtuo nga ang kalibutan sa espiritu mopadayon sa daghang temporal nga mga kahimtang ug mga hitabo dinhi sa mortal nga kinabuhi. Unsa ba gayud ang atong nahibaloan mahitungod sa kahimtang didto sa kalibutan sa espiritu? Nagtuo ko nga sakto ang giingon sa usa ka propesor sa relihiyon sa BYU niini nga hilisgutan: “Kon mangutana kita sa atong kaugalingon unsay atong nahibaloan mahitungod sa kalibutan sa espiritu gikan sa mga kasulatan, ang tubag, ‘gamay ra sa atong kasagarang gihunahuna.’”¹

Dayag lang, kita nasayud gikan sa mga kasulatan nga human mamatay ang atong mga lawas magpadayon kitang magpuyo isip mga espiritu didto sa kalibutan sa espiritu. Ang kasulatan nagtudlo usab nga kining kalibutan sa espiritu gibahin tali sa mga “matarung” o “makiangayon” samtang buhi pa ug niadtong mga nagpakadautan. Naghulagway usab kini giunsa sa ubang matinud-anong mga espiritu pagtudlo sa ebanghelyo ngadto sa mga dautan o masinupakon (tan-awa sa 1 Pedro 3:19; Doktrina ug mga Pakigsaad 138:19–20, 29, 32, 37). Labing importante, ang bag-ong pagpadayag nagpahibalo nga ang buhat sa kaluwasan magpadayon didto sa kalibutan sa espiritu (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:30–34,

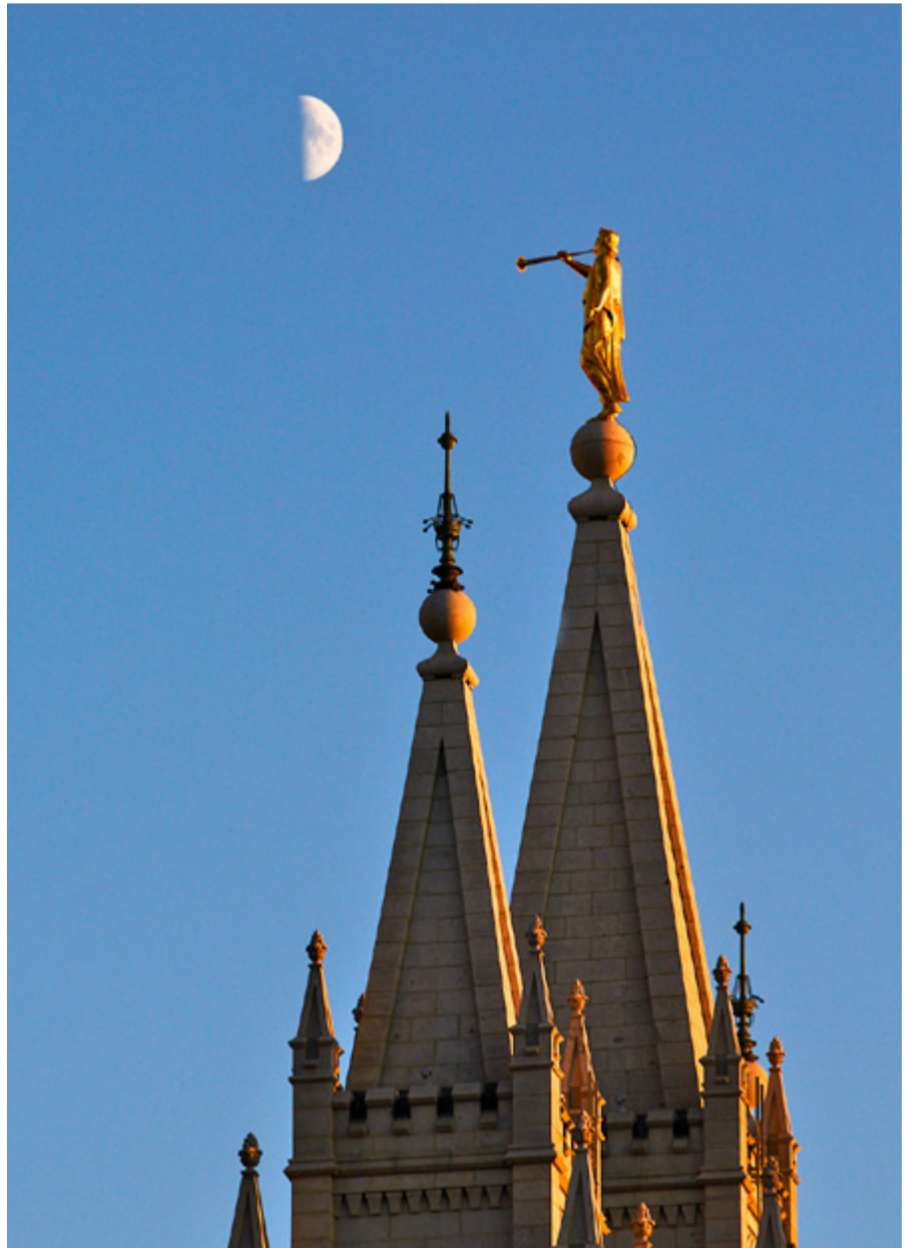

58), ug bisan kon giawhag kita sa dili paglangan sa atong paghinulsol dinhi sa mortalidad (tan-awa sa Alma 13:27), gitudloan kita nga ang ubang paghinulsol posible didto (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:58).

Ang buhat sa kaluwasan didto sa kalibutan sa espiritu naglangkob sa pagpalingkawas sa mga espiritu gikan sa sagad gitawag sa mga kasulatan nga “pagkaulipon.” Tanan diha sa kalibutan sa espiritu anaa sa gitawag nga pagkaulipon. Ang dakung pagpadayag ni Presidente Joseph F. Smith, nga gihi-mong kasulatan diha sa seksyon 138 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, nag-ingon nga ang mga matarung nga patay na, kinsa anaa sa kahimtang sa “kalinaw” (Doktrina ug mga Pakigsaad 138:22) samtang maghulat sila sa Pagkabanhaw (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:16), “nagtan-aw diha sa dugay nga pagkawala sa ilang mga espiritu gikan sa ilang mga lawas ingon sa usa ka ulipon” (Doktrina ug mga Pakigsaad 138:50).

Ang mga dautan mag-antus usab og dugang nga pagkaulipon. Tungod sa wala mahinulsuli nga mga sala, anaa sila sa gitawag ni Apostol Pedro nga “bilanggoan” sa espiritu (1 Pedro 3:19; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:42). Kini nga mga espiritu gihulagway isip “ginapos” o isip “mga binilanggo” (Doktrina ug mga Pakigsaad 138:31, 42) o isip “sinalikway ngadto sa kawanangan sa kangitngit” nga adunay “paghilak, ug pagdangoyngoy, ug pagpangagot sa mga ngipon” samtang maghulat sila sa pagkabanhaw ug paghukom (Alma 40:13–14).

Ang pagkabanhaw sa tanang anaa sa kalibutan sa espiritu gipaniguro pinaagi sa Pagkabanhaw ni Jesukristo (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:22), bisan mahitabo kini sa lain-laing panahon sa lain-laing mga grupo. Hangtud nianang panahona, ang gisulti sa mga kasulatan kanato mahitungod sa kalihokan sa kalibutan sa espiritu nakasentro sa buhat sa kaluwasan. Gamay ra ang gipadayag. Ang ebanghelyo gisangyaw ngadto sa mga ignorante, mga wala maghinulsol, ug mga masinupakon aron sila makalingkawas gikan sa ilang pagkabinilanggo ug

magpadayon ngadto sa mga panalangin nga giandam sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan alang kanila.

Ang pagkaulipon diha sa kalibutan sa espiritu nga masinati sa matarung nga kinabig nga mga kalag mao ang ilang panginahanglan sa paghulat—ug tingali tugutan nga moaghat—sa pagpahigayon sa ilang proxy nga mga ordinansa dinhi sa kalibutan aron sila mabunyagan ug makatagamtam sa mga panalangin sa Espiritu Santo (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:30–37, 57–58).² Kining mortal nga proxy nga mga ordinansa makatabang usab

kanila sa pagpadayon ubos sa katungod sa priesthood aron mopadaghan sa mga panon sa mga matarung nga makasangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga espiritu nga naa sa bilanggoan.

Gawas niining mga yano nga konsepto, ang atong giaprobahan nga kasulatan wala kaayo maghisgut kabahin sa kalibutan sa espiritu human sa kamatayon ug sa wala pa ang Katapusang Paghukom.³ Busa unsa pay atong nasayran bahin sa kalibutan sa espiritu? Daghang mga miyembro sa Simbahan adunay mga panan-awon o laing mga inspirasyon nga nagpahibalo

kanila bahin sa mga kalihokan o sa mga gipangbuhat sa kalibutan sa espiritu, apan kining personal nga espiritwal nga mga kasinatian dili sabton o itudlo isip opisyal nga doktrina sa Simbahan. Ug, dayag lang, adunay daghang mga pangagpas sa mga miyembro ug sa uban diha sa namantala nga mga kapanguhaan sama sa mga libro bahin sa nag-ungaw sa kamatayon nga mga kasinatian.⁴

Mahitungod niini, ang maalamong pahimangno nila ni Elder D. Todd Christofferson ug Neil L. Andersen sa nag-unang mga mensahe sa kinatibukang komperensya importanting hinumduman. Si Elder Christofferson nagtudlo: “Kinahanglang hinumdoman nga dili tanang pamahayag sa usa ka lider sa Simbahan, kanhi o karon, nagtudlo og doktrina. Sagad nga nasabtan sa Simbahan nga ang usa ka pahayag nga gihimo sa usa ka lider sa usa ka okasyon kasagaran nagrepresentar og personal, bisan maayo nga pagkahunahuna, opinyon, dili ipasabut nga opisyal o alang sa tibuok Simbahan.”⁵

Sa mosunod nga komperensya, si Elder Andersen nagtudlo niini nga baruganan: “Ang doktrina gitudlo sa tanang 15 ka mga sakop sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha. Wala kini gitago sa dili klaro nga parapo sa usa ka pakigpulong.”⁶ Ang pamahayag alang sa pamilya, nga giperumahan sa tanang 15 ka mga propeta, manalagna, ug tigpadayag, usa ka maanindot nga paghulagway niana nga prinsipyo.

Gawas nianang sama ka pormal sa pamahayag sa pamilya, ang mapanagnangong mga pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan, nga gipapamatud-an sa ubang mga propeta ug mga apostoles, mga ehemplo usab niini. Mahitungod sa mga sirkumstansya sa kalibutan sa espiritu, si Propeta Joseph Smith naghatag og duha ka mga pagtulun-an sa hapit na matapos ang iyang pangalagad nga gitudlo kanunay sa iyang mga sumusunod. Usa niini mao ang iyang pagtulun-an diha sa sermon ni King Follett nga ang mga sakop sa pamilya nga mga matarung magkauban sa kalibutan sa mga espiritu.⁷ Lain usab mao kining

pahayag atol sa usa ka lubong sa kaulahiang tuig sa iyang kinabuhi: “Ang mga espiritu sa mga matarung ibayaw ngadto sa mas daku ug daghang mahimayaon nga buhat . . . [didto] sa kalibutan sa mga espiritu. . . . Sila dili layo kanato, ug makahibalo ug makasabut sa atong mga hunahuna, mga pagbati, ug mga lihoc, ug sa kasagaran masakitan niini.”⁸

Karon, naa bay pangutana sama sa akong gisulti ganina kon asa magpuyo ang mga espiritu? Kon kana nga pangutana daw lain o walay bili kaninyo, hunahunaa ang daghan nin-yong mga pangutana, o gani niadtong natintal mo sa pagtubag basi sa inyong nadungog gikan sa laing tawo sa miaging panahon. Sa tanang mga pangutana bahin sa kalibutan sa espiritu, mosugyot ko og duha ka tubag. *Una*, hinumdumi nga ang Dios naghigugma sa Iyang mga anak ug mobuhat gyud sa labing maayo alang sa matag usa kanato. *Ikaduha*, hinumdumi kining pamilyar nga pagtulun-an sa Bibliya, nga labing nakatabang kanako sa daghang wala matubag nga mga pangutana:

“Sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing; ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan.

“Sa tanan nimong mga dalan ilha siya, ug siya magamando sa imong mga alagianan” (Mga Proverbio 3:5–6).

Sama niini, si Nephi mitapos sa iyang mahinungdanon nga salmo niini nga mga pulong: “O Ginoo, ako misalig kanimo, ug ako mosalig kanimo sa kahangturan. Ako dili mobutang sa akong pagsalig diha sa gahum sa tawo” (2 Nephi 4:34).

Mahimong mangutana kita sa tago bahin sa mga sirkumstansya sa kalibutan sa espiritu o gani maghisgut niini o sa ubang wala matubag nga mga pangutana diha sa pamilya o sa laing suod nga panagpundok. Apan dili nato itudlo o gamiton isip opisyal nga doktrina kanang wala mohaum sa mga sumbanan sa opisyal nga doktrina. Ang pagbuhat niini dili makapauswag sa buhat sa Ginoo ug gani mahimong makapaluya sa mga indibidwal sa pagpangita sa ilang kaugalingong kahupayan o paglambo pinaagi sa personal nga pagpadayag nga gihatag sa matag

usa kanato diha sa plano sa Ginoo. Ang sobrang pagdepende sa personal nga mga panudlo o mga pangagpas mahimo ganing mopalayo kanato gikan sa bug-os nga pagkat-on ug mga paningkamot nga mopalambo sa atong salabutan ug makatabang kanato sa pagpadayon diha sa dalan sa pakigsaad.

Ang pagsalig diha sa Ginoo usa ka pamilyar ug tinuod nga pagtulun-an sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Mao kana ang gitudlo ni Joseph Smith dihang ang unang mga Santos nagsinati ug grabeng pagpanggukod ug daw dili mabuntog nga mga babag.⁹ Mao gihapon kana ang pinakamaayong baruganan nga atong magamit kon ang atong mga paningkamot sa pagkat-on o atong mga pagtinguha sa pagkaplag og kahupay mababagan sa mga butang nga wala pa mapadayag o wala pa sagupa isip opisyal nga doktrina sa Simbahan.

Kanang mao nga baruganan may kalabutan sa wala pa matubag nga mga pangutana bahin sa mga pagsilyo sa pikas kinabuhi o gitinguhang mga kasaban tungod sa mga panghitabo ug mga kalapasan sa mortalidad. Daghan pa kaayong wala nato mahibaloi nga ang ato rang kasigurohan mao ang

pagsalig sa Ginoo ug sa Iyang gugma alang sa Iyang mga anak.

Sa pagtapos, ang ato gyud nga nahibaloan bahin sa kalibutan sa espiritu mao nga ang buhat sa Amahan ug sa Anak alang sa kaluwasan nagpadayon didto. Ang atong Manluluwas mipasiugda sa buhat sa pagpahayag og kagawasan ngadto sa mga bini-langgo (tan-awa sa 1 Pedro 3:18–19; 4:6; Doktrina ug mga Pakigsaad 138:6–11, 18–21, 28–37), ug kana nga buhat magpadayon samtang ang mga takus ug angay nga mga mensahero magpadayon sa pagsangyaw sa ebanghelyo, lakip sa paghinulsol, niadtong kinsa nagkinahanglan pa sa makalimpyo nga epekto niini (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:57). Ang tumong sa tananniini gihulagway diha sa opisyal nga doktrina sa Simbahan, nga gihatag sa bag-ong pagpadayag.

“Ang mga patay kinsa maghinulsol mahimo nga matubos, pinaagi sa pagkamasulundon ngadto sa mga ordinansa sa balay sa Dios,

“Ug human sila makabayad sa silot sa ilang mga kalapasan, ug mahugasan nga limpyo, makadawat og usa ka ganti sumala sa ilang mga buhat, kay sila mao ang manununod sa kaluwasan”

(Doktrina ug mga Pakigsaad 138:58–59).

Ang katungdanan sa matag usa kanato mao ang pagtudlo sa doktrina sa gipahiuli nga ebanghelyo, pagsunod sa mga sugo, paghigugma ug pagtabang sa usag usa, ug ang pagbuhat sa buhat sa kaluwasan diha sa balaan nga mga templo.

Mopamatuod ko sa kamatuoran sa unsay akong gisulti dinhi ug sa mga kamatuoran nga gitudlo ug itudlo pa niini nga komperensya. Kining tanan gihimong posibli tungod sa Pag-ula ni Jesukristo. Sa atong nahibaloan gikan sa bag-ong mga pinadayag, Siya “naghimaya sa Amahan, ug nagtubos sa tanang mga binuhat sa iyang mga kamot” (Doktrina ug mga Pakigsaad 76:43). Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “What’s on the Other Side? A Conversation with Brent L. Top on the Spirit World,” *Religious Educator*, vol. 14, nu. 2 (2013), 48.
2. Tan-awa sa *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith (1976), 309–10; Joseph Smith, “Journal, Disyembre 1842–Hunyo 1844; Book 2,” p. 246, The Joseph Smith Papers, josephsmithpapers.org.
3. Usa ka pinadayag ngadto ni Joseph Smith nga kasagaran gikutlo mahitungod sa kalibutan sa espiritu nag-ingon, “Kana nga panag-uban nga ania kanato dinhi maanaa kanato didto” (Doktrina ug mga Pakigsaad 130:2). Mahimong naghulagway kini og usa ka gingharian sa himaya kay sa kalibutan sa espiritu, kay mipadayon kini, “Lamang kini pagaubanan sa walay katapusan nga himaya, nga ang mao nga himaya kita wala karon makatagamtam” (bersikuko 2).
4. Sama pananglit, George G. Ritchie, *Return from Tomorrow* (1978) ug Raymond Moody, *Life after Life* (1975).
5. D. Todd Christofferson, “Ang Doktrina ni Kristo,” *Liahona*, Mayo 2012, 86; tan-awa usab sa Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 5th ed. (1939), 42. Tan-awa, sama pananglit, ang paghulagway diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad 74:5 sa usa ka personal nga panudlo ni Apostol Pablo.
6. Neil L. Andersen, “Pagsulay sa Inyong Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Nob. 2012, 41.
7. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 205.
8. *History of the Church*, 6:52; nga giapil diha sa *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 326; sagad gikutlo, sama diha sa kang Henry B. Eyring, *To Draw Closer to God* (1997), 122; tan-awa usab sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), hugna. 38, “Ang Kalibutan sa Espiritu.”
9. Tan-awa sa *Teachings: Joseph Smith*, 231–33.

GIPRESENTAR NI PRESIDENTE HENRY B. EYRING
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Pagpaluyo sa mga General Authority, mga Area Seventy, ug Kinatibuk-ang mga Opisyales sa Simbahan

Mga kaisogon, gisugyot nga atong paluyohan si Russell Marion Nelson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; Dallin Harris Oaks isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug Henry Bennion Eyring isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Dallin H Oaks isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug si M. Russell Ballard isip Akting nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Bisan kinsa nga supak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson,

Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, ug
Ulisses Soares.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini. Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong i-release uban sa pasalamat sa ilang mapahinungurong pagserbisyo sila si Elder Wilford W. Andersen, Kim B. Clark, Lawrence E. Corbridge, Claudio R. M. Costa, Bradley D. Foster, O. Vincent Haleck, Donald L. Hallstrom, Steven E. Snow, ug Larry Y. Wilson isip mga General Authority Seventy ug ihatag kanila ang estado sa pagka-emiritus.

Kadtong buot nga moduyog kanamo sa pagpasalamat niini nga mga Kaisogon ug sa ilang mga pamilya sa talagsaon nilang serbisyo, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong i-release ang mosunod nga mga Area Seventy: Julio C. Acosta, Blake R. Alder, Alain L. Allard, Omar A. Alvarez, Taiichi Aoba, Carlos F. Arredondo, Aley K. Auna Jr., Grant C. Bennett, Michael H. Bourne, Rómulo V. Cabrera, Wilson B. Calderón, Hernando Camargo, José C. F. Campos, Nicolás Castañeda, Walter Chatora, Zeno Chow, Robert J. Dudfield, J. Kevin Ence, Meliula M. Fata, K. Mark Frost, Claude R. Gamiette, Maurício G. Gonzaga, Leonard D. Greer, Jose L. Isaguirre, Tae Gul Jung, Sergio L. Krasnoselsky, Milan F. Kunz, Bryan R. Larsen, G. Kenneth Lee, Geraldo Lima, W. Jean-Pierre Lono, Khumbulani Mdletshe, Dale H. Munk, Norman R. Nemrow, Yutaka Onda, Wolfgang Pilz, Raimundo Pacheco De Pinho, Gennady N. Podvodov, Abraham E. Quero, Marco A. Rais, Steven K. Randall, Francisco J. Ruiz de Mendoza, Edwin A. Sexton, Raúl H. Spitale, C. Walter Treviño, Aisake K. Tukuafu, Juan A. Urra, Raul S. Villanueva, ug Leonard Woo.

Kadtong moduyog kanamo sa pag-pasalamat sa ilang maayo kaayo nga pagserbisyo palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod nga bag-ong mga Area Seventy: Michel J. Carter, Alfred Kyungu, R. Pepper Murray, Ryan K. Olsen, ug Iotua Tune.

Kadtong uyon ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug Kinatibuk-ang mga Opisyaes sa Simbahan nga kasamtangang gipili.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Gidapit namo kadtong misupak sa bisan hain sa gisugyot sa pagkontak sa ilang mga presidente sa stake.

Mga kaigsoonan, padayon kaming magpasalamat sa inyong padayon nga pagtuo ug mga pag-ampo alang sa mga lider sa Simbahan. ■

NI ELDER DAVID A. BEDNAR
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Magmabinantayon ngadto sa Pag-ampo Kanunay

(Alma 34:39; Moroni 6:4; Lucas 21:36)

Ang makanunayon nga pagka-igmat gikinahanglan aron mabatukan ang pagpasagad ug pagkakaswal.

Hugtanon kong nag-ampo sa tabang sa Espiritu Santo alang kaninyo ug kanako samtang dungan kita nga magmaya ug magsimba.

Niadtong Abril sa 1976, si Elder Boyd K. Packer misulti nga nagtumong sa kabatan-onan sa Simbahan sa kinatibuk-ang komperensya. Sa iyang halandumon ug gigamit gihapon nga mensahe nga giulohan og “Spiritual Crocodiles [Espirituhanong mga Buaya],” gihulagway niya kon giunsa nga atol sa iyang gimbuhaton didto sa Aprika iyang naobserbahan ang maayong pagkatago nga mga buaya nga naghulat nga motukob sa walay kalibutan nga mga biktima. Gikumparar dayon niya ang mga buaya ngadto ni Satanas, kinsa motukob sa kompiyansa nga kabatan-onan pinaagi sa pagtago sa makamatay nga kinaiyahan sa sala.

23 anyos pa ko sa dihang gihatag ni Elder Packer kana nga pakigpulong, ug si Susan ug ako nagpaabot sa pagkahimugso sa among unang anak sa pipila na

lang ka adlaw. Nakadayeg kami sa sulod sa iyang mensahe kabahin sa paglikay sa sala ug sa hanas nga paagi sa iyang paggamit sa ordinaryong kinaiya sa mga

tuy-od nga molingkod sa sagbot nagpadayon sa taas nga higayon. Ang patago nga makailad nga estratehiya gituyo aron sa paglipat ug pag-ilad sa mga topi ug sa ingon mabalhin ang ilang atensyon gikan sa nagsingabut nga peligro. Sa mapailubon ug maka-nunayong paagi, ang duha ka cheetah milihok isip usa ka team aron masiguro ang ilang sunod nga pagkaon.

Mipuwesto taliwala sa dakong grupo sa mga topi ug sa nagsingabut nga mga cheetah mao ang pipila ka mas edaran ug mas kusgan nga mga topi nga nagbarug sa nagbundo nga mga balay sa anay isip mga gwardiya. Ang mas tataw nga pag-aninaw sa kasagbutan gikan sa gagmay nga mga bungtod nakapahimo niining mga gwardiya nga topi sa pagbantay alang sa mga timailhan sa peligro.

Dayon sa kalit lang, samtang ang mga cheetah mora og duol na lang aron moatake, ang tibuok grupo sa mga topi mitalikud ug nanagan palayo. Wala ko kahibalo kon giunsa sa naggwardiya nga mga topi pagpahibalo ngadto sa mas dakung grupo, apan sa bisan unsang paagi may gihatag nga pasidaan, ug ang tanang topi nakabalhin sa luwas nga lugar.

Ug unsay sunod nga gibuhay sa mga cheetah? Sa walay paglangay, ang duha ka cheetah mipadayon sa ilang puli-puli nga sundanan nga ang usa ka cheetah mohupo ug mokamang paabante samtang ang lain nga cheetah tuy-od nga maglingkod sa sagbot. Ang pamaagi sa paggukod nagpadayon. Wala sila mohunong. Wala sila mopahulay o mohunong og kadiyot. Pursigido sila sa pagsunod sa ilang estratehiya sa paglipat ug paglingla. Nakita ni Susan ug nako ang mga cheetah nga nawagtang sa dili halayo, kanunay nga nagpadulong paduol ug paduol sa grupo sa mga topi.

Nianang gabhiona si Susan ug ako adunay halandumon nga kukabildo kabahin sa unsay among naobserbahan ug nakat-unan. Gihisgutan usab namo kini nga kasinatian uban sa among mga anak ug mga apo ug gitino ang daghang bililhon nga mga leksyon. Ihulagway na nako karon ang tulo niadto nga mga leksyon.

hayop aron sa pagtudlo og usa ka importante nga espirituhanong leksyon.

Si Susan ug ako nakabiyaha usab sa Aprika tungod sa daghang gimbuhaton. Ug aduna kami mga oportunidad nga makita ang talagsaong mga hayop nga nagpuyo niana nga kontinente. Naghinumdom sa epekto sa pakigpulong ni Elder Packer sa among kinabuhi, naningkamot kami sa pag-obserbar ug pagkat-on og mga leksyon gikan sa kinaiya sa mga hayop sa kalasangan sa Aprika.

Gusto nako nga ihulagway ang mga ilhanan ug mga taktika sa duha ka cheetah nga nabantayan ni Susan ug nako nga nangita sa ilang biktima ug ilambigit ang pipila sa mga butang nga among naobserbahan ngadto sa inadlaw-adlaw nga pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Mga Cheetah ug mga Topi [Antelope]

Ang mga cheetah ang pinakapaspas nga mga hayop sa yuta ug mokabat ang gikuson sa dagan og hangtud sa 75 mph (120 km/h). Kini nga matahum nga mga hayop makabuylo gikan sa tindog nga posisyon ngadto sa pagdagan sa gikuson nga hangtud 68 mph

(109 km/h) sa kulang tulo ka segundo. Ang mga cheetah mga manunukob nga mangukoy sa ilang biktima ug mosutoy sa mubo nga distansya aron mogukod ug moatake.

Mga hapit duha ka oras ang gigahin ni Susan ug nako nga nagtan-aw sa duha ka cheetah nga nangukoy sa dako nga grupo sa mga topi, ang pinakakomon ug nagkatag nga mga antelope sa Aprika. Ang tag-as, uga nga sagbot sa African savanna bulawanon nga tabonon ug halos mitabon na sa mga manunukob samtang ilang gisunod ang grupo sa mga topi. Ang mga cheetah nagbulag-bulag sa gibana-bana nga 100 ka yarda (91 m) gikan sa usag usa apan dungan nga nagtrabaho.

Samtang ang usa ka cheetah tuy-od nga naglingkod sa sagbot ug wala maglihok, ang laing cheetah naghupo sa yuta ug hinay-hinay nga mikamang paduol sa wala makabantay nga mga topi. Dayon ang cheetah nga tuy-od nga naglingkod nawala sa kasagbutan sa sama gayud nga higayon nga ang laing cheetah tuy-od nga molingkod. Kini nga puli-puli nga sundanan sa usa ka cheetah nga mohupo ug mokamang paabante samtang ang lain nga cheetah

Leksyon #1—Pagbantay sa Makailad nga Mga Pagtakuban sa Yawa

Para nako, ang mga cheetah hapsay, madanihon, ug makapainteresado nga mga nilalang. Ang may pagkadalagtabonon ngadto sa abuhon-puti nga dunay itom nga mga pintik nga balhibo sa cheetah nagsilbi nga maanindot nga takuban nga nakapahimo niini nga mga hayop nga halos dili na makita samtang sila mangukoy sa ilang biktima sa kasagbutan sa Aprika.

Sa samang paagi, ang peligrosong mga ideya ug mga buhat sa espirituhanong paagi sa kanunay mahimong daw makabibihag, madanihon, o makalingaw. Mao nga, sa atong kontemporaryong kalibutan, matag usa kanato kinahanglan nga magbantay sa makailad nga dautan nga nagpakaaron-ingnong maayo. Sama sa gipahimangno ni Isaias, “Alaut kanila nga nagangalan sa dautan nga maayo, ug sa maayo nga dautan; nga nagabutang sa kangitngit nga ilis sa kahayag, ug sa kahayag nga ilis sa kangingit; ug nagabutang sa mapait nga ilis sa matam-is, ug sa matam-is nga ilis sa mapait!”¹

Sa nabali nga panahon diin ang pagpatay og tawo o aborsyon gisuportahan isip usa ka katungod ug ang kagubot gihulagway isip kagawasan, pagkabulahan nato nga magpuyo niining dispensasyon sa ulahing adlaw nga ang mga kamatuoran sa gipahiuling ebanghelyo makaimpluwensya sa atong mga desisyon ug motabang nato nga maila ang ngitngit nga mga pagpangilad ug mga pagpanglipat sa kaaway.

“Kay sila mga maalamon ug nakadawat sa kamatuoran, *ug nakadawat sa Balaan nga Espiritu alang sa ilang paggiya, ug wala malimbungi*—sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, sila dili pagaputlon ug ilabay ngadto sa kalayo, apan molahutay niana nga adlaw.”²

Leksyon #2—Pagpabiling Magmata ug Mag-inabtik

Alang sa usa ka topi, ang mubo nga higayon sa pagdinanghag o pagka dili mabinantayon moresulta sa usa ka dali nga pag-atake gikan sa cheetah. Sama usab, ang espiritwal nga pagpasagad ug pagkakaswal

makapahimo nato nga daling madutlan sa pagsulong sa kaaway. Ang pagka dili mahunahunaon sa espiritwal nga paagi nangagni og dakong peligro sa atong kinabuhi.

Si Nephi mihulagway kon unsaon ni Satanas sa ulahing mga adlaw sa pagsulay sa pag-alam-alam ug pagpakalma sa mga anak sa Ginoo ngadto sa sayop nga pagbati sa “lawasong seguridad, nga sila moingon: Ang tanan maayo sa Zion; oo, ang Zion mouswag, ang tanan maayo—ug sa ingon ang yawa motikas sa ilang mga kalag, ug modala kanila nga mabinantayon paingon sa impyerno.”³

Ang makanunayon nga pagka-igmat gikinahanglan aron mabatukan ang pagpasagad ug pagkakaswal. Ang pagka-igmat mao ang kahintang o aksyon sa *paghimo og mainampingon nga pagbantay* alang sa posibleng peligro o mga kalisdanan. Ang pagbantay nanga-hulugan sa lihoc sa *pagpabiling nagmata* aron sa pagwardiya ug pagpanalipod. Sa espirituhanon nga pagkasulti, kinahanglan kita nga magpabiling magmata og abtik sa mga pag-aghat sa Balaang Espiritu ug sa mga pasidaan nga naggikan sa mga magbalantay sa Ginoo sa mga tore.⁴

“Oo, ug ako usab moawhag kaninyo . . . nga kamo magbinantayon ngadto sa pag-ampo kanunay, nga kamo dili

unta madala sa mga pagtintal sa yawa, . . . kay tan-awa, siya moganti kaninyo sa dili maayo nga butang.”⁵

Ang pagtutok sa atong mga kinabuhi paingon sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo makahimo nato nga makabuntog sa pagkahilig sa kinaiyanhon nga tawo nga magduka ug matapulan sa espirituhanong paagi. Samtang nga kita gipanalanginan og mga mata nga makakita ug mga dalunggan nga makadungog,⁶ ang Balaang Espiritu makapalambo sa atong kapasidad sa pagtan-aw ug pagpaminaw kon kita kasagaran wala maghunahuna nga kinahanglan kitang motan-aw o maminaw o kon kita tingali wala maghunahuna nga ang bisan unsang butang posibling makita o madungog.

“Pagbantay, busa, aron kamo makaandam.”⁷

Leksyon #3—Sabta ang Tumong sa Kaaway

Ang cheetah usa ka manunukob nga sagad mamiktima sa ubang mga hayop. Tibuok adlaw, kada adlaw, ang cheetah usa ka manunukob.

Si Satanas “mao ang kaaway sa pagkamatarung ug niadto kinsa nagtinguha sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios.”⁸ Tibuok adlaw, kada adlaw, ang iya lang nga tumong ug bugtong katuyoan mao ang paghimo sa anak nga mga lalaki

Alang sa usa ka topi, ang mubo nga higayon sa pagdinanghag o pagka dili mabinantayon mahimong modapit og usa ka dali nga pag-atake gikan sa usa ka cheetah. Sama usab, ang espiritwal nga pagpasagad ug pagkakaswal makapahimo nato nga daling madutlan sa pagsulong sa kaaway.

ug mga babaye sa Dios nga mauyamot sama ngadto kaniya.⁹

Ang plano sa Amahan sa kalipay gidesinyo sa paggiya sa Iyang mga anak, sa pagtabang nila nga makasinati og malungtaron nga kalipay, ug sa pagpabalik nila nga luwas ngadto Kaniya uban sa nabanhaw, nahimayang mga lawas. Nagtrabaho ang yawa aron sa paghimo sa anak nga mga lalaki ug mga babaye sa Ginoo nga maglibug ug magmagul-anon ug sa pagpugong sa ilang mahangturong pag-uswag. Walay hunong sa pagtrabaho ang kaaway aron sa pag-atake sa mga elemento sa plano sa Amahan nga iyang gikasilagan.

Si Satanas walay lawas, ug ang iyang mahangturong pag-uswag wala na. Sama sa bul-og sa tubig sa sapa nga gipugngan sa dam, ang mahangturong pag-uswag sa kaaway napugngan tungod kay siya walay pisikal nga lawas. Tungod sa iyang pagrebelde, si

Lucifer mihikaw sa iyang kaugalingon sa tanang mortal nga mga panalangin ug mga kasinatian nga mahimong posible pinaagi sa usa ka tabernakulo sa lawas ug bukog. Usa sa labing tataw nga kahulugan sa kasulatan sa pulong nga *gipanghimaraut* gihulagway nga siya dili makapadayon sa paglambo ug sa pagkahimong sama sa atong Langitnong Amahan.

Kay ang pisikal nga lawas mahinungdanon sa plano sa Amahan sa kalipay ug sa atong espirital nga kalamboan, si Lucifer nagtinguha sa pagpugong sa atong pag-uswag pinaagi sa pagtintal nato sa sayop nga paggamit sa atong lawas. Si Presidente Russell M. Nelson nagtudlo nga ang espirituhanong hingpit nga kahilwasan makita diha sa “dili gayud paghimo sa unang makahaylo nga lakang paingon sa dapit diin ikaw dili angayang moadto ug sa paghimo sa dili nimo angayang buhaton.’ . . . Isip mga tawo kitang tanan adunay [pisikal] nga mga kahinam nga gikinahanglan alang sa atong pagpakabuhì. ‘Kini nga mga kahinam kinahanglan kaayo alang sa pagpalambo sa kinabuhì. Busa, unsa man ang gibuhat sa kaaway? . . . Giatake kita niya pinaagi sa atong mga kahinam. Gitintal kita niya sa pagkaon sa mga butang nga dili nato angayang kaonon, sa pag-inom sa mga butang nga dili nato angayang imnon, ug sa paghigugma sa dili nato angay nga higugmaon!’”¹⁰

Usa sa labing binali sa kahangturang mao nga ang kaaway, kinsa siguradong mauyamot tungod kay siya walay pisikal nga lawas, nagdapit ug naghaylo kanato sa pag-apil sa iyang pagkauyamot pinaagi sa dili saktong paggamit sa atong mga lawas. Ang himan gayud nga wala siya ug dili niya magamit mao ang iyang nag-unang tumong sa iyang pagsulay sa pagdani kanato padulong sa pisikal ug espirital nga kalaglagaan.

Ang pagsabot sa tumong sa kaaway mahinungdanon aron epektibong makapangandam alang sa posibleng mga pag-atake.¹¹ Tungod kay tukma nga nahibaloan ni Kapitan Moroni ang tumong sa mga Lamanite, nakapangandam siya sa pagsugat kanila sa panahon

sa ilang pag-abut ug nagmadaugon.¹² Ug kana nga sama nga baruganan ug saad magamit sa matag usa kanato.

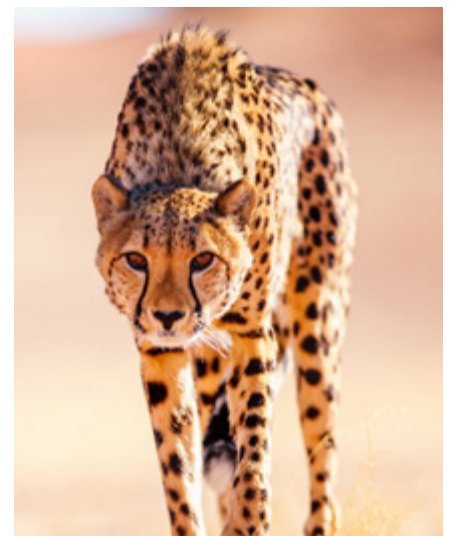
“Kon kamo andam, dili kamo mahadlok.

“Ug nga kamo unta makalingkawas sa gahum sa kaaway.”¹³

Pagdapit, Saad, ug Pagpamatuod

Sama nga ang mahinungdanong mga leksyon makat-unan pinaagi sa pagpaniid sa linihokan sa mga cheetah ug mga topi, nan ang matag usa nato kinahanglang mangita sa mga leksyon ug mga pasidaan nga makita sa simpleng mga panghitabo sa inadlaw-adlawng pagpakabuhì. Samtang kita mangita alang sa hunahuna ug kasingkasing nga bukas aron sa pagdawat sa langitnong paggiya pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, niana ang pipila sa kinadak-ang mga panudlo nga atong madawat ug daghan sa labing gamhanan nga mga pasidaan nga makapanalipod nato magagikan sa atong kaugalingong ordinaryo nga mga kasinatian. Ang gamhanang mga sambingay makita diha sa mga kasulatan ug sa atong adlaw-adlaw nga kinabuhì.

Gihatagan nako og gibug-aton ang tulo lang sa daghang mga leksyon nga matino diha sa laag ni Susan ug nako sa Aprika. Dapiton ug awhagon ko kamo sa pagpamalandong niini nga kasinatian mahitungod sa mga cheetah ug mga topi ug tinoa ang dugang nga mga

leksyon alang kanimo ug sa imong pamilya. Palihug hinumdumi kanunay nga ang inyong panimalay mao ang tinuod nga sentro sa pagkat-on ug pagsunod sa ebanghelyo.

Kon kamo mosanong inubanan sa pagtuo niini nga pagdapit, madasi-gong mga panghunahuna ang moabut sa inyong pangisip, espirituhanong mga pagbati ang motubo diha sa inyong kasingkasing, ug inyong maila ang mga buhat nga angayan nga himoon o ipadayon aron inyong “masul-ob [ang] tibuok nga taming [sa Dios], nga kamo makasugakod sa dautan nga adlaw, human makabuhat sa tanan, nga kamo unta makahimo sa pagbarug.”¹⁴

Mosaad ko nga ang mga panalanging sa epektibong pagpangandam ug espirituhanong panalipod modagayday sa inyong kinabuhi samtang kamo magmabinantayon sa pag-ampo sa maisugon ug mapadayunong paagi.

Ako mopamatuod nga ang pagpadayon paingon sa unahan ngadto sa dalan sa pakigsaad mohatag og espirituhanong kahilwasan ug magdapit og malungtarong kalipay sa atong kinabuhi. Ug mosaksi ko nga ang nabanhaw ug buhi nga Manluluwas mopaluyo ug molig-on kanato sa maayo ug sa dili maayong mga higayon. Niining mga kamatuoran ako mopamatuod sa sagradong ngalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Isaias 5:20.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:57.
3. 2 Nephi 28:21.
4. Tan-awa sa Ezequiel 33:7; Doktrina ug mga Pakigsaad 101:44–58; Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Pagbantay, Magbalantay nga mga Tawo,” scriptures.ChurchofJesusChrist.org.
5. Alma 34:39.
6. Tan-awa sa Mateo 13:16.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:46.
8. Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Yawa,” scriptures.ChurchofJesusChrist.org.
9. Tan-awa sa 2 Nephi 2:27.
10. Russell M. Nelson, sa “Advice from the Prophet of the Church to Millennials Living in a Hectic World,” Feb. 18, 2018, newsroom.ChurchofJesusChrist.org.
11. Tan-awa sa Alma 2:7–13.
12. Tan-awa sa Alma 43:29–33, 48–50.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:30–31.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 27:15.

NI ELDER RUBÉN V. ALLIAUD
Sa Seventy

Nakaplagaan pinaagi sa Gahum sa Basahon ni Mormon

Ang tanan kinahanglang makasinati ug makaplagaan pinaagi sa gahum sa mga kamatuoran nga anaa diha sa Basahon ni Mormon.

Kon magbisita ko sa mga kinabig sa ilang mga panimalay, usa sa mga pangutana nga kanunay nakong gustong ipangutana nila mao kon giunsa nila ug sa ilang mga pamilya pagkahibalo bahin sa Simbahan ug giunsa nila nga sila nabunyagan. Dili igsapayan kon ang tawo niana nga higayon usa ka aktibo nga miyembro o wala na magsimba sa daghang katuigan. Ang tubag kanunay nga parehas: uban ang

pahiyom ug nagsanag nga panagway, magsugod sila sa pag-istorya kon sa unsang paagi sila nakaplagaan. Gani, ingon og ang istorya sa pagkakabig kanunay mao ang istorya kon giunsa kita pagkakaplag.

Si Jesukristo Mismo mao ang Ginoo sa nawala nga mga butang. Siya nagpakabana sa nawala nga mga butang. Mao kini nganong Iyang gitudlo ang tulo ka samingay nga atong makitan

sa ika-15 nga kapitulo sa Lucas: ang samingay sa karnero nga nawala, sa drakma [sensilyo] nga nawala, ug, sa katapusan, ang anak nga nawala. Ang tanan niini nga mga istorya adunay usa ka sagad nga tema: Dili igsapayan ngano nga nawala sila. Dili igsapayan bisan nahibaloan nila nga nawala sila. Sa matag kahintang adunay usa ka pagbati sa kalipay nga nagsinggit, “Pangalipay kamo uban kanako; kay hingkaplagan ko ang akong karnero [nga] nawala.”¹ Sa katapusan, walay tinuod nga nawala ngadto Kaniya.²

Karong hapon tuguti ako sa pagpakigbahin kaninyo sa usa sa labing bililhon nga mga butang ngari kanako—ang istorya kon sa unsang paagi ako nakaplagan.

Sa wala pa ko mag-edad og 15, gidapit ko sa akong uyoan nga si Manuel Bustos nga mopuyo og makadiyut uban niya ug sa iyang pamilya dinhi sa Estados Unidos. Kini usa ka maayo nga oportunidad alang kanako nga makat-on og Iningles. Ang akong uyoan nakabig sa Simbahan daghang tuig na ang milabay, ug siya adunay dakong tinguha sa buhat sa misyonaryo. Kana tingali ang hinungdan ngano nga ang akong inahan, nga wala ako masayud, nakigsulti kaniya ug miingon nga siya mouyon sa pagdapit sa usa ka kondisyon: nga dili siya mosulay sa pagkombinsir nako nga mahimong usa ka miyembro sa iyang Simbahan. Mga Katoliko kami, ug sulod na kana sa daghang henerasyon, ug walay rason aron magbag-o. Ang akong uyoan

hingpit nga miuyon ug mituman sa iyang saad nga bisan pa sa yano nga mga pangutana bahin sa Simbahan dili siya gusto nga motubag.

Siyempre, dili malikayan sa akong uyoan ug sa iyang mapinanggaong asawa, si Marjorie, kon kinsa gayud sila.³

Gibutang ako sa usa ka lawak nga adunay dako kaayo nga library sa mga libro. Akong nakita nga niini nga library adunay hapit 200 ka mga kopya sa Basahon ni Mormon sa nagkalain-laing pinulongan, nga ang 20 niini anaa sa Espanyol.

Usa niana ka adlaw, sa akong pagkamausisaon, mikuha ko og usa ka kopya sa Basahon ni Mormon sa Espanyol.

Usa kadto sa mga kopya nga adunay nipis sama sa langit nga pagka-asul ang hapin, nga anaa ang panagway ni anghel Moroni sa atubangan. Sa pag-abli nako niini, diha sa nahauna nga pahina gisulat ang mosunod nga saad: “Ug kon kamo makadawat niini nga mga butang, ako moawhag kaninyo nga kamo mangutana sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod; ug kon kamo mangutana sa kinasingsing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo, siya mopakita sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.”

Ug dayon kini midugang: “Ug pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo kamo mahimo nga masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”⁴

Lisud ipasabut ang epekto niini nga mga kasulatan sa akong hunahuna ug kasingkasing. Sa tinuod lang, wala ko mangita alang “sa kamatuoran.” Usa lang ako ka tin-edyer, malipayon sa iyang kinabuhi, nalingaw niining bagong kultura.

Bisan pa man, uban niana nga saad diha sa hunahuna, sekreto nakong gisugdan pagbasa ang libro. Sa dugang nako nga pagbasa, akong nasabtan nga kon gusto gyud nako nga makakuha og bisan unsa gikan niini, mas maayo nga magsugod ko sa pag-ampo. Ug kita hingpit nga nasayud unsay mahitabo kon mohukom kamo nga dili lamang basahon apan sa pag-ampo usab bahin sa Basahon ni Mormon. Ah, mao gyud kana ang nahitabo nako. Usa kadto ka espesyal ug talagsaon nga butang—oo, sama sa unsay nahitabo sa liboan pa sa tibuok kalibutan. Nasayud ko pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo nga ang Basahon ni Mormon tinuod.

Miadto dayon ko sa akong uyoan aron ipasabut niya unsay nahitabo ug nga andam na ko nga mabunyan. Wala makapugong ang akong uyoan sa iyang gibati. Misakay siya sa iyang awto, mipaingon sa airport, ug mibalik nga nagdala sa akong tiket sa eroplano aron makapauli, uban sa mubo nga sulat ngadto sa akong inahan nga yanong miingon, “Wala koy labot niini!”

Sa usa ka paagi husto siya. Ako direktang nakaplagan pinaagi sa gahum sa Basahon ni Mormon.

Tingali daghan ang nakaplagan pinaagi sa buotang mga misyonaryo sa tibuok kalibutan, sa matag sitwasyon pinaagi sa milagrosong mga paagi. O tingali sila nakaplagan pinaagi sa mga higalang tinuyo nga gibutang sa Dios sa ilang agianan. Tingali sila nakaplagan pa gani sa usa ka tawo gikan niini nga henerasyon o pinaagi sa usa sa ilang katigulangan.⁵ Bisag unsa pa man ang sitwasyon, aron mouswag ngadto sa tinuod nga personal nga pagkakabig, sa dili madugay, silang tanan kinahanglang makasinati ug makaplagan pinaagi sa gahum sa mga kamatuoran nga anaa sa Basahon ni Mormon. Sa samang higayon, kinahanglang personal silang mohukom sa

uyoan aron pangutan-on kon kanus-a ba gyud nga mawala akong gana niining tanan. Ang tinuod mao nga sukad ko nabunyagan, siya mas mali-payon nga inahan.

Nasayud ko nga ang Basahon ni Mormon mao ang labing importante sa proseso sa pagkakabig pinaagi sa pag-sinati sa saad nga “ang tawo labi nga maduol sa Dios pinaagi sa pagsunod sa iyang mga lagda.”⁶

Si Nephi mipasabut sa mahinungda-nong katuyoan sa Basahon ni Mormon niini nga paagi:

“Kay kami nagkugi sa pagsulat, aron sa pagdasig sa among mga anak, ug usab sa among mga kaigsoonan, sa pagtuo kang Kristo, ug aron makig-uli sa Dios. . . .

“Ug [busa] kami naghisgot mahitun-god kang Kristo, kami nalipay diha kang Kristo, kami nagsangyaw mahitun-god kang Kristo, [ug] kami nanagna mahitungod kang Kristo, . . . nga ang among mga anak mahimo nga masayud sa unsa nga tinubdan sila mahimo nga mangita alang sa kapasayloan sa ilang mga sala.”⁷

Ang tibuok Basahon ni Mormon napuno nianang sama nga sagradong katuyoan.

Tungod niini nga rason, bisan kinsa nga tigbasa nga mopasalig sa usa ka sinsero nga pagtuon niini, uban sa diwa sa pag-ampo, dili lamang makakat-on mahitungod ni Kristo apan makakat-on *gikan kang* Kristo—ilabi na kon sila mohimo sa desisyon nga “mosulay sa hiyas sa pulong”⁸ ug dili kini isalikway dayon tungod sa pagpihig sa pagka-walay pagtuo⁹ pinaagi sa gisulti sa uban bahin sa mga butang nga wala pa gayud nila mabasa.

Si Presidente Russell M. Nelson namalandong: “Kon maghunahuna ako sa Basahon ni Mormon, makahunahuna ko sa pulong nga *gahum*. Ang mga kamatuoran sa Basahon ni Mormon adunay *gahum* sa pag-ayo, paghupay, pagpahiuli, pagtabang, paglig-on, pagpakalma, ug pag-abiba sa atong mga kalag.”¹⁰

Ang akong imbitasyon karong hapon sa matag usa kanato, bisan unsa pa ang gidugayon sa atong

paghimo og seryoso nga pasalig sa Dios nga sila maningkamot nga mosunod sa Iyang mga sugo.

Sa pagbalik nako sa Buenos Aires, ang akong inahan nakaamgo nga gusto gyud kong mabunyagan. Tungod kay ako adunay batasan nga pagkarebelde, imbis nga mokontra nako, siya maa-lamon nga midapig kanako. Ug wala gani dahuma, gibuhat niya mismo ang interbyu alang sa bunyag. Sa tinuod, nagtuo ko nga ang iyang interbyu mas masusihon pa kay sa gihimo sa atong mga misyonaryo. Iya kong gisultihan, “Kon gusto ka nga magpabun-yag, mosuporta ko nimo. Apan una mangutana ko nimo og pipila ka mga pangutana, ug gusto ko nga hunahunaon nimo og maayo ug matitud-anon ka nga motubag nako. Mopasalig ka ba nga hingpit nga mosimba matag Dominggo?”

Giingnan nako siya, “Oo, siyempre, buhaton ko kana.”

“Duna ka bay ideya unsa kadugay ang pagsimba?”

“Oo, nasayud ko,” miingon ko.

Mitubag siya, “Aw, kon ikaw mag-pabunyag, akong siguraduhon nga mosimba gyud ka.” Dayon gipangutana ko niya kon tinuod ba nga andam ko nga dili moinum og ilimnong makahu-bog o manigarilyo.

Gitubag ko siya, “Oo, siyempre, motuman pud ako niana.”

Diin siya midugang, “Kon ikaw magpabunyag, akong siguraduhon nga imo gyud nang sundon.” Ug siya mipadayon niana nga paagi sa halos matag sugo.

Ang akong uyoan mitawag sa akong inahan aron sultihan siya nga dili mabalaka, nga mawala ra akong gana sa daling panahon. Paglabay sa upat ka tuig, dihang nadawat nako ang akong tawag sa pagserbisyo sa Uruguay Montevideo Mission, mitawag ang akong inahan sa akong

pagkamiyembro sa Simbahan, mao ang pagtugot sa gahum sa mga kamatuoran sa Basahon ni Mormon sa pagkaplag kanato ug paggakos kanato pag-usab ug sa matag adlaw samtang kita makugihon nga mangita og personal nga pagpadayag. Kini mahitabo kon ato kining itugot.

Sa ligdong nga paagi mopamatuod ko nga ang Basahon ni Mormon naglangkob sa kahingpitan sa ebanghelyo ni Jesukristo ug ang Espiritu Santo mokumpirma sa kamatuoran niini matag karon ug unya ngadto ni bisan kinsa, nga adunay sinsero nga kasing-kasing, nagtinguha og kasayuran ngadto sa kaluwasan sa ilang kalag.¹¹ Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 15:6; tan-awa usab sa Lucas 15:9, 32.
2. Sa labing lapad nga kahulugan, ang mga kasulatan nag-asoy sa mga propesiya nga naghisgot sa pagpundok sa nawala nga mga tribo sa Israel (tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Pagpundok sa Nagkatibulaag nga Israel,” *Liahona*, Nob. 2006, 79–82). Bisang sila nawala, sila wala nawala ngadto kaniya (tan-awa sa 3 Nephi 17:4). Makapaikag usab nga mahibaloan nga wala gani sila makaamgo nga sila nawala hangtud sa panahon nga sila nakaplagan, ilabi na dihang ilang nadawat ang ilang patriyarkal nga panalangin.
3. Si Elder Dieter F. Uchtdorf mikutlo ni Santo Francis sa Assisi dihang siya misulti, “Isangyaw ang ebanghelyo sa tanang panahon ug kon gikinahanglan, gamiti og mga pulong” (“Naghulat diha sa Dalan sa Damasco,” *Liahona*, Mayo 2011, 77; tan-awa usab sa William Fay ug Linda Evans Shepherd, *Share Jesus without Fear* [1999], 22).
4. Moroni 10:4–5.
5. Ang istorya sa pagkakabig sa atong katigulangan mao usab ang atong istorya. Si Elder William R. Walker mitudlo, “Nindot kon ang matag Santos sa Ulahing mga Adlaw nakahibalo sa mga istorya sa pagkakabig sa ilang mga katigulangan” (“Pagpuyo nga Matinud-anon sa Tinuohan,” *Liahona*, Mayo 2014, 97). Busa, kitang tanan sa pipila ka paagi direkta nga nakaplagan o pinaagi sa atong mga katigulangan, salamat sa atong Langitnong Amahan, kinsa nasayud sa katapusan gikan sa sinugdanan (tan-awa sa Abraham 2:8).
6. Pasiuna sa Basahon ni Mormon; tan-awa usab sa Alma 31:5.
7. 2 Nephi 25:23, 26.
8. Alma 31:5.
9. Tan-awa sa Alma 32:28.
10. Russell M. Nelson, “Ang Basahon ni Mormon: Unsa kaha ang Imong Kinabuhi Kon wala Kini?” *Liahona*, Nob. 2017, 62.
11. Tan-awa sa 3 Nephi 5:20.

NI PRESIDENTE RUSSELL M. NELSON

Mga Saksi, Mga Korum sa Aaronic nga Pagkapari, ug mga Klase sa Young Women

Ang mga kausaban nga gipahibalo namo karon gituyo aron sa pagtabang sa mga batan-ong lalaki ug sa mga batan-ong babaye nga mapalambo ang ilang sagradong personal nga potensyal.

Minahal nga kaisogon, nindot kaayo nga ikauban kamo pag-usab sa kinatibuk-ang komperensya. Sayo niining semanaha, gihimo ang mga pahibalo ngadto sa mga miyembro sa Simbahan

mahitungod sa mga kausaban sa polisiya kabahin kon kinsa ang moalagad isip mga saksi sa mga ordinansa sa bunyag ug sa pagbugkos. Gusto nakong hisgutan ang tulo ka punto.

1. Ang proxy nga bunyag alang sa namatay nga tawo mahimong saksihan ni bisan kinsa nga naghupot og magamit nga rekomend sa templo, lakip sa rekomend nga adunay limitasyon ang paggamit.
2. Si bisan kinsa nga natugahan nga miyembro nga dunay magamit nga rekomend sa templo mahimong moalagad isip saksi sa mga ordinansa sa pagbugkos, sa buhi ug sa proxy.
3. Si bisan kinsa nga nabunyagan nga miyembro sa Simbahan mahimong moalagad isip saksi sa bunyag sa buhi nga tawo. Kini nga kausaban alang sa tanang mga bunyag sa gawas sa templo.

Kining kausaban sa polisiya may kalabutan sa pamaagi. Ang sukaranang doktrina ug mga pakigsaad wala ma-usab. Kini parehong epektibo sa tanang mga ordinansa. Kini nga mga kausaban makapalambo pag-ayo sa pag-apil sa pamilya niini nga mga ordinansa.

Gusto usab ako nga mamulong kaninyo niining higayuna sa pagpahibalo sa mga kausaban nga may kalabutan sa atong kabatan-onan ug sa ilang mga lider.

Inyong mahinumduman nga akong gidapit ang kabatan-onan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pagpalista sa batalyon sa kabatan-onan sa Ginoo sa pag-apil sa labing dakong kawasa sa kalibutan karon—ang pagpundok sa Israel.¹ Miisyu ko niini nga imbitasyon sa atong kabatan-onan tungod kay sila hanas sa pagpaambit ngadto sa uban ug sa pagpakigbahin sa unsay ilang gituohan sa madanihong paagi. Ang kawasa sa pagpundok usa ka importante nga bahin sa pagtabang sa pag-andam sa kalibutan ug sa katawhan niini alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Ginoo.

Sa matag ward, ang batalyon sa kabatan-onan sa Ginoo gipangulohan sa usa ka bishop, usa ka mahalaron nga sulugoon sa Dios. Ang iyang una ug importante nga responsibilidad mao ang pag-atiman sa mga batan-ong lalaki ug sa mga batan-ong babaye sa

iyang ward. Ang bishop ug ang iyang mga magtatambag mogiya sa buhat sa mga korum sa Aaronic nga Pagkapari ug sa mga klase sa Young Women diha sa ward.

Ang mga kausaban nga gipahibalo namo karon gituyo aron sa pagtabang sa mga batan-ong lalaki ug sa mga batan-ong babaye nga mapalambo ang ilang sagradong personal nga potensyal. Gusto usab namo nga lig-unon ang mga korum sa Aaronic nga Pagkapari ug ang mga klase sa Young Women ug mohatag og suporta ngadto sa mga bishop ug sa ubang hamtong nga mga lider samtang sila magserbisyo sa nagtubo nga henerasyon.

Si Elder Quentin L. Cook mohisgot karon sa mga kausaban nga may kalabutan sa mga batan-ong lalaki. Ug karong gabii, sa sesyon sa kinatibukang kababayan-an, si Sister Bonnie H.

Cordon, Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women, mohisgot sa mga kausaban nga may kalabutan sa mga batan-ong babaye.

Ang Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles nagkahiusa sa pag-endorso niini nga mga paningkamot aron sa pagpalig-on sa atong kabatan-onan. O, mahal namo sila ug nag-ampo alang kanila! Sila ang “paglaum sa Israel, kasundalohan sa Zion, mga anak sa gisaad nga adlaw.”² Among ipadayag ang among hingpit nga pagsalig sa atong kabatan-onan ug ang among pasalamat kanila. Sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Paglaum sa Israel” (tibuok kalibutan nga debosyonal alang sa kabata-onan, Hunyo 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.
2. “Paglaum sa Israel,” Mga Himno, nu. 162.

NI ELDER QUENTIN L. COOK
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Kausaban aron sa Paglig-on sa Kabatan-onan

Mas daghang batan-ong mga lalaki ug babaye ang magmalampuson niini nga hagit ug magpabilin sa dalan sa pakigsaad tungod niining gipanghingusgan nga pagtutok diha sa atong kabatan-onan.

Salamat, minahal nga Presidente Nelson, nianang makalipay nga mapahayagong giya kalabut sa mga saksi sa mga bunyag ug sa direksyon nga imong gihangyo nga among ipaambit aron sa pagtabang sa paglig-on sa kabatan-onan ug sa pagpalambo sa ilang sagradong potensyal.

Sa dili pa nako ipaambit kadto nga mga kausaban, among ipahayag ang among kinasingkasing nga pagdayeg sa talagsaong paagi nga miresponde ang mga miyembro sa mga kalamboan sa nagpadayon nga Pagpahiuli sa ebanghelyo. Sama sa gisugyot ni Presidente Nelson sa miaging tuig, gitumar na ninyo ang inyong bitamina!¹

Malipayon kamong nagtuon sa Dali, Sunod Kanako diha sa panimalay.² Miresponde usab kamo sa mga kausaban diha sa simbahan. Ang mga sakop sa elders quorum ug mga sister sa Relief Society naghiusa sa paghimo sa buhat sa kaluwasan.³

Naghingapin ang among pasalamat.⁴ Ilabi na kaming nagpasalamat nga ang atong kabatan-onan padayon nga nagpabilig lig-on ug matinud-anon.

Ang atong kabatan-onan nagpuyo sa makahinam apan mahagiton usab nga panahon. Nanghinobra ang mga kapilian. Usa ka ehemplo: ang moderong smartphone naghatag og access sa importante kaayo ug makapadasig nga impormasyon, lakip ang family history ug ang balaan nga mga kasulatan. Sa laing bahin, naglakip kini og mga binuang, imoralidad, ug dautan nga dili dayon makita kaniadto.

Aron matabangan ang atong kabatan-onan sa pag nabigar niining makalibog nga kapilian, ang Simbahan miandam og tulo ka laglum ug malukpanon nga mga inisyatibo. Una, ang kurikulum gilig-on ug gipalapdan ngadto sa panimalay. Ikaduha, usa ka programa sa kabataan ug kabatan-onan nga naglakip og makahinam nga mga

kalihokan ug personal nga kalamboan gipresentar niadto lang Dominggo ni Presidente Russell M. Nelson, Presidente M. Russell Ballard, ug sa Kinatibuk-ang Opisyales. Ang ikatulo nga inisyatibo mao ang mga kausaban sa organisasyon aron ang kabatan-onan matutukan sa mas makahuluganong paagi sa atong mga bishop ug ubang mga lider. Kini nga pagtutok kinahanglang gamhanan sa espirituhanong paagi ug motabang sa atong kabatan-onan nga mahimong batalyon sa kabatan-onan nga gihangyo ni Presidente Nelson nga sila mamahimo.

Konektado nga mga Sundanan

Kini nga mga paningkamot, apil niadtong gipahibalo sa milabay nga pipila ka tuig, dili nagtinagsa nga mga kausaban. Ang matag usa sa mga kausaban importante nga bahin sa konektado nga sundanan aron sa pagpanalangin sa mga Santos ug sa pag-andam nila sa pagsugat sa Dios.

Ang usa ka bahin sa sundanan adunay kalabutan sa nagtubo nga henerasyon. Ang atong kabatan-onan gihangyo sa pagdawat og dugang nga indibidwal nga responsibilidad sa mas batan-ong edad—diin ang mga ginikanan ug mga lider dili mobuhat sa unsay mabuhat sa kabatan-onan alang sa ilang kaugalingon.⁵

Pahibalo

Karon mopahibalo kami og mga kausaban sa organisasyon alang sa

kabatan-onan diha sa ward ug stake nga mga lebel. Sama sa gipasabut ni Presidente Nelson, si Sister Bonnie H. Cordon mohisgot sa mga kausaban alang sa batan-ong mga babaye karong gabhiona. Usa ka katuyoan sa mga kausaban nga akong hisgutan karon mao ang paglig-on sa mga naghupot sa Aaronic nga Pagkapari, mga korum, ug mga kapangulohan sa korum. Kini nga mga kausaban mopahiangay sa atong binuhatan ngadto sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:15, diin mabasa nga, “Ang kaobispohan mao ang kapangulohan niini [nga Aaronic] nga pagkapari, ug naghupot sa mga yawe sa sama nga pagtugot.”

Usa sa mga katungdanan sa bishop sumala sa kasulatan mao ang pagdumala sa mga priest ug paglingkod sa konseho uban kanila, pagtudlo kanila sa mga katungdanan sa ilang buhatan.⁶ Agig dugang, ang unang magtatambag sa bishopric adunay pihong responsibilidad alang sa mga teacher ug ang ikaduhang magtatambag alang sa mga deacon.

Tungod niini, aron mapahiangay niini nga pinadayag sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang mga kapangulohan sa Young Men sa lebel sa ward hunungon na. Kining matinud-anong kaisoonan daghan kaayo og nahimong maayo, ug ato silang pasalamat.

Atong paglaum nga ang mga bishopric mohatag og dakong gibug-aton ug pagtutok sa mga responsibilidad sa pagkapari sa batan-ong mga lalaki ug motabang kanila sa ilang mga katungdanan sa korum. Ang makahimo nga mga hamtong nga tigtabang sa Young Men tawagon aron sa pagtabang sa mga kapangulohan sa korum sa Aaronic nga Pagkapari ug sa bishopric sa ilang mga katungdanan.⁷ Masaligon kita nga mas daghang batan-ong mga lalaki ug babaye ang magmalampuson niini nga hagit ug magpabilin sa dalan sa pakigsaad tungod niining gipanghingusgan nga pagtutok diha sa atong kabatan-onan.

Sa dinasig nga sundanan sa Ginoo, ang bishop adunay responsibilidad alang sa tanan diha sa ward. Siya mopanalangin sa mga ginikanan sa

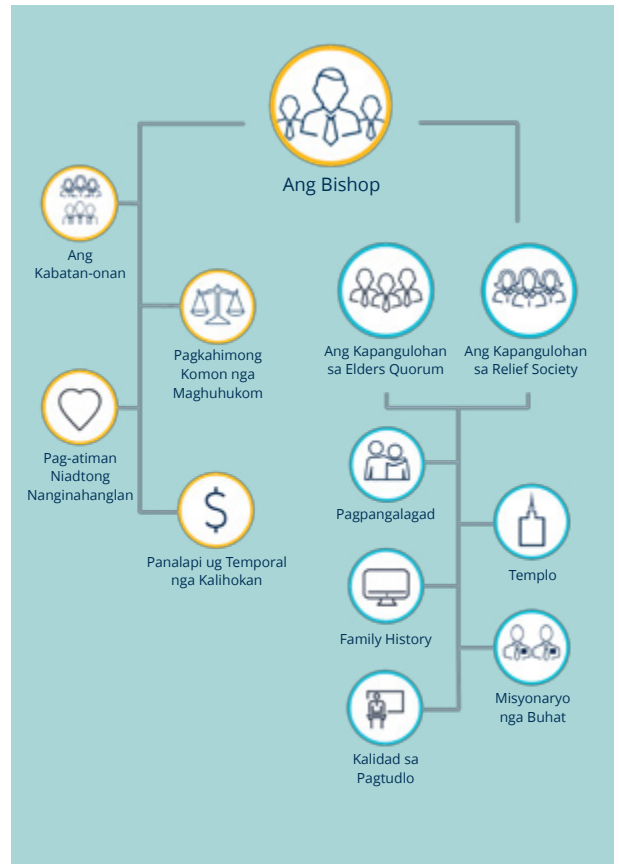
kabatan-onan ingon man usab sa kabatan-onan. Usa ka bishop nakakaplag nga samtang mitambag siya sa usa ka batan-ong lalaki nga nanlimbasug sa pornograpiya, makatabang lamang siya sa paghinulsol sa batan-ong lalaki sa samang higayon nga mitabang siya sa mga ginikanan sa pagtubag uban sa gugma ug pagsabut. Ang pagkaayo sa batan-ong lalaki usa ka pagkaayo alang sa iyang pamilya ug nahimong posible pinaagi sa bishop nga milihok alang sa tibuok pamilya. Ang batan-ong lalaki karon nahimo na nga takus nga tighupot sa Melchizedek nga Pagkapari ug full-time nga misyonaryo.

Sama sa gisugyot niini nga istorya, kini nga mga kausaban:

- Motabang sa mga bishop ug sa ilang mga magtatambag nga tutokan ang ilang labing importanting mga responsibilidad sa kabatan-onan ug sa kabataan sa Primary.
- Mobutang sa gahum ug katungdanan sa Aaronic nga Pagkapari diha sa sentro sa personal nga kinabuhi ug mga tumong sa matag batan-ong lalaki.

Kini nga mga kausaban usab:

- Mohatag og gibug-aton sa mga responsibilidad sa mga kapangulohan sa mga korum sa Aaronic nga Pagkapari ug sa paagi nga direkta silang mo-report sa bishopric.
- Modasig sa hamtong nga mga lider sa pagtabang ug pag-mentor sa mga kapangulohan sa mga korum sa Aaronic nga Pagkapari sa pagpalambo sa gahum ug awtoridad sa ilang katungdanan.

Sama sa gihisgutan, kini nga mga kausaban wala mopaminos sa responsibilidad sa mga bishopric ngadto sa *batan-ong mga babaye*. Sama sa bag-o lang nga gitudlo ni Presidente Nelson, “Ang una ug importante nga responsibilidad [sa bishop] mao ang pag-atiman sa batan-ong mga lalaki ug sa *batan-ong mga babaye* sa iyang ward.”⁸

Unsaon man pagtuman niini nga responsibilidad sa atong pinalangga ug kugihan nga mga bishop? Sama sa inyong mahinumduman, niadtong 2018 ang mga korum sa Melchizedek nga Pagkapari giusab aron mas makatrabaho og maayo uban sa mga Relief Society aron ang mga elders quorum ug mga Relief Society, ubos sa direksyon sa bishop, motabang sa pag-abaga sa importanting mga responsibilidad nga kaniadto mokuha og maayo sa iyang panahon. Kini nga mga responsibilidad naglakip sa misyonaryo nga buhat ug buhat sa templo ug family history diha sa ward⁹—ingon man sa kadaghanan sa pagpangalagad sa mga miyembro sa ward.

Ang bishop *dili mahimo* nga modelegar sa ubang mga responsibilidad, sama sa paglig-on sa kabatan-onan, pagkahimong komon nga maghuhukom, pag-atiman niadtong nanginahanglan, ug pagdumala sa pinansyal ug temporal nga mga kalihokan. Hinoon, mas diyutay kini kay sa atong nasabtan sa nangagi. Sama sa gipasabut ni Elder Jeffrey R. Holland sa miaging tuig dihang gipahibalo ang mga kausaban sa mga korum sa Melchizedek nga Pagkapari: “Ang bishop magpabilin, siyempre, nga tigdumalang high priest sa iyang ward. Kining bag-ong istraktura [sa mga elders quorum ug mga Relief Society] magtugot niya sa pagdumala sa buhat sa Melchizedek nga Pagkapari ug Relief Society *nga dili na siyay mobuhat sa buluhaton sa bisan hain niadto nga mga organisasyon.*”¹⁰

Sama pananglit, ang presidente sa Relief Society ug presidente sa elders quorum, sama sa gisangun, mahimong moangkon og mas dakong tahas sa pagpakigtambag sa mga hamtong—*ingon man ang presidente sa Young Women sa pagpakigtambag sa batan-ong mga babaye.* Samtang ang bishop lamang ang makaserbisyo isip komon nga maghuhukom, kining ubang mga lider may katungod usab sa pagpadayag gikan sa langit aron sa pagtabang sa mga hagit nga wala magkinahanglan og komon nga maghuhukom o naglakip og pagpang-abuso sa bisan unsang matang.¹¹

Wala kana magpasabut nga ang batan-ong babaye dili makig-istoriya sa bishop o sa iyang mga ginikanan. Ang ilang gitutukan mao ang

kabatan-onan! Apan nagpasabut kini nga ang lider sa Young Women tingali maoy labing makatubag sa mga panginahanglan sa usa ka batan-ong babaye. Ang bishopric nagpakabana usab sa batan-ong mga babaye sama sa batan-ong mga lalaki, apan atong giila ang kalig-on nga nagagikan sa pagkaadunay lig-on, aktibong naapil, ug nakatutok nga mga lider sa Young Women kinsa nagmahal ug naggiya, dili mohulip sa mga tahas sa mga kapangulohan sa klase apan nagtabang sa kabatan-onan nga magma-lampuson niana nga mga tahas.

Si Sister Cordon mopaambit og dugang nga makahinam nga mga kausaban alang sa batan-ong mga babaye karong gabhiona. Ako, hinoon, mopahibalo nga ang mga presidente sa Young Women sa ward mo-report na karon ug direktang magpakitambag sa bishop sa ward. Kaniadto, kini nga buluhaton mahimong idelegar ngadto sa usa ka magtatambag, apan sugod karon, ang batan-ong mga babaye direkta na nga responsibilidad sa tawo nga naghupot sa pangdumala nga mga yawe alang sa ward. Ang presidente sa Relief Society mopadayon sa direkta nga pag-report ngadto sa bishop.¹²

Sa kinatibuk-an ug sa stake nga mga lebel, mopadayon kita sa pagbaton og mga kapangulohan sa Young Men. Sa lebel sa stake, usa ka high councilor ang mahimong presidente sa Young Men¹³ ug, uban sa mga high councilor nga gisangunan sa Young Women ug Primary, mahimong kabahin sa Aaronic Priesthood–Young Women

nga komiteba sa stake. Kini nga kaigsoonan makigtambayayong sa kapangulohan sa Young Women sa stake dinhi niini nga komiteba. Uban sa usa ka magtatambag sa presidente sa stake nga maoy mangulo, kini nga komiteba adunay dugang nga importansya tungod kay daghan sa mga programa ug mga kalihokan sa bag-ong Kabataan ug Kabatan-onan nga inisyatibo anaa sa lebel sa stake.

Kini nga mga high councilor, ubos sa direksyon sa kapangulohan sa stake, magsilbing usa ka kapanguhaan sa bishop ug mga korum sa Aaronic nga Pagkapari sa paagi nga susama sa serbisyo nga gihatag sa mga high councilor ngadto sa mga elders quorum sa ward.

Sa usa ka konektadong butang, laing high councilor ang moserbisyo isip presidente sa Sunday School sa stake ug, kon gikinahanglan, mahimong moserbisyo diha sa Aaronic Priesthood–Young Women nga komiteba sa stake.¹⁴

Ang dugang nga mga kausaban sa organisasyon dugang nga ipasabut sa impormasyon nga ipadala ngadto sa mga lider. Kini nga mga kausaban naglakip sa:

- Ang miting sa bishopric youth committee pulihan sa ward youth council.
- Ang pulong nga “Mutual” dili na gamiton ug mahimong “mga kalihokan sa Young Women,” “mga kalihokan sa korum sa Aaronic nga Pagkapari,” o “mga kalihokan sa kabatan-onan,” nga ipahigayon matag semana kon mahimo.
- Ang badyet sa ward alang sa mga kalihokan sa kabatan-onan bahinon sa makiangayong paagi tali sa batan-ong mga lalaki ug batan-ong mga babaye sumala sa gidaghanon sa kabatan-onan sa matag organisasyon. Ang igo nga kantidad andamon alang sa mga kalihokan sa Primary.
- Sa tanang lebel—ward, stake, ug sa kinatibuk-an—atong gamiton ang termino nga “organisasyon” imbis ang termino nga “auxiliary.” Kadtong nangulo sa mga organisasyon sa Kinatibuk-ang Relief

Society, Young Women, Young Men, Primary, ug Sunday School pagailhon isip “Kinatibuk-ang Opisyaales.” Kadtong mangulo sa mga organisasyon sa mga lebel sa ward ug stake pagailhon isip “opisyaales sa ward” ug “opisyaales stake.”¹⁵

Ang mga kausaban nga gipahibalo karon mahimong sugdan sa higayon nga andam na ang mga branch, mga ward, mga district, ug mga stake apan kinahanglang naplastar na pagka-Enero 1, 2020. Kini nga mga kausaban, kon ihusa ug itipon sa nangagi nga mga kausaban, nagrepresentar og espirital ug organisasyon nga paningkamot nga nahisubay sa doktrina sa pagpanalangin ug paglig-on sa matag lalaki, babaye, batan-on, ug bata, nagtabang sa matag usa sa pagsunod sa chemplo sa atong Manluluwas, si Jesukristo, samtang naglambo kita diha sa dalan sa pakigsaad.

Minahal nga kaigsoonan, mosaad ug mopamatuod ko nga kining komprehensibo nga mga kausaban, ubos sa direksyon sa dinasig nga presidente ug propeta, si Russell M. Nelson, mohatag og gahum ug mopalig-on sa matag miyembro sa Simbahan. Ang atong kabatan-onan makapalambog og mas dakong pagtuo diha sa Manluluwas, mapanalipdan gikan sa mga tintasyon sa kaaway, ug mobarug nga andam sa pagsugat sa mga hagit sa kinabuhi. Sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Russell M. Nelson, sa “Latter-day Saint Prophet, Wife and Apostle Share Insights of Global Ministry,” Newsroom, Okt. 30, 2018, newsroom .ChurchofJesusChrist.org.
2. Dugang pa, mihimo kamo og pihong mga paningkamot sa paggamit sa saktong ngalan sa Simbahan sama sa gitudlo ni Presidente Russell M. Nelson ug sa paghinumdom sa atong Manluluwas uban sa gugma ug balaang pagtahud sa pagbuhat ninyo niini.
3. “Ang mga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo gipadala ‘aron sa paghago diha sa iyang ubasan alang sa kaluwasan sa mga kalag sa mga tawo’ (Doktrina ug mga Pakigsaad 138:56). Kini nga buhat sa kaluwasan naglakip sa misyonaryong buhat sa mga miyembro, retensyon sa kinabig, pagpaakitibo sa dili kaayo aktibo nga mga miyembro, buhat sa templo ug family history, ug pagtudlo sa banghelo.

Ang bishopric mogiya niini nga buhat diha sa ward, tinabangan sa ubang mga sakop sa konseho sa ward” (*Tamdanan nga Basahan 2: Pagdumala sa Simbahan*, 5.0, ChurchofJesusChrist.org).

4. Isip mga lider, among gimahal ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw tungod sa inyong kamaayo ug inyong pagkadisipulo. Among gidayeg ang mga indibidwal, mga inahan, mga amahan, ang kabatan-onan, ug ang kabataan nga naglakaw sa dalan sa pakigsaad—ug nagbuhat niini uban sa dedikasyon ug kalipay.
5. Sa 2019, ang 11 anyos nga mga deacon misugod sa pagpaambit sa sakrament, ug ang 11 anyos nga batan-ong mga babaye ug batan-ong mga lalaki nakadawat og limitado og gamit nga rekomend sa templo. Sa miaging tuig, si Presidente Nelson mihagit sa atong batan-ong mga lalaki ug batan-ong mga babaye nga mahimong kabahin sa batalyon sa kabatan-onan sa pagpundok sa nagkatibulaag nga Israel sa duha ka habig sa tabil (tan-awa ang “Paglaum sa Israel” [tibuok kalibutan nga debosyonal alang sa kabatan-onan, Hunyo 3, 2018], HopeofIsrael .ChurchofJesusChrist.org). Ang mga tubag nindot kaayo.
- Ang full-time nga mga misyonaryo nagserbisyo karon sa talagsaong paagi sa mas batan-ong edad. Sukad niadtong Oktubre 6, 2012, ang batan-ong mga lalaki mahimo na nga moserbisyo sa edad nga 18 anyos ug ang batan-ong mga babaye sa edad nga 19 anyos.
6. “Usab ang katungdanan sa presidente ibabaw sa Pagkapari ni Aaron mao ang pagdumala ibabaw [sa] mga pari, ug molingkod sa konseho uban kanila, sa pagtudlo kanila sa mga katungdanan sa ilang buhatan. . . . Kini nga pangulo mao ang usa ka obispo; kay kini mao ang usa sa mga katungdanan niini nga pagkapari” (Doktrina ug mga Pakigsaad 107:87–88).
7. Ang hamtong nga mga lider tawagon usab isip mga espesyalista sa korum sa Aaronic nga Pagkapari aron motabang sa mga programa ug mga kalihokan ug motambong sa mga miting sa korum aron ang bishopric regular nga makabisita sa mga klase ug mga kalihokan sa Young Women ug makabisita sa Primary panagsa. Ang ubang mga espesyalista mahimong tawagon

aron motabang sa partikular nga kalihokan, sama sa usa ka kampo; ang uban mahimong tawagon sa mas dugang nga panahon aron sa pagtabang sa mga tigtabang sa korum. Kanunay nga adunay labing minos duha ka hamtong nga lalaki sa matag miting, programa, o kalihokan sa korum. Samtang ang mga tahas ug mga ngalan mausab, wala gidahum nga mokunhod ang gidaghanon sa hamtong nga mga lalaki nga nagserbisyo ug nagsuporta sa mga korum sa Aaronic nga Pagkapari.

8. Russell M. Nelson, “Mga Saksi, mga Korum sa Aaronic nga Pagkapari, ug mga Klase sa Young Women,” *Liahona*, Nob. 2019, 39; tan-awa usab ang Ezra Taft Benson, “To the Young Women of the Church,” *Ensign*, Nob. 1986, 85.
9. Tambagan usab namo ang mga bishop nga mogahin og dugang panahon sa mga miyembro nga young single adult ug sa ilang kaugalingong mga pamilya.
10. Jeffrey R. Holland, miting sa pagpangulo sa kinatibuk-ang komperensya, Abr. 2018; tan-awa usab ang “Effective Ministering,” ministering.ChurchofJesusChrist.org. Si Elder Holland mitudlo nga ang mga responsibilidad nga dili mahimong idelegar sa bishop mao ang pagdumala sa mga korum sa Aaronic nga Pagkapari ug sa batan-ong mga babaye, pagkahimong komon nga maghuhukom, pagbantay sa pinansyal ug temporal nga mga kalihokan sa Simbahan, ug pag-atiman sa mga kabus ug nanginahanglan. Ang mga kapangulohan sa elders quorum ug Relief Society ug ang uban mahimong mokuha sa nag-unang responsibilidad alang sa misyonaryo nga buhat, buhat sa templo ug family history, ang kalidad sa pagtudlo diha sa ward, ug pagbantay ug pagpangalagad sa mga miyembro sa Simbahan.
11. Agig dugang sa mga kahimtang nga nagkinahanglan sa mga yawe sa komon nga maghuhukom, ang mga isyu sa pagpang-abuso sa bisan unsang matang kinahanglang dumalahon sa mga bishop pinasubay sa polisiya sa Simbahan.
12. Ang presidente sa Relief Society sa stake mopadayon usab sa direkta nga pag-report ngadto sa presidente sa stake.
13. Ang mga magtatambag sa presidente sa Young Men sa stake mahimong tawagon gikan sa mga miyembro sa stake o, kon gikinahanglan, mahimong ang high councilor nga gisangunan sa Young Women ug ang high councilor nga gisangunan sa Primary.
14. Ang igsoong lalaki nga nagserbisyo isip presidente sa Sunday School adunay dakong responsibilidad alang sa kurikulum sa kabatan-onan sa duha ka Dominggo matag bulan.
15. Ang mga kapangulohan sa Relief Society, Young Women, Young Men, Sunday School, ug Primary sa mga lebel sa kinatibuk-an ug sa stake maoy mga Kinatibuk-ang Opisyaales o opisyaales sa stake. Sa lebel sa ward, ang bishopric mangulo sa batan-ong mga lalaki, busa ang mga tigtabang sa korum sa Aaronic nga Pagkapari dili opisyaales sa ward.

NI MARK L. PACE
Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School

Dali, Sunod Kanako— Pang-alkontra nga mga Estratehiya ug Plano sa Dios sa Pagpangandam

Ang Ginoo miandam sa Iyang katawhan batok sa mga pag-ataki sa kaaway. Dali, Sunod Kanako mao ang pang-alkontra nga mga estratehiya ug plano sa Ginoo.

Magmaya kitang tanan niining maanindot nga kinatibuk-ang komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Usa kini ka panalangin nga modawat sa hunahuna ug kabubut-on sa Ginoo pinaagi sa mga pagtulun-an sa Iyang mga propeta ug mga apostoles. Si Presidente Russell M. Nelson mao ang buhi nga propeta sa Ginoo. Mapasalamaton kita sa iyang dinasig nga tambag ug direksyon nga nadawat karon.

Akong idugang ang akong saksi niadtong gipaambit sa una. Ako mopamatuod sa Dios, ang atong Mahangturong Amahan. Siya buhi ug nagmahal nato ug nagbantay nato. Ang Iyang plano sa kalipay naghatag sa mga panalangin niining mortal nga kinabuhi ug sa atong pagbalik unya ngadto sa Iyang atubangan.

Mopamatuod usab ako ni Jesukristo. Siya ang Bugtong Anak sa Dios. Siya *mihuwag kanato* gikan sa kamatayon, ug Siya mitubos nato gikan sa sala kon kita magpakita og pagtuo Kaniya ug maghinulsol. Ang Iyang walay kinutuban nga maulaong sakripisyo alang kanato makahatag og panalangin sa pagka-imortal ug kinabuhing dayon. Sa pagkatinoud, “Pasalamatang ang Dios alang sa dili hitupngan nga gasa sa Iyang balaan nga anak” (“Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Mayo 2017, atubang hapin sa sulod).

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan gipanalanginan nga mosimba ni Jesukristo sa Iyang mga templo. Usa niadto nga mga templo padayon pang gitukod didto sa Winnipeg, Canada. Ang akong asawa, si

Anne Marie, ug ako adunay oportunidad nga mobisita sa dapit nga gitukuran niadtong Agosto niining tuiga. Ang templo nindot kaayo pagkadesinyo ug tinuod nga talagsaon kon mahuman na. Hinoon, dili kamo makaangkon og talagsaong templo sa Winnipeg, o bisan asa, nga walay solido ug lig-on nga pundasyon.

Ang balik-balik nga pagbagtok ug paghilis ug paglapad ug pagkadasok sa yuta sa Winnipeg nakahimo niini nga mahagiton sa pag-andam sa pundasyon sa templo. Busa, natino nga ang pundasyon alang niini nga templo maglakip og 70 ka puthaw nga sablayan nga gisulod sa semento. Kini nga mga sablayan mga 60 ka pye (18m) ang gitas-on ug 12 hangtud 20 ka pulgada (30 hangtud 50 cm) ang gilinginon. Kini i-ugsok ngadto sa yuta hangtud nga moigo kini sa batoon nga bahin sa yuta, mga 50 ka pye (15m) sa ilawom. Niining paagiha, ang 70 ka puthaw nga sablayan maghatag og solido, lig-on nga pundasyon alang sa matahum nga templo sa Winnipeg.

Isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mangita kita og susama nga lig-on ug sigurado nga pundasyon sa atong mga kinabuhi—usa ka espirituhanong pundasyon nga gikinahanglan sa atong panaw sa pagkamortal ug balik ngadto sa atong langitnong panimalay. Kana nga pundasyon naestablisar sa atong lig-on nga pagkakabig ngadto ni Ginoong Jesukristo.

Mahinumduman nato ang mga pagtulun-an ni Helaman gikan sa

Basahon ni Mormon: “Ug karon, akong mga anak, hinumdumi, hinumdumi nga kini diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos, kinsa mao si Kristo, ang Anak sa Dios, nga kamo kinahanglan gayud motukod sa inyong tukuranan; nga sa panahon nga ang yawa mopadala sa iyang mapintas nga mga hangin, oo, ang iyang mga panâ diha sa alimpulos, . . . kini walay gahum ibabaw kaninyo sa pagbitad kaninyo ngadto sa bung-aw sa pagkauyamat ug walay katapusan nga pagkaalaot, tungod sa lig-on nga sukaranan diin kamo natukod nga mao ang tinuod nga tukuranan, usa ka tukuranan diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan” (Helaman 5:12).

Mapasalamaton, kitang nagpuyo sa panahon sa dihang ang mga propeta ug mga apostoles nagtudlo nato sa Manluluwas nga si Jesukristo. Ang pagsunod sa ilang tambag makatabang nato nga makaestablisar og lig-on nga pundasyon ni Kristo.

Usa ka tuig na ang milabay, sa iyang pasiunang pakigpulong sa Oktubre 2018 nga kinatibuk-ang komperensya, si Presidente Russell M. Nelson mihatag niini nga deklarasyon ug pasidaan: “Ang dugay na nga katuyoan sa Simbahan mao ang pagtabang sa tanang mga miyembro nga molambo ang ilang hugot nga pagtuo sa atong Ginoong Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, sa pagtabang kanila sa pagbuhat ug pagtuman sa ilang mga pakigsaad uban sa Dios, ug aron sa paglig-on ug pagbugkos [seal] sa ilang mga pamilya. Niining magubot nga kalibutan karon, dili kini sayon. Ang kaaway paspas kaayong mipalapad sa iyang pag-atake sa hugot nga pagtuo ug ngari kanato ug sa atong mga pamilya. Aron makasugakod sa espirituhanon nga paagi, nanginahanglan kita og pang-alkontra nga mga estratehiya ug mga plano” (“Pasiunang Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 7).

Human sa mensahe ni Presidente Nelson, si Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipaila sa *Dali, Sunod Kanako* nga kapanguhaan alang sa mga indibidwal ug mga pamilya. Ang iyang pakigpulong naglakip sa mosunod nga mga pamahayag:

- “Ang bag-ong tun-anan sa panimalay nga *Dali, Sunod Kanako* nga kapanguhaan . . . gituyo aron makatabang sa mga miyembro nga makakat-on sa ebanghelyo diha sa panimalay.”
- “‘Kini nga kapanguhaan alang sa matag indibidwal ug pamilya sa Simbahan’ [*Dali, Sunod Kanako—Alang sa mga Indibidwal ug mga Pamilya* (2019), vi].”
- “Ang atong katuyoan mao ang pagbalanse sa mga kasinatian diha sa Simbahan ug sa panimalay sa paagi nga makapalambo gayud sa pagtuo ug espiritalidad ug makapalig-on sa pagkakabig ngadto sa Langitnong Amahan ug kang Ginoong Jesukristo.” (“Lig-on ug Malungtarong Pagkakabig ngadto sa Langitnong Amahan ug kang Ginoong Jesukristo,” *Liahona*, Nob. 2018, 9–10.)

Sugod sa Enero niining tuiga, ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan magsugod sa pagtuon sa Bag-ong tugon, uban sa *Dali, Sunod Kanako* nga kapanguhaan isip atong giya. Uban sa sinemana nga iskedyul, ang *Dali, Sunod Kanako* makatabang nato sa pagtuon sa mga kasulatan, sa doktrina sa ebanghelyo, ug sa mga pagtulun-an sa mga propeta ug mga

apostoles. Talagsaon kini nga kapanguhaan alang natong tanan.

Human sa siyam ka bulan niining tibuok kalibutan nga paningkamot sa pagtuon sa kasulatan, unsay atong nakita? Makita nato ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw bisan asa nga nagkadako ang pagtuo ug debosyon ngadto ni Ginoong Jesukristo. Makita nato ang mga indibidwal ug mga pamilya nga naggahin og panahon sa tibuok semana sa pagtuon sa mga pulong sa atong Manluluwas. Makita nato nga nagkalambo ang pagtudlo sa ebanghelyo sa atong mga klase sa Dominggo samtang kita magtuon sa mga kasulatan diha sa panimalay ug mopakigbahin sa atong mga nasabtan diha sa simbahan. Makita nato ang mas dako nga kalipay ug panaghiusa sa pamilya samtang giusab nato ang pagbasa lang sa kasulatan ngadto sa pagtuon sa mga kasulatan sa makahuluganong paagi.

Pribilehiyo nako nga mobisita sa daghang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug personal nga nakadungog sa ilang mga kasinatin uban sa *Dali, Sunod Kanako*. Ang ilang mga pagpakita sa pagtuo mipuno sa akong kasingkasing og kalipay. Ania ang pipila sa mga komentaryo nga akong nadungog gikan sa lain-laing mga miyembro sa Simbahan sa lain-laing bahin sa kalibutan:

- Usa ka amahan mipakigbahin, “Malingaw ko sa *Dali, Sunod Kanako* kini naghatag og oportunidad sa pagpamatuod sa Manluluwas ngadto sa akong mga anak.”
- Sa laing panimalay, usa ka bata miingon, “Kini usa ka kahigayunan nga makadungog sa akong mga ginikanan nga mohatag sa ilang mga pagpamatuod.”
- Usa ka inahan mipakigbahin: “Kami nadasig kon unsaon nga mahimong una ang Dios. Ang panahon nga [sa among hunahuna] ‘wala’ na [puno] sa paglaum, kalipay, kalinaw, ug kalampusan sa mga paagi nga wala namo mahibalo nga posible.”
- Usa ka magtiayon nakaobserbar: “Lahi na kaayo ang among pagbasa sa mga kasulatan kay sa among

pagbasa kaniadto. Daghan na kaayo kamig nakat-unan labaw sa among nakat-unan kaniadto. Gusto ang Ginoo nga kami makakita sa mga butang sa lahi nga paagi. Ang Ginoo nag-andam kanamo.”

- Ang usa ka inahan namahayag: “Ganahan ko nga kaming tanan nagkat-on og dungan sa samang butang. Sa una, nagbasa lang mi. Karon, kami nagkat-on na niini.”
- Usa ka sister mipakigbahin niining salabunong panglantaw: “Kaniadto, dunay mga leksyon ug ang kasulatan gidugang niini. Karon, naa ang mga kasulatan ug ang leksyon nagdugang niini.”
- Laing sister mikomentaryo: “Gibati nako ang kalainan kon buhaton nako kini [itandi] kon dili ako mobuhat. Nakaplagan nako nga mas sayon ang pagpakigsulti sa uban mahitungod ni Jesukristo ug sa atong mga pagtuo.”
- Usa ka lola miingon, “Tawagon nako ang akong mga anak ug mga apo ma-Dominggo, ug kami mopakigbahin og mga panabut gikan sa *Dali, Sunod Kanako* og dungan.”

- Usa ka sister nakaobserbar: “Ang *Dali, Sunod Kanako* ingon og ang Manluluwas personal nga nangalagad kanako. Dinasiig kini gikan sa langit.”
- Usa ka amahan mikomentaryo, “Sa among paggamit sa *Dali, Sunod Kanako*, sama kami sa mga anak sa Israel, nagmarka sa mga haligi sa among pultahan, nanalipod sa among mga pamilya gikan sa impluwensya sa tiglaglag.”

Mga kaigsoonan, akong gikalipay ang pagpakigsulti kaninyo ug makadungog kon sa unsa nga paagi nga ang inyong paningkamot sa *Dali, Sunod Kanako* nakapanalangin sa inyong mga kinabuhi. Salamat sa inyong debosyon.

Ang pagtuon sa mga kasulatan uban sa *Dali, Sunod Kanako* isip usa ka giya nagpalig-on sa atong pagkakabig ngadto ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo. Wala lang nato ilisi ang usa ka oras sa simbahan inig Dominggo alang sa usa ka oras nga pagtuon sa kasulatan sa panimalay.

Ang pagkat-on sa ebanghelyo usa ka makanunayon nga paningkamot sa tibuok semana. Sama sa usa ka sister nga mipakigbahin kanako, “Ang tumong dili ang pagpakunhod og usa ka oras sa simbahan; kini gihimo aron mapatas-an pa ang simbahan og unom ka adlaw!”

Karon, ikonsiderar ang pasidaan nga gihatag sa atong propeta, si Presidente Nelson, sa iyang pagbukas sa Oktubre 2018 nga kinatibuk-ang kopmperensya:

“Ang kaaway paspas kaayong mipalpad sa iyang pag-atake sa hugot nga pagtuo ug ngari kanato ug sa atong mga pamilya. Aron makasugakod sa espirituhanon nga paagi, nanginahanglan kita og pang-alkontra nga mga estratehiya ug plano” (Pasiuna nga Pakigpulong,” 7).

Dayon (mga 29 ka oras human niadto) sa hapon sa Dominggo, iyang gitapos ang komperensya uban niini nga saad: “Samtang makugihon kamo nga molihok aron sa pagbag-o sa inyong panimalay ngadto sa usa ka sentro sa pagkat-on sa ebanghelyo,

. . . ang impluwensya sa kaaway sa inyong kinabuhi ug sa inyong panimalay makuhaan” (“Mahimong Labing Dalayegon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2018, 113).

Sa unsang paagi nga ang mga pang-ataki sa kaaway magkadaghan samtang sa samang higayon ang impluwensya sa kaaway nagkagamay? Kini mahitabo, ug kini nanghitabo sa tibuok Simbahan, tungod kay ang Ginoo miandam sa Iyang katawhan batok sa pang-ataki sa kaaway. *Dali, Sunod Kanako* mao ang pang-alkontra nga mga estratehiya ug plano sa Ginoo. Sama sa gitudlo ni Presidente Nelson, “Ang bag-ong nakasentro sa panimalay, gisuportahan sa Simbahan nga hiniusa nga kurikulum adunay potensyal sa pagpakita sa kalig-on sa mga pamilya.” Hinoon, kini nagkinahanglan sa atong labing maayong mga paningkamot; kinahanglan natong “[sundon] sa pagbuhat nga mahunahunaon ug mainampingon nga mousab sa [atong] panimalay ngadto sa usa ka santuwaryo sa hugot nga pagtuo” (“Mahimong Dalayegon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” 113).

Human sa tanan, sama usab sa gisulti ni Presidente Nelson, “Matag usa kanato responsable alang sa atong indibidwal nga espiritwal nga paglambo” (“Pasiuna nga Pakigpulong,” 8).

Uban sa kapanguhaan sa *Dali, Sunod Kanako* ang Ginoo nag-andam nato “alang sa mga panahon nga malisud nga ato karong giatubang.” (Quentin L. Cook, “Lig-on ug Malungtarung Pagkakabig,” 10). Siya nagtabang nato sa pag-establisar sa “lig-on nga sukaranan diin kamo natukod nga mao ang tinuod nga tukuranan, usa ka tukuranan diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan” (Helaman 5:12)—ang pundasyon sa usa ka pagpamatuod nakahupot pag-ayo diha sa atong lig-on nga pagkakabig ngadto ni Ginoong Jesukristo.

Hinaut nga ang inadlaw nga mga paningkamot sa pagtuon sa mga kasulatan naglig-on nato ug makahimo nato nga takus niining gisaad nga mga panalangin. Ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

NI ELDER L. TODD BUDGE
Sa Seventy

Makanunayon ug Lig-on nga Pagsalig

Ang pagsalig sa Ginoo naglakip sa pagsalig diha sa Iyang tukmang panahon ug nagkinahanglan og pailub ug paglahutay nga molahutay sa kalisdanan sa kinabuhi.

Ang among anak nga si Dan nasakit og maayo didto sa iyang misyon didto sa Africa ug gidala ngadto sa medikal nga pasilidad nga limitado ang mga kagamitan. Samtang nagbasa kami sa iyang unang sulat human siya nasakit, naglaum kami nga mawad-an siya og kadasig, apan hinoon, misulat siya. “Bisan og naghigda nako sa lawak sa emergency, mibati ko og kalinaw.

Sukad masukad wala nako mabati ang sama ka makanunayon ug dali kaayong malipay sa akong tibuok kinabuhi.”

Samtang ako ug ang akong asawa nagbasa niining mga pulong, napuno kami sa pagbati. *Kanunay ug dali kaayong malipay.* Wala pa kami makadungog og kalipay nga gihulagway niana nga paagi, apan ang iyang mga pulong daw tinuod. Kami nasayud nga

ang kalipay nga iyang gihulagway dili lamang yanong kahimuot o kalit nga kahinam apan kalinaw ug hingpit nga kalipay nga moabut kon atong itugyan ang atong kaugalingon ngadto sa Dios ug mosalig diha Kaniya sa *tanang mga butang*.¹ Kita usab nakaangkon niadtong mga panahon sa atong mga kinabuhi sa dihang ang Dios malinawon nga namulong sa atong mga kalag ug nakahatag nato og paglaum diha kang Kristo bisan kon ang kinabuhi malisud ug walay kasiguroan.²

Si Lehi nagtudlo nga kon wala pa unta napukan si Adan ug Eva, “sila unta magpabilin diha sa usa ka kahimtang nga walay sala, walay hingpit nga kalipay, tungod kay sila wala makasinati sa pagkauyamot. . . .

“Apan tan-awa, *ang tanan nga mga butang* nahimo diha sa kaalam kaniya kinsa nasayud sa *tanan nga mga butang*.

“Si Adan napukan aron ang mga tawo mahimo; ug ang mga tawo naingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay.”³

Sa sukwahi nga paagi, ang mga kasakit ug kagulan nag-andam kanato aron masinati ang hingpit nga kalipay kon kita mosalig sa Ginoo ug sa Iyang plano alang kanato. Kining kamatuoran maanindot kaayo nga gipahayag sa usa ka poet sa Ika-13 nga siglo: “Ang kasub-anan magandam kanimo sa kalipay. Mosalibay kini sa butang nga walay pulos aron dunay kabutangan sa kalipay nga mosulod sa imong panimalay. Mouyog kini sa sanga nga mangatagak ang dahong laya aron mosalingsing ang lapyo, lunhaw diha sa mga sanga sa imong kasingkasing. Moibut kini sa mga dunot nga gamot, aron mogitib ug mosulbong ang nakatago nga bag-ong gamot. Bisan unsa pa man nga kasubo ang motay-og sa imong kasingkasing, hilabihan nga maanindot nga butang ang mopuli sa dapit niini.”⁴

Si Presidente Russell M. Nelson nagtudlo, “Ang kalipay nga gitanyag sa Manluluwas [kanato] . . . makanunayon, nagsiguro kanato nga ang atong ‘mga kasakitan sulod lamang sa mubo nga higayon’ [Doktrina ug mga Pakigsaad 121:7] ug ipahinungod

ngadto sa atong kaayohan.”⁵ Ang atong mga pagsulay ug mga kasakit makahatag og luna alang sa mas dakong kalipay.⁶

Ang maayong mga balita sa ebanghelyo wala nagsaad og usa ka kinabuhi nga walay kasub-anan ug kalisdanan apan usa ka kinabuhi nga puno sa katuyoan ug kahulogan—usa ka kinabuhi diin ang mga kasub-anan ug mga kasakit mahimong “mabuntog diha sa hingpit nga kalipay ni Kristo.”⁷ Ang Manluluwas namahayag, “Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagul-anan: apan sumalig kamo; gidaug ko na ang kalibutan.”⁸ Ang Iyang ebanghelyo mao ang mensahe sa pagla-um. Ang kasubo inubanan sa pagla-um. Ang kasubo inubanan sa pagla-um ni Jesukristo naghupot og saad sa malung-taron nga kalipay.

Ang asoy sa mga panaw sa mga Jaredite ngadto sa gisaad nga yuta mahimong magamit isip usa ka sang-litanan sa atong panaw latas sa mortalidad. Ang Ginoo misaad sa igsoon ni Jared ug sa iyang katawhan nga Siya “molakaw sa [ilang] atubangan ngadto sa usa ka yuta nga mao ang pinili labaw sa tanan nga yuta.”⁹ Siya misugo kanila sa paghimo og mga kasko, ug sila nagmasulundon sa pagbuhat niini sumala sa mga sugo sa Ginoo. Hinoon, samtang nagpadayon ang pagbuhat, mitumaw ang mga kabalaka sa igsoong lalaki ni Jared nga ang desinyo sa mga barko dili igo. Siya nangamuyo:

“O Ginoo, ako nakahimo sa bulu-haton diin ikaw misugo kanako, ug ako nakahimo sa mga kasko sumala sa imong paggiya kanako.

“Ug tan-awa, O Ginoo, diha kanila walay kahayag.”¹⁰

“O Ginoo, ikaw motugot ba nga kami motabok niining dako nga tubig diha sa kangitngit?”¹¹

Nakahimo ba kamo sukad nga gibubo ang inyong kalag ngadto sa Dios sama niana nga paagi? Kon maningkamot sa pagpakabuhi sumala sa gisugo sa Ginoo ug ang matarung nga mga gilauman wala makab-ot, nakahunahuna ba kamo kon kinahang-lan molahutay niining kinabuhia diha sa kangitngit?¹²

Ang igsoong lalaki ni Jared mipa-hayag og mas dako pa gani nga

kabalaka mahitungod sa ilang abilidad sa paglahutay diha sa mga barko. Siya nangamuyo, “Ug usab kami mamatay, kay diha kanila kami dili makaginhawa, gawas sa hangin diin anaa diha kani-la.”¹³ Ang kalisdanan ba sa kinabuhi nakapalisud sa inyong pagginhawa ug nakapahunahuna ba ninyo kon unsaon paglahutay sa adlaw, ilabi na gyud sa inyong pagbalik sa inyong langitnong panimalay?

Human ang Ginoo mitabang sa igsoong lalaki ni Jared sa pagsulbad sa matag usa sa iyang mga kabalaka, Siya dayon mipasabut, “Kamo dili makatabok niining dako nga lawod gawas *kon Ako moandam* og [usa ka paagi alang] kaninyo batok sa mga balud sa dagat, ug sa mga hangin nga molabay ngadto, ug sa mga lunop nga moabut.”¹⁴

Giklaro kini sa Ginoo nga sa katapu-san ang mga Jaredite dili makaabut sa gisaad nga yuta kon wala Siya. Dili sila ang nagdumala, ug ang bugtong paagi nga makatabok sila sa dakong kahilad-man mao lang ang pagbutang sa ilang pagsalig diha Kaniya. Kini nga mga kasinatian ug pagmatuto nga gikan sa Ginoo ingon og nakapalambo sa hugot nga pagtuo sa igsoong lalaki ni Jared ug mipalig-on sa iyang pagsalig sa Ginoo.

Bantayi kon sa unsang paagi ang iyang mga pag-ampo nausab gikan sa mga pangutana ug mga kabalaka ngad-to sa pagpadayag sa hugot nga pagtuo ug pagsalig:

“Ako nasayud, O Ginoo, nga ikaw nagbaton sa tanan nga gahum, ug makahimo bisan unsa nga ikaw buot alang sa kaayohan sa tawo; . . .

“Tan-awa, O Ginoo, ikaw makahimo niini. “Kami nasayud nga ikaw maka-pakita ngadto og dako nga gahum, nga ingon og yano ngadto sa panabut sa mga tawo.”¹⁵

Nahisulat kini nga ang mga Jaredite kaniadto “misakay sa ilang . . . mga kas-ko, ug milawig ngadto sa dagat, *nagtug-yan* sa ilang mga kaugalingon ngadto sa Ginoo nga ilang Dios.”¹⁶ Ang *pagtugyan* nagpasabut og pagsalig o pagtahan. Ang mga Jaredite dili lang ingon nga nanakay ngadto sa mga barko tungod kay nakahibalo gayud sila unsay mahitabo diha sa biyahe. Nanakay sila tungod kay nakat-on sila sa pagsalig diha sa gahum, kamaayo, ug kaluoy, ug busa sila andam nga motugyan sa ilang kaugalingon ug sa bisan unsa nga pag-duhaduha o mga kahadlok nga lagmit anaa kanila ngadto sa Ginoo.

Bag-ohay lang ang among apo nga si Abe nahadlok nga mosakay sa usa sa mga carousel animals nga musaka ug kanaog. Mas ganahan niya og dili molihok. Sa katapusan iyang lola mida-sig kaniya nga mahimo kining luwas, busa, sa pagsalig kaniya, misakay siya. Miingon dayon siya nga inubanan sa dakong pahiyom, “Mibati ako nga dili luwas, apan luwas ra ko.” Siguro mao kana ang gibati sa mga Jaredite. Ang pagsalig sa Dios mahimong sa pagsu-god dili kanunay luwas ang pagbati, apan ang kalipay mosunod.

Ang paglawig dili sayon alang sa mga Jaredite. “Sa daghan nga mga higayon nalubong sa mga kahiladman sa dagat, tungod sa bukid nga mga balud nga mihasmag diha kanila.”¹⁷ Apan kini natala nga “ang hangin wala gayud mohunong sa paghuyop [kanila] *padulong* sa gisaad nga yuta.”¹⁸ Lisud man kini masabut, ilabi na sa mga panahon sa atong mga kinabuhi kon ang mga unos kusog ug ang mga kadagatan baluron, mahupay kita nga masayud nga ang Dios sa Iyang walay kinutuban nga kaayo kanunayng nag-padpad kanato ngadto sa panimalay.

Ang rekord nagpadayon “Sila gipadpad ngadto; ug walay mangtas sa dagat nga makahasmag kanila, ni ang lumod makaguba kanila; ug sila adu-nay kahayag sa kanunay, bisan kon kini

anaa sa ibabaw sa tubig o sa ilawom sa tubig.”¹⁹ Nagpuyo kita sa kalibutan diin ang mga mangtas nga mga balud sa kamatayon, pisikal ug mental nga mga sakit, ug ang mga pagsulay ug mga kasakit sa matag matang mohampas kanato. Apan, pinaagi sa hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo ug sa pagpili sa pagsalig Kaniya, *kita usab* makaangkon og makanunayong kahayag mahimong ibabaw sa tubig o sa ilawom sa tubig. *Kita* makaangkon og kasiguroan nga ang Dios dili gayud mohunong sa pagpadpad kanato padulong sa atong langitnong panimalay.

Samtang gianud ang mga barko, ang mga Jaredite “miawit og mga pagdayeg ngadto sa Ginoo; . . . ug [sila] mipasalamat ug midayeg sa Ginoo sa tibuok nga adlaw; ug sa diha nga ang kagabhion miabut, sila wala mohunong sa pagdayeg sa Ginoo.”²⁰ Mibati sila og kalipay ug naghatag og pasalamat bisan taliwala sa ilang mga kasakit. Wala pa sila moabut sa gisaad nga yuta, apan nagmaya sila sa gisaad nga panalangin tungod sa ilang *makanunayon* ug *lig-on* nga pagsalig diha Kaniya.²¹

Ang mga Jaredite gianud diha sa tubig sa 344 ka adlaw.²² Mahunahuna ba nimo kana? Ang pagsalig sa Ginoo naglakip sa pagsalig diha sa iyang tukmang panahon ug nagkinahanglan og pailub ug paglahutay nga molahutay sa kalisdanan sa kinabuhi.²³

Sa katapusan, ang mga Jaredite “midunggo diha sa baybayon sa gisaad nga yuta. Ug sa diha nga sila mitunob diha sa mga baybayon sa gisaad nga yuta sila miyukbo sa ilang mga kaugalingon diha sa ibabaw sa yuta, ug mipaubos sa ilang mga kaugalingon sa atubangan sa Ginoo, ug mihilak sa kalipay sa atubangan sa Ginoo, tungod sa kadaghan sa iyang malumo nga mga kalooy diha kanila.”²⁴

Kon kita matinud-anon sa pagtuman sa atong mga pakigsaad, kita usab ugma damlag luwas nga moabut sa panimalay ug moyukbo atubangan sa Ginoo ug moagas ang luha sa kalipay alang sa kadako sa malumo nga kaluoy diha sa atong mga kinabuhi, lakip sa kasub-anan nga migahin og luna alang sa dugang nga kalipay.²⁵

Ako mopamatuod nga kon kita mopili nga magmakanunayon ug magmalig-on sa pagsalig ni Jesukristo ug sa Iyang balaan nga mga katuyoan diha sa atong kinabuhi, Siya moduaw kanato uban ang mga pasalig, mosulti og kalinaw diha sa atong mga kalag, ug mohimo kanato nga “molaum sa atong kaluwasan diha kaniya.”²⁶

Ako mosaksi nga si Jesus mao ang Kristo. Siya ang tinubdan sa tanang kalipay.²⁷ Igo ang Iyang kalooy, ug Siya gamhanan sa pagluwas.²⁸ Siya mao ang kahayag, ang kinabuhi, ug ang paglaum sa kalibutan.²⁹ Siya dili motugot kita mahanaw.³⁰ Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Alma 36:3; 57:27.
2. Tan-awa sa Alma 58:11.
3. 2 Nephi 2:23–25; emphasis gidugang.
4. Tan-awa sa *The Mathnawi of Jalalu'ddin Rumi* (1925–40), trans. Reynold A. Nicholson, vol. 5, 132.
5. Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanong Pagsugakod,” *Liahona*, Nob. 2016, 82.
6. Tan-awa sa Neal A. Maxwell, “Plow in Hope,” *Liahona*, Hulyo 2001: 73; “Redeeming Jesus also ‘poured out his soul unto death. . . . Kon kita sa usa ka higayon ‘mobubo’ sa atong mga kalag diha sa personal nga pangaliya, kita gihabwaan, naghimo og luna alang sa dugang kalipay!”
7. Alma 31:38; tan-awa usab sa Neal A. Maxwell, “Brim with Joy” (Brigham Young University devotional, Enc. 23, 1996), speeches.byu.edu: “Kon kita moabut sa punto sa pagpahinugod, ang atong mga

kasakit mabuntog sa kalipay ni Kristo. Wala kini nagpasabut nga kita wala nay mga kasakit, apan kini mahimutang sa panglantaw nga nagtugot kanato nga madumala kini. Uban sa atong makanunayon nga pagtinguha sa kalipay ug sa matag pag-usbaw sa pagkamatarung, masinati nato ang dugang nga kalipay—anam anam—hangtud, diha sa mga pulong sa propeta, ang atong mga kasingkasing kay ‘tugob sa hingpit nga kalipay’ (Alma 26:11). Sa katapusan, ang kupa sa kalag wala nay sulod!”

8. Juan 16:33.
9. Ether 1:42.
10. Ether 2:18–19.
11. Ether 2:22.
12. Tan-awa sa Juan 8:12.
13. Ether 2:19; itandi sa Marcos 4:38; tan-awa usab sa Marcos 4:35–41.
14. Ether 2:25; emphasis gidugang.
15. Ether 3:4–5.
16. Ether 6:4; emphasis gidugang.
17. Ether 6:6.
18. Ether 6:8; emphasis gidugang; tan-awa usab sa 1 Nephi 18:8.
19. Ether 6:10.
20. Ether 6:9; tan-awa usab sa 1 Nephi 18:16.
21. Tan-awa sa 1 Nephi 5:5. Bisn ug anaa pa sa kamingawan, si Lehi nagmaya diha sa gisaad nga panalangin.
22. Tan-awa sa Ether 6:11.
23. Tan-awa sa Mga Hebreohanon 10:36; Alma 34:41; Doktrina ug mga Pakigsaad 24:8; 64:32.
24. Ether 6:12.
25. Tan-awa sa 1 Nephi 1:20; 8:8; Alma 33:16.
26. Alma 58:11.
27. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanong Pagsugakod,”⁸²
28. Tan-awa sa 2 Nephi 31:19; Alma 34:18; Moroni 10:32.
29. Tan-awa sa “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Mayo 2017, sulod sa atubangang hapin.
30. Tan-awa sa 1 Nephi 1:14.

NI ELDER JORGE M. ALVARADO
Sa Seventy

Human sa Pagsulay sa Atong Pagtuo

Samtang mosunod kita sa tingog sa Dios ug sa Iyang dalan sa pakigsaad, molig-on Siya kanato sa atong mga pagsulay.

Sa bata pa ko, si Frank Talley, usa ka miyembro sa Simbahan, mitanyag og tabang sa akong pamilya sa paglupad gikan sa Puerto Rico padulong sa Siyudad sa Salt Lake aron masilyo kami sa templo, apan ang mga babag misugod sa pagtumaw. Usa sa akong mga igsoong babaye, si Marivid, nasa-ki. Wala mahimutang, ang akong mga ginikanan nag-ampo kon unsay buhaton ug mibati gihapon nga himoon

ang pagbiyahe. Misalig sila nga kon matinud-anon silang mosunod sa aghat sa Ginoo, ang among pamilya bantayan ug panalanginan—ug nahitabo gayud.

Bisan unsa pa ang mga babag nga atong giatubang sa kinabuhi, maka-salig kita nga si Jesukristo moandam og paagi samtang maglakaw kita uban sa pagtuo. Ang Dios misaad nga ang tanan nga nagpakabuhi sumala sa mga pakigsaad nga ilang gihimo uban Kaniya, sa Iyang panahon, makadawat sa tanan nga Iyang gisaad nga mga panalangin. Si Elder Jeffrey R. Holland mitudlo, “Ang ubang panalangin moabut diha dayon, ang uban dugay, ug ang uban dili moabut hangtud didto sa langit; apan para niadtong mohangup sa ebanghelyo ni Jesukristo, *moabut kini*.”¹

Si Moroni mitudlo nga “ang hugot nga pagtuo mao ang mga butang nga gilauman ug dili makita; busa, ayaw pakiglalis tungod kay kamo wala makakita, kay kamo dili makadawat og saksi hangtud human sa pagsulay sa inyong hugot nga pagtuo.”²

Ang atong pangutana mao ang, Unsay kinahanglan natong buhaton

aron matubag sa labing maayong paagi ang mga pagsulay nga moabut nato?

Sa iyang unang pakigpulong sa publiko isip Presidente sa Simbahan, si Presidente Russell M. Nelson mitudlo: “Isip bag-o nga Kapangulohan, gusto namong mosugod nga maghunahuna sa tumong. Tungod niini, namulong kami karon kaninyo gikan sa usa ka templo. Ang tumong nga gipaningkamutan sa matag usa nato mao ang matugahan og gahum diha sa balay sa Ginoo, ma-seal isip mga pamilya, matinud-anon sa mga pakigsaad sa templo nga maghimo kanatong takus sa labing mahinungdanong gasa sa Dios—ang kinabuhing dayon. Ang mga ordinansa sa templo ug ang mga pakigsaad nga inyong gihimo didto mahinungdanon sa pagpalig-on sa inyong kinabuhi, sa inyong kaminyoon ug pamilya, ug sa inyong abilidad sa pagbatok sa mga pag-atake sa kaaway. Ang inyong pagsimba sa templo ug ang inyong pagserbisyo didto alang sa inyong mga katigulangan mopanalangin kaninyo og dugang nga personal nga pagpadayag ug kalinaw ug molig-on sa inyong pasalig nga magpabilin diha sa dalan sa pakigsaad.”³

Samtang mosunod kita sa tingog sa Dios ug sa Iyang dalan sa pakigsaad, molig-on Siya kanato sa atong mga pagsulay.

Ang biyahe sa akong pamilya padulong sa templo katuigan na ang milabay lisud, apan sa pag-abut namo sa templo sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, ang akong inahan, puno sa kalipay ug pagtuo, miingon, “Ma-OK ra ta; ang Ginoo mopanalipod nato.” Nasilyo kami isip pamilya, ug naulian ang akong igsoong babaye. Nahitabo lang kini human sa pagsulay sa pagtuo sa akong mga ginikanan ug sa pagsunod sa mga pag-aghat sa Ginoo.

Kini nga ehemplo sa akong mga ginikanan nag-impluwensya gihapon sa among kinabuhi karon. Ang ilang ehemplo mitudlo kanamo sa *mga rason* sa doktrina sa ebanghelyo ug mitabang namo nga makasabut sa kahulugan, katuyoan, ug mga panalangin nga mahatag sa ebanghelyo. Ang pagsabut sa *mga rason* alang sa ebanghelyo ni

Jesukristo makatabang usab kanato sa pag-atubang sa atong mga pagsulay uban sa pagtuo.

Sa katapusan, ang tanan nga gidapit ug gisugo kanato sa Dios usa ka pagpahayag sa Iyang gugma alang kanato ug sa Iyang tinguha sa paghatag kanato sa mga panalangin nga gireserba alang sa matinud-anon. Dili kita maghunahuna nga ang atong mga anak makakat-on sa paghigugma sa ebanghelyo sa ilang kaugalingon; atong responsibilidad ang pagtudlo kanila. Samtang atong tabangan ang atong mga anak sa pagkat-on unsaon sa paggamit sa ilang kabubut-on sa maalamong paagi, ang atong ehemplo makadasig kanila sa paghimo sa ilang kaugalingong matarung nga mga pagpili. Ang ilang matinud-anong pagpakabuhi makatabang usab sa ilang mga anak nga masayud sa kamatuoran sa ebanghelyo sa ilang kaugalingon.

Batan-ong mga lalaki ug batan-ong mga babaye, paminaw sa propeta karon nga namulong kaninyo. Tinguhaa ang pagkat-on sa balaanong mga kamatuoran ug tinguhaa ang pagsabut sa ebanghelyo sa inyong kaugalingon. Si Presidente Nelson bag-ohay lang mitambag: “Unsa nga kaalam ang kulang kaninyo? . . . Sunda ang ehemplo ni Propeta Joseph. Pangita og mingaw nga lugar. . . Ipaubos ang inyong kaugalingon atubangan sa Dios. Ibubo ang inyong kasingkasing ngadto sa inyong Langitnong Amahan. Dangop Kaniya alang sa mga tubag.”⁴ Samtang magtinguha kamo og giya gikan sa inyong mahigugma-ong Langitnong Amahan, maminaw sa tambag sa buhing mga propeta ug motan-aw sa ehemplo sa matarung nga mga ginikanan, pwede usab kamong mahimong lig-on nga sumpay sa pagtuo diha sa inyong pamilya.

Sa mga ginikanan nga dunay mga anak kinsa mibiya sa dalan sa pakigsaad, hinayi og balik. Tabangi sila nga makasabut sa mga kamatuoran sa ebanghelyo. Sugdi karon, dili pa ulahi ang tanan.

Ang atong ehemplo sa matarung nga pagpuyo makahimo og dakong kalainan. Si Presidente Nelson miingon: “Isip mga Santos sa Ulahing

mga Adlaw, naandan na nato nga maghunahuna sa ‘simba’ isip usa ka butang nga mahitabo sa atong mga meetinghouse, nga gisuportahan sa unsa ang gipangbuhat sa panimalay. Kinahanglan kita og kausaban niini nga sundanan. Panahon na alang sa *nakasentro sa panimalay nga Simbahan*, gisuportahan sa unsa ang gipangbuhat sulod sa atong branch, ward, ug stake nga mga gambalay [building].”⁵

Ang mga kasulatan nagtudlo, “Bansaya ang bata diha sa dalan nga iyang pagalaktan: ug bisan kong siya matigulang na, siya dili mobiya gikan niana.”⁶

Nag-ingon usab kini, “Ug karon, kay ang pagsangyaw sa pulong adunay dako nga kalagmitan sa pagdala sa mga katawhan sa pagbuhat niana nga diin makiangayon—oo, kini adunay labaw nga gamhanan nga sangputanan diha sa mga hunahuna sa mga katawhan kay sa espada, o sa bisan unsa pa, diin nahitabo ngadto kanila—busa si Alma naghunahuna nga kini angay nga sila kinahanglan mosulay sa hiyas sa pulong sa Dios.”⁷

Adunay istorya mahitungod sa usa ka babaye nga naglagot nga ang iyang anak nga lalaki mikaon og daghan kaayong kendi. Bisan unsaon niya pagsulti

aron mohunong, mipadayon kini sa pagtagbaw sa iyang hilig sa kendi. Hingpit nga nasagmuyo, nakahukom siya nga dad-on ang iyang anak ngadto sa maalamong tawo kinsa gitahud niini.

Miduol siya kaniya ug miingon, “Sir, ang akong anak grabeng mokaon og kendi. Mahimo ba nimo siyang sultihan nga mohunong sa pagkaon niini?”

Naminaw siya pag-ayo dayon miingon sa anak sa babaye, “Pauli ug balik dinhi human sa duha ka semana.”

Gidala sa babaye ang iyang anak ug namauli, nahibulong nganong wala sultihni ang bata nga mohunong sa pagkaon og daghang kendi.

Paglabay sa duha ka semana namalik sila. Ang maalamong tawo direktang mitan-aw sa bata ug miingon, “Dong, kinahanglang mohunong ka sa pagkaon og daghang kendi. Dili kana maayo sa imong panglawas.”

Mitando ang bata ug misaad nga iyang buhaton.

Ang inahan sa bata nangutana, “Nganong wala man nimo siya sultihni niana niadtong milabay nga duha ka semana?”

Ang maalamong tawo mipahiyom. “Niadtong miaging duha ka semana nagkaon pa pud ko ato og daghang kendi.”

Kining tawhana nagpuyo nga ligdong kaayo nga nasayud siya nga ang iyang tambag epektibo lamang kon nagsunod siya sa iyang kaugalingong tambag.

Ang atong impluwensya nganha sa atong mga anak mas gamhanan kon makakita sila kanato nga matitud-anong naglakaw diha sa dalan sa pakigsaad. Ang propeta sa Basahon ni Mormon nga si Jacob usa ka ehemplo niana nga pagkamatarung. Ang iyang anak nga si Enos misulat sa epekto sa mga pagtulun-an sa iyang amahan:

“Ako, si Enos, nasayud sa akong amahan nga siya usa ka makiangayon nga tawo—kay siya mitudlo kanako diha sa iyang pinulongan, ug usab diha sa pagmatuto ug sa pagpahimatngon sa Ginoo—ug bulahan ang ngalan sa akong Dios tungod niini. . . .

“ . . . Ug ang mga pulong nga akong madunggan kanunay nga gipamulong sa akong amahan mahitungod sa kinabuhi nga dayon, ug ang hingpit nga kalipay sa mga santos, mituhop gayud pag-ayo sa akong kasingkasing.”⁸

Ang mga inahan sa batan-ong mga manggugubat misunod sa ebanghelyo, ug ang ilang mga anak napuno sa komiksyon. Ang ilang lider mireport:

“Sila gitudloan sa ilang mga inahan, nga kon sila dili magduha-duha, ang Dios moluwas kanila.

“Ug sila misaysay pagbalik ngari kanako sa mga pulong sa ilang mga

inahan, nga nag-ingon: Kami wala magduha-duha nga ang among mga inahan nasayud niini.”⁹

Si Enos ug ang mga batan-ong manggugubat nalig-on sa pagtuo sa ilang mga ginikanan, nga nakatabang nila sa pag-atubang sa ilang kaugalingong mga pagsulay sa pagtuo.

Napanalangin kita sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo sa atong panahon, nga makadasig kanato kon mawad-an kita sa kadasig o nagproblema. Gipaniguro kanato nga ang atong mga paningkamot moresulta sa mga panalangin sumala sa kaugalingong panahon sa Ginoo kon mopadayon kita tadlas sa mga pagsulay sa atong pagtuo.

Ang akong asawa ug ako, uban sa Area Presidency, bag-o lang nga mikuyog ni Elder David A. Bednar sa pagpahinungod sa Port-au-Prince Haiti Temple. Ang among anak nga si Jorge, kinsa mikuyog namo, misulti mahitungod sa iyang kasinatian: “Nindot kayo, Pa! Sa pagsugod ni Elder Bednar sa pagpahinungod nga pag-ampo, akong gibati nga ang kwarto napuno sa kainit ug kahayag. Ang pag-ampo daghan kaayo og nadugang sa akong pagsabut sa katuyoan sa templo. Balay gayud kini sa Ginoo.”

Diha sa Basahon ni Mormon, si Nephi mitudlo nga samtang magtinguha kita nga masayud sa kabubut-on sa Dios, Siya molig-on kanato. Misulat siya, “Ako, si Nephi, tungod sa akong kabatan-on . . . ug usab adunay dako nga tinguha nga mahibalo sa mga misteryo sa Dios, busa, ako nangamuyo ngadto sa Ginoo; ug tan-awa siya midu-aw kanako, ug nalumoy ang akong kasingkasing nga ako mituo sa tanan nga mga pulong nga gilitok sa akong amahan; busa, wala ako mosukol batok kaniya sama sa akong igsoon nga mga lalaki.”¹⁰

Mga kaisoonan, atong tabangan ang atong mga anak ug ang tanang naglibut kanato sa pagsunod sa dalan sa pakigsaad sa Dios aron ang Espiritu makatudlo kanila ug mopahumok sa ilang kasingkasing aron magtinguha nga mosunod Kaniya sa tibuok nilang kinabuhi.

Samtang akong gikonsiderar ang ehemplo sa akong mga ginikanan, nakaamgo ko nga ang atong pagtuo ni Ginoong Jesukristo mopakita kanato sa dalan pabalik sa atong langitnong panimalay. Nasayud ko nga ang mga milagro moabut human sa pagsulay sa atong pagtuo.

Mopamatuod ko ni Jesukristo ug sa Iyang maulaong sakripisyo. Nasayud ko nga Siya ang atong Manluluwas. Siya ug ang atong Langitnong Amahan miabut nianang buntag sa tingpamulak sa 1820 ngadto sa batan-ong si Joseph Smith, ang propeta sa Pagpahiuli. Si Presidente Russell M. Nelson mao ang propeta sa atong panahon. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Jeffrey R. Holland, “An High Priest of Good Things to Come,” *Liahona*, Ene. 2000, 45.
2. Ether 12:6.
3. Russell M. Nelson, “Samtang Dungan Kita nga Magpadayon sa Unahan,” *Liahona*, Abr. 2018, 7.
4. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 95.
5. Russell M. Nelson, “Pasiuna nga Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 7.
6. Mga Proverbio 22:6.
7. Alma 31:5.
8. Enos 1:1, 3.
9. Alma 56:47–48.
10. 1 Nephi 2:16.

NI ELDER RONALD A. RASBAND
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Barugan ang Atong mga Saad ug mga Pagkigsaad

Dapiton ko kamo sa paghunahuna sa inyong mga saad ug mga pakigsaad nga inyong gihimo uban sa Ginoo, ug sa uban, sa dakung kaligdong, nasayud nga ang inyong mga pulong maoy inyong garantiya.

Mga kaigsuonan, sa pagtapos niini nga sesyon, hinaut atong huptan diri sa atong kasingkasing ang pagsaksi nga gipaambit karon sa kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo. Bulahan kita nga nag-ambahan niining sagra-dong panahon sa pagpalig-on sa atong saad ni Ginoong Jesukristo nga kita Iyang mga sulugoon ug Siya ang atong Manluluwas.

Ang kaimportante sa paghimo ug pagtuman sa mga saad ug pakigsaad nagpatigbabaw sa akong hunahuna. Unsa kaimportante para nimo ang pagtuman sa imong gisulti? nga masaligan? sa pagbuhat sa imong gisulti nga buhaton? sa pagtinguha nga motahud sa imong sagra-dong mga pakigsaad? sa pag-angkon og kaligdong? Pinaagi sa pagpuyo nga matinud-anon sa atong mga saad ngadto sa Ginoo ug sa uban, kita maglakaw sa dalan sa pagkigsaad balik sa atong Amahan sa Langit ug mabati nato ang Iyang gugma sa atong kinabuhi.

Ang atong Manluluwas, si Jesukristo, maoy atong maayo kaayo nga ehemplo sa paghimo ug pagtuman og mga saad ug mga pakigsaad. Siya mianhi sa kalibutan nga misaad sa pagbuhat sa kabubut-on sa Amahan.

Nagtudlo Siya sa mga baruganan sa ebanghelyo sa pulong ug sa buhat. Gitubos Niya ang atong mga sala aron kita mabuhi pag-usab. Gitahud Niya ang matag usa sa Iyang mga saad.

Pareha ba niana ang masulti bahin sa matag usa kanato? Unsay mga pili-gro kon kita manikas og gamay, masa-yop og gamay, o dili kaayo mosunod sa atong mga pasalig? Unsa kaha kon atong talikdan ang atong mga pakig-saad? Moduol ba ang uban ngadto ni Kristo sumala sa atong ehemplo? Ang imong pulong imo bang ikagarantiya? Ang pagtuman sa mga saad dili lang kay kaanad; usa kini ka kinaiya sa pag-kadisipulo ni Jesukristo.

Kanunayng nakasabut sa atong mga kahuyang sa mortalidad, ang Ginoo misaad, “Paglipay, ug ayaw kahadlok, kay Ako ang Ginoo anaa uban kaninyo.”¹ Gibati nako ang Iyang presensya dihang nangingahngan og kasigurohan, kahupay, o dugang espiritwal nga panabut o kalig-on, ug hilabihang nagmapaubsanon ug mapasalamaton ko sa Iyang diosnong pakig-uban.

Ang Ginoo miingon nga, “Ang matag kalag kinsa mobiya sa iyang mga sala ug moduol ngari kanako, ug motawag sa akong ngalan, ug mosunod sa akong tingog, ug mohupot sa akong mga sugo, makakita sa akong panag-way ug masayud nga Ako mao.”² Kana tingali ang Iyang pinakamahinungda-nong saad.

mohatag sa akong pagsaksi nga ang Ginoo nagagiya kanato sa matag lakang nga gihimo. Madasigon ko sa mga bata ug kabatan-onan sa Simbahan nga makasinati niining hini-usa nga pagtutok ngadto kanila diha sa panimalay ug sa simbahan—pinaagi sa pagkat-on sa ebanghelyo, serbisyo ug mga kalihokan, ug personal nga kalamboan.

Ang tema sa kabatan-onan alang niining umaabut nga tuig, 2020, naghisgut sa talagsaong saad ni Nephi nga “moadto ug mobuhat.” Siya misulat, “Ug nahinabo nga ako, si Nephi, miingon ngadto sa akong amahan: Ako moadto ug mobuhat sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo, kay ako nasayud nga ang Ginoo dili mohatag og mga sugo ngadto sa mga katawhan, gawas kon siya moandam og paagi alang kanila nga sila unta makatuman sa butang diin siya misugo kanila.”²³ Bisan dugay na kana niyang gipamulong, kita sa Simbahan nagbarug niana nga saad karon.

Ang “[pag]-adto ug [pag]buhat” nagpasabut sa pagbuntog sa mga pamaagi sa kalibutan, pagdawat ug paglihok sa personal nga pagpadayag, pagpuyo nga matarung nga adunay paglaum ug pagtuo sa umaabut, paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad sa pagsunod kang Jesukristo, ug niana makapalambo sa atong gugma alang Kaniya, ang Manluluwas sa kalibutan.

Ang pakigsaad usa ka pagsinaaray tali kanato ug sa Ginoo. Isip mga miyembro sa Simbahan, kita mipakigsaad atol sa pagbunyag sa pagdala ngari kanato sa ngalan ni Jesukristo, sa pagpakabuhi sama Kaniya. Sama niadtong gibunyagan sa katubigan sa Mormon, mipakigsaad kita nga mahimong Iyang katawhan, “[m]agtambayayong sa usag usa nga mga alantuson, nga sila mahimo nga magaan; . . . “[m] agbangutan uban niadto nga nagbangutan; . . . [mo]hupay niadto nga nagkinahanglan sa kahupayan, ug mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit.”²⁴ Ang atong pagpangalagad sa usag-usa dinha sa Simbahan

Nakat-on ko sa kaimportante sa pagtuman sa akong pulong sa batanon pa ko. Usa niini nga ehemplo mao kadtong mibarug ko sa pagbatbat sa Panumpa sa Scout. Ang atong pagpakig-asosasyon sa Boy Scouts of America, nga karon natapos na, kanunay nga usa ka importante nga kabilin nako ug niini nga Simbahan. Ngadto sa organisasyon sa Scouting, sa daghang mga lalaki ug babaye kinsa nag-alagad nga makugihon isip mga lider sa Scout, ngadto sa mga inahan—tinuod nga dungog alang kaninyo—ug sa mga young men nga miapil sa Scouting, kami moingon, “Salamat.”

Niini mismo nga sesyon, ang atong minahal nga propeta, si Presidente Russell M. Nelson, ug si Elder

Quentin L. Cook mipahibalo sa mga kausaban nga mopunting pag-usab sa atong atensyon ngadto sa kabatan-onan ug mopahiuyon sa atong mga organisasyon ngadto sa gipadayag nga kamatuoran. Agig dugang, ato lang milabayng Domingo, si Presidente Nelson ug Presidente M. Russell Ballard mipasabut sa bag-ong programa sa Kabataan ug Kabatan-onan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga adlaw alang sa tibuok Simbahan. Tibuok kalibutan kini nga inisyatibo nga nakatutok sa atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo. Ang Unang Kapangulohan ug Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles naghiusa niining bag-ong direksyon, ug ako personal nga

nagpakita sa atong mga pasalig sa pag-tahud niadtong mao nga mga saad.

Kon kita moambit sa sakramento, kita mobag-o sa atong pakigsaad sa pagdala sa Iyang ngalan ug mohimo og dugang nga mga saad sa paglambo. Ang atong adlaw-adlaw nga mga pang-hunahuna ug mga binuhatan, gamay ug dako, nagpakita sa atong pasalig ngadto Kaniya. Ang Iyang sagrado nga saad nga isukli mao nga, “Kon kamo sa kanunay mahinumdom kanako kamo makaangkon sa akong Espiritu uban kaninyo.”⁵

Ang akong pangutana karon, ato bang barugan ang atong mga saad ug mga pakigsaad, o taphaw ra ba kini nga mga pasalig, basta lang gihimo ug busa dali rang pakyason? Kon kita mosulti ngadto sa usa ka tawo, “I-ampo ka nako,” ato bang buhaton? Kon mopasalig kita, nga “Moanha ko aron motabang,” buhaton ba nato? Kon kita mopasalig sa atong kaugalingon sa pagbayad og utang, ato bang buhaton? Kon kita mopataas sa atong mga kamot sa pagpaluyo sa isig ka miyembro diha sa bag-o nga calling, nga nagpasabut sa paghatag og suporta, ato bang buhaton?

Usa ka gabii sa batan-on pa ako, ang akong mama milingkod tupad kanako sa tiilan sa iyang higdaanan

ug matinud-anong nakigsulti bahin sa kaimportante sa pagsunod sa Pulong sa Kaalam. “Nasayud ko gikan sa mga kasinatian sa uban, sa katuigang milabay,” miingon siya, “sa pagkawala sa espiritalidad ug kasensitibo tungod sa pagsupak sa Pulong sa Kaalam.” Iyang gitutukan ang akong mga mata, ug akong gibati nga mituhop ang iyang mga pulong sa akong kasingkasing: “Pasaligi ko, Ronnie, karon [Ronnie iyang tawag nako]s, nga kanunay nimong sundon ang Pulong sa Kaalam.” Ligdong ko nga misaad niana ngadto kaniya, ug ako kanang gituman sa tanan niining mga katuisan.

Kana nga pasalig nakatabang kaayo kanako sa akong kabatan-onan ug sa misunod nga mga katuisan sa dihang nakig-uban ko sa mga negosyante diin sagad kaayo ang pag-inom. Nakahukom na kong daan sa pagsunod sa mga balaod sa Dios, ug wala gyud kini kausaban. Ang Ginoo miingon, “Ako, ang Ginoo, mapugos sa pagtuman kon kamo mobuhat sa unsa nga Ako misulti; apan kon kamo dili mobuhat sa unsa nga Ako misulti, kamo dili makaangkon og saad.”⁶ Unsa ang Iyang gisulti niadtong mosunod sa Pulong sa Kaalam? Nga kita adunay saad sa kabaskug, kusog, kaalam, kahibalo, ug mga anghel nga manalipud kanato.⁷

Pipila na ka tuig ang milabay, si Sister Rasband ug Ako didto sa Templo sa Salt Lake alang sa sealing sa usa sa among mga anak nga babaye. Samtang nagbarug mi sa gawas sa templo uban ang mas manghud nga anak nga babaye, nga wala pa sa eksaktong pangidaron nga makatambong sa seremonya, naghisgot mi sa kaimportante sa pagkasilyo sulod sa balaang templo sa Dios. Sama sa gitudlo sa akong mama sa milabayng katuisan, among gisultihan ang among anak nga babaye, “Gusto namo nga sigurado ka nga masilyo sa templo, ug gusto namo nga mosaad ka nga kon makit-an na nimo ang imong

mahangturong kauban, magtakda ka og adlaw uban kaniya nga masilyo sulod sa templo.” Siya misaad kanamo.

Sukad niadto miingon siya nga ang among pagsultihanay ug ang iyang saad nanalipud kaniya ug nagpahinumdom kaniya sa “unsay labing importante.” Sa kaulahian siya mihimog sagradong mga pakigsaad dihang siya gisilyo ngadto sa iyang bana sulod sa templo.

Si Presidente Nelson nagtudlo: “Atong . . . madugangan ang gahum sa Manluluwas sa atong kinabuhi kon mohimo kita og sagradong mga pakigsaad ug tukma nga motuman niana nga mga pakigsaad. Ang atong mga pakigsaad mobugkos nato ngadto Kaniya ug mohatag nato og diosnong gahum.”⁸

Kon atong buhaton ang mga saad sa usag usa, mas makatuman kita sa mga saad ngadto sa Ginoo. Hinumdumi ang mga pulong sa Ginoo: “Maingon nga gibuhath ninyo kini ngadto sa usa sa mga labing gamay niining akong mga igsoon, gibuhath usab ninyo kini kanako.”⁹

Pamalandong uban kanako sa mga ehemplo ug pakigsaad diha sa mga

kasulatan. Si Ammon ug ang mga anak ni Mosiah diha sa Basahon ni Mormon mipasalig “sa pagsangyaw sa pulong sa Dios.”¹⁰ Dihang nadagkpan si Ammon sa puersa sa mga Lamanite, gipaatabang siya kang Haring Lamoni nga Lamanite. Misaad siya sa hari, “ako mahimo nga imong sulugoon.”¹¹ Pag-abut sa mga kawatan aron kawaton ang mga karnero sa hari, gipamutol ni Ammon ang ilang mga kamot. Labing katingala sa hari, naminaw siya sa mensahe ni Ammon bahin sa ebanghelyo ug nakabig.

Si Ruth, diha sa Karaang Tugon, misaad sa iyang ugangan nga babaye nga, “Bisan asa ikaw moadto, ako moadto.”¹² Nagmatinud-anon siya sa iyang pulong. Ang maayo nga Samarianhon, sa samingay diha sa Bag-ong Tugon, misaad sa tag-iyang sa abangan kon iyang atimanon ang naangol nga byahidor, “Kon makagasto ka pag labaw niini, bayaran ko ra ikaw unya inigbalik ko dinhi.”¹³ Si Zoram, sa Basahon ni Mormon, misaad nga mokuyog ni Nephi ug sa iyang mga igsoon ngadto sa kamingawan. Si Nephi misugid, “Sa diha nga nakapanumpa na si Zoram kanamo, ang among mga kahadlok mahitungod kaniya nawala.”¹⁴

Ang saad diay “nga gihimo ngadto sa mga amahan”, sama sa gihulagway diha sa mga kasulatan nga “ang mga kasingkasing sa mga anak mobati ngadto sa ilang mga amahan”¹⁵ Sa kinabuhi sa wala pa sa yuta dihang atong gipili ang plano sa Dios, kita misaad nga motabang sa pagpundok sa Israel sa isig ka kilid sa tabil. “Nakigtambayayong kita sa Ginoo,” mipasabut si Elder John A Widstoe sa katuigang milabay. “Ang pagtuman sa plano nahimong dili lang buluhaton sa Amahan, ug sa Manluluwas, apan atoa usab.”¹⁶

“[Ang] pagpundok mao ang labing importante nga butang nga nanghitabo sa yuta karon,” miingon si Presidente Nelson sa iyang pagbiyahe sa kalibutan. “Kon maghisgot kita kalabut sa *pagpundok*, nagsulti lamang kita niining sukaranang kamatuoran: ang matag usa sa mga anak sa atong Langitnong

Amahan, sa isig ka kilid sa tabil, angayang makadungog sa mensahe sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo.”¹⁷

Isip usa ka Apostol ni Ginoong Jesukristo, ako motapus uban sa pagdapit ug pagsaad. Una, ang imbitasyon: Dapiton ko kamo sa paghunahuna sa mga saad ug mga pakigsaad nga inyong gihimo ngadto sa Ginoo, ug sa uban, sa dakung kaligdong, nasayud nga ang inyong pulong maoy inyong garantiya. Ikaduha, mosaad ako ninyo, kon inyo kining buhaton, ang Ginoo moestablisar sa inyong mga pulong ug mopasidungog sa inyong mga buhat samtang kamo maningkamot sa walay kaluya nga pagkugi sa pagpalambo sa inyong mga kinabuhi, sa inyong mga pamilya, ug sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Magauban Siya kaninyo, mahal kong mga kaigsuonan, ug kamo, uban sa pagsalig, makapaabot nga “pagadawat ngadto sa langit, nga pinaagi niana [kamo] mahimo nga mopuyo uban sa Dios diha sa usa ka kahimtang nga walay katapusan ang kalipay . . . kay ang Ginoong Dios namulong niini.”¹⁸

Niini ako mopamatuod ug mosaad sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:6.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:1.
3. 1 Nephi 3:7.
4. Mosiah 18:8–9.
5. 3 Nephi 18:7.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:10.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 89:18–21.
8. Russell M. Nelson, “Pagdawat sa Gahum ni Jesukristo diha sa Atong Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2017, 40.
9. Mateo 25:40.
10. Alma 17:14.
11. Alma 17:25.
12. Ruth 1:16.
13. Lucas 10:35.
14. 1 Nephi 4:37.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 2:2; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 27:9; 128:17; Joseph Smith—Kasaysayan 1:39.
16. John A. Widstoe, “The Worth of Souls,” *Utah Genealogical and Historical Magazine*, Okt. 1934, 189.
17. Russell M. Nelson, “Paglaum sa Israel” (tibuok kalibutan nga debosyon sa kabatan-onan, Hunyo 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org, 8.
18. Mosiah 2:41.

NI REYNA I. ABURTO
*Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Relief Society*

Sa Dag-um ug Kahayag, Ginoo, Ubani Ako!

*Mopamatuod ako nga “sa dag-um ug kahayag”
ang Ginoo magauban kanato, nga ang atong
“mga kasakit mabuntog diha sa hingpit nga
kalipay ni Kristo.”*

Usa sa atong ganahan nga kanta mipahayag sa hangyo nga “Sa dag-um ug kahayag, Ginoo, ubani ako!”¹ Kausa naa ko sa eroplano samtang nagpadulong kini sa dako nga bagyo. Nagtan-aw sa bintana, makita nako ang baga kaayo nga panganod ubos kanamo. Ang silaw sa nagkasalop nga adlaw mibanda sa mga panganod, nakapahimo niini sa pagdan-ag og grabe nga kahayag. Sa wala madugay, ang eroplano mipaubos agi sa baga nga mga panganod, ug sa kalit lang giliyokan kami sa baga nga kangitngit nga nakapalimot namo sa grabe nga kahayag nga bag-o lang gayud namo nga nasaksihan.²

Ang mga kalisud mahimong moabut usab sa atong kinabuhi, nga makapalimot nato sa kahayag sa Dios ug gani maoy hinungdan nga mangutana kita kon kana nga kahayag anaa pa ba alang kanato. Pipila niini nga mga kalisud mao ang depresyon, kabalaka, ug uban pa nga matang sa mental ug emosyonal nga pag-antus. Mahimo kining makausab sa atong paglantaw sa atong

kaugalingon, sa uban ug bisan gani sa Dios. Makaapektar kini sa kababayenan ug kalalakin-an sa tanang edad sa tanang dapit sa kalibutan.

Sama usab nga makadaut mao ang baga nga dag-um sa pagduda nga makaapekto sa uban kinsa wala makasinati niini nga mga pagsulay. Sama sa bisan unsang parte sa lawas, ang utok makasinati og mga sakit, truma ug pagka dili balanse sa kemikal. Kon ang

atong mga pangisip nag-antus, angay nga mangayo og tabang gikan sa Dios, niadtong mga naa sa atong palibut, ug gikan sa mga propesyunal sa medikal ug mental nga kahimsug.

“Ang tanan nga mga tawo—lalaki ug babaye—gilalang diha sa hitsura sa Dios. Ang matag usa hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa langitnong mga ginikanan, ug . . . ang matag usa adunay mga kinaiya sa pagkadios ug kalagmitan nga mahimong usa ka dios.”³ Sama sa atong Langitnong mga Ginikanan ug sa atong Manluluwas, aduna kitay pisikal nga lawas⁴ ug makasinati og mga emosyon.⁵

Minahal nga mga sister, normal lang nga sa panagsa mobati og kaguol o kabalaka. Ang kaguol ug kabalaka natural nga tawhanong mga emosyon.⁶ Hinoon, kon kanunay kita nga maguol ug kon ang atong kasakit mobabag sa atong abilidad nga mobati sa gugma sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak ug sa impluwensya sa Espiritu Santo, tingali nag-antus na kita sa depresyon, kabalaka, o lain nga emosyonal nga kondisyon.

Ang akong bugtong anak nga babaye kausa misulat: “Adunay higayon . . . [dihang] sobra kaayo ko kaguol sa tanang higayon. Kanunay ko nga naghunahuna nga ang kaguol usa ka butang nga angay ikaulaw, ug nga timaan kini sa kahuyang. Mao nga akong gitago ang akong kaguol sa akong kaugalingon. . . . Mibati ko nga hingpit nga walay bili.”⁷

Usa ka higala mihulagway niini sa ingon aning paagi: “Sukad sa akong pagkabata, nag-atubang ko og kanunay nga mga pagbati sa kawalay paglaum, kangitngit, pag-inusara, ug kahadlok ug sa pagbati nga ako gubaon ug depektoso. Gibuhat nako ang tanan aron sa pagtago sa akong kasakit ug sa dili paghatag og impresyon nga ako walay laing gibati kon dili naglambo ug lig-on.”⁸

Minahal kong kahigalaan, mahimong mahitabo kini ngadto ni bisan kinsa kanato—ilabi na kon, isip tumutuo sa plano sa kalipay, nagbutang kita og walay hinungdan nga mga palasanon sa atong mga kaugalingon pinaagi sa paghunahuna nga kinahanglan

kitang mahimong hingpit karon. Kana nga mga hunahuna makapa-ugtas. Ang pagkab-ot og kahingpitan usa ka proseso nga mahitabo sa tibuok natong mortal nga kinabuhi ug lapas pa—ug pinaagi lamang sa grasya ni Jesukristo.⁹

Sa laing bahin, kon atong itug-an ang kabahin sa atong emosyonal nga mga pagsulay, modawat nga dili kita hingpit, gihatagan nato ang uban og pagtugot nga mopaambit sa ilang mga pakigbisog. Dungan natong maamguhan nga dunay paglaum ug dili kinahanglan nga mag-antus kita nga mag-inusara.¹⁰

Isip mga disipulo ni Jesukristo, mihimo kita og pakigsaad uban sa Dios nga kita “andam sa pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson” ug sa “pagbangutan uban niadto nga nagbangutan.”¹¹ Kini mahimong maglakip sa pagkahibalo kabahin sa emosyonal nga mga sakit, pagpangita og mga kapanguhaan nga makatabang sa pagsulbad niini nga mga pakigbisog, ug sa katapusan modala sa atong mga kaugalingon ug sa uban ngadto ni Kristo, kinsa mao ang Gamhanan nga Tig-ayo.¹² Bisan og wala kita makahibalo unsaon

sa pagsabot sa unsay giagian sa uban, ang pagkumpirmar nga ang ilang kasa-kit tinuod, mahimong unang importanting lakang sa pagkakita og panabut ug pagkaayo.¹³

Sa ubang mga sitwasyon, ang hinungdan sa depresyon o kabalaka matino, samtang sa ubang higayon tingali kini lisud nga mahibaloan.¹⁴ Ang atong mga utok mahimong mag-antus tungod sa ugtas¹⁵ o grabe nga kaluya,¹⁶ nga usahay mapalambo pinaagi sa pag-usab sa diyeta, pagkatulog ug pag-chersisyo. Sa ubang higayon, ang pagtambal o medikasyon ubos sa pagmando sa nabansay nga mga propesyunal tingali kinahanglan usab.

Ang wala matambali nga mental o emosyonal nga sakit mopaingon sa magkagrabe nga pagpalayo, mga panaglalis, guba nga mga relasyon, pagdagmal sa kaugalingon, ug gani sa paghikog. Nakahibalo ko niini mismo, tungod kay ang akong kaugalingong amahan namatay tungod sa paghikog daghang tuig na ang milabay. Ang iyang kamatayon nakapakurat ug nakapaguol og maayo sa akong pamilya ug kanako. Miabut og mga tuig ang akong pagpaningkamot nga mawala ang akong kaguol, ug bag-o lang ko nga nakat-on nga ang pag-istorya kabahin sa paghikog sa insaktong mga paagi makatabang sa pagpugong niini kay sa pag-awhag niini.¹⁷ Karon dayag na nakong mahisgutan ang kamatayon sa akong amahan uban sa akong mga anak ug nakasaksi sa pagkaalim nga mahatag sa Manluluwas ngadto sa kalibutan sa mga espiritu ug nganhi sa atong kalibutan.¹⁸

Subo lang, daghan sa nag-antus sa grabeng depresyon ang nagpalayo sa ilang kaugalingon sa ilang isig ka Santos tungod kay gibati nila nga wala maangay sa piho nga sundanan. Matabangan nato sila nga makahibalo ug mobati nga sila sa tinud-anay nahisakop uban kanato. Importante nga mailhan nga ang depresyon dili resulta sa kahuyang, sa kasagaran dili usab resulta sa sala.¹⁹ Kini “mosiaw kon atong tagoon apan mokunhod kon makadawat kita og impatiya sa uban.”²⁰ Sa pagtinabangay, mabuntog nato

ang mga pagsulay sa pagkahilayo ug pagbati og kaulaw busa ang kabug-at sa kaulaw matangtang ug ang mga milagro sa pagkaalim mahitabo.

Atol sa Iyang mortal nga pangalagad, gipang-ayo ni Jesukristo ang mga masakiton ug ang may mga balatian, apan ang matag tawo kinahanglan nga mopakita og hugot nga pagtuo Kaniya ug molihok aron makadawat sa Iyang pag-alim. Ang pipila naglakaw og layo nga mga distansya, ang uban mikawhat sa ilang mga kamot aron makahikap sa Iyang bisti, ug ang uban kinahanglan yayungan ngadto Kaniya aron mamaayo.²¹ Kon kabahin sa pagkaalim, dili ba nanginahanglan kitang tanan Kaniya? “Dili ba kitang tanan makililimos?”²²

Sundon nato ang dalan sa Manluluwas ug palamboon ang atong kalooy, minusan ang atong kalagmitan nga mohukom, ug hunungon ang pagkahimong mga tigsusi sa espiritwalidad sa uban. Ang pagpaminaw uban sa gugma usa sa pinakadako nga gasa nga atong ikatanyag, ug makatabang kita sa pagdala o pag-alsa sa bug-at nga mga pagsulay nga makatuok sa atong mga hinigugma ug kahigalaan²³ aron nga, pinaagi sa atong gugma, sila mobati na usab sa Espiritu Santo ug makakita sa kahayag nga nagagikan ni Jesukristo.

Kon ikaw kanunay nga giliyokan sa “gabon sa kangitngit,”²⁴ dangop ngadto sa Langitnong Amahan. Walay bisan unsa sa imong mga nasinati ang maka-usab sa mahangturong kamatuoran nga ikaw Iyang anak ug nga Siya nahigugma kanimo.²⁵ Hinumdumi nga si Kristo mao ang imong Manluluwas ug Manunubos, ug ang Dios mao ang imong Amahan. Sila nakasabut. Hunahuna nga Sila anaa duol nimo, naminaw ug nagtanyag og suporta.²⁶ “[Sila] mohupay kanimo sa imong mga kasakit.”²⁷ Buhata ang kutob sa imong mahimo, ug salig sa maulaong grasya sa Ginoo.

Ang imong mga pakigbisog dili mohulagway kon unsa ka, apan kini *mopalambo* nimo.²⁸ Tungod sa “tunok dinhi sa lawas,”²⁹ ikaw maadunay katakus nga mobati og dugang nga kalooy sa uban. Samtang gigiyahan sa Espiritu Santo, ipaambit ang imong istorya aron

nga “[ma]katabang sa maluyahon, [ma] pataas ang mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug [lig-onon] ang mga tuhod nga mahuyang.”³⁰

Kita nga kasamtangang nakigbisog o nagsuportar sa usa ka tawo nga nakigbisog, mangandam kita sa pag-sunod sa mga kasugoan sa Dios aron kita sa kanunay makabaton sa Iyang Espiritu.³¹ Buhaton nato ang “gag-may ug yano nga mga butang”³² nga maghatag kanato og espirituhanong kalig-on. Sama sa giingon ni Presidente Russell M. Nelson, “Walay lain nga makabukas sa kalangitan sama sa kombinasyon sa nagtubo nga kaputli, hingpit nga kamasulundon, sinserong pagpangita, inadlaw nga pagbasa sa mga pulong ni Kristo diha sa Basahon ni Mormon, ug regular nga panahon nga ipasalig alang sa buhat sa templo ug family history.”³³

Hinumduman natong tanan nga ang atong Manluluwas, si Jesukristo, “[modala] diha kaniya sa [atong] mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy, sumala sa unod, nga siya mahimo nga masayud . . . unsaon pagtabang [nato] sumala sa [atong] mga kahuyang.”³⁴ Siya miabut “aron sa pagbugkos sa mga dugmok og kasingkasing, . . . aron sa paglipay niadtong tanan nga nagbalata, . . . aron sa paghatag kanila og purong-purong nga bulak nga puli sa abo, ang

lana sa kalipay puli sa pagbalata, ang bistu sa pagdayeg puli sa espiritu sa kasub-anan.”³⁵

Mopamatuod ako kaninyo nga “sa dag-um ug kahayag” ang Ginoo magauban kanato, nga ang atong “mga kasakit mabuntog diha sa hingpit nga kalipay ni Kristo,”³⁶ ug nga “pinaagi sa grasya [kita] maluwas, human sa tanan nga atong mabuhar.”³⁷ Mopamatuod ko nga si Jesukristo mobalik sa kalibutan “uban sa pagpang-ayo diha sa iyang mga pako.”³⁸ Sa katapusan, Siya “[mopahid] [sa] tanang luha gikan sa [atong] mga mata; ug wala na usab unyay . . . kasakit.”³⁹ Kay ang tanan kinsa [mo]duol ngadto kang Kristo, [m]aghingpit diha kaniya,”⁴⁰ ang “adlaw dili na mosalop . . . kay ang Ginoo mao ang [atong] kahayag nga walay katapusan, ug ang mga adlaw sa [atong] pagbangutan pagatapuson.”⁴¹ Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Ubani Ako” *Mga Himno*, nu. 97.
2. Sa dihang naa kami ibabaw sa panganon, dili namo mahunahuna ang kangitngit nga naa mga pipila lang ka piye ubos namo, ug sa dihang giliyokan kami sa kangitngit sa ubos, lisud ang paghunahuna sa kahayag sa adlaw nga misidlak pipila lang ka piye sa ibabaw namo.
3. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2017, 145.
4. “Ang espiritu ug ang lawas mao ang kalag sa tawo.” (Doktrina ug mga Pakigsaad 88:15). “Ang imong lawas usa ka templo alang sa imong espiritu. Ug kon giunsa ninyo paggamit ang inyong lawas makaapekto sa inyong espiritu” (Russell M. Nelson, “Mga Desisyon Alang sa Kahangturan,” *Liahona*, Nob. 2013, 107).
5. Tan-awa, pananglitan, sa Isaias 65:19; Lucas 7:13; 3 Nephi 17:6–7; Moises 7:28. Ang pagkat-on sa pagtino ug paghatag og bili sa atong mga emosyon makatabang nato sa paggamit niini sa maayong paagi nga mas mahisama sa atong Manluluwas, si Jesukristo.
6. Tan-awa sa “Sadness and Depression,” kidshealth.org/en/kids/depression.html.
7. Hermana Elena Aburto blog, hermanaelenaaburto.blogspot.com/2015/08. Misulat usab siya: “Kana nga pagsulay naghatag kanako og kahigayunan sa tinuod nga paggamit sa akong pagtuo diha sa plano sa kaluwasan. Kay nakahibalo ko nga ang akong Langitnong Amahan nahigugma nako, ug nga Siya naay plano alang gayud nako, ug nga si Kristo nakasabut kon unsa gayud ang akong giagian.”

“Ang Dios dili mopakaualaw nimo kon kulang ka og kahanas. Malipay Siya nga motabang nimo nga molambo ug maghinulsol. Wala siya maglaum nga masulbad nimo ang tanan diha-diha dayon. Dili kinahanglan nga mag-inusara ka sa pagbuhar niini” (iwillhealthee.blogspot.com/2018/09).

8. Personal nga pagsinulatay. Misulat usab siya: “Ang makahupay nga impluwensya sa Pag-ula sa akong Manluluwas mao ang pinakakanunay nga tinubdan sa kalinaw ug kapasilungan sa tibukod nakong panaw. Kon mobati ko nga nag-inusara sa akong pakigbisog, naphinumduman ko nga tungod og alang kanako Iya nang gisinati ang unsa man nga akong naagian. . . . Adunay dako kaayong paglaum sa pagkahibalo nga ang akong umaabut nga hingpit, nabanhaw nga lawas dili na pagasilutan niini nga mortal nga [kasakit].”
9. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Perfection Pending,” *Ensign*, Nob. 1995, 86–88; Jeffrey R. Holland, “Busa, Kamo Kinahanglan Magmahingpit—sa Katapusan,” *Liahona*, Nob. 2017, 40–42; J. Devn Cornish, “Igo ba ang Akong Kamaayo? Makasulod Ba Ko Didto?” *Liahona*, Nob. 2016, 32–34; Cecil O. Samuelson, “What Does It Mean to Be Perfect?” *New Era*, Ene. 2006, 10–13.
10. Importante nga hisgutan ang kabahin niini nga mga isyu uban sa atong mga anak, mga pamilya, ug mga higala diha sa atong mga panimalay, mga ward, ug mga komunidad.
11. Mosiah 18:8–9.
12. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Jesukristo—ang Gamhanan nga Tig-ayo,” *Liahona*, Nob. 2005, 85–88; Carole M. Stephens, “Ang Gamhanan nga Tig-ayo,” *Liahona*, Nob. 2016, 9–12.
13. Ang pagkahibalo kon unsaon sa pag-ila ang mga timaan ug sintomas diha sa atong kaugalingon ug sa uban makatabang kaayo. Makakat-on usab kita sa pagbantay og dili tukma o dili himsug nga sundanan sa panghunahuna ug unsaon pagpuli niini og usa nga mas tukma ug mas himsug.
14. Ang depresyon mahimong resulta usab gikan sa positibo nga mga kausaban sa kinabuhi—sama sa pagkahimugso sa usa ka bata o bag-o nga trabaho—ug mahimong motumaw kon maayo ang kinabuhi sa tawo.
15. Tan-awa sa “Understanding Stress,” *Adjusting to Missionary Life* (2013), 5–10.
16. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “Sama sa Usa ka Sudlanan nga Nabuak,” *Liahona*, Nob. 2013, 40.
17. Tan-awa sa Dale G. Renlund, “Understanding Suicide” (video), ChurchofJesusChrist.org; “Talking about Suicide” (video), ChurchofJesusChrist.org; Kenishi Shimokawa, “Pagsabut sa Hikog: Mga Timailhan ug Pagpakgang,” *Liahona*, Okt. 2016, 35–39.
18. “Ang sinugdanan sa pagkaalim nagkinahanglan og hugot nga pagtuo nga sama sa usa ka bata sa kamatuoran nga walay kausaban nga ang Amahan sa Langit nahigugma kanimo ug mohatag og paagi nga maalim. Ang Iyang Pinalanggang Anak, si Jesukristo, nagpakamatay aron mahatag

kana nga pagkaalim. Pero walay magic nga solusyon, walay yano nga tambal nga makaalim, o sayon nga paagi ngadto sa hingpit nga pagkaalim. Ang tambal nagkinahanglan og hugot nga pagtuo ni Jesukristo ug sa Iyang walay kinutubang kapasidad sa pag-alim” (Richard G. Scott, “Aron Pag-alim sa Makadaot nga mga Resulta sa Pang-abuso,” *Liahona*, Mayo 2008, 42). Kon dunay problema, kalagmitan ato kining sulbaron. Hinuon, wala kinahanglana nga mahimo pa kitang bugtong nga mga tigsulbad sa atong kaugalingon o sa uban. Wala kinahanglana nga kita ang mobuhat sa tanan sa atong kaugalingon. Sa sobra sa usa ka okasyon sa akong kinabuhi, nangita ko og mga terapista [therapists] aron motabang nako nga makaya ang lisud nga mga higayon.

19. Juan 9:1–7.
20. Jane Clayson Johnson *Silent Souls Weeping* (2018), 197.
21. Tan-awa sa Mateo 9:2–7, 20–22; 14:35–36; Marcos 1:40–42; 2:3–5; 3 Nephi 17:6–7.
22. Mosiah 4:19; tan-awa usab sa Jeffrey R. Holland, “Dili Ba Kitang Tanan Makililimos?” *Liahona*, Nob. 2014, 40–42.
23. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 2:19; 13:12; tan-awa usab sa Jeffrey R. Holland, “Come unto Me” (Brigham Young University devotional, Mar. 2, 1997), speeches.byu.edu.
24. 1 Nephi 8:23; tan-awa usab sa 1 Nephi 12:4, 17; 3 Nephi 8:22.
25. Tan-awa sa Salmo 82:6; Mga Taga-Roma 8:16–18; Doktrina ug mga Pakigsaad 24:1; 76:24; Moises 1:1–39.
26. Tan-awa sa *Adjusting to Missionary Life*, 20; tan-awa usab sa Miqueas 7:8; Mateo 4:16; Lucas 1:78–79; Juan 8:12.
27. Jacob 3:1; tan-awa usab sa Mga Taga-Efeso 5:8; Mga Taga-Colosas 1:10–14; Mosiah 24:13–14; Alma 38:5. Basaha ang imong patriyarkal nga panalangin o pangayo og panalangin sa priesthood aron imong madungog o mahinumdoman kon unsa ka dako ang gugma sa Langitnong Amahan kanimo ug gusto nga mopanalangin kanimo.
28. Tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 4:16–18; Doktrina ug mga Pakigsaad 121:7–8, 33; 122:5–9.
29. 2 Mga Taga-Corinto 12:7.
30. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5; tan-awa usab sa Isaias 35:3.
31. Tan-awa sa Moroni 4:3; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
32. Alma 37:6.
33. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 95.
34. Alma 7:12; tan-awa usab sa Isaias 53:4; 2 Nephi 9:21; Mosiah 14:4.
35. Isaias 61:1–3; tan-awa usab sa Lucas 4:18.
36. Alma 31:38; tan-awa usab sa Alma 32:43; 33:23.
37. 2 Nephi 25:23.
38. Malaquias 4:2; 3 Nephi 25:2.
39. Pinadayag 21:4.
40. Moroni 10:32.
41. Isaias 60:20.

NI LISA L. HARKNESS

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Pagtahud sa Iyang Ngalan

Uban sa pakigsaad sa pagkatawo ug pagkasakop, kita gitawag pinaagi sa ngalan ni Jesukristo.

Samtang ang mga ginikanan naghinamhinam nga nagpaabut sa pagkatawo sa usa ka bata, sila adunay responsibilidad sa pagpili og ngalan alang sa ilang bag-ong masuso. Tingali niadtong natawo ka, nakadawat ka og ngalan nga gipasa gikan pas mga katigulangan sa inyong pamilya. O basin ang ngalan nga gihtag kanimo popular nianang tuiga o sa lugar diin ka natawo.

Si propeta Helaman ug iyang asawa mihatag og makahuluganong mga

ngalan sa pamilya ngadto sa ilang masusong mga anak nga sila si Nephi ug Lehi. Misulti si Helaman sa iyang mga anak nga lalaki:

“Ako mihatag kaninyo sa mga ngalan sa atong unang mga ginikanan . . . nga sa panahon nga kamo mahinumdom sa inyong mga ngalan kamo mahinumdom kanila; ug sa panahon nga kamo mahinumdom kanila kamo mahinumdom sa ilang mga buhat; . . . nga kini gisulti, ug usab gisulat, nga sila mga maayo.

“Busa, akong mga anak nga lalaki, ako manghinaut nga kamo magbuhat niana nga maayo.”¹

Ang mga ngalan nilang Nephi ug Lehi nakatabang kanila sa paghinumdom sa maayong mga buhat sa ilang mga katigulangan ug miawhag kanila sa pagbuhat usab og maayo.

Igsoong mga babaye, dili igsapayan asa kita nagpuyo, unsa ang pinulongan ang atong gilitok, o bisan 8 anyos pa kita o 108, nagpakigbahin kita og espesyal nga ngalan nga aduna niining sama nga mga katuyoan.

“Kay ang tanan [kanato] nga gibautismohan ngadto kang Kristo gikasuluban og Kristo . . . kay [kita] usa ra diha kang Kristo Jesus.”²

Isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, “una kitang [mi]saad sa atong kaandam sa pagdala ngari kanato sa ngalan ni Kristo . . . pinaagi sa ordinansa sa bunyag.”³ Pinaagi niini nga pakigsaad, misaad kita nga kanunayng mohinumdom Kaniya, mohupot sa Iyang mga sugo, ug moalagad sa uban. Ang atong pagkaandam sa paghupot niini nga pakigsaad gibag-o matag adlaw sa Igpapahulay kon moambit kita sa sakramento ug magmaya sa makausa diha sa *panalangin* nga “[manag]gawi diha sa kabag-o sa kinabuhi.”⁴

Ang ngalan nga gihatag kanato sa dihang natawo kita nagrepresentar sa atong indibidwal nga pagkatawo ug nagpasakop kanato sa atong yutan-ong mga pamilya. Bisan pa niana, sa dihang kita “natawo pag-usab” sa pagbunyag, ang atong panabut kon si kinsa kita napa-dako. “Tungod sa pakigsaad diin kamo nakahimo kamo pagatawgon nga mga anak ni Kristo, . . . kay tan-awa, . . . siya sa espirituhanon nga paagi nanganak kaninyo; kay kamo nag-ingon nga ang inyong mga kasingkasing nausab pinaagi sa hugot nga pagtuo diha sa iyang ngalan; busa, kamo natawo kaniya.”⁵

Sa ingon, uban sa pag-ila sa pakigsaad ug pagkahisakop, kita gitawag pinaagi sa ngalan ni Jesukristo. Ug “walay lain nga ngalan nga gihatag ni lain nga mga agianan diin ang kaluwasan modangat ngadto sa mga katawhan, lamang

diha ug pinaagi sa ngalan ni Kristo, ang Ginoong Makagagahum.”⁶

Ang ngalan ni Jesus dugay na nga gipanagna sa wala pa Siya matawo. Ngadto kang Haring Benjamin, usa ka anghel nanagna, “Ug siya pagatawgon og Jesukristo, ang Anak sa Dios, . . . ug ang iyang inahan pagatawgon og Maria.”⁷ Ang Iyang buhat sa “matubsanon nga gugma”⁸ gipahibalo usab ngadto sa mga anak sa Dios sa matag higayon ang ebanghelyo maanaa sa yuta, gikan sa mga adlaw ni Adan ug Eva hangtud karon, aron mahibaloan nila “sa unsa nga tinubdan sila mahimo nga mangita alang sa kapasayloan sa ilang mga sala.”⁹

Sa miaging tuig, si Presidente Russell M. Nelson mipadangat og “usa ka propetikanhong paghangyo” ngadto sa mga igsoong babaye sa “pag-umol sa kaugmaon pinaagi sa pagtabang sa pagpundok sa nagkatibulaag nga Israel.” Midapit siya kanato sa pagbasa sa Basahon ni Mormon ug “pagmarka sa matag bersikulo nga nagsulti o nagpunting ngadto sa Manluluwas.” Naghangyo siya kanato nga kita “magmatinuoron sa pagsulti kang Kristo, magmaya diha kang Kristo, ug magsangyaw kang Kristo uban sa [atong pamilya] ug mga higala.” Tingali nagsugod na kamo sa pag-ila sa mga bunga sa iyang saad nga “ikaw ug sila maduol ngadto sa Manluluwas. . . . Ug ang mga kausaban, gani mga milagro, magsugod og kahitabo.”¹⁰

Ang atong saad nga kanunayng mohinumdom sa Manluluwas

naghatag kanato og kalig-on sa pagbarug alang sa kamatuoran ug pagkamatatung—mana man kita sa dakong pundok o sa atong pag-inusara, diin walay nasayud sa atong mga binuhatan gawas lang sa Dios. Kon mohinumdom kita Kaniya ug sa Iyang ngalan nga atong gihuptan, wala kitay dapit sa pagpakunhod sa atong kaugalingong mga pagtandi o pagpasulabi nga mga paghusga. Sa atong mga mata nga nakapunting sa Manluluwas, nakasabut kita kon si kinsa gayud kita—minahal nga anak sa Dios.

Sa paghinumdom sa atong mga pakigsaad makapahilum sa atong kalibutanong mga kabalaka, ang pagduda sa kaugalingon mahimong kaisug, ug maghatag og paglaum sa mga panahon sa pagsulay.

Ug kon makahimo kita og sayop sa atong paglambo sa dalan sa pakigsaad, ato lang gayud hinumduman ang Iyang ngalan ug Iyang mahigugmaong pagkamabination ngari kanato. “Kay siya aduna sa tanan nga gahum, tanan nga kaalam, ug tanan nga salabutan, ug siya usa ka maloloy-on nga Binuhat . . . gani ngadto sa kaluwasan, ngadto kinsa mohinulsol ug motuo diha sa iyang ngalan.”¹¹ Sa pagkatinuod walay mas nindot pa nga tingog kay sa ngalan ni Jesus ngadto sa tanan kinsa, may masulub-on nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu, nangita sa “pagbuhat og maayo ug mahimong maayo.”¹²

Mitudlo si Presidente Nelson: “Dili na ron panahon nga kamo mahimong

hilom ug komportable nga Kristiyano. Ang inyong relihiyon dili lang kabahin sa pagsimba ma-Dominggo. Kini kabahin sa pagpakita isip tinuod nga disipulo gikan sa Dominggo sa buntag hangtud sa Sabado sa gabii. . . . Wala gayud kanang ‘part-time’ nga disipulo ni Ginoong Jesukristo.”¹³

Ang atong pagkaandam sa pagdala ngari kanato sa ngalan ni Kristo sobra pa kay sa pormal nga pagbinayloay ug mga pulong. Dili kini usa ka uyon-uyon lang nga saad o dili tinuod nga kultura. Dili kini usa ka tulumanon sa pagpalabay o usa ka name tag nga atong gisul-ob. Dili kini sinultihan nga basta lang ibutang nato sa estante o ibitay sa bongbong. Ang Iya mao ang usa ka ngalan nga “gibutang,”¹⁴ gisulat sa atong mga kasingkasing, ug “gikulit sa [atong] mga panagway.”¹⁵

Ang maulaong sakripisyo sa Manluluwas kinahanglan nga kanunayng hinumduman, pinaagi sa atong mga hunahuna, mga buhat, ug interaksyon sa uban. Dili lang kay Siya mahinumdom sa *atong mga ngalan*, apan Siya mahinumdom *kanato* kanunay. Ang Manluluwas mipahayag:

“Mahimo ba sa usa ka inahan sa pagkalimot sa iyang masuso nga bata, nga siya walay kalooy diha sa iyang anak nga lalaki sa iyang sabakan? Oo, sila mahimo nga makalimot, apan Ako dili makalimot kaninyo, O balay ni Israel.

“Tan-awa, ako mikulit kaninyo diha sa mga palad sa akong mga kamot.”¹⁶

Si Presidente George Albert Smith mitudlo, “Tahura ang mga ngalan nga inyong gidala, tungod kay sa umaabut nga adlaw ikaw adunay kahigayunan ug obligasyon sa pagreport . . . ngadto sa inyong Amahan sa langit . . . unsa ang inyong nabuhat uban [niadto nga mga ngalan].”¹⁷

Sama sa gipili og maayo nga mga ngalan ni Nephi ug Lehi, ikasulti ba ug ikasulat kanato nga kita tinuod nga mga disipulo ni Ginoong Jesukristo? Ato bang gitahud ang ngalan ni Jesukristo nga atong gidawat nga matugtanon diri sa atong kaugalingon? Kita ba “nangalagad ug nagpanghimatuod”¹⁸ sa Iyang mahigugmaong kamabination ug sa Iyang matubsanon nga gahum?

Dili pa lang dugay, naminaw ko sa Basahon ni Mormon. Sa katapusang kapitulo sa 2 Nephi, ako *nakadungog* ni Nephi nga miingon og usa ka butang nga wala pa sukad nako *nabasa* sa samang paagi sa una. Sa tibuok niya nga rekord, mitudlo siya ug mipamatuod sa “Manunubos,” ang “Balaan sa Israel,” ang “Kordero sa Dios,” ug ang “Mesiyas.” Apan sa iyang pagtapos sa iyang asoy, nakadungog kong miingon siya niini nga mga pulong: “Ako mihimaya sa kayano; ako mihimaya sa kama-tuoran; ako mihimaya sa *akong Jesus*, kay siya nagtubos sa akong kalag.”¹⁹ Sa pagkadungog ko sa mga pulong, ang akong kasingkasing nagmaya ug balik-balik akong naminaw. Nakaila ako ug mitubag niadto nga bersikulo sama sa akong pag-ila ug pagtubag sa akong kaugalingon nga ngalan.

Ang Ginoo miingon, “Oo, bulahan kini nga mga katawhan kinsa andam sa pagdala sa akong ngalan; kay pinaagi sa akong ngalan sila pagatawgon; ug sila maako.”²⁰

Isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, unta kita “sa kalipay [modala ngari kanato] sa ngalan ni Kristo”²¹ pinaagi sa pagtahud sa Iyang ngalan

uban sa gugma, debosyon, ug maayong buhat. Ako mopamatuod nga Siya mao “ang Kordero sa Dios, oo, gani ang Anak sa Amahan sa Kahangturan.”²² Sa ngalan sa Iyang balaang anak, si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Helaman 5:6–7.
2. Mga Taga-Galacia 3:27–28.
3. D. Todd Christofferson, “Ang Gahum sa mga Pakigsaad,” *Liahona*, Mayo 2009, 20.
4. Mga Taga-Roma 6:4.
5. Mosiah 5:7.
6. Mosiah 3:17.
7. Mosiah 3:8.
8. Alma 26:13.
9. 2 Nephi 25:26.
10. Russell M. Nelson, “Ang Partisipasyon sa mga Sister sa Pagpundok sa Israel,” *Liahona*, Nob. 2018, 69–70.
11. Alma 26:35.
12. Russell M. Nelson, “Kita Makabuhat og Mas Maayo pa ug Mahimong mas Maayo,” *Liahona*, Mayo 2019, 68.
13. Russell M. Nelson, “Disciples of Jesus Christ—Defenders of Marriage” (Brigham Young University commencement, Ago. 14, 2014), 3, speeches.byu.edu.
14. Mga Taga-Galacia 3:27.
15. Alma 5:19.
16. 1 Nephi 21:15–16.
17. George Albert Smith, “Your Good Name,” *Improvement Era*, Mar. 1947, 139.
18. Mga Buhat 26:16.
19. 2 Nephi 33:6.
20. Mosiah 26:18.
21. Alma 46:15.
22. 1 Nephi 11:21.

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Dallin H. Oaks
Unang Magtatambag

Russell M. Nelson
Presidente

Henry B. Eyring
Ikaduhang Magtatambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

M. Russell Ballard

Jeffrey R. Holland

Dieter F. Uchtdorf

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

Ronald A. Rasband

Gary E. Stevenson

Dale G. Renlund

Gerrit W. Gong

Ulisses Soares

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

L. Whitney Clayton

Patrick Kearon

Carl B. Cook

Robert C. Gay

Terence M. Vinson

José A. Teixeira

Carlos A. Gaddy

MGA GENERAL AUTHORITY SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahan-ay)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

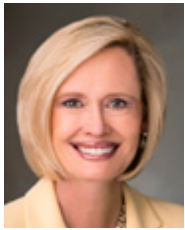
ANG PRESIDING BISHOPRIC

Dean M. Davies Unang Magatambag	Gerald Caussé Presiding Bishop	W. Christopher Wadsworth Magatambag

KINATIBUK-ANG MGA OPISYAL

SUNDAY SCHOOL		YOUNG WOMEN		RELIEF SOCIETY		PRIMARY		YOUNG MEN	
Milton Camargo Unang Magatambag	Mark L. Pace Presidente	Michelle Craig Unang Magatambag	Bonnie H. Gordon Presidente	Sharon Eubarik Unang Magatambag	Jean B. Bingham Presidente	Lisa L. Harkness Unang Magatambag	Joy D. Jones Presidente	Douglas D. Holmes Unang Magatambag	Stephen W. Owen Presidente
Evan A. Schmutz	Jan E. Newman Ikaduhang Magatambag	Becky Craven Ikaduhang Magatambag	Reyva L. Aburto Ikaduhang Magatambag	Reyva L. Aburto Ikaduhang Magatambag	Cristina B. Franco Ikaduhang Magatambag	Alan R. Walker	Taneela B. Wakolo	Scott D. Whiting	Chi Hong (Sam) Wong

NI BONNIE H. CORDON
Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Hinigugmang Anak nga mga Babaye

Diha sa sentro sa tanan nga among gibuhad sa Young Women mao ang among tinguha sa pagtabang kaninyo nga makabaton og dili matarug nga pagtuo ni Ginoong Jesukristo.

Minahal nga kaigsoonan kong mga babaye, usa kini ka hingpit nga kalipay nga makig-uban kaninyo! Nagsaksi kita karon og pagbu-bu sa pagpadayag nga makapalig-on sa kalag ug makalipay.

Sa atong pagsugod, ipaila-ila ko kamo sa pipila ka mga higala; sila mao ang batan-ong mga babaye nga talagsaon ang talento, kostumbre, ug indibidwal ug pamilya nga kahimtang. Matag usa kanila, sama kaninyong tanan, nakadani sa akong kasingkasing.

Una, ila-ilaha si Bella. Nagbarug siya nga lig-on isip mao lamang ang batan-ong babaye sa iyang branch sa Iceland.

Ila-ilaha usab ang matinuoron nga si Josephine nga taga-Africa, kinsa mipasalig og balik sa pagtuon sa Basahon ni Mormon kada adlaw. Nadiskubrihan niya ang gahum ug mga panalangin nga moabut gikan niini nga yano, matinud-anon nga buhat.

Ug sa katapusan, ila-ilaha ang akong pinanggang amiga nga si Ashtyn, usa ka talagsaon nga batan-ong babaye kinsa namatay human sa unom ka tuig nga pakigbugno sa kanser. Ang iyang

pagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo ingon nga nabati gihapon sa akong kasingkasing.

Kamong *tanan* mga buotan kaayo nga batan-ong mga babaye. Magkalahi kamo, ang matag usa uban sa inyong kaugalingong mga gasa ug mga kasinatian apan susama sa mahinungdanon kaayo ug sa mahangturong paagi.

Kamo tinuod nga mga espirituhanong anak nga mga babaye sa Langitnong mga Ginikanan, ug walay makapabulag kaninyo gikan sa Ilang gugma ug sa gugma sa inyong Manluluwas.¹ Kon kamo mas mopaduol ngadto Kaniya, bisan sa pagbuhat og kinagamyang nga

mga lakang sa bata sa pagpadayon, madiskubrihan ninyo ang malungtarong kalinaw nga moabut sa inyong kalag isip matinud-anong disipulo sa atong Manluluwas, si Jesukristo.

Si Presidente Russell M. Nelson, ang atong gihigugma nga propeta, mihangyo nga akong ipakigbahin ang pipila ka dinasig nga mga kausaban nga motabang ninyo nga “molambo ang [inyong] sagradong personal nga potensyal”² ug molambo ang inyong matarung nga impluwensya. Mohisgut ako og upat ka bahin sa mga kausaban karong gabhiona.

Tema sa Young Women

Una, diha sa sentro sa among gibuhad sa Young Women mao ang among tinguha sa pagtabang kaninyo nga makabaton og dili matarug nga pagtuo ni Ginoong Jesukristo³ ug usa ka sigurado nga kahibalo sa inyong balaanong pagkatawo isip anak nga babaye sa Dios.

Karong gabhiona, akong ipahibalo ang kausaban sa tema sa Young Women. Ako nag-ampo nga kamo mobati sa Espiritu Santo nga mopamatuod sa kamatuoran niini nga mga pulong samtang akong litukon ang bag-o nga tema:

Ako usa ka hinigugmang anak nga babaye sa langitnong mga ginikanan,⁴ nga adunay diosnong kinaiya ug mahangturong padulngan.⁵

Isip usa ka disipulo ni Jesukristo,⁶ ako maningkamot nga mahimong sama Kaniya.⁷ Ako magtinguha ug mobuhat sa personal nga pagpadayag⁸ ug mangalagad sa uban diha sa Iyang balaan nga ngalan.⁹

Ako mobarug ingon nga usa ka saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha

Si Bella, gikan sa Iceland

Si Josephine, gikan sa Africa

Si Ashtyn, kinsa nakigbisog sa kanser

sa tanan nga mga butang ug diha sa tanan nga mga dapit.¹⁰

Samtang ako maningkamot aron mahimong angay sa kahimayaan,¹¹ akong hatagan og bili ang gasa sa paghinulso!¹² ug magtinguha nga molambo sa matag adlaw.¹³ Uban sa hugot nga pagtuo,¹⁴ akong lig-unon ang akong panimalay ug pamilya,¹⁵ mohimo ug motuman sa sagradong mga pakigsaad,¹⁶ ug modawat sa mga ordinansa¹⁷ ug mga panalangin sa balaan nga templo.¹⁸

Bantayi ang kausaban gikan sa “kami” ngadto sa “ako.” Kini nga mga kamatuoran magamit ninyo tagsa-tagsa. Kamo mga hinigugmang anak nga babaye sa Langitnong mga Ginikanan. Kamo mga disipulo sa pakigsaad sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Dapiton ko kamo sa pagtuon ug sa pagpamalandong niini nga mga pulong. Ako nasayud nga sa pagbuhat ninyo, mahimo kamong makaangkon og pagpamatuod sa kamatuoran niini. Ang pagsabut niini nga mga kamatuoran mousab sa paagi sa inyong pag-atubang sa mga hagit. Ang pagkahibalo sa inyong pagkatawo ug katuyoan motabang kaninyo sa pagpahiuyon sa inyong kabubut-on diha sa kabubut-on sa Manluluwas.

Ang kalinaw ug giya maangkon ninyo samtang mosunod kamo ni Jesukristo.

Mga Klase sa Young Women

Ang ikaduha nga bahin sa kausaban makaapekto sa mga klase sa Young Women. Si Elder Neal A. Maxwell miingon, “Sa kanunay gikinahanglan kaayo sa mga tawo ang mapanalipdan gikan sa mga unos sa kinabuhi diha sa dapit diin ang matag usa mobati nga nahisakop.”¹⁹ Ang atong mga klase kinahanglang mahimo nga balaanong dapit nga makapanalipod gikan sa mga unos, luwas nga mga dapit nga anaa ang gugma ug mobati nga nahisakop. Sa paningkamot sa pag-ugmad og dugang nga panaghiusa, pagpalig-on sa panaghigalaay, ug pagpalambo nianang pagbati nga nahisakop diha sa Young Women, naghimo kami og pipila ka mga kausaban sa estruktura sa klase.

Sobra sa 100 ka tuig, ang batan-ong mga babaye nabahin sa tulo ka klase. Magsugod dayon, gidapit namo ang mga lider sa Young Women ug mga bishop nga mainampoon nga maghunahuna sa mga panginahanglan sa matag batan-on nga babaye ug i-organisar sila sumala sa piho nga mga kahimtang sa ward. Ania ang pipila ka mga ehemplo kon unsa ang mahitabo.

- Kon diyutay ra ang batan-ong mga babaye, mahimong usa ra ang klase nga ang tanan mag-uban sa Young Women.
- Tingali kamo adunay dako nga grupo sa batan-ong mga babaye nga nag-edad og 12 ug dayon gamay nga grupo sa batan-ong mga babaye nga mas magulang. Mahimo kamong modesisyon sa paghimo og duha ka klase: Young Women 12 ug Young Women 13–18.
- O kon dako ang inyong ward nga adunay 60 ka batan-ong mga babaye nga nanambong, mahimo nga kamo adunay unom ka klase, usa sa matag edad, gi-organisar sumala sa tuig.

Bisan giunsa pa pag-organisar ang inyong mga klase, kamo nga batan-ong

mga babaye mahinungdanon sa pag-ugmad og panaghiusa. Magmahimong usa ka kahayag niadtong nagpalibut kaninyo. Magmahimong tinubdan sa gugma ug pag-atiman nga inyong gilauman nga madawat gikan sa uban. Uban sa pag-ampo diha sa inyong kasingkasing, padayon sa pagtabang ug paningkamot nga mahimong impluwensya alang sa kaayohan. Sa pagbuhat ninyo sa ingon, ang inyong kinabuhi mapuno sa pagkamabination. Kamo adunay mas arang-arang nga pagbati ngadto sa uban ug mosugod sa pagkaka sa ilang kaayo.

Mga Ngalan sa Klase sa Young Women

Ikatulo, niining bag-o nga pag-organisar sa klase, ang tanang mga klase pagatawagong pinaagi sa makapaghiusang ngalan nga “Young Women.”²⁰ Undangon na nato ang paggamit sa mga ngalan nga “Beehive,” “Mia Maid,” ug “Laurel.”

Lig-unon ang mga Kapangulohan sa Klase

Ang katapusan nga bahin nga gusto nakong hisgutan mao ang kaimportante sa mga kapangulohan sa klase. Dili igsapayan kon giunsa pag-organisar ang mga klase sa Young Women, *ang matag klase kinahanglan adunay kapangulohan sa klase!*²¹ Pinaagi kini sa balaan nga plano nga ang batan-ong mga babaye pagatawagong aron mogiya sa ilang pagkabatan-on.

Ang tahas ug katuyoan sa mga kapangulohan sa klase gipalig-on ug mas klaro nga gipasabut. Ang trabaho sa kaluwasan usa niining mahinungdanon nga mga responsibilidad, ilabi na diha sa mga bahin sa pagpangalagad, buhat sa misyonaryo, pagpaaktibo, ug buhat sa templo ug family history.²² Oo, mao kini ang paagi kon unsaon nato pagpundok ang Israel²³—usa ka mahimayaon nga buhat alang sa tanang batan-ong mga babaye isip mga

Si Chloe

miyembro sa batalyon sa mga batan-on sa Ginoo.

Sa inyong nasayran, sa matag angang sa Simbahan, ang Ginoo motawag og mga kapangulohan aron mangulo sa Iyang katawhan. Mga batan-ong mga babaye, ang pagkamiyembro sa kapangulohan sa klase tingali inyong unang higayon nga makaapil niining dinasig nga sundanan sa pagpangulo. Mga hamtong nga mga lider, himoang prayoridad ang pagtawag sa mga kapangulohan sa klase ug dayon mangulo diha sa ilang kiliran, motudlo ug mogiya nila aron sila molampus.²⁴ Bisan unsa pa ang ang-ang sa kasinatian sa kapangulohan sa klase, sugdi kon asa sila ug tabangi sila nga molambo ang mga kahanas ug pagsalig nga makapanalangin nila isip mga lider. Pagpabilin nga suod kanila, apan ayaw pagbuot. Ang Espiritu mogiya kaninyo samtang inyo silang giyahan.

Sa paghulagway sa importante nga tahas sa mga ginikanan ug mga lider isip mga tigtudlo, tuguti ako sa pagsulti kaninyo og usa ka istorya. Si Chloe gitawag sa pagserbisyo isip presidente sa klase. Ang iyang maalamong lider sa pagkapari miawhag niya sa pagpangayo og tabang sa Ginoo sa pagrekomendar og mga ngalan alang sa iyang kapangulohan. Si Chloe nag-ampo ug dali kaayong nakadawat og inspirasyon kon kinsa ang irekomendar isip iyang mga magtatambag. Samtang siya nagpadayon sa pagpamalandong ug pag-ampo bahin sa secretary, ang Espiritu mipabalik-balik niya sa pagtutok sa usa ka batan-ong babaye nga nakapakugang niya—usa ka batan-on nga panagsa ra moanha sa simbahan o sa mga kalihokan.

Mibati nga wala makasiguro sa pag-aghat, si Chloe nakigsulti sa iyang inahan, kinsa mipasabut nga usa sa mga paagi nga kita makadawat og pagpadayag mao ang pagbalik-balik sa mga hunahuna. Uban sa nabag-o nga pagsalig, gibati ni Chloe nga makarekomendar na siya niining batan-ong babaye. Mihatag ang bishop sa tawag, ug ang batan-ong babaye midawat. Human nga na-set apart, kining buotan nga secretary misulti, “Kahibalo

ka, wala nako gibati sukad nga aduna koy luna, o gikinahanglan ko sa bisan asa. Wala ko mobati nga naapil ko. Apan niini nga tawag, gibati nako nga morag ang Langitnong Amahan adunay katuyoan ug luna alang kanako.” Samtang si Chloe ug ang iyang inahan mibiya sa miting, si Chloe miatubang sa iyang mama nga adunay luha sa iyang mga mata ug miingon, “Ang pagpadayag tinuod! Ang pagpadayag kasaligan gyud!”

Mga kapangulohan sa klase, gitawag kamo sa Dios ug gisaligan nga mangulo sa grupo sa Iyang anak nga mga babaye. “Ang Ginoo nakaila kaninyo. . . Siya mipili kaninyo.”²⁵ Humana kamo nga na *set apart* sa usa ka tawo nga adunay awtoridad sa pagkapari; kini nagpasabut nga samtang inyong gibuhathang mga katungdanan sa inyong calling, inyong gigamit ang awtoridad sa pagkapari. Kamo adunay importante nga buluhaton. Magmahimong sensitibo ug buhata ang mga pag-aghat sa Espiritu Santo. Sa pagbuhathang ninyo sa ingon, makaserbisyo kamo nga adunay pagsalig, kay wala kamo mag-inusara sa pagserbisyo!

Mga presidente sa klase, gikinahanglan namo ang inyong kaalam, opinyon, ug kusog sa bag-ong ward youth council nga gipahibalo karong adlaw ni Elder Quentin L. Cook. Mahinungdanon kamo nga bahin sa solusyon aron matubag ang mga panginahanglan sa inyong mga kaigsoonan.²⁶

Kini nga mga kausaban sa organisasyon sa klase ug pagpangulo mahimong

sugdan kon maandam na ang mga ward ug mga branch apan kinahanglan nga mapahimutang na inigka-Enero 1, 2020.

Minahal kong mga sister, mopamatuod ko nga kining mga kausaban nga akong gisulti karon dinasig nga direksyon gikan sa Ginoo. Samtang makugihon kitang moimplementar niining mga kausaban, hinaut nga dili gayud kita mawala sa atong tumong: sa paglig-on sa atong desisyon sa pag-sunod ni Jesukristo ug sa pagtabang sa uban nga moduol ngadto Kaniya. Mopamatuod ko nga kini Iyang Simbahan. Mapasalamaton kaayo ko nga Iya kitang gitugutan nga mahimong importante kaayo nga bahin sa Iyang sagrado nga buhat.

Ako nag-ampo nga ang sama nga Espiritu nga naggiya niining mga kausaban mogiya kaninyo samtang kamo magpadayon diha sa dalan sa pakigsaad. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 8:35–39.
2. Russell M. Nelson, “Mga Saksi, Mga Korum sa Aaronic nga Pagkapari, ug Mga Klase sa Young Women,” *Liahona*, Nob. 2019, 39.
3. Tan-awa sa Mga Proverbio 3:5–7; Jacob 7:5.
4. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 8:16–17; Doktrina ug mga Pakigsaad 76:24; “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2017, 145.

5. Tan-awa sa 2 Pedro 1:3–4; Alma 37:44; Doktrina ug mga Pakigsaad 78:18; “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.”
6. Tan-awa sa Juan 13:14–15, 35.
7. Tan-awa sa Mateo 22:37–39; 25:40; 3 Nephi 12:48.
8. Tan-awa sa Juan 16:13; 3 Nephi 14:7–8; Moroni 7:13; 10:5; Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2; 9:8; 11:13.
9. Tan-awa sa Mateo 20:26–28; 22:37–39; 25:34–40; 3 Nephi 26:19.
10. Tan-awa sa Isaias 43:10; Mosiah 18:9; Doktrina ug mga Pakigsaad 14:8.
11. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 8:17; 2 Nephi 9:18; 31:20; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:38; 132:49; Moises 1:39.
12. Tan-awa sa Helaman 12:23; Moroni 10:33; Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42.
13. Tan-awa sa Alma 34:33; Doktrina ug mga Pakigsaad 82:18.
14. Tan-awa sa Mga Hebreohanon 11; 2 Nephi 31:19–20; Alma 32:21.
15. Tan-awa sa Josue 24:15; Doktrina ug mga Pakigsaad 109:8; 132:19.
16. Tan-awa sa Exodo 19:5; 1 Nephi 14:14; 2 Nephi 11:5; Doktrina ug mga Pakigsaad 54:6; 66:2; 90:24.
17. Tan-awa sa Mosiah 13:30; Alma 30:3; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20–22; Ang mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.
18. Tan-awa sa Salmo 24:3; Isaias 2:3; Ezequiel 37:26.
19. Neal A. Maxwell, *All These Things Shall Give Thee Experience* (1979), 55.
20. Ang mga klase pagatawagong pinaagi sa makapahiusang ngalan nga “Young Women.” Aron sa pag-ila og piho nga klase, ilakip ang edad—pananglitan, “Young Women 12–14”; “Young Women 15–18” (tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church*, 10.1.5, ChurchofJesusChrist.org).
21. Usa ka kapangulohan sa klase ang kinahanglan gayud nga pagatawagong alang sa matag klase sa Young Women. Kon mahimo, usa ka kompleto nga kapangulohan ang pagatawagong, adunay presidente, duha ka mga magtatambag, ug secretary. Kon gikinahanglan, ang usa ka dili kompleto nga kapangulohan mahimong pagatawagong (tan-awa sa *Handbook 2*, 10.3.5).
22. Tan-awa sa *Handbook 2*, 10.3.5.
23. Tan-awa sa Russell M. Nelson “Hope of Israel” (tibuok kalibutan nga debosyonal sa kabatan-onan, Hunyo 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.
24. Dugang nga instruksyon anaa alang sa hamtong nga mga lider sa Young Women diha sa *Handbook 2*, chapter 10.
25. Henry B. Eyring, “Barugi ang Inyong Balaang Tawag,” *Liahona*, Nob. 2002, 76.
26. Kon kamo adunay usa lamang ka klase ug usa ka kapangulohan sa klase, ang kompleto nga kapangulohan makaapil diha sa ward youth council uban sa mga presidente sa korum sa Aaronic nga Pagkapari aron adunay balanse sa batan-ong mga babaye ug batan-ong mga lalaki (tan-awa sa *Handbook 2*, 18.2.9).

NI PRESIDENTE HENRY B. EYRING
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Kababayen-an sa Pakigsaad nga Nakigtambayayong sa Dios

Ang pagkahimong usa ka babaye sa pakigsaad nga nakig-uban sa Dios mao ang kon unsa ka halangdon ug kamaayo nga ang mga anak nga babaye sa Dios kanunay nga nanginahan, nangulo ug nangalagad.

Mapasalamaton ko sa panalangin nga mopakigpulong kaninyo, anak nga mga babaye sa pakigsaad sa Dios. Karong gabhiona, ang akong katuyoan mao ang pag-awhag kaninyo sa dako nga serbisyo diin kamo gitawag. Oo, ang matag anak nga babaye sa Dios nga naminaw sa akong tingog nakadawat og tawag gikan ni Ginoong Jesukristo.

Ang imong tawag nagsugod sa dihang gibutang ka sa mortalidad, sa dapit ug panahon nga gipili alang nimo sa usa ka Dios kinsa nakaila nimo sa hingpit ug nahigugma nimo isip Iyang anak nga babaye. Sa kalibutan sa espiritu, Siya nakaila nimo ug nagtudlo nimo ug mibutang nimo diin ikaw maa-dunay kahigayunan, nga talagsa ra sa

kasaysayan sa kalibutan, nga madapit ngadto sa bunyaganan. Didto, madungog nimo kini nga mga pulong nga isulti sa usa ka tinawag nga sulugoon ni Jesukristo: “Ingon nga sinugo ni Jesukristo, ako mobunyag kanimo sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak ug sa Espiritu Santo. Amen.”¹

Sa dihang gibunyagan ka, gidawat nimo ang laing tawag sa pagserbisyo. Isip bag-ong anak nga babaye sa pakigsaad sa Dios, mihimo ka og saad ug midawat og gimbuhaton gikan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, diin gikumpirmar ka dayon nga usa ka miyembro. Mipakigsaad ka sa Dios sa pagdala diha sa imong kaugalingon sa ngalan ni Jesukristo, nga mosunod sa Iyang mga

sugo, ug moserbisyo Kaniya.

Sa matag usa kinsa mihimo niini nga mga pakigsaad, ang serbisyo nga diin ang Ginoo mitawag kaniya nga buhaton hingpit nga nahiangay niana nga tawo. Ang anak nga mga babaye ug mga lalaki sa pakigsaad sa Dios, hinoon, tanan nag-inambitay sa usa ka importante ug malipayong tawag. Kana mao ang pag-serbisyo sa uban alang Kaniya.

Nakig-istorya sa mga sister, si Presidente Russell M. Nelson mihatag og nindot nga summary sa tawag sa Ginoo diha nimo nga moapil Kaniya sa Iyang buhat. Si Presidente Nelson mihulagway sa inyong tawag niini nga paagi: “Ang Ginoo miingon, ‘Ang akong buhat ug ang akong himaya [mao] ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo.’ (Moises 1:39.) Mao nga ang Iyang mahalaron nga anak nga babayeng disipulo mahimong moingon sa tinuoray, ‘Ang akong buhat ug ang akong himaya mao ang pagtabang sa akong mga hinigugma sa pagkab-ot nianang langitnong tumong.’

“Ang pagtabang sa lain nga tawo nga makab-ot ang iyang langitnong katakus usa ka bahin sa balaanong misyon sa babaye. Isip usa ka inahan, magtutudlo, o Santos nga moamuma, siya motabang sa ubang mga tawo nga molambo sa ilang katakus. Sa pagpakig-uban sa Dios, ang iyang balaanong misyon mao ang pagtabang sa mga espiritu nga mabuhi ug ang mga kalag pagabayawon. Kini mao ang katuyoan sa iyang pagkalalang. Kini halangdon, makapabayaw, ug mahimayaon.”²

Dili ka makahibalo kanus-a, o sa unsang gitag-on sa panahon, ang imong personal nga misyon motutok sa serbisyo diha sa mga tawag sama sa pagkainahan, lider, o tigpangalagad nga sister. Ang Ginoo, tungod sa gugma, wala mohatag kanato og kapilian kabahin sa tayming, gidugayon, o pagkasunod-sunod sa atong mga gimbuhaton. Apan nakahibalo ka gikan sa kasulatan ug sa buhing mga propeta nga tanan niini nga mga gimbuhaton moabut, niini nga kinabuhi ba o sa sunod, sa matag anak nga babaye sa Dios. Ug kining

tanan maoy pagpangandam alang sa walay katapusang kinabuhi sa mahigugmaong mga pamilya—“ang pinakadako sa tanang gasa sa Dios.”³

Mahimo kang maalamon sa paghatag sa matag paningkamot aron makaandam karon nga maghunahuna ug magplano para sa katapusang tumong. Kana nga tahas gipayano tungod kay matag usa niini nga mga gimbuhaton nagkinahanglan sa samang dako nga pagpangandam.

Magsugod kita sa gimbuhaton nga mahimong tigpangalagad nga sister. Maanaa man ka ana nga gimbuhaton isip 10-anyos nga anak nga babaye sa usa ka pamilya nga ang amahan namatay, o isip usa ka presidente sa Relief Society kansang lungsod bag-o lang nga nasunog, o ana sa ospital nagpaayo gikan sa operasyon— aduna kay kahigayunan

sa pagtuman sa imong tawag gikan sa Ginoo nga mahimong Iyang tigpangalagad nga anak nga babaye.

Kadto mora og pinalahi kaayo nga mga gimbuhaton sa pagpangalagad. Apan kining tanan nagkinahanglan sa pagpangandam gikan sa gamhanan, mahigugmaon nga kasingkasing, maisugong pagtuo nga ang Ginoo wala maghatag og sugo gawas nga Siya moandam og paagi, ug tinguha sa pag-adto og pagbuhat alang Kaniya.⁴

Tungod kay siya andam, ang 10-anyos nga anak nga babaye mogakos sa iyang nabiyuda nga inahan ug mag-ampo aron mahibalo kon unsaon pagtabang sa iyang pamilya. Ug magpadayon siya sa pag-ampo.

Ang presidente sa Relief Society andam na sa pagpangalagad sa wala pa ang wala damhang sunog sa iyang

dapit. Naila-ila na niya ug gihigugma ang katawhan. Ang iyang pagtuo kang Jesukristo milambo paglabay sa mga tuig gikan sa pagkadawat og mga tubag sa iyang mga pag-ampo nga ang Ginoo motabang niya sa iyang ginagmayng mga serbisyo alang Kaniya. Tungod sa iyang taas nga pagpangandam, andam na siya ug mahinamon sa pag-organisar sa iyang mga sister sa pagpangalagad sa mga tawo ug mga pamilya nga naglisud.

Usa ka sister nga nagpaayo sa ospital gikan sa operasyon andam sa pagpangalagad sa iyang isig ka pasyente. Tibuok kinabuhi ang iyang gigahin nga mangalagad sa ngalan sa Ginoo ngadto sa matag estranghero nga mora ba siya og silingan o higala. Dihang gibati niya sa iyang kasingkasing ang tawag sa pagpangalagad diha sa ospital, maisugon siya nga miserbisyo sa uban ug pinaagi niana nga gugma ang ubang mga pasyente nangandoy nga unta dili dayon siya mamaayo.

Sa samang paagi nga ikaw mangandam sa pagpangalagad, ikaw mahimo ug kinahanglan mangandam alang sa imong tawag nga mangulo alang sa Ginoo kon kini moabut. Nagkinahanglan kini og pagtuo diha ni Jesukristo, nga nakabase sa imong dakong gugma sa mga kasulatan, aron mangulo sa katawhan ug motudlo sa Iyang pulong nga walay kahadlok. Dayon ikaw mahimong andam nga maangkon ang Espiritu Santo isip imong kanunay nga kauban. Matinguhaon ka nga moingon, “Ako lang,” kon ang imong magtatambag sa kapangulohan sa Young Women

moingon, sa tingog nga nakulbaan, “Si Sister Alvarez nasakit karon. Kinsa ang motudlo sa klase?”

Nagkinahanglan og sama ka dako nga pagpangandam alang sa maa-nindot nga adlaw kon ang Ginoo motawag nimo sa usa ka gimbuhaton isip inahan. Apan nagkinahanglan usab og mas mahigugmaong kasingkasing kay sa imong gikinahanglan sa una. Magkinahanglan og pagtuo ni Jesukristo nga labaw pa kay sa unsay anaa sa imong kasingkasing kaniadto. Ug nagkinahanglan og kapasidad sa pag-ampo alang sa impluwensya, giya, ug kahupayan sa Espiritu Santo labaw sa unsay imong gibati nga posible.

Tingali mangutana ka unsaon kaha sa usa ka lalaki sa bisan unsang edad nga makahibalo unsay gikinahanglan sa mga inahan. Balido kana

nga pangutana. Ang mga lalaki dili makahibalo sa tanan, apan makakat-on kami og pipila ka leksyon pinaagi sa pagpadayag gikan sa Dios. Ug makakat-on usab kami og daghan pinaagi sa pag-observer, kon among gamiton ang oportunidad nga magtinguha sa Espiritu aron motabang namo nga makasabut kon unsa ang among naobserverhan.

Naobserverhan nako si Kathleen Johnson Eyring sa 57 ka tuig nga kami naminyo. Inahan siya sa upat ka lalaki ug duha ka babaye. Hangtud karon, gidawat niya ang tawag nga mahimong impluwensyal nga inahan sa sobra sa usa ka gatus nga direktang mga miyembro sa pamilya ug gatasan pa kinsa iyang gihigugma nga sama sa kapamilya.

Nahinumduman ninyo ang hingpit nga paghulagway ni Presidente Nelson sa balaanong misyon sa usa ka babaye—lakip ang iyang misyon nga manginahan: “Isip usa ka inahan, magtutudlo, o Santos nga moamuma, siya motabang sa ubang mga tawo nga molambo sa ilang katakus. Sa pagpakig-uban sa Dios, ang iyang balaanong misyon mao ang pagtabang sa mga espiritu nga mabuhi ug ang mga kalag pagabayawon. Kini mao ang katuyoan sa iyang pagkalalang.”⁵

Sa akong nahibaloan, ang akong asawa, si Kathleen, mituman niana nga responsibilidad, nga gihatag ngadto sa anak nga mga babaye sa Amahan. Ang

pinakaimportanting parte para nako mao ang mga pulong “siya motabang sa ubang mga tawo nga molambo sa ilang katakus . . . sa pagpakig-uban sa Dios.” Siya wala mamugos. Siya miimpluwensya. Ug siya adunay sundanan alang sa iyang mga pangandoy, ug diin siya misulay sa pag-impluwensya niadtong iyang gihigugma ug giamuma. Ang iyang sundanan mao ang ebanghelyo ni Jesukristo—sigun sa akong nakita pinaagi sa mainampuong pag-oberbar sa milabayng mga katuigan.

Ang pagkahimong babaye sa pakigsaad nga nakig-uban sa Dios mao ang unsa ka bantugan ug maayo nga ang anak nga mga babaye sa Dios kanunay nga nanginahan, migiya, ug nangalagad, miserbisyo sa bisan unsang paagi ug dapit nga Iyang giandam alang kanila. Mosaad ko nga ikaw makakita og kalipay sa imong panaw ngadto sa imong langitnong panimalay samtang ikaw mobalik Kaniya isip matinumnon sa pakigsaad nga anak nga babaye sa Dios.

Ako mopamatuod nga ang Dios nga Amahan buhi ug Siya nahigugma kanimo. Motubag Siya sa imong mga pag-ampo. Ang Iyang Pinalanggang Anak migiya, sa matag detalye, sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Si Presidente Russel M. Nelson mao ang Iyang buhi nga propeta. Ug si Joseph Smith nakakita ug nakig-istorya sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo sa kakahoyan didto sa Palmyra, New York. Nasayud kong tinuod kana. Mopamatuod usab ako nga si Jesukristo mao ang imong Manluluwas, Siya nahigugma kanimo. Ug pinaagi sa Iyang Pag-ula, mahimo kang putli ug mabayaw ngadto sa taas ug balaan nga mga tawag nga moabut kanimo. Ako mopamatuod pinaagi sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:73.
2. Russell M. Nelson, “Woman—Of Infinite Worth,” *Ensign*, Nob. 1989, 22.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7.
4. Tan-awa sa 1 Nephi 3:7.
5. Russell M. Nelson, “Woman—Of Infinite Worth,” 22.

NI PRESIDENTE DALLIN H. OAKS
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Duha ka Dagkong mga Sugo

Kinahanglan kitang mosulay sa paghupot sa duha ka dagkong mga sugo. Sa pagbuhat niini, nagsubay kita sa pino nga linya tali sa balaod ug sa gugma.

Akong minahal nga mga sister sa ebanghelyo ni Jesukristo, ako motimbaya kaninyo isip balaang gisangunan nga mga tigbantay sa mahangturong pamilya. Si Presidente Russell M. Nelson mitudlo kanato nga, “Kini nga Simbahan gipahiuli aron ang pamilya maporma, mabugkos, ug mahimaya sa kahangturan.”¹ Kana nga pagtulonan adunay importante nga kalabutan alang sa mga tawo kinsa nagpaila isip tomboy, bayot, bisexual, o transgender, kasagarang gitawag nga LGBT.² Si Presidente Nelson mipahinumdom kanato nga dili “kinahanglan [kanunay] kitang magkauyon sa usa’g usa aron sa paghigugma sa usa’g usa.”³ Kini nga propetikanhong mga pagtulonan importante alang sa mga panaghigugutanay sa pamilya aron sa pagtubag sa mga pangutana sa kabataan ug kabatan-onan. Mainampuon akong nangayo og inspirasyon nga maka-pamulong niini nga grupo sa manambong tungod kay maapektuhan kamo sa talagsaon nga paagi niining mga pangutana, nga sa direkta o dili makaapekto sa matag pamilya dinhi sa Simbahan.

I.

Magsugod ko sa unsay gitudlo ni Jesus nga duha ka dagko nga mga sugo.

“Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong salabutan.

“Mao kana ang dako ug ang unang sugo.

“Ug ang ikaduha susama ra, Higugma ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.”⁴

Kini nagpasabut nga kita gimandoan sa paghigugma sa tanan, tungod kay ang sambingay ni Jesus sa maayo nga Samarianhon nagtudlo nga ang tanan atong silingan.⁵ Apan ang atong kadasig sa pagsunod niining ikaduhang sugo kinahanglan dili makapakalimot sa una, ang paghigugma sa Dios sa tibuok natong kasingkasing, kalag, ug salabutan. Atong mapakita kana nga gugma pinaagi sa “paghupot sa [Iyang] mga sugo.”⁶ Gikinahanglan sa Dios kanato ang pagtuman sa Iyang mga sugo tungod kay pinaagi lamang nianang pagkamasulundon, lakip sa paghinulsol, kita makabalik sa pagpuyo diha sa Iyang presensya ug mahimong hingpit sama Kaniya.

Sa iyang bag-ohay nga pakigpulong sa mga young adult sa Simbahan, si Presidente Russell M. Nelson namulong sa unsay iyang gitawag nga “lig-on nga koneksyon tali sa gugma sa Dios ug sa Iyang mga balaod.”⁷ Ang mga balaod nga labing mahinungdanon nga magamit sa mga isyu nga may kalabutan niadtong matawag nga LGBT mao ang balaod sa Dios sa kaminyoon ug ang kauban niining balaod sa kaputli. Ang duha gikinahanglan sa plano sa atong Amahan sa Langit sa kaluwasan alang sa Iyang mga anak. Sama sa gitudlo ni Presidente Nelson, “Ang mga balaod sa Dios hingpit nga nadasig sa Iyang walay kinutubang gugma kanato ug sa Iyang tinguha alang kanato nga mahimong maayo kutob sa mahimo.”⁸

Si Presidente Nelson mitudlo: “Daghang mga nasud . . . ang naghi-mong legal sa kaminyoon sa manag-sama og sekso. Isip mga miyembro sa Simbahan, atong gitahod ang mga balaod sa yuta . . . , lakip na ang sibil nga kaminyoon. Ang tinuod mao, hino-on, nga sa sinugdanan . . . ang kamin-yuon gi-orden sa Dios! Ug hangtod karon kini gihulagway Niya nga tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye. Ang Dios wala mag-usab sa *Iyang* kahulugan sa kaminyoon.”

Si Presidente Nelson mipadayon: “Ang Dios wala gihapon mag-usab

sa Iyang balaod sa kaputli. Ang mga rekisito sa pagsulod sa templo wala mausab.”⁹

Si Presidente Nelson nagpahinumdom kanatong tanan nga “ang atong katungdanan isip mga Apostoles mao ang pagtudlo og walay lain gawas sa kamatuoran. Kana nga katungdanan *wala* maghatag [sa mga Apostoles] og katungod sa pag-usab sa balaod.”¹⁰ Sa ingon, akong mga igsoong babaye, ang mga lider sa Simbahan kinahanglan kanunay nga magtudlo sa talagsaong importansya sa kaminyoon tali sa lalaki ug babaye ug sa kabahin niini nga balaod sa kaputli.

II.

Ang buhat sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa katapusan may kalabutan sa pag-andam sa mga anak sa Dios alang sa celestial nga gingharian, ug ilabi na sa labing taas niini nga himaya, kahimayaan o mahangturong kinabuhi. Ang labing taas nga padulngan posible lamang pinaagi sa kaminyoon alang sa kahangturan.¹¹ Ang kinabuhing dayon naglakip sa mamugnaong mga gahum nga importanting bahin sa kombinasyon sa lalaki ug babaye¹²—nga

gihulagway sa modernong pagpadayag isip ang “pagpadayon sa mga binhi hangtud sa hangtud.”¹³

Sa iyang pakigpulong sa mga young adult, si Presidente Nelson mitudlo, “Ang pagsunod sa mga balaod sa Dios makahimo kanimo nga luwas samtang ikaw nag-uswag ngadto sa umaabut nga kahimayaan”¹⁴—mao kana ang, mahimong sama sa Dios, nga adunay nahimaya nga kinabuhi ug balaan nga potensyal sa atong Langitnong mga Ginikanan. Mao kana ang kapalaran nga atong gusto alang sa tanan natong gihigugma. Tungod niana nga gugma, dili kita makatugot nga ang atong gugma molabaw pa sa mga sugo ug sa plano ug buhat sa Dios, nga atong nahibaloan nga magdala sa atong gihigugma ngadto sa ilang labing dako nga kalipay.

Apan naay daghan nga atong gihi-gugma, lakip na ang uban nga nahibalo sa gipahiuli nga ebanghelyo, kinsa wala motuo o mipili nga dili mosunod sa mga sugo sa Dios bahin sa kaminyoon ug balaod sa kaputli. Unsaon mana sila?

Ang doktrina sa Dios nagpakita nga kitang tanan Iyang mga anak ug nga Iya kitang gibuhay aron magbaton og hingpit nga kalipay.¹⁵ Ang modernong pagpadayag nagtudlo nga ang Dios naghatag og plano alang sa mortal nga kasinatian kon diin ang tanan makapili sa pagtuman aron sa pagtinguha sa Iyang labing dako nga mga panalangin o makapili nga mosangput sa usa ka dili kaayo mahimayaon nga mga gingharian.¹⁶ Tungod sa dako nga gugma sa Dios alang sa tanan Niyang mga anak, kadtong ubos nga mga gingharian mas nindot gihapon kaysa matugkad sa hunahuna sa mga mortal.¹⁷ Ang Pag-ula ni Jesukristo nakahimo niining tanan nga posible, samtang Siya “naghimaya sa Amahan, ug *nagtubos sa tanan nga mga binuhat sa iyang mga kamot.*”¹⁸

III.

Ako nang nahisgutan ang unang sugo, unya unsa naman lang ang ikaduha? Unsaon nato pagtuman ang sugo nga higugmaon ang atong mga silingan? Kita nagtinguha sa paghangyo sa atong mga miyembro nga

kadtong kinsa nagsunod sa tinumboy, binayot, bisexual, o transgender nga mga panudlo ug mga buhat kinahanglan trataron sa gugma nga gisugo sa atong Manluluwas nga ipakita ngadto sa tanan natong mga silingan. Sa ingon, sa dihang ang kaminyoon sa samang sekso gipahayag nga legal dinhi sa Estados Unidos, ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha mipahayag: “Ang ebanghelyo ni Jesukristo nagtudlo nato sa paghigugma ug pagtagad sa tanan uban sa pagkamabination ug pagtahud—bisag kon wala kita magkasinabut. Kami mopamatuod nga kadtong mopahimulos sa mga balaod o mga mando sa korte nga nagtugot sa sama og sekso nga kaminyoon dili gayud trataron nga walay pagtahud.”¹⁹

Dugang pa, dili gayud nato daugdaugon kadtong dili parehas nato og mga gituohan ug mga pasalisig.²⁰ Subo lang, ang ubang mga tawo nga nagatubang niini nga mga isyu padayon nga mibati nga walay bili ug gisalikway sa ubang mga miyembro ug sa mga lider diha sa atong mga pamilya, mga ward, ug mga stake. Kitang tanan kinahanglang maningkamot nga mahimong mas mabination ug mas matinahuron.

IV.

Sa rason nga dili nato masabtan, aduna kita’y lainlain nga mga hagit sa atong mortal nga mga kasinatian. Apan kita nasayud nga ang Dios motabang sa matag usa kanato nga mabuntog kining mga hagit kon sinsero kitang magtinguha sa Iyang tabang. Human sa pagantus ug paghinulsol sa pagsupak sa mga balaod nga kita gitudloan, kitang tanan gitakda alang sa gingharian sa himaya. Ang labing mahinungdanon ug katapusang paghukom pagahimuon sa Ginoo, kinsa ang nag-inusara nga aduna sa gikinahanglan nga kahibalo, kaalam, ug kalooy aron sa paghukom sa matag usa kanato.

Sa samang higayon, kinahanglan kitang motuman sa duha ka dagkong mga sugo. Sa pagbuhat niini, naglatay kita sa pino nga linya tali sa balaod ug sa gugma—nagtuman sa mga sugo ug naglakaw sa dalan sa pakigsaad,

samtang naghigugma sa atong mga silingan. Kini nga paglakaw nanginahanglan kanato nga magtinguha sa balaanong inspirasyon kon unsa ang suportahan ug unsa ang supakon ug unsaon sa pagpaminaw sa matinahuronong paagi ug niana nga proseso makatudlo. Ang atong paglakaw nanginahanglan nga dili nato makompromiso ang mga sugo apan magpakita sa hingpit nga gidak-on sa pagsabot ug gugma. Ang atong paglakaw kinahanglan naay konsiderasyon sa kabataan kinsa dili sigurado sa ilang sekswal nga oryentasyon, apan kini magdumili sa sayo ra nga pag-ila tungod kay, kasagaran sa kabataan, ang samang kalibug mag-anam og kawala sa pagdagan sa panahon.²¹ Ang atong paglakaw mosupak sa pang-agni nga mapalayo sa dalan sa pakigsaad, ug dili kini mosuporta sa bisan unsa nga magdala sa katawhan palayo sa Ginoo. Sa tanan niini atong hinumduman nga ang Dios misaad sa paglaum ug hingpit nga kalipay ug mga panalangin alang sa tanan kinsa nagtuman sa Iyang mga sugo.

V.

Mga inahan ug mga amahan ug kitang tanan responsable sa pagtudlo

sa duha ka dagkong mga sugo. Alang sa kababayan-an sa Simbahan, si Presidente Spencer W. Kimball mihulagway niana nga katungdanan niining talagsaong panagna: “Ang dakong pagtubo nga moabut sa Simbahan sa katapusang mga adlaw moabut tungod kay daghang buotang mga babaye sa kalibutan . . . mapadul sa Simbahan sa tumang kadaghan. Kini mahitabo sa kahimtang nga ang mga babaye sa Simbahan mopasanag sa pagkamatarung ug pagkamaayong mopahimutang sa ilang kinabuhi ug sa kahimtang nga ang mga babaye sa Simbahan makita nga talagsaon ug lahi . . . kay sa mga babaye sa kalibutan. . . Busa mao kana nga ang babayeng mga ehemplo sa Simbahan nga mahimong mahinungdanong kusog sa gidaghanon ug sa espirituhanong pagtubo sa Simbahan niining katapusang mga adlaw.”²²

Mahitungod niana nga panagna, si Presidente Russell M. Nelson mipahayag nga “ang adlaw nga nakita nang daan ni Presidente Kimbal mao karon. Kamo ang mga kababayan-an nga iya nang nakita!”²³ Wala lang damha nato nga nakadungog niadtong panagna 40 ka tuig ang milabay nga makaamgo

nga pipila niadtong maluwat sa kababayan-an niini nga Simbahan mao ang ilang kaugalingong minahal nga mga higala ug pamilya nga kasamtangang naimpluwensya sa kalibutanon nga mga prayoridad ug yawan-on nga mga pagtuis. Akong pag-ampo ug panalangin mao nga kamo magtudlo ug molihok aron sa pagpatuman niadto nga panagna, sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Celestial nga Kaminyoon,” *Liahona*, Nob. 2008, 93.
2. Ang ubang mga inisyal daghan ra kaayo aron mahisgutan, apan kining labing una igo na alang niini nga pakigpulong.
3. Russell M. Nelson, mihatag og pakigpulong sa tinuig nga panagtigum sa National Association for the Advancement of Colored People (NAACP), Detroit, Michigan, Hulyo 21, 2019.
4. Mateo 22:37–39.
5. Tan-awa sa Lucas 10:29–37.
6. Juan 14:15.
7. Russell M. Nelson, “The Love and Laws of God” (Brigham Young University devotional, Sept. 17, 2019), speeches.byu.edu.
8. Russell M. Nelson, “The Love and Laws of God.”
9. Russell M. Nelson, “The Love and Laws of God.”
10. Russell M. Nelson, “The Love and Laws of God.”
11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 132:7–13.
12. Tan-awa sa Mga Taga-Corinto 11:11; Doktrina ug mga Pakigsaad 131:1–4.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:19.
14. Russell M. Nelson, “The Love and Laws of God.”
15. Tan-awa sa 2 Nephi 2:25.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 76:71–113.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 76:89.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:43.
19. “Response to the Supreme Court Decision Legalizing Same-Sex Marriage in the United States,” gilakip sa sulat ngadto sa Unang Kapangulohan, June 29, 2015.
20. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Paghigugma sa Uban ug Pagpakabuhì nga may mga Panaglaha,” *Liahona*, Nob. 2014, 25–28; “Gugma ug Balaod,” *Liahona*, Nob. 2009, 26–29.
21. Tan-awa, sama pananglit sa, Michelle Karon, “Adolescent Sexuality,” Hangtud Karon [UpToDate], Hunyo 3, 2019, uptodate.com/contents/adolescent-sexuality.
22. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* (2006), 279.
23. Russell M. Nelson, “Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” *Liahona*, Nob. 2015, 97.

NI PRESIDENTE RUSSELL M. NELSON

Espirituhanon nga mga Bahandi

Samtang magpakita kamo og pagtuo sa Ginoo ug sa Iyang gahum sa pagkapari, ang inyong abilidad sa pag-angkon niining espiritwal nga bahandi nga giandam sa Ginoo kaninyo magkadako.

Salamat nianang maanindot nga musika. Sa atong pagbarug sa pagkanta nianang intermediate hymn, “We Thank Thee, O God, for a Prophet,” Adunay duha ka hunahuna nga miabut kanako. Una mao ang mahitungod ni Propeta Joseph Smith, ang propeta niini nga dispensasyon. Ang akong gugma ug pagdayeg kaniya nagtubo matag labay sa adlaw. Ang ikaduha nga hunahuna miabut samtang ako nagtan-aw sa akong asawa, sa akong mga anak nga babaye, mga apo nga babaye, ug mga apo sa tuhod nga mga babaye. Gibati nako nga gusto nakong angkunon ang matag usa kaninyo isip kabahin sa akong pamilya.

Sa miaging mga bulan, sa pagkahuman sa sesyon sa endowment sa templo, giingnan nako ang akong asawa si Wendy, “Manghinaut ko nga ang mga sister makasabut sa ilang espirituhanon nga mga bahandi diha sa templo.” Mga sister, magsige ko og hunahuna kaninyo, lakip sa miaging duha ka bulan sa dihang si Wendy ug ako mibisita sa Harmony, Pennsylvania.

Mao kini ang among ikaduhang biyaye didto. Sa duha ka higayon natandog kami pag-ayo samtang naglakaw nianang sagradong yuta. Didto sa duol sa Harmony nga si Juan Bautista nagpakita ngadto ni Joseph Smith ug mipahiuli sa Aaronic nga Pagkapari.

Didto nga ang mga Apostoles nga sila si Pedro, Santiago, ug Juan nagpakita aron pagpahiuli sa Melchizedek nga Pagkapari.

Didto sa Harmony nga si Emma Hale Smith nag-alagad isip unang tigsulat sa iyang bana samtang si Propeta Joseph mihubad sa Basahon ni Mormon.

Didto usab sa Harmony nga si Joseph nakadawat og pagpadayag nga nagpakita sa kabubut-on sa Ginoo ngadto ni Emma. Ang Ginoo misugo ni Emma sa pagpasabut sa mga kasulatan, sa pag-awhag sa Simbahan, sa pagdawat sa Espiritu Santo, ug sa paggahin sa iyang panahon sa “pagkat-on og daghan.” Si Emma gitambagan usab nga “mosalikway sa mga butang niini nga kalibutan ug mangita sa mga butang nga maayo,” ug motuman sa iyang mga pakigsaad sa Dios. Ang Ginoo mitapos sa Iyang panudlo uban niining makakombinser nga mga pulong: “Kini ang akong tingog ngadto sa tanan.”²¹

Ang *tanan* nga nahitabo niana nga dapit adunay dakong implikasyon sa *inyong* kinabuhi. Ang pagpahiuli sa pagkapari, uban sa tambag sa Ginoo ni Emma, makagiya ug makapanalangin sa matag usa ninyo. Nagtinguha gyud ko nga kamo makasabut nga ang pagpahiuli sa pagkapari importante kaninyo isip babaye sama ni bisan kinsa nga lalaki. Tungod kay ang Melchizedek nga Pagkapari gipahiuli, ang mga babaye ug mga lalaki nga nagtuman sa pakigsaad adunay kahigayunan sa “*tanan* nga espirituhanon nga mga panalangin sa simbahan,”²² o, ingnon ta, sa tanang espirituhanon nga mga bahandi sa Ginoo alang sa Iyang mga anak.

Ang matag babaye ug matag lalaki kinsa mohimo og mga pakigsaad uban sa Dios ug motuman niadto nga mga pakigsaad, ug kinsa takus nga moapil sa mga ordinansa sa pagkapari, direktang makaangkon sa gahum sa Dios. Kadtong natugahan sa balay sa Ginoo nakadawat og gasa sa gahum sa pagkapari sa Dios pinaagi sa hiyas sa ilang pakigsaad, uban sa gasa sa kahibalo nga masayud unsaon sa paggamit niana nga gahum.

Ang kalangitan abli ngadto sa *mga babaye* kinsa natugahan sa gahum sa Dios nga gikan sa ilang mga pakigsaad sa pagkapari sama ngadto sa mga lalaki

kinsa naghupot sa pagkapari. Ako nag-ampo nga ang kamatuoran masabtan sa inyong matag kasingkasing tungod kay ako nagtuo nga makausab kini sa inyong kinabuhi. Mga sister, kamo adunay katungod sa paggamit sa gahum sa Manluluwas sa pagtabang sa inyong pamilya ug sa uban nga inyong gimahal.

Karon, tingali makasulti kamo sa inyong kaugalingon, “Nindot kini, apan unsaon nako sa paghimo niini? Unsaon nako sa paggamit sa gahum sa Manluluwas sa akong kinabuhi?”

Dili ninyo makita kini nga gipasabut sa detalye sa bisan unsa nga manwal. Ang Espiritu Santo mao ang inyong personal nga magtutudlo samtang maningkamot kamo nga makasabut unsay gusto sa Ginoo nga inyong mahibaloan ug buhaton. Kini nga proseso dili dali ni sayon, apan *kini* espirituwal nga makadasig. Unsa pay posible nga mas makadasig kay sa pagpaningkamot uban sa Espiritu aron makasabut sa gahum sa pagkapari—ang gahum sa Dios?

Unsay akong *ikasulti* ninyo mao nga ang paggamit sa gahum sa Dios sa inyong kinabuhi nagkinahanglan sa samang butang nga gisugo sa Ginoo ni Emma ug sa usag usa kaninyo.

Mao nga, dapiton ko kamo nga tun-an sa mainampon ang seksyon 25

sa Doktrina ug mga Pakigsaad ug diskubriha unsay itudlo sa Espiritu Santo *kaninyo*. Ang inyong personal nga espirituhanon nga paningkamot makahatag ninyo og kalipay samtang kamo makaangkon, makasabut, ug makagamit sa gahum nga gituga kaninyo.

Kabahin niini nga paningkamot kinahanglan nga inyong isalikway ang daghang mga butang niini nga kalibutan. Usahay yano ra kaayo kitang maghisgot sa pagpahilayo gikan sa panagbingkil, sa mikatap nga mga tintasyon, ug bakak nga mga pilosopiya sa kalibutan. Apan sa *tinuod* nga pagbuhat sa ingon nagkinahanglan nga inyong susihon pag-ayo ug kanunay ang inyong kinabuhi. Sa inyong pagbuhat sa ingon, ang Espiritu Santo modasig ninyo kon unsay wala na kinahanglana, unsay dili na takus sa inyong panahon ug kalagsik.

Samtang mopahilayo kamo gikan sa kalibutanong mga butang, ang pipila ka butang nga ingon og importante kaninyo karon magkawala sa inyong prayoridad. Kinahanglan kamong dili mobuhat sa pipila ka butang, bisan og kini ingon og dili makadaot. Sa inyong pagbuhat ug pagpadayon niining proseso sa tibuok kinabuhi sa pagpahinungod sa inyong kinabuhi ngadto sa Ginoo, ang mga kausaban sa inyong panglantaw, mga pagbati, ug

espirituhanon nga kalig-on makapati-
ngala ninyo!

Karon gamay lang nga pasidaan.
Adunay mopahuyang sa inyong abi-
lidad sa pagtawag sa gahum sa Dios.
Adunay moagni ninyo nga magduha-
duha sa inyong kaugalingon ug
mopagamay sa maayo kaayo ninyong
espirituhanon nga kapasidad isip mata-
rung nga babaye.

Labing siguro, ang kaaway dili gusto
nga kamo makasabut sa pakigsaad nga
inyong gihimo sa bunyag o sa dakong
tuga sa kahibalo ug gahum nga inyong
nadawat o madawat sa templo—sa balay
sa Ginoo. Ug si Satanas dili gusto nga
kamo makasabut nga matag higayon
nga kamo takus nga moserbisyo ug
mosimba sa templo, kamo lig-unon
sa gahum sa Dios ug ang Iyang mga
anghel “mobantay” kaninyo.³

Si Satanas ug ang iyang mga
sulugoon kanunay maghimo og mga
babag aron kamo mapugngan nga
makasabut sa espirituhanon nga mga
gasa nga gipanalangin ug ipanalangin
kaninyo. Subo lang, ang pipila ka mga
babag tingali mao ang resulta sa dili
maayong kinaiya sa uban. Nakapasubo
nako nga maghunahuna nga pipila
kaninyo mibati nga wala kinahanglana
o wala tuhoi sa usa ka lider sa pag-
kapari, o giabasaran o gibudhian sa
bana, amahan, o sa gipakaingon nga
higala. Gibati nako ang kasubo nga

pipila kaniyo gibaliwala, wala tahura, o
gihukman. Ang maong sayop nga binu-
hatan walay luna sa gingharian sa Dios.

Sa laing bahin, nakapalipay nako
kon ako makahibalo sa mga lider sa
pagkapari nga nagtinguha sa pag-apil
sa mga babaye sa mga konseho sa
ward ug stake. Ako nadasig sa matag
bana kinsa mopakita nga ang iyang
labing importante nga responsibilidad
mao ang pag-atiman sa iyang asawa.⁴
Modayeg ako niana nga tawo nga
motahud gayud sa abilidad sa iyang
asawa nga modawat og pagpadayag ug
mohatag kaniya og bili isip managsama
nga kauban sa ilang kaminyoon.

Kon ang usa ka lalaki nakasabut sa
kaligdong ug gahum sa usa ka mata-
rung, nagtinguha, natugahan nga baba-
ye nga Santos sa Ulahing mga Adlaw,
ikatingala ba nga ang lalaki mobati nga
mobarug kon ang babaye mosulod sa
kwarto isip respeto?

Gikan sa sinugdanan sa panahon,
ang mga babaye gipanalangin og
talagsaong moral nga giya—ang abili-
dad sa pag-ila sa sakto ug sayop. Kini
nga gasa mapalambo niadtong kinsa
mohimo ug motuman sa mga pakigsa-
ad. Ug kini magkawala niadtong kinsa
motuyo sa pagbaliwala sa mga sugo
sa Dios.

Ako modugang nga ako dili mopa-
hayag nga walay labut ang mga lalaki
sa mga gikinahanglan sa Dios nga *sila*

usab kinahanglang moila tali sa sakto
ug sayop. Apan minahal kong mga
sister, ang inyong abilidad sa pag-ila
sa kamatuoran gikan sa sayop, nga
mahimong magbalantay sa moralidad
sa katilingban, importante niining
ulahing mga adlaw. Ug kami mag-agad
kaninyo sa pagtudlo sa uban sa pagbu-
hat sa ingon. Tuguti ko nga klaruhon
nako kini: kon ang kalibutan mawad-
an sa moral nga pagkamatarung sa
mga babaye, ang kalibutan *dili na*
gayud molambo.

Kita nga mga Santos sa Ulahing
mga Adlaw dili iya sa kalibutan; kita
gikan sa nakigsaad nga Israel. Gitawag
kita aron sa pag-andam og katawhan
alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Ginoo.

Karon, akong klaruhon ang dag-
hang dugang nga mga punto kabahin
sa mga babaye ug pagkapari. Sa dihang
kamo gi-set apart aron moserbisyo og
calling ubos sa direksyon sa naghupot
sa mga yawe sa pagkapari—sama sa
inyong bishop o presidente sa stake—
kamo gihatagan og awtoridad sa pagka-
pari sa paglihok niana nga calling.

Sa samang paagi, sa balaan nga
templo, kamo gitugutan nga mopahi-
gayon ug mopasiugda sa mga ordi-
nansa sa pagkapari *matag higayon* nga
kamo motambong. Ang inyong tuga sa
templo nag-andam ninyo sa pagbuhat
sa ingon.

Kon kamo natugahan apan wala
maminyo sa usa ka lalaki nga naghupot
sa pagkapari ug dunay moingon ninyo,
“Pasayloa nga kamo walay pagkapari
sa inyong panimalay,” palihug sabta
nga kana nga pamahayag dili sakto.
Mahimong kamo walay *naghupot* sa
pagkapari sa inyong panimalay, apan
kamo nakahimo og sagrado nga mga
pakigsaad uban sa Dios diha sa Iyang
templo. Gikan niadto nga mga pakig-
saad moabut ang pagtuga sa Iyang
gahum sa pagkapari diha kaninyo.
Ug hinumdumi, kon ang inyong bana
mamatay, *kamo* ang magdumala sa
inyong panimalay.

Isip usa ka matarung, natugahan
nga babaye nga Santos sa Ulahing
Adlaw, kamo makasulti ug makatudlo
uban sa gahum ug awtoridad gikan
sa Dios. Bisan pinaagi sa pag-awhag o

panag-istorya, nagkinahanglan kami sa inyong tingog nga magtudlo sa doktrina ni Kristo. Nagkinahanglan kami sa inyong ideya diha sa mga konseho sa pamilya, ward, ug stake. Ang inyong pag-apil importante ug dili lang pasundayag!

Minahal kong mga sister, ang inyong gahum molambo kon kamo moserbisyo sa uban. Ang inyong pag-ampo, pagpuasa, panahon sa mga kasulatan, ug pagserbisyo sa templo ug sa buhat sa family history makaabli sa kalangitan nganha kaninyo.

Ako moawhag ninyo nga mainampoong magtuon sa *tanang* mga kamatuoran nga inyong mahibaloan mahitungod sa gahum sa pagkapari. Mahimong magsugod kamo sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84 ug 107. Kana nga mga seksyon mogiya ninyo ngadto sa ubang mga tudling. Ang mga kasulatan ug ang mga pagtulunan sa moderno nga mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag napuno niini nga mga kamatuoran. Samtang magtubo ang inyong pagsabut ug samtang magpakita kamo og pagtuo sa Ginoo ug sa iyang gahum sa pagkapari, ang inyong abilidad sa pag-angkon niining espirituwal nga bahandi nga giandam sa Ginoo kaninyo magkadako. Kon inyong buhaton, inyong makaplagan ang inyong kaugalingon nga mas makahimo sa pagtabang sa pagbaton og mahangturong mga pamilya nga nagkahiusa, nabugkos sa templo sa Ginoo, ug napuno sa gugma alang sa atong Langitnong Amahan ug ni Jesukristo.

Ang tanan natong mga paningkamot sa pagpangalagad sa usag usa, pagsangyaw sa ebanghelyo, paghingpit sa mga Santos, ug pagtubos sa mga patay mopunting ngadto sa balaan nga templo. Kita karon aduna nay 166 ka templo sa tibuok kalibutan, ug daghan pa ang umaabut.

Sa inyong kasayuran, ang Templo sa Salt Lake, ang Temple Square, ug ang tupad nga plaza duol sa Church Office Building bag-uhon sa usa ka proyekto nga magsugod sa hinapos niining tuiga. *Kining* sagrado nga templo kinahanglang mapreserbar ug maandam

sa pagdasig sa umaabut nga mga henerasyon, sama nga kini nakaimpluwensya nato niini nga henerasyon.

Samtang magtubo ang Simbahan, dugang nga mga templo ang tukuron aron nga daghang mga pamilya makaangkon nianang labing dako nga mga panalangin, kanang kinabuhing dayon.⁵ Atong giisip ang templo nga *ang* labing sagrado nga estruktura sa Simbahan. Kon dunay plano nga ipahibalo nga magtukod og bag-o nga templo, kini mahimong usa ka importante nga bahin sa atong kasaysayan. Sama sa atong gihisgutan karong gabhiona, kamo mga sister importante sa buhat sa templo, ug sa templo inyong madawat ang inyong labing taas nga espirituhanon nga mga bahandi.

Palihug paminaw pag-ayo ug pagmatinahuron samtang akong ipahibalo karon ang mga plano sa pagtukod og bag-ong walo ka templo. Kon ang usa gipahibalo sa dapit nga mahuluganon kaninyo, ako mosugyot nga kamo moduko sa inyong ulo nga magmainampoon uban sa pasalamat sa inyong kasingkasing. Kami nalipay nga mopahibalo sa mga plano sa pagtukod og mga templo sa mosunod nga mga dapit: Freetown, Sierra Leone;

Orem, Utah; Port Moresby, Papua New Guinea; Bentonville, Arkansas; Bacolod, Philippines; McAllen, Texas; Cobán, Guatemala; ug Taylorsville, Utah. Salamat, mahal nga mga sister. Nagpasalamat kaayo mi sa inyong pagdawat niini nga mga plano ug sa inyong matinahurong tubag.

Sa pagtapos, gusto ko nga mobilin ninyo og panalangin, nga kamo makasabut sa gahum sa pagkapari nga gituga diha kaninyo ug nga kamo modugang niana nga gahum pinaagi sa pagpakita sa inyong pagtuo sa Ginoo ug sa Iyang gahum.

Minahal nga mga sister, uban sa labing dako nga pagtahud, ako mopadayag sa akong gugma kaninyo. Mapainubsanon akong mopahayag nga ang Dios buhi! Si Jesus mao ang Kristo. Kini Iyang Simbahan. Ako mopamatuod pinaagi sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 25:7–16.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 107:18.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:22.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 131:2–4.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7.

NI ELDER GERRIT W. GONG
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagkasakop diha sa Pakigsaad

Aron mahiuban sa Dios ug sa paglakaw uban sa usag usa diha sa Iyang dalan sa mga pakigsaad mao ang mapanalanginan pinaagi sa pagkasakop diha sa pakigsaad.

Minahal nga kaigsoonan, ang istorya nga gisaysay sa usa ka bata sa Primary nga nagkat-on sa pag-ampo. “Salamat sa letra nga A, sa letra nga B, . . . sa letra nga G.” Ang pag-ampo sa bata nagpadayon, “Salamat sa mga letra nga X, Y, Z. Minahal nga Langitnong Amahan, salamat sa numero 1, sa numero 2.” Ang magtutudlo sa Primary nabalaka apan maalamong naghulat. Ang bata miingon, “Salamat sa numero 5, sa numero 6—ug salamat sa akong magtutudlo sa Primary. Siya ang bugtong tawo nga mitugot nako nga humanon ang akong pag-ampo.”

Ang Langitnong Amahan maminaw sa pag-ampo sa matag bata. Uban sa walay kinutuban nga gugma, nagawhag Siya kanato sa pagtuo ug pagkasakop diha sa pakigsaad.

Kini nga kalibutan puno sa mga butang nga makapailad. Daghan kaayo nga temporaryo, ug artipisyal. Kon atong ibaliwala ang makailad nga mga dagway, ang pagpakaaron-ingnon, ang mga like ug dislike sa uban nga mga tawo diha social media o internet, kita maghandom og labaw pa kaysa madanihong

panagway, ang relasyon nga daklit ug temporaryo, o sa katapusan walay katumanan nga pangandoy sa kalibutanong tinguha. Maayo gani, adunay paagi sa pagbuntog niining mga butanga.

Kon kita mosunod sa dagko nga mga sugo sa Dios sa paghigugma Kaniya ug niadtong naglibut kanato pinaagi sa pakigsaad, kita mobuhat sa ingon dili isip usa ka langyaw o bisita apan isip Iyang anak diha sa panimalay.¹ Ang karaang paradoha [paradox] nagpabilin pa gihapon nga tinuod. Sa pagkawala sa atong kalibutanong kaugalingon pinaagi sa pagkasakop sa pakigsaad, makaplagaan nato ug mahimong labing maayo ang atong mahangturong kaugalingon²—gawasnon, buhi, tinuod—ug naghulagway sa atong labing importante nga mga relasyon. Ang pagkasakop diha sa pakigsaad mao ang paghimo ug pagtuman sa ligdong nga mga saad ngadto sa Dios ug sa usag usa, pinaagi sa sagrado nga mga ordinansa, nga nagdapit sa gahum sa pagkadios nga makita sa atong mga kinabuhi.³ Kon kita makigsaad sa atong

tibuok pagkatawo, kita mahimong mas labaw pa kay sa karon. Pagkasakop diha sa pakigsaad makahatag nato og dapit, kasaysayan, kapasidad nga mamahimo. Kini makapalambo og pagtuo ngadto sa kinabuhi ug kaluwasan.⁴

Balaan nga mga pakigsaad mahimong tinubdan sa gugma alang ug gikan sa Dios ug sa ingon alang ug uban sa usag usa. Ang Dios, ang atong Langitnong Amahan, mas labaw nga nahigugma kanato ug nakaila kanato labaw pa kay sa atong paghigugma o pagkaila sa atong kaugalingon. Ang hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug ang personal nga kausaban (paghinulsol) makahatag og kalooy, grasya, kapasayloan. Kini mohupay sa nasakitan, nag-inusara, inhustisya nga atong masinati sa pagkamortal. Tungod kay siya Dios, ang atong Langitnong Amahan gusto nga kita modawat sa labing mahinungdanong gasa—Iyang hingpit nga kalipay, Iyang kinabuhing dayon.⁵

Ang Atong Dios mao ang Dios sa pakigsaad. Pinaagi sa Iyang kinaiyahan, Siya “naghupot sa pakigsaad ug nagpakita og kalooy.”⁶ Ang Iyang mga pakigsaad molahutay, “samtang ang panahon mohangtud, o ang yuta mobarug, o adunay usa ka tawo diha sa nawong niini nga pagaluwasan.”⁷ Wala kita dinhi aron maglatagaw sa atong mortal nga pagpakabuhi nga walay kasiguroan ug pagduha-duha, apan sa pagmaya sa gimahal nga mga relasyon sa pakigsaad “nga malig-on kay sa mga higot sa kamatayon.”⁸

Ang mga ordinansa ug mga pakigsaad sa Dios alang sa tanang tawo sa gikinahanglan niini ug matuman diha sa tagsa-tagsa. Sa kaangayan sa Dios, ang matag indibidwal sa matag dapit ug panahon makadawat sa makaluwas nga mga ordinansa. Ang kabubut-on magamit—ang mga indibidwal mopili kon modawat ba sa gitanyag nga mga ordinansa. Ang mga ordinansa sa Dios naghatag og mga giya sa Iyang dalan sa mga pakigsaad. Gitawag nato ang plano sa Dios sa pagpauli sa Iyang mga anak ang plano sa katubanan, ang plano sa kaluwasan, ang plano sa kalipay. Ang katubanan, kaluwasan, celestial nga kalipay posible tungod

ni Jesukristo nga “nagbuhat niini nga hingpit nga pag-ula.”⁹

Aron mahiuban sa Dios ug sa paglakaw uban sa usag usa diha sa Iyang dalan sa mga pakigsaad mao ang mapanalanginan pinaagi sa pagkasakop diha sa pakigsaad.

Una, ang pagkasakop diha sa pakigsaad nagsentro diha ni Jesukristo isip “tigpataliwala sa usa ka bag-ong pakigsaad.”¹⁰ Ang tanang butang maglihok alang sa atong kaayohan kon kita “pagasantoson diha ni Kristo . . . nga anaa sa pakigsaad sa Amahan.”¹¹ Ang matag maayo ug gisaad nga panalangin moabut niadtong kinsa magpabilin nga matinud-anon hangtud sa katapusan. Ang “malipayon nga kahimtang niadto nga naghupot sa mga sugo sa Dios” nga “bulahan sa tanan nga mga butang, sa temporal ug sa espirituhanon,” ug “mopuyo uban sa Dios diha sa . . . walay katapusan ang kalipay.”¹²

Samtang atong tumanon ang atong mga pakigsaad, kita usahay mobati nga kita nakig-uban sa mga anghel. Ug kita makig-uban sa mga anghel—niadtong atong gimahal ug kinsa mopanalangin nato sa niini nga bahin sa tabil, ug niadtong kinsa nagmahal ug nanalangin kanato gikan sa pikas bahin sa tabil.

Karong bag-o si Sister Gong ug ako nakakita sa pagkasakop diha sa pakigsaad sa pinakamaayong ehemplo diha sa usa ka kwarto sa ospital. Usa ka batan-ong amahan nagkinahanglan kaayo nga mailisan ang rinyon [kidney]. Ang iyang pamilya nagbakho, nagpuasa, ug nag-ampo nga siya makadawat og rinyon. Sa dihang ang balita miabut nga ang rinyon nga makaluwas sa kinabuhi anaa na, ang iyang asawa hilom nga miingon, “Manghinaut ko nga ang laing pamilya OK ra.” Aron mahisakop pinaagi sa pakigsaad, anaa sa mga pulong ni Apostol Pablo, “aron magkadinasigay kita pinaagi sa pagtuo nato nga matag usa, sa inyo ug sa ako.”¹³

Subay sa dalan sa kinabuhi, kita mahimong mawad-an og pagtuo sa Dios, apan Siya dili gayud mawad-an og pagtuo kanato. Sa laing pagkasulti, ang suga sa Iyang ganghaan kanunay nga nagsiga. Siya nagdapit kanato sa pagduol o pagbalik ngadto sa mga pakigsaad

nga nagtimaan sa Iyang dalan. Siya naghulat sa paggakus kanato, bisan kon kita “didto pa sa halayo.”¹⁴ Kon kita motan-aw uban ang mata sa hugot nga pagtuo alang sa mga sundanan, sa importante nga bahin sa kinabuhi, o sa nagsumpay-sumpay nga tuldok sa atong kasinatian, kita makakita sa Iyang malumo nga mga kalooy ug pag-awhag, ilabi na sa atong mga pagsulay, ug mga hagit, ingon man sa atong mga kalipay. Hinoon sa kasagaran kita mapandol o matumba, kon kita mopadayon padulong Kaniya, Siya motabang kanato, matag lakang matag higayon.

Ikaduha, ang Basahon ni Mormon mao ang ebidensya nga atong mahuptan ang pagkasakop diha sa pakigsaad. Ang Basahon ni Mormon mao ang gisaad nga instrumento sa pagpundok sa mga anak sa Dios nga gipanagna isip bag-ong pakigsaad.¹⁵ Samtang magbasa kita sa Basahon ni Mormon, sa atong kaugalingon ug sa uban, hilom man o kusog, kita makapangutana sa Dios “sa kinasingkasing, “uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo,” ug madawat pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo sa kasiguroan sa Dios nga ang Basahon ni Mormon tinuod.¹⁶ Kini naglakip sa kasiguroan nga si Jesukristo mao ang atong Manluluwas, si Joseph Smith

mao ang propeta sa Pagpahiuli, ug ang Simbahan sa Ginoo gitawag pinaagi sa Iyang ngalan—Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.¹⁷

Ang Basahon ni Mormon namulong pinaagi sa karaan ug moderno nga pakigsaad nganha kaninyo kinsa mga anak ni Lehi, “mga kaliwatan sa mga propeta.”¹⁸ Ang inyong mga katigulangan nakadawat sa saad nga pakigsaad nga kamo, ilang mga kaliwat, makaila sa tingog ingon nga gikan sa abug diha sa Basahon ni Mormon.¹⁹ Kana nga tingog nga mabati ninyo samtang kamo magbasa nagpamatuod nga kamo “mga anak sa pakigsaad”²⁰ ug si Jesus mao ang inyong Maayong Magbalantay.

Ang Basahon ni Mormon nagdapit sa matag usa kanato, sa mga pulong ni Alma, mosulod “ngadto sa usa ka pakigsaad uban [sa Ginoo], nga [kita] mag-alagad kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo, nga siya unta mobubu sa kabuhong sa iyang Espiritu diha [kanato].”²¹ Kon kita gusto nga mag-usab alang sa mas maayo—sama sa gisulti sa usa ka tawo, “nga mohunong nga magmasulub-on ug magmalipayon nga nalipay”—kita makadawat og direksyon, tabang, ug kalig-on. Makaduol kita pinaagi sa pakigsaad aron mahisakop uban sa Dios ug sa komunidad sa matinud-anong mga tumutuo ug makadawat sa panalangin nga gisaad sa doktrina ni Kristo²²—karon.

Ang gipahiuli nga awtoridad sa pagkapari sa pagpanalangin sa Iyang mga anak mao ang ikatulo nga dimensyon sa pagkasakop diha sa pakigsaad. Niini nga dispensayon, si Juan ang Bautista ug ang mga Apostoles nga sila si Pedro, Santiago, ug Juan miabut isip nahimaya nga mga mensahero gikan sa Dios aron ipahiuli ang Iyang awtoridad sa pagkapari.²³ Ang pagkapari sa Dios ug ang Iyang mga ordinansa nakahatag og bili sa mga relasyon dinhi sa yuta ug makasilyo sa mga relasyon sa pakigsaad sa langit.²⁴

Ang pagkapari tinuod nga makapanalangin gikan sa pagkatawo ngadto sa kamatayon—gikan sa ngalan sa usa ka masuso ug panalangin sa pagpahinungod sa lubnganan. Ang mga panalangin sa pagkapari moayo, mohupay,

motambag. Ang usa ka amahan nasuko sa iyang anak, hangtud ang pagpasaylo miabut sa dihang ang amahan mihatag sa iyang anak og malumo nga panalangin sa pagkapari. Ang bugtong sakop sa iyang pamilya sa Simbahan, usa ka minahal nga batan-ong babaye wala makasiguro sa gugma sa Dios alang kaniya hangtud siya nakadawat og dinasig nga panalangin sa pagkapari. Sa tibuok kalibutan, ang halangdong mga patriyarka espirital nga mag-andam sa paghatag og patriyarka nga mga panalangin. Samtang ang patriyarka mopandong sa iyang mga kamot sa inyong ulo, siya mobati ug mopadayag sa gugma sa Dios alang kaninyo. Iyang isulti ang inyong gigikanan sa balay ni Israel. Siya mosulti og mga panalangin gikan sa Ginoo. Natural nga manggihunahunaon, ang asawa sa usa ka patriyarka misulti nako sa unsa nga paagi nga siya ug ang iyang pamilya nagdapit sa Espiritu, ilabi na sa mga adlaw nga ang ilang Papa mohatag og patriyarka nga mga panalangin.

Sa katapusan, ang mga panalangin sa pagkasakop diha sa pakigsaad moabut kon kita mosunod sa propeta sa Ginoo ug magmaya sa pagsunod sa pakigsaad, lakip sa kaminyoon. Ang pakigsaad sa kaminyoon nahimong balaan ug mahangturon samtang matag adlaw kita mopili sa kalipay sa atong kapikas ug pamilya sa dili pa ang atong kaugalingong kalipay. Samtang ang “kanako” mahimong “kita,” magdungan kita sa pag-uswag. Magdungan kita sa pagkatigulang, magdungan kita sa pagkabata. Samtang mopanalangin kita sa usag usa sa tibuok kinabuhi sa pagkalimot sa atong kaugalingon, makaplagan nato ang atong paglaum ug kalipay nga gibalaan karon ug sa kahangturan.

Samtang magkalahi ang mga sitwasyon, kon mobuhat kita kutob sa atong mahimo, ug sinserong mangayo ug magtinguha sa Iyang panabang, ang Ginoo mogiya kanato, sa Iyang panahon ug pamaagi, pinaagi sa Espiritu Santo.²⁵ Ang mga pakigsaad sa kaminyoon nabugkos pinaagi sa giambitan nga pagpili niadtong naghimo niini—usa ka pahinumdom sa Dios ug sa atong pagtahud sa kabubut-on ug sa panalangin sa Iyang tabang kon kita maghiusa sa pagtinguha niini.

Ang mga bunga sa pagkasakop diha sa pakigsaad sa tibuok henerasyon sa pamilya gibati diha sa atong mga panimalay ug mga kasingkasing. Palihug tuguti ako sa paghulagway sa personal nga mga ehemplo.

Sa dihang si Sister Gong ug ako nagkahigugmaay ngadto sa kaminyoon, ako nakakat-on mahitungod sa kabubut-on ug mga desisyon. Sa pipila ka higayon, kami nag-eskwela sa duha ka lain-laing mga nasud sa duha ka lain-laing mga kontinente. Mao nga makasulti ko sa tinuoray nga nakadawat ko og PhD sa internasyonal nga pakigrelasyon.

Sa dihang nangutana ko, “Langitnong Amahan, ako bang minyoan si Susan?” Mibati ko og kalinaw. Apan sa diha nga nakat-on na ko sa pag-ampo uban sa tinuod nga katuyoan, “Langitnong Amahan, gimahal nako si Susan ug gustong makigminyo kaniya. Mosaad ko nga mahimo ko nga labing maayong bana ug amahan nga akong mahimo”—sa dihang milihok ko ug mihimo sa akong labing maayong mga desisyon, niana dayon nadawat ang labing lig-on nga espirital nga kumpirmasyon.

Karon ang among FamilySearch family trees, mga istorya, ug mga litrato sa Gong ug Lindsay nakatabang namo sa pagdiskobre ug pagkonektar pinaagi sa buhi nga kasinatian sa pagkasakop sa henerasyon sa pakigsaad.²⁶ Alang kanamo, ang gitahud nga mga katigulangan naglakip ni:

Si Lola Alice Blauer Bangerter, kinsa may tulo ka tanyag sa kaminyoon sa usa ka adlaw, mihangyo sa iyang bana nga ikonektar ang pedal sa iyang mantikilyahan aron makahimo siyag mantikilya, makagansilyo, ug makabasa sa samang higayon.

Si Lolo Loy Kuei Char miba-ba sa iyang mga anak sa iyang luyo ug sa iyang pipila ka mga butang sa iyang pamilya sa usa ka asno samtang sila mitabok sa yuta nga puno sa lava sa Dakong Isla sa Hawaii. Mga henerasyon sa pasalig ug sakripisyo sa pamilyang Char nakapanalangin sa among pamilya karon.

Si Gram Mary Alice Powell Lindsay gibiyahan uban sa lima ka gagmayng mga anak sa dihang ang iyang bana ug kinamagulangang lalaki kalit nga namatay mga adlaw lang ang gintang. Usa ka biyuda sulod sa 47 ka tuig, gipadako ni Lola ang iyang pamilya uban ang abag nga gugma gikan sa lokal nga mga lider ug mga miyembro. Sulod niadtong daghang katuigan, misaad si Lola sa Ginoo nga kon motabang Siya kaniya, dili gayud siya moreklamo. Ang Ginoo mitabang kaniya. Wala gayud siya moreklamo.

Minahal nga kaigsoonan, gisaksihan sa Espiritu Santo, ang tanang maayo ug mahangturon nakasentro diha sa buhi nga pagkatinuod sa Dios, atong Amahan sa Kahangturan, ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug sa Iyang Pag-ula. Ang atong Ginoo, nga si Jesukristo, mao ang Tigpataliwala sa bag-ong pakigsaad. Ang pagpamatuod ni Jesukristo usa ka katuyoan sa pakigsaad sa Basahon ni Mormon.²⁷ Pinaagi sa panumpa ug pakigsaad, ang gipahiuli nga awtoridad sa pagkapari gitumong sa pagpanalangin sa tanang mga anak sa Dios, lakip ang pinaagi sa pakigsaad nga kaminyoon, mga henerasyon sa pamilya, ug indibidwal nga mga panalangin.

Si Alice Blauer Bangerter

Si Loy Kuei Char

Si Mary Alice Powell Lindsay

Ang atong Manluluwas namahayag, “Ako ang Alpha ug Omega, si Kristo ang Ginoo; oo, gani Ako mao siya, ang sinugdanan ug ang katapusan, ang Manunubos sa kalibutan.”²⁸

Uban kanato sa sinugdanan, Siya ania uban kanato, sa atong tanang pagkasakop diha sa pakigsaad, hangtud sa katapusan. Ako mopamatuod pinaagi sa sagrado ug balaang ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Isaac Watts, “My Shepherd Will Supply My Need,” *Ensign*, Sept. 2015, 73.
2. Tan-awa sa Mateo 10:39.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
4. Tan-awa sa *Lectures on Faith* (1985), 69.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:1.
7. Moroni 7:36; tan-awa usab sa Mosiah 7:32.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:44.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:69.
10. Mga Hebreohanon 12:24; Doktrina ug mga Pakigsaad 76:69; 107:19; tan-awa usab sa Hubad ni Joseph Smith, Mga Taga-Galacia 3:20 (sa Bible appendix).
11. Moroni 10:33; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 90:24; 98:3.
12. Mosiah 2:41.
13. Mga Taga-Roma 1:12; tan-awa usab sa Mosiah 18:8–9.
14. Lucas 15:20.
15. Tan-awa sa ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:57.
16. Moroni 10:4.
17. Tan-awa sa 3 Nephi 27:7–8; Doktrina ug mga Pakigsaad 115:3.
18. 3 Nephi 20:25.
19. Tan-awa sa 2 Nephi 26:16; 33:13.
20. 3 Nephi 20:26.
21. Mosiah 18:10.
22. Tan-awa sa 2 Nephi 31:2, 12–13.
23. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 13; 27:12; tan-awa usab sa pasiuna sa Doktrina ug mga Pakigsaad.
24. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 128:8; tan-awa usab sa Exodo 19:5–6; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:40. Kadtong kinsa takus nga nagtuman sa mga pakigsaad mahimong usa ka bililhon nga bahandi, usa ka gingharian sa mga pari, usa ka balaan nga nasud. Pagbalaan sa mga pakigsaad. Kadtong kinsa nagtuman sa mga pakigsaad mabalaan ngadto sa Ginoo.
25. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2.
26. Ang mga henerasyon makakat-on gikan sa usag usa, bisan ang matag henerasyon makat-on mismo niini. Ang Kristiyano nga manunulat nga si Søren Kierkegaard maliputong misugyot, “Bisan unsa ang makat-unan sa usa ka henerasyon gikan sa lain, ang tinuod nga pag-amuma nga walay henerasyon makat-on gikan sa nahauna” (*Fear and Trembling* trans. Vigilius Haufniens [2018], 117).
27. Tan-awa sa ulohang pahina sa Basahon ni Mormon.
28. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:1.

NI CRISTINA B. FRANCO
*Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapanguloan sa Primary*

Pagkaplag og Hingpit nga Kalipay sa Pagpaambit sa Ebanghelyo

Kita adunay mahigugmaon nga Amahan sa Langit, kinsa naghulat kanato nga modangup ngadto Kaniya aron sa pagpanalangin sa atong kinabuhi ug sa kinabuhi niadtong naglibut kanato.

Usa sa akong paborito nga mga kanta sa Primary nagsugod niining mga pulong:

*Sakop ako sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.
Nasayud ko kon kinsa ko.
Nasayud ko sa plano sa Dios.
Sun-don ko Si-ya uban sa hugot nga pagtuo.
Mituo ko sa Manluluwas, nga si Jesukristo.¹*

Pagkayano ug pagkanindot nga pamahayag sa mga kamatuoran nga atong gituohan!

Isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, nasayud kita kon si kinsa kita. Nasayud kita nga ang “Dios mao ang Amahan sa atong mga espiritu. Kita . . . Iyang mga anak, ug Siya nahigugma kanato. Nagpuyo kita

[uban Kaniya sa langit] sa wala pa kita [mianhi] dinhi sa yuta.”

Nasayud kita sa plano sa Dios. Didto kita uban Kaniya samtang mipresentar

Siya niini. “Ang tibuok katuyoan sa atong Langitnong Amahan—ang Iyang buhat ug ang Iyang himaya—mao ang paghimo sa kada usa kanato nga makatagamtam sa tanan Niyang mga panalangin. Siya . . . mihatag og usa ka perpekto nga plano sa paghimo sa Iyang katuyoan. Kita nakasabut ug midawat niining plano . . . sa kalipay, . . . katubsanan, ug . . . kaluwasan” sa wala pa kita mianhi sa yuta.

“Si Jesukristo maoy pinakamahinungdanon sa plano sa Dios. Pinaagi sa Iyang Pag-ula, si Jesukristo mipatuman sa katuyoan sa Iyang Amahan ug mihimo niini nga posible nga ang kada usa kanato makatagamtam og pagka-imortal ug kahimayaan. Si Satanas, o ang yawa, kaaway sa plano sa Dios” ug kana gikan pa sa sinugdanan.

“Ang kabubut-on [agency], o ang abilidad sa pagpili, usa sa pinakamahinungdanon nga mga gasa sa Dios ngadto sa Iyang mga anak. . . . Kinahanglan kita nga mopili kon mosunod ba kang Jesukristo o mosunod kang Satanas.”²

Kini yano nga mga kamatuoran nga atong mapaambit sa uban.

Sultihan ko kamo sa higayon nga mipaambit ang akong inahan sa maong yano nga mga kamatuoran pinaagi lamang sa pagpakigsultihanay ug pag-ila og usa ka oportunidad.

Daghang katuigan na ang milabay, mouliay ang akong inahan ngadto sa Argentina aron mobisita uban sa akong igsoong lalaki. Ang akong mama dili

gayud ganahang mosakay og eroplano, busa mihangyo siya sa usa sa akong mga anak nga lalaki nga hatagan siya og panalangin alang sa kahupayan ug proteksyon. Mibati siya nga giaghat nga panalanginan ang iyang lola og espesyal nga giya ug direksyon gikan sa Espiritu Santo aron sa paglig-on ug pagtandog sa mga kasingkasing sa daghan nga matinguhaong makakat-on sa ebanghelyo.

Sa airport sa Salt Lake, ang akong inahan ug igsoong lalaki nakahimamat og 7 anyos nga batang babaye nga mouliay na sa ila gikan sa biyahe sa pag-ski uban sa iyang pamilya. Ang iyang mga ginikanan nakabantay kon unsa kadugay siyang nakig-istorya sa akong mama ug igsoong lalaki ug nakahukom nga moapil nila. Ilang gipaila-ila ang ilang kaugalingon ug ang ilang anak nga babaye nga si Eduardo, Maria Susana, ug Giada Pol. Adunay natural ug mahigalaong koneksyon sa akong pamilya ug niining buotan nga pamilya.

Ang duha ka pamilya mahinamon nga magkadungan og biyahe sa samang flight ngadto sa Buenos Aires, Argentina. Samtang nagpadayon ang ilang panagsultihanany, ang akong inahan nakabantay nga hangtud nianang gutloa, wala pa gayud sila makadungog mahitungod sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo.

Usa sa unang mga gipangutana ni Susana mao ang “Pwede ba ko nimong sultihan bahin nianang nindot nga

museyo nga dunay bulawang estatuwa sa ibabaw?”

Gipasabut sa akong inahan nga ang nindot nga edipisyo dili museyo apan templo sa Ginoo diin kita mohimo og mga pakigsaad ngadto sa Dios aron makabalik kita sa pagpuyo uban Kaniya sa umaabut nga adlaw. Miangkon si Susana sa akong mama nga sa wala pa ang ilang biyahe ngadto sa Salt Lake, nag-ampo siya alang sa usa ka butang nga makapalig-on sa iyang espiritu.

Atol sa flight, mihatag ang akong mama og yano nga pagpamatuod sa ebanghelyo ug gidapit si Susana sa pagpangita sa mga misyonaryo diha sa lungsod nga iyang gipuy-an. Gipangutana ni Susana ang akong mama, “Unsaon man nako sila pagkakita?”

Mitubag ang akong mama, “Dali ra nimo silang makit-an; duha sila ka mga batan-ong lalaki nga nagsul-ob og puti nga polo ug nagkurbata o duha ka nindot og sinul-oban nga mga batan-ong babaye, ug kanunay silang nagsul-ob og name tag nga nagpakita sa ilang ngalan ug usab ‘Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.’”

Nagbinayloay ang mga pamilya og mga numero sa telepono ug nanamilit diha sa airport sa Buenos Aires. Si Susana, kinsa sukad niana nahimo nakong suod nga higala, misulti nako sa daghang higayon nga naguol kaayo siya nga mobiya sa akong mama diha sa airport. Miingon siya, “Ingon sa malipayon kaayo ang imong mama. Dili ko makapasabut niini, apan aduna siyay kasanag nga dili ko gustong mobiya.”

Pagkauli gayud ni Susana sa lungsod nga iyang gipuy-an, siya ug ang iyang anak nga babaye, si Giada, miadto aron mopaambit niining kasinatian ngadto sa mama ni Susana, kinsa nagpuyo pipilang lang ka eskina gikan sa ilang panimalay. Samtang nagsakay sila sa sakyanan, nakit-an ni Susana ang duha ka mga batan-ong lalaki nga naglakaw sa dalan nga nagsul-ob sama sa gihulagway sa akong mama. Iyang gipahunong ang iyang sakyanan diha sa tunga sa dalan, migawas, ug nangutana niining duha ka mga batan-ong lalaki, “Gikan ba mo sa Simbahan ni Jesukristo?”

Miingon sila, “Oo.”
“Mga misyonaryo?” nangutana siya.
Mitubag silang duha, “Oo!”
Miingon dayon siya, “Sulod sa akong sakyanan; mokuyog mo nako sa amo aron tudloan ko.”

Duha ka bulan human niana, nabunyagan si Maria Susana. Ang iyang anak nga babaye, si Giada, nabunyagan usab sa dihang nag-9 anyos na siya. Nagtudlo gihapon mi kang Eduardo, kinsa among gimahal bisan unsa pay mahitabo.

Sukad niana, si Susana nahimong usa sa labing bantugan nga mga misyonaryo nga akong nahimamat sukad. Sama siya sa mga anak nga lalaki ni Mosiah, nagdala og daghang kalag ngadto kang Kristo.

Sa usa sa among mga panagsultihanay, gipangutana nako siya, “Unsa man ang imong sekreto? Giunsa man nimo pagpaambit ang ebanghelyo ngadto sa uban?”

Gisultihan ko niya, “Yano ra kaayo. Kada adlaw sa dili pa ko mobiya sa akong balay, mag-ampo ko, mangayo sa Langitnong Amahan nga giyahan ko ngadto sa tawo nga nagkinahanglan sa ebanghelyo sa ilang kinabuhi. Usahay magdala ko og Basahon ni Mormon nga ikapaambit ngadto nila o mga pass-along card gikan sa mga misyonaryo—ug kon magsugod na ko sa pagpakigsulti sa tawo, ako ra silang pangutan-on kon nakadungog na ba sila bahin sa Simbahan.”

Miingon usab si Susana, “Sa ubang higayon igo lang kong mopahiyum samtang naghulat sa tren. Usa ka adlaw dunay lalaki nga mitan-aw nako ug miingon, ‘Unsa may imong gipahiyuman?’ Siya ingon og nakapasurprisa kanako.

“Mitubag ko, ‘Nagpahiyum ko kay malipayon man ko!’

“Dayon miingon siya, ‘Ug unsa may gikalipay nimo?’

“Mitubag ko, ‘Usa ko ka miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug mao kana ang nakapalipay nako. Nakadungog ka na ba niana?’”

Sa dihang miingon siya nga wala, gihatagan niya siya og pass-along card ug gidapit siya nga motambong

sa umaabut nga mga tulumanon sa Dominggo. Pagkasunod Dominggo, iya siyang gitimbaya diha sa may pultahan.

Si Presidente Dallin H. Oaks nagtudlo:

“Adunay tulo ka butang nga mahimo sa tanang miyembro aron makatabang sa pagpakigbahin sa ebanghelyo. . .

“*Una*, tanan kita mahimong mag-ampo alang sa usa ka tinguha aron makatabang niining importanting bahin sa buhat sa kaluwasan. . .

“*Ikaduha*, kita mismo makahimo sa pagtuman sa mga sugo. . . Ang matinud-anong mga miyembro makabaton kanunay sa Espiritu sa Manluluwas . . . nga magauban kanila sa paggiya kanila samtang sila naninguha sa pag-apil sa talagsaong buhat sa pagpakigbahin sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo.

“*Ikatulo*, kita mahimong mag-ampo alang sa inspirasyon kon unsay atong mahimo . . . sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa uban . . . [ug] mag-ampo uban ang pasalig nga lihukon ang inspirasyon nga [atong] nadawat.”³

Mga igsoong lalaki, mga igsoong babaye, mga bata, ug kabatan-onan, pwede ba kita nga mahisama sa akong higala nga si Susana ug mopaambit sa ebanghelyo ngadto sa uban? Mahimo ba kitang modapit og usa ka higala nga dili miyembro sa atong simbahan nga moadto sa simbahan uban nato sa

Dominggo? O mahimo ba kaha kitang mopaambit og kopya sa Basahon ni Mormon sa usa ka paryente o higala? Mahimo ba kitang motabang sa uban sa pagpangita sa ilang mga katigulangan diha sa FamilySearch o mopaambit sa uban sa unsay atong nakat-unan atol sa semana samtang nagtuon kita sa *Dali, Sunod Kanako*? Mahimo ba kita nga mas mahisama sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo, ug mopaambit sa uban sa unsay nakahatag kanato og hingpit nga kalipay sa atong kinabuhi? Ang tubag sa tanan niining mga pangutana mao ang oo! Mahimo nato kini!

Sa mga kasulatan atong mabasa nga ang mga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo gipadala ‘sa paghago diha sa iyang ubasan alang sa kaluwasan sa mga kalag sa mga tawo’ (Doktrina ug mga Pakigsaad 138:56). Kini nga buhat sa kaluwasan naglakip sa miyembro nga misyonaryo nga buhat, retensyon sa kinabig, pagpaaktibo sa dili kaayo aktibo nga mga miyembro, buhat sa templo ug family history, ug sa pagtudlo sa ebanghelyo.”⁴

Akong minahal nga mga higala, ang Ginoo nagkinahanglan nato sa pagpundok sa Israel. Diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad, miingon Siya, “Ni kamo maghunahuna sa wala pa unsa ang inyong isulti; apan mahala sa kanunay diha sa inyong mga hunahuna ang mga pulong

sa kinabuhi, ug kini ihatag kaninyo niini nga takna kana nga bahin nga igahin ngadto sa matag tawo.”⁵

Agi og dugang, misaad Siya kanato:

“Ug kon kini mahimo nga ikaw manlimbasog sa tanan nimo nga mga adlaw sa pagsangyaw og paghinulsol ngadto niini nga mga katawhan, ug magdala, bisan usa ka kalag ngari kanako, unsa ka dako ang imong hingpit nga kalipay uban kaniya diha sa gingharian sa akong Amahan!

“Ug karon, kon ang imong hingpit nga kalipay dako tungod sa usa ka kalag nga imong gidala ngari kanako diha sa gingharian sa akong Amahan, unsa kaha kadako ang imong hingpit nga kalipay kon ikaw makadala og daghan nga mga kalag ngari kanako!”⁶

Ang kanta sa Primary sa akong pagsugod mitapos pinaagi niining tulukibon nga pamahayag:

*Mituo ko sa Manluluwas, nga si
Jesukristo.*

Akong taturon ang iyang ngalan.

Akong buhaton kon unsay husto;

Akong sundon ang iyang kahayag.

*Ang Iyang kamatuoran akong isangyaw.*⁷

Mosaksi ko nga kining mga pulong tinuod ug nga kita adunay mahigug-maon nga Amahan sa Langit, kinsa naghulat kanato nga modangup ngadto Kaniya aron sa pagpanalngin sa atong kinabuhi ug sa kinabuhi niadtong naglibut kanato. Nga unta kita adunay tinguha sa pagdala sa atong mga kaigsoonan ngadto kang Kristo mao ang akong pag-ampo sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Ang Simbahan ni Jesukristo,” *Songbook sa mga Bata*, 48.
2. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misionaryo nga Pangalagad*, rev. ed. (2018), 56–57.
3. Dallin H. Oaks, “Pagpakigbahin sa Gipahiuli nga Ebanghelyo,” *Liahona*, Nob. 2016, 58.
4. *Handbook 2: Administering the Church*, 5.0, ChurchofJesusChrist.org; tan-awa usab sa L. Whitney Clayton, “Ang Buhat sa Kaluwasan Kaniadto ug Karon,” *Liahona*, Sept. 2014, 23.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:85.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:15–16.
7. “Ang Simbahan ni Jesukristo,” 48.

NI ELDER DIETER F. UCHTDORF
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Inyong Mahinungdanong Pagpanimpalad

Ang Manluluwas nagdapit kanato, kada adlaw, sa paghikling sa atong mga kahamugaway ug mga kasiguroan ug moapil Kaniya diha sa panaw sa pagkadisipulo.

Kalabut sa mga Hobbit

Usa ka ganahan nga pambatang pantasya nga nobela nga gisulat daghang katuigan na ang milabay nagsugod sa kapahayag nga “Sa usa ka lungag sa yuta adunay nagpuyo nga usa ka hobbit.”¹

Ang istorya bahin ni Bilbo Baggins mahitungod sa labing normal ug dili makapainteresado nga hobbit nga gihatagan og labing talagsaon nga oportunidad—ang talagsaong kahigayunan nga manipalad ug ang saad sa dakong ganti.

Ang problema mao nga ang mga hobbit nga nagrespeto gayud sa kaugalingon dili ganahan og mga pagpanimpalad. Ang ilang kinabuhi mahitungod ra gayud sa kahamugaway. Malingaw ra sila nga mokaon og unom ka kan-anan sa usa ka adlaw kon makakuha sila niini ug mogahin sa ilang mga adlaw sa ilang mga hardin, magpaambitay og mga sugilanon sa mga bisita, mangan-ta, magtukar og mga instrumento sa musika, ug magmaya sa yanong mga kalingawan sa kinabuhi.

Hinoon, sa dihang gihatagan si Bilbo sa umaabut nga dakong pagpanimpalad, adunay butang nga diha-diha ug mas nakapainteresado kaniya.

Nakasabut siya gikan sa sinugdanan nga ang panaw mahimong mahagiton. Gani delikado. Aduna pa gani posibilidad nga dili na siya makabalik.

Ug sa gihapon, ang tawag sa pagpanimpalad nakaapekto gayud niya sa hilabihan. Ug busa, kining dili makapainteresado nga hobbit mibiya sa kahamugaway ug misulod sa dalan paingon sa mahinungdanong pagpanimpalad nga modala kaniya “ngadto ug pabalik.”²

Ang Inyong Pagpanimpalad

Tingali ang usa sa mga rason nga kining istorya makapaukyab og mga emosyon sa daghan kay mao usab kini ang atong istorya.

Sa dugay na kaayong panahon nga milabay, bisan sa wala pa kita matawo, sa usa ka panahon nga nakalimtan na ug natago sa panumduman, kita usab gidapit nga moapil sa usa ka pagpanimpalad. Gisugyot kini sa Dios, ang atong Langitnong Amahan. Ang pagdawat niining pagpanimpalad magpasabut nga mobiya sa kahamugaway ug kasiguroan diha sa Iya mismong presensya. Magpasabut kini nga moanhi sa yuta alang sa usa ka panaw nga puno sa wala mahibaloi nga kakuyaw ug pagsulay.

Nasayud kita nga dili kini sayon.

Apan nasayud usab kita nga makabaton kita og bililhong mga bahandi, lakip na ang pisikal nga lawas ug pagsinati sa hilabihan nga mga kalipay ug mga kagulan sa pagkamortal. Makakat-on kita nga maningkamot, mangita, ug manglimbasug.

Makadiskubre kita sa mga kamatuoran mahitungod sa Dios ug sa atong kaugalingon.

Siyempre, nasayud kita nga makahimo kita og daghang sayop atol sa pagpakabuhi dinhi sa mortalidad. Apan kita aduna usab niining saad: nga tungod sa dakong sakripisyo ni Jesukristo, malimpyuhan kita sa atong mga kalapasan, malunsay ug mahinlo ang atong mga espiritu, ug usa ka adlaw mabanhaw ug mahiusa pag-usab niadtong atong gimahal.

Atong nakat-unan kon unsa kadako ang paghigugma sa Dios kanato. Gihatagan Niya kita og kinabuhi, ug gusto Niya nga magmalampuson kita. Busa, miandam Siya og usa ka Manluluwas alang kanato. “Bisan pa niana,” miingon ang atong Amahan sa Langit, “ikaw mahimo nga makapili alang sa imong kaugalingon, kay kini gihatag nganha kanimo.”³

Aduna gayuy mga bahin sa mortal nga pagpanimpalad nga nakapabalaka ug gani nakapalisang sa mga anak sa Dios, kay daghan sa atong espirituhanong mga kaigsoonan ang mihukom batok niini.⁴

Pinaagi sa gasa ug gahum sa moral nga kabubut-on, atong gitino nga ang potensyal sa unsay atong makat-unan ug unsay mahitabo kanato sa kahangturan angay lamang sa risgo.⁵

Ug busa, kay misalig sa mga saad ug gahum sa Dios ug sa Iyang Pinalanggang Anak, gidawat nato ang hagit.

Akong gihimo.

Ug mao usab kamo.

Miuyon kita nga mobiya sa kasiguroan sa atong kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta ug mohimo sa atong kaugalingon nga mahinungdanong pagpanimpalad “ngadto ug pabalik.”

Ang Tawag sa Pagpanimpalad

Ug sa gihapon, ang mortal nga kinabuhi adunay paagi sa pagbalda kanato, dili ba? Morag makalimot kita sa atong mahinungdanong katuyoan, mas gipalabi ang kahamugaway ug kasayon kay sa kalamboan ug kauswagan.

Sa gihapon, adunay nagpabilin nga butang nga dili ikalimud, diha sa atong kahiladman, nga nangandoy og mas espirituhanong katuyoan. Kini nga pangandoy mao ang usa ka rason nga nong ang mga tawo madani sa ebanghelyo ug sa Simbahan ni Jesukristo. Ang gipahiuli nga ebanghelyo, sa usa ka paagi, usa ka pagbag-o sa tawag sa pagpanimpalad nga gidawat nato sa dugay na kaayong panahon ang milabay. Ang Manluluwas nagdapit kanato, kada adlaw, sa paghikling sa atong mga kahamugaway ug mga kasiguroan ug moapil kaniya diha sa panaw sa pagkadisipulo.

Adunay daghang babag niini nga dalan. Adunay mga bungtod, mga walog, ug mga likoanan. Tingali aduna pa gani mapasumbingayon nga mga damang, mga troll, ug gani usa o duha ka dragon. Apan kon magpabilin kamo diha sa dalan ug mosalig sa Dios, sa katapusan makakita ra kamo sa agianan paingon sa inyong mahimayaong padulngan ug balik sa inyong langitnong panimalay.

Busa unsaon man ninyo pagsugod? Medyo yano ra kini.

Ipaduol ang Inyong Kasingkasing ngadto sa Dios

Una, kinahanglan kamong mopili nga ipaduol ang inyong kasingkasing ngadto sa Dios. Paningkamot kada adlaw sa pagpangita kaniya. Pagkat-on sa paghigugma kaniya. Ug dayon tuguti kana nga gugma nga makapadasig kaninyo nga makakat-on, makasabut, ug makasunod sa Iyang mga pagtulunan ug makakat-on sa pagtuman sa mga sugo sa Dios. Ang gipahiuli nga

ebanghelyo ni Jesukristo gihatag kana to diha sa klaro ug yano nga paagi nga ang usa ka bata makasabut. Apan ang ebanghelyo ni Jesukristo adunay mga tubag sa labing komplikado nga mga pangutana sa kinabuhi ug ang maong tulukibon nga kalawom ug kakomplikado nga bisan sa tibuok kinabuhi nga pagtuon ug pagpamalandong, maglisud kita sa pagsabut bisan sa kinagamyang bahin.

Kon magduha-duha kamo niining pagpanimpalad tungod kay nagduda kamo sa inyong abilidad, hinumdumi nga ang pagkadisipulo dili mahitungod sa perpektong pagbuhat sa mga butang; mahitungod kini sa tinuyo nga pagbuhat sa mga butang. Ang inyong mga pagpili nga nagpakita kon unsa gayud kamo, labaw pa gayud kay sa inyong mga abilidad.⁶

Bisan kon mapakyas kamo, makapili kamo nga dili mohunong sa pagsulay, apan diskubriha ang inyong kaisug, padayon, ug dawata ang responsibilidad. Mao kana ang pinakamahinungdanong pagsulay sa panaw.

Nasayud ang Dios nga dili kamo perpekto, nga mapakyas kamo usahay. Dili maminusan ang paghigugma sa Dios kaninyo kon manglimbasug kamo kay sa kon magmalampuson kamo.

Sama sa usa ka mahigugmaong ginikanan, gusto lamang Niya nga tuyo kamong magpadayon sa pagsulay. Ang pagkadisipulo susama sa pagkat-on nga makatukar og piano. Tingali ang bugtong butang nga inyong mahimo pagsugod mao ang pagtukar og dili kaayo maila nga rendisyon sa “Chopsticks.” Apan kon magpadayon kamo sa pagpraktis, ang yano nga mga tuno sa usa ka adlaw mamahimo nang talagsaon nga mga sonata, mga rhapsody, ug mga concerto.

Karon, kana nga adlaw mahimong dili moabut atol niining kinabuhia, apan moabut kini. Ang bugtong gipangayo sa Dios mao nga magmatinguhaon kamong maningkamot.

Pagpakita og Gugma ngadto sa Uban

Adunay butang nga makapainteresado, hapit magkontraryo, mahitungod niining dalan nga inyong gipili:

ang bugtong paagi aron mouswag kamo diha sa inyong pagpanimpalad sa ebanghelyo mao ang pagtabang sa uban nga mouswag usab.

Ang pagtabang sa uban *mao* ang dalan sa pagkadisipulo. Ang hugot nga pagtuo, paglaum, gugma, kalooy, ug serbisyo makapalunsay kanato isip mga disipulo.

Pinaagi sa inyong mga paningkamot nga motabang sa kabus ug timawa, nga motabang niadtong anaa sa kalisdanan, ang inyong kaugalingong kinaiya malunsay ug maporma, ang inyong espiritu mapalambo, ug mas mapasaligon ug matinud-anon kamo.

Apan kini nga gugma dili moabut uban sa mga gipaabut nga bugti. Dili kini mahimong matang sa serbisyo nga nagpaabut og pag-ila, pagdayeg, o pabor.

Ang tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo naghigugma sa Dios ug sa Iyang mga anak nga wala magpaabut og butang isip bugti. Higugmaon nato kadtong wala makapahimuot kanato, kadtong wala ganahi nato. Bisan kadtong motamay, moabuso, ug magtinguha nga mopasakit nato.

Kon pun-on ninyo ang inyong kasingkasing og tiunay nga gugma ni Kristo, walay mabilin nga luna alang sa kaligutgot, paghukom, ug pagpaka-ulaw. Motuman kamo sa mga sugo sa Dios tungod kay inyo Siyang gihigugma. Diha sa proseso, hinay-hinay kamong mahisama kang Kristo diha sa inyong mga hunahuna ug mga binuhatan.⁷ Aduna pa bay pagpanimpalad nga molabaw pa niini?

Ipaambit ang Inyong Istorya

Ang ikatulong butang nga paningkamutan natong mahanas niini nga panaw mao ang pagdala diha kanato sa ngalan ni Jesukristo ug dili maulaw nga usa ka miyembro sa Simbahan ni Jesukristo.

Dili nato itago ang atong pagtuo.

Dili nato kini ilubong.

Sukwahi niini, maghisgot kita mahitungod sa atong panaw ngadto sa uban sa normal ug natural nga mga paagi. Mao kana ang buhaton sa managhigala—maghisgot sila mahitungod sa mga butang nga importante kanila. Mga

butang nga duol sa ilang kasingkasing ug makahimo og kalainan ngadto nila.

Mao kana ang inyong buhaton. Inyong isulti ang inyong mga istorya ug mga kasinatian isip usa ka miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Usahay ang inyong mga istorya makapakatawa sa mga tawo. Usahay makapahilak kini nila. Usahay makatabang kini sa mga tawo nga magpadayon diha sa pagpailub, pagbangon human sa pagsulay, ug kaisug nga moatubang sa laing oras, laing adlaw ug mas magpaduol ngadto sa Dios.

Ipaambit ang inyong mga kasinatian sa personal, diha sa social media, sa mga grupo, bisan asa.

Usa sa katapusang mga butang nga gisulti ni Jesus sa Iyang mga disipulo mao nga kinahanglan silang moadto sa tibuok kalibutan ug ipaambit ang istorya sa nabanhaw nga Kristo.⁸ Karon malipayon usab kitang modawat ni-anang mahinungdanong mando.

Pagkamahimayaong mensahe nga atong ipaambit: tungod ni Jesukristo, ang matag lalaki, babaye, ug bata makauli nga luwas ngadto sa ilang langitnong panimalay ug didto magpuyo diha sa himaya ug pagkamatarung!

Aduna gani mas labaw pa nga maayong balita nga ikapaambit.

Ang Dios mipakita sa tawo sa atong panahon! Kita adunay buhi nga propeta.

Ako mong pahinumduman nga wala magkinahanglan ang Dios nga inyong “ibaligya” ang gipahiuli nga ebanghelyo o ang Simbahan ni Jesukristo.

Nagpaabut lamang Siya nga dili ninyo kini itago ilawom sa gantangan.

Ug kon ang mga tawo mohukom nga ang Simbahan dili alang kanila, ila kanang desisyon.

Wala kana magpasabut nga napakyas kamo. Padayon ninyo silang trataron sa mabinationg paagi. Ni kini wala na magpalakip nila aron inyo silang dapiton pag-usab.

Ang kalainan tali sa kaswal nga sosyal nga pakigkontak ug maloloyon, maisugong pagkadisipulo mao ang—pagdapit!

Atong gihigugma ug girespeto ang tanang anak sa Dios, bisan unsa pa ang

ilang kahintang sa kinabuhi, bisan unsa pa ang ilang kaliwat o relihiyon, bisan unsa pa ang ilang mga desisyon sa kinabuhi.

Sa atong bahin, kita moingon, “Ari kamo ug makita ninyo! Tan-awa sa inyong kaugalingon kon sa unsang paagi nga ang paglakaw sa dalan sa pagkadisipulo mahimong magantihon ug makapadasig.”

Atong gidapit ang mga tawo nga “moanhi ug motabang, samtang sulayan nato paghimo ang kalibutan nga mas maayong dapit.”

Ug kita moingon, “Ari kamo ug pagpabilin! Kami inyong mga kaigsoonan. Dili kami perpekto. Misalig kami sa Dios ug naninguha nga motuman sa Iyang mga sugo.

“Apil kanamo, ug mapahimo ninyo kami nga mas maayo. Ug, diha sa proseso, mahimo usab kamong mas maayo. Himoon nato kining pagpanimpalad nga magkauban.”

Kanus-a man Ko Magsugod?

Sa dihang ang atong higala nga si Bilbo Baggins mibati sa tawag sa pagpanimpalad nga nakapaaghat niya, nakahukom siya nga matulog og maayo sa gabii, motagamtam og nindot nga pamahaw, ug nagsugod og sayo sa buntag.

Sa pagmata ni Bilbo, nakabantay siya nga nagkagubot ang iyang balay, ug ang iyang nindot nga plano hapit mabalda.

Apan ang iyang higala nga si Gandalf miabut ug nangutana,

“Kanus-a *man* diay ka moanhi?”⁹ Aron makaapas sa iyang mga higala, kinahanglang mohukom si Bilbo alang sa iyang kaugalingon kon unsay buhaton.

Ug busa, ang normal ra kaayo ug dili makapinteresado nga hobbit nakabantay sa iyang kaugalingon nga daling midagan pagawas sa iyang atubangang pultahan paingon sa dalan sa pagpanimpalad sa ingon kapasas nga nakalimtan niya ang iyang kalo, sungkod, ug panyo sa bulsa. Iya pa ganing gibiyaan ang iyang ikaduhang pamahaw nga wala mahuman.

Tingali adunay leksyon dinhi nga alang usab kanato.

Kon kamo ug ako mibati og mga pag-aghat nga moapil sa mahinungdanong pagpanimpalad sa pagsunod ug pagpaambit kon unsay giandam sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan alang kanato sa dugay nang panahon ang milabay, mopasalig ko ninyo, karon ang adlaw sa pagsunod sa Anak sa Dios ug sa atong Manluluwas diha sa Iyang dalan sa pagserbisyo ug pagkadisipulo.

Mahimo kitang mogahin sa tibuok kinabuhi nga maghulat alang niana nga gutlo kon ang tanan perpekto nang nahan-ay. Apan karon mao ang panahon sa hingpit nga pagpasalig nga mangita sa Dios, mangalagad sa uban, ug mopaambit sa atong kasinatian ngadto sa uban.

Biyai ang inyong kalo, sungkod, panyo sa bulsa, ug nagkagubot nga balay.¹⁰

Kanato nga naglakaw na niana nga dalan, pagbaton og kaisug, ipakita

ang kalooy, pagbaton og pagsalig, ug padayon!

Niadtong mibiya sa dalan, palihug balik, apil og balik uban namo, himoa kami nga mas lig-on.

Ug niadtong wala pa makasugod, nganong maglangay man? Kon gusto ninyong makasinati sa mga katingalahan niining mahinungdanon nga espirituhang panaw, sugdi ang inyong kaugalingong dako nga pagpanimpalad! Pakig-istorya sa mga misyonaryo. Pakig-istorya sa inyong mga higala nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Pakig-istorya nila mahitungod niining talagsaong buhat ug usa ka katingalahan.¹¹

Panahon na sa pagsugod!

Dali, Pakig-uban Kanamo!

Kon nakabantay mo nga ang inyong kinabuhi adunay dugang nga kahulugan, mas taas nga katuyoan, mas lig-on nga mga relasyon sa pamilya, ug mas suod nga koneksyon ngadto sa Dios, palihug, dali, pakig-uban kanamo.

Kon nangita mo og komunidad sa mga tawo nga naningkamot nga mahimong labing maayong bersyon sa ilang kaugalingon, motabang niadtong nanginahanglan, ug mohimo niining kalibutan nga mas maayo nga dapit, dali, pakig-uban kanamo!

Ari kamo ug makita ninyo kon unsa kining talagsaon, katingalahan, ug mapanimpalaron nga panaw.

Diha sa dalan madiskubrihan ninyo ang inyong kaugalingon.

Madiskubrihan ninyo ang kahulugan.

Madiskubrihan ninyo ang Dios.

Madiskubrihan ninyo ang labing mapanimpalaron ug mahimayaon nga panaw sa inyong kinabuhi.

Niini ako mopamatuod sa ngalan sa atong Manunubos ug Manluluwas, nga si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. J. R. R. Tolkien, *The Hobbit or There and Back Again* (Boston: Houghton Mifflin, 2001), 3.
2. Subtitle sa *The Hobbit*.
3. Moises 3:17.
4. Tan-awa sa Job 38:4–7 (ang mga anak nga lalaki sa Dios misinggit sa kalipay); Isaias 14:12–13 (“ituboy ang akong trono sa ibabaw sa mga bitoon sa Dios”); Pinadayag 12:7–11 (adunay usa ka gubat didto sa langit).

5. “Si Propeta Joseph Smith mihulagway sa *kabubut-on* isip “[kanang] gawasnong kagawasan sa hunahuna diin ang langit mahimayaong mihatag diha sa tawhanong pamilya isip usa sa labing pinili nga mga gasa” [*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, comp. Joseph Fielding Smith (1977), 49]. Kining ‘gawasnong kagawasan sa hunahuna,’ o kabubut-on, mao ang gahum nga motugot sa mga indibidwal nga mahimong ‘mga tinugyanan ngadto sa ilang mga kaugalingon’ (D&P 58:28). Naglangkob kini sa paggamit sa kabubut-on nga mopili tali sa maayo ug sa dautan o sa nagkalahi nga mga lebel sa maayo ug dautan ug sa oportunidad usab nga masinati ang mga sangputanan niana nga pagpili. Ang Langitnong Amahan nahigugma kaayo sa Iyang mga anak nga gusto Niya nga atong makab-ot ang hingpit natong potensyal—nga mahimo kon unsa Siya. Aron mouswag, ang tawo kinahanglan gayud nga makaangkon sa tiunay nga kapasidad nga mohimo sa iyang gitinguha nga pagpili. Ang kabubut-on hilabihan ka mahinungdanon sa Iyang plano alang sa Iyang mga anak nga ‘bisan ang Dios dili makahimo sa mga tawo sama sa iyang kaugalingon nga dili mohimo nila nga gawasnon’ [David O. McKay, “Whither Shall We Go? Or Life’s Supreme Decision,” *Deseret News*, Hunyo 8, 1935, 1]” (Byron R. Merrill, “Agency and Freedom in the Divine Plan,” in Roy A. Prete, ed., *Window of Faith: Latter-day Saint Perspectives on World History* [2005], 162).
6. Sa iyang nobela nga *Harry Potter and the Chamber of Secrets*, ang tagsulat nga si J. K. Rowling mipasulti sa prinsipal sa Hogwarts nga si Dumbledore og susama nga butang ngadto sa batan-ong si Harry Potter. Talagsaon usab kini nga tambag ngari kanato. Gigamit nako kini nga mga mensahe sa una ug siguro angay lamang kining sublimon.
7. “Mga hinigugma, kita karon mga anak sa Dios, kon maunsa unya kita, kini wala pa ipakita: apan kita nasayud nga sa igapadayag na siya, *kita mahisama kaniya*; kay kita magasud-ong man unya kaniya sa iyang pagkamao” (1 Juan 3:2; emphasis gidugang).
Samtang ang maong kausaban mahimong molapas sa atong abilidad sa pagsabut, “ang Espiritu gayud mao ang magapanghimatuod uban sa atong espiritu, nga kita mga anak sa Dios:
“Ug nga kon kita mga anak, nan mga manununod diay kita; mga manununod sa Dios, *ug mga isigkamanununod uban kang Kristo*; kon moantus man kita uban kaniya, aron pagahimayaon usab kita uban kaniya.
“Giisip ko nga ang mga pag-antus niining panahona karon dili takus nga ikatandi sa *himaya nga ipadayag ra unya kanato*” (Mga Taga-Roma 8:16–18; emphasis gidugang).
8. Tan-awa sa Mateo 28:16–20.
9. Tolkien, *The Hobbit*, 33.
10. Tan-awa sa Lucas 9:59–62.
11. Tan-awa sa LeGrand Richards, *A Marvelous Work and a Wonder*, rev. ed. (1966).

NI ELDER WALTER F. GONZÁLEZ
Sa Seventy

Ang Hikap sa Manluluwas

Samtang moduol kita Kaniya, ang Dios moluwas kanato, sa pag-ayo man kanato o sa paghatag kanato og kalig-on sa pag-atubang sa bisan unsang sitwasyon.

Mga 2,000 ka tuig ang milabay, ang Manluluwas milugsong gikan sa bukid human matudlo ang Kabulahanan ug ubang baruganan sa ebanghelyo. Samtang naglakaw Siya, giduol Siya sa usa ka tawo nga may sakit nga sanla. Ang tawo mipakita og balaang pagtahud ug respeto samtang miluhod siya atubangan ni Kristo, nangayo og kahupayan gikan sa iyang kasakit. Yano ra ang iyang hangyo: “Ginoo, kon buot mo, makahinlo ikaw kanako.”

Ang Manluluwas dayon mituyhad sa Iyang kamot ug, samtang naghikap kaniya, miingon, “Buot ako; magma-hinlo ka.”¹

Atong makat-unan dinhi nga ang atong Manluluwas sa kanunay gusto nga mopanalangin kanato. Ang ubang panalangin moabut diha-diha dayon, ang uban tingali dugay pa, ug gani ang uban moabut pagkahuman na niining kinabuhia, apan ang mga panalangin moabut sa saktong panahon.

Sama sa sanlahon, makakaplag kita og kalig-on ug kahupayan niining kinabuhia pinaagi sa pagdawat

sa Iyang kabubut-on ug pagkasayud nga gusto Niya nga mopanalangin kanato. Makakaplag kita sa kalig-on sa pagsagubang sa bisan unsang hagit, sa pagbuntog sa mga tintasyon, ug sa pagsabut ug paglahutay sa atong lisud nga mga kahintang. Sa pagkatinuod,

sa usa sa labing pait nga mga higayon sa Iyang kinabuhi, ang kalig-on sa Manluluwas sa paglahutay napalawuman sa dihang miingon Siya sa Iyang Amahan, “Maoy matuman ang imong kabubut-on.”²

Ang sanlahon wala mohimo sa iyang hangyo sa pinainportante o pinapugos nga paagi. Ang iyang mga pulong mipadayag og mapainubsanong kinaiya, nga adunay taas nga pagdahum apan sinserong tinguha usab nga ang kabubut-on sa Manluluwas maoy matuman. Usa kini ka ehemplo sa kinaiya nga angay natong batunan sa atong pagduol kang Kristo. Makaduol kita kang Kristo uban sa kasiguroan nga ang Iyang tinguha karon ug sa kanunay maoy labing maayo alang sa atong mortal ug mahangturong kinabuhi. Aduna Siyay mahangturong panglantaw nga wala kanato. Kinahanglang moduol kita kang Kristo uban sa sinserong tinguha nga ang atong kabubut-on mapailawom sa kabubut-on sa Amahan, sama sa Iyaha.³ Moandam kini kanato alang sa kinabuhing dayon.

Lisud kaayong hunahunaon ang pisikal ug emosyonal nga pag-antus nga gibati sa sanlahon kinsa miadto sa Manluluwas. Ang sanla moapekto sa mga kaugatan ug panit, nga moresulta sa pagkagusbat sa hitsura ug kakulangang pisikal. Dugang pa, moresulta kini sa dakong sosyal nga kaulaw. Ang tawo nga nasakit og sanla kinahanglang mobiya sa ilang mga minahal ug mopuyo nga layo sa katilingban. Ang mga sanlahon gikonsiderar nga hugaw, sa pisikal ug sa espirital. Tungod niini, ang balaod ni Moises nagkinahanglan nga ang mga sanlahon magsul-ob og gisi nga sinina ug mosinggit, “Hugaw!” samtang naglakaw sila.⁴ Masakiton ug gitamay, ang mga sanlahon nagpuyo na lang sa biniyaan nga mga balay o diha sa mga pantiyon.⁵ Dili lisud hunahunaon nga ang sanlahon kinsa miduol sa Manluluwas nadaut sa pisikal ug emosyonal.

Usahay—sa ubang mga paagi—kita mobati usab nga nadaut, tungod man sa binuhatan nato o sa uban, tungod man sa mga sirkumstansya nga atong makontrolar o dili. Sa ingon nga mga

higayon, mahimo natong ibutang ang atong kabubut-on sa Iyang mga kamot.

Pipila ka tuig ang milabay, si Zulma—akong asawa, akong maayong kapikas, akong labing maayong parte—nakadawat og lisud nga balita duha lang ka semana sa dili pa ang kasal sa usa sa among mga anak. Aduna siyay tumor sa iyang parotid gland, ug paspas kini nga nagtubo. Misugod og hubag ang iyang nawong, ug kinahanglang ipaubos dayon siya og delikado nga operasyon. Daghang hunahuna ang misantup kaniya ug nakapabalaka kaniya. Malignant ba ang tumor? Sa unsang paagi nga maulian ang iyang lawas? Maparalisar ba ang iyang nawong? Unsa kaha ka grabe ang sakit? Permanente ba nga madaut ang iyang nawong? Mobalik ba ang tumor kon tangtanganon kini? Makatambong ba siya sa kasal sa among anak? Samtang naghigda siya sa operating room, mibati siya nga nadaut.

Nianang importante kaayo nga higayon, ang Espiritu mihunghong kaniya nga kinahanglan niyang dawaton ang kabubut-on sa Amahan. Nakahukom dayon siya nga mosalig sa Dios. Kusganon niyang gibati nga bisan unsa pa ang resulta, ang Iyang kabubut-on maoy labing maayo alang kaniya. Sa wala madugay nakatulog siya tungod sa anestisya.

Sa kadugayan, balaknon niyang gisulat diha sa iyang diary: “Diha sa lamesa sa tig-opera miyukbo ako

Kanimo, ug samtang nagtugyan ngadto sa Imong kabubut-on, nakatulog ko. Nasayud ko nga makasalig ko Kanimo, nasayud nga walay dautan nga magagikan Kanimo.”

Nakakaplag siya og kalig-on ug kahupayan gikan sa pagtugyan sa iyang kabubut-on ngadto sa kabubut-on sa Amahan. Nianang adlaw, ang Dios mipanalangin kaniya sa hilabihan.

Bisan unsa pa ang atong mga kahintang, mapakita nato ang atong pagtuo sa pagduol kang Kristo ug makakaplag og Dios nga atong masaligan. Sama sa gisulat kaniadto sa usa sa akong mga anak, si Gabriel:

Sumala sa propeta, ang nawong sa Dios mas hayag pa sa adlaw ug ang Iyang buhok mas puti pa sa niebe [snow]

ug ang Iyang tingog nagdahunog sama sa naghaguros nga suba, ug kumpara Kaniya ang tawo walay bili. . . .

Nahugno ko sa akong pagkaamgo nga bisan ako walay bili.

Ug niana lamang nga kiwaw akong mipadulong ngadto sa usa ka dios nga akong masaligan.

Ug niana lamang nga nadiskubrehan nako ang Dios nga akong masaligan.⁶

Ang usa ka Dios nga atong masaligan makaawhag sa atong paglaum. Makasalig kita Kaniya tungod kay Siya

nagmahal kanato ug gusto ang labing maayo alang kanato diha sa tanang kahimtang.

Ang sanlahon miduol tungod sa gahum sa paglaum. Ang kalibutan wala makahatag kaniya og solusyon, bisan kahupayan na lang. Sa ingon, ang yanong paghikap sa Manluluwas tingali mabati nga daw usa ka paghahupahap sa iyang tibuok kalag. Mahunahuna lang nato ang lawom nga pagpasalamat sa sanlahon sa paghikap sa Manluluwas, ilabi na dihang nadungog niya ang mga pulong nga “Buot ako; magmahinlo ka.”

Ang istorya nag-ingon nga “dihadiha nahinloan siya sa iyang sanla.”⁷

Kita usab mahimong mobati sa hikap sa mahigugmaon, makaayo nga kamot sa Manluluwas. Pagkadakong kalipay, paglaum, ug kamapasalamaton ang moabut sa atong mga kalag sa pagkasayud nga gusto Niyang motabang kanato nga malimpyo! Samtang moduol kita Kaniya, ang Dios moluwas kanato, sa pag-ayo man kanato o sa paghatag kanato og kalig-on sa pagatubang sa bisan unsang sitwasyon.

Bisan pa man, ang pagdawat sa Iyang kabubut-on—dili atong kabubut-on—makatabang kanato nga makasabut sa atong mga kahimtang. Walay dautan nga magagikan sa Dios. Nahibalo siya unsay labing maayo alang kanato. Tingali dili Niya tangtangon ang atong mga palas-anon diha-diha dayon. Usahay himoon Niya nga daw mas mogaan ang mga palas-anon, sama sa Iyang gibuhat kang Alma ug sa iyang katawhan.⁸ Sa kata-pusan, tungod sa mga pakigsaad, ang mga palas-anon tangtangon,⁹ niini mang kinabuhia o sa balaang Pagkabanhaw.

Ang sinserong tinguha nga matuman ang Iyang kabubut-on, uban sa pagsabut sa balaanong kinaiyahan sa atong Manunubos, makatabang kanato nga mapalambo ang matang sa pagtuo nga gipakita sa sanlahon aron malimpyo. Si Jesukristo usa ka Dios sa gugma, usa ka Dios sa paglaum, usa ka Dios sa pag-ayo, usa ka Dios kinsa gusto nga mopanalangin kanato ug motabang kanato nga mahimong limpyo. Mao kana ang Iyang gusto sa wala pa moanhi sa yuta sa dihang

miboluntaryo Siya sa pagluwas kanato kon kita mahulog ngadto sa kalapasan. Mao kana ang Iyang gusto sa Getsemani sa dihang giatubang Niya ang dili matugkad sa tawo nga kasakit panahon sa pag-antus sa pagbayad sa bili sa sala. Mao kana ang Iyang gusto karon dihang nangamuyo Siya para kanato atubangan sa Amahan.¹⁰ Mao kana nga padayon Siyang nagtanyag sa pagdapat: “Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.”¹¹

Makahimo Siya sa pag-ayo kanato ug pagbayaw kanato tungod kay Siya adunay abilidad sa pagbuhat niini. Gidala Niya diha sa Iyang kaugalingon ang tanang kasakit sa lawas ug espiritu aron ang Iyang kasingkasing mapuno sa kalooy aron makahimo sa pagtabang kanato sa tanang butang ug sa pag-ayo kanato ug pagbayaw kanato.¹² Ang mga pulong ni Isaias, sama sa pagkutlo ni Abinadi, mihan-ay niini sa matahum ug makatandog nga paagi:

“Sa pagkamatuod siya mipas-an sa atong mga kagul-anan, ug midala sa atong mga kasub-anan. . . .

“ . . . Siya gisamaran alang sa atong mga kalapasan, siya gibun-og alang sa atong mga kadautan; ang pagpanton sa atong kalinaw diha kaniya; ug uban sa iyang mga labud kita giluwat.”¹³

Kining sama nga konsepto gitudlo niini nga balak:

*“O Panday sa Nazaret,
Kining kasingkasing, nadaut nga walay
kaayohan,
Kining kinabuhi, nahugno duol sa
lubnganan,
Oh, Ikaw makaayo ba niini, Panday?”*

*Ug sa Iyang maloloy-on ug andam nga
kamot,
Iyang matam-is nga kinabuhi nasagol
Sa among kinabuhing gubot, hangtod kini
mobarug nga
Bag-ong Nilalang—“nabag-o ang tanan.”*

*“Ang napukan [nga butang] sa
kasingkasing,
Tinguha, pangandoy, paglaum, ug pagtuo,
Ikaw makahimo niini paghingpit,
“O, Panday sa Nazaret!”¹⁴*

Kon gibati ninyo nga sa bisan unsang paagi dili kamo limpyo, kon gibati ninyo nga nadaut, palihug hiba-loi nga pwede kamong mahimong limpyo, mahimo kamong maayo, tungod kay Siya nagmahal kaninyo. Salig nga walay dautan nga magagikan Kaniya.

Tungod kay Siya “mikunsad sa tanan nga mga butang,”¹⁵ gihimo Niyang posible nga maayo ang tanang mga butang nga nadaut diha sa atong kinabuhi, ug sa ingon mapasig-uli kita sa Dios. Pinaagi Kaniya, ang tanang butang mapasig-uli, ang mga butang nga anaa sa yuta ug mga butang nga anaa sa langit, naghimo sa “kadaitan pinaagi sa iyang dugo diha sa krus.”¹⁶

Mangduol kita kang Kristo, maghimo sa tanang gikinahanglang mga lakang. Samtang atong buhaton, hinaut ang atong kinaiya susama sa tawo nga nag-ingon, “Ginoo, kon buot mo, makahinlo ikaw kanako.” Kon buhaton nato, atong madawat ang makaayo nga hikap sa Agalon, uban sa tam-is nga tunog sa Iyang tingog: “Buot ako; magmahinlo ka.”

Ang Manluluwas usa ka Dios nga atong masaligan. Siya ang Kristo, ang Usa nga Dinihogan, ang Mesiyas, kang kinsa ako magpamatuod diha sa Iyang balaang ngalan, gani si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 8:2-3.
2. Mateo 26:42.
3. Tan-awa sa Mosiah 15:7.
4. Tan-awa sa Levitico 13:45.
5. Tan-awa sa Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, (1973), 1:174.
6. Tan-awa sa Mga Proverbio 3:5-6; Doktrina ug mga Pakigsaad 110:2-3; Moises 1:2-10.
7. Mateo 8:3.
8. Tan-awa sa Mosiah 24:8-15.
9. Tan-awa sa Mosiah 24:13-16.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:3-5.
11. Mateo 11:28.
12. Tan-awa sa Alma 7:12.
13. Mosiah 14:4-5.
14. George Blair, “The Carpenter of Nazareth,” sa Obert C. Tanner, *Christ’s Ideals for Living* (manwal sa Sunday School, 1955), 22; sa Jeffrey R. Holland, “Mga Butang nga Guba Mahimong Ayohon,” *Liahona*, Mayo 2006, 71.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:6.
16. Mga Taga-Colosas 1:20; tan-awa usab sa 2 Mga Taga-Corinto 5:18-20.

NI ELDER GARY E. STEVENSON
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ayaw Paglingla Kanako

Samtang kita mosunod sa mga sugo sa Dios, kita sa kanunay gigayahan sa saktong paagi ug dili malingla.

Karon, mohatag ko og tambag alang sa tanan, apan *ilabi na* kaninyo nga bag-ong henerasyon—mga bata sa Primarya, batan-ong mga lalaki, ug batan-ong mga babaye. Gimahal kamo pag-ayo sa propeta sa Ginoo sa atong panahon, si Presidente Russell M.

Nelson—mao nga siya namulong kaninyo sa usa ka espesyal nga sibya sa tibuok kalibutan nga debosyonal sa kabatan-onan nga giulohan og “Paglaum sa Israel.”¹ Kanunay kitang makadungog ni Presidente Nelson nga nagtawag kaninyo nga—ang “paglaum sa Israel,” ang bag-o nga henerasyon ug ang umaabut sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo.

Akong batan-ong mga higala, gusto ko nga magsugod pinaagi sa pagpakigbahin og duha ka istorya sa pamilya.

Ang ika-102 nga Dalmatian

Sa milabayng katuigan, miabut ko sa balay gikan sa trabaho ug nahibulong sa pagkakita og puti nga pintal nga nagkatag bisan asa—diha sa yuta, sa pultahan sa garahe, ug sa among balay nga hinimo sa pula nga bika. Gitaw nako pag-ayo ang talan-awon ug nakadiskobre nga basa pa ang pintal. Dihay kutay sa pintal nagpaingon sa luyo, ug maong akong gisunod. Didto, akong nakita ang akong singko anyos nga anak nga nagguni og brush sa pintal naggukod sa among iro. Ang among matahum nga itom nga Labrador napintalan ang katunga og puti!

“Unsay imong gibuhat?” Pinalagsik nga tingog kong nangutana.

Ang akong anak mihunong, mitan-aw nako, mitan-aw sa brush sa pintal nga nagtulo sa puti nga pintal, ug miingon, “Gusto lang unta nako nga ang iro mapareha sa mga iro nga dunay puntik-puntik nga itom sa salida—kabalo ka, katong 101 ka Dalmatians.”

Gimahal ko ang among iro. Nagtuo ko nga ang among iro perpekto na, apan nianang adlaw ang akong anak adunay lahi nga ideya.

Ang Iring nga Dunay Badlis

Ang akong ikaduhang istorya nag-sentro sa Apohan sa Tuhod nga Uyoan nga si Grover kinsa nagpuyo sa layo, sa usa ka balay nga gawas sa lalawigan, layo sa siyudad. Si Tiyo Grover nagkatigulang nag maayo. Naghunahuna mi nga ang among mga anak nga lalaki makahimamat niya sa dili pa siya mamatay. Maong, usa ka hapon, mibiyahé mi og layo ngadto sa iyang kasarangan nga balay. Nanglingkod ming tanan aron mag-istorya ug mipaila kaniya ngadto sa among mga anak nga lalaki. Sa wala madugay sa panagsultihanay, ang among duha ka gagmay nga batang lalaki, tingali mga singko ug sais anyos, gusto nga moadto sa gawas ug magdula.

Si Tiyo Grover, nakadungog sa hangyo, mipaduol sa iyang nawong ngadto sa ilaha. Tigulang na kaayo ang nawong ug dili pamilyar nga ang mga batang lalaki nahadlok og gamay kaniya. Miingon siya ngadto kanila, sa seryoso nga tingog, “Pagbantay—adunay daghang skunk sa gawas.” Pagkadungog niini, si Lesa ug ako nakuratan; nabalaka mi nga sila mapasiritan sa skunk! Sa wala madugay ang mga batang lalaki migawas aron magdula samtang nagpadayon mi sa panag-istorya.

Dayon, sa dihang nanakay na mi sa sakyanan aron mopauli, nangutana ko sa mga bata, “Nakakita ba mo og skunk?” Usa nila mitubag, “Wala, wala mi nakit-an nga skunk, apan nakakita mi og itom nga iring nga dunay badlis nga puti sa iyang luyo!”

Ang Bantugang Tiglingla

Kini nga mga istorya bahin sa inosente nga mga bata nga nakadiskobre

og kabahin sa kinabuhi ug sa reyalidad makapahiyom sa matag usa nato, apan sila usab nagpakita og mas lawom nga konsepto.

Sa iyang unang istorya, ang among gamay nga anak nga lalaki adunay nindot nga iro; bisan pa, siya mikuha og galon sa pintal ug, sa brush sa pintal nga gigunitan, determinado nga maghimo og iyang kaugalingong gihanduraw nga reyalidad.

Sa ikaduhang istorya, ang mga batang lalaki wala gayud makahibalo sa posible nga hulga nga ilang giatubang pagkakita sa skunk. Wala kaayo makaila sa unsay ilang nasugatan, nahimutang sila sa peligro sa pag-antus sa pipila ka walay swerte nga mga sangputanan. Kini mao ang mga istorya sa sayop nga pagkaila—nagtuo sa tinuod nga butang nga lahi. Sa bisan asa ani, ang mga sangputanan gamay ra.

Hinoon, daghang tawo karon ang nakigbisog niining sama nga isyu sa mas dako nga pakigbisog. Sila wala makakita sa mga butang sa ingon niana, o wala matagbaw sa kamatuoran. Dugang pa, adunay lig-ong mga impluwensya karon nga gituyo sa paghimo aron pagpahisalaag nato gikan sa mahangturong kamatuoran. Kini nga mga paglingla ug mga pamakak mola-pas pa sa inosente nga nasaypan nga pagkatawo ug sa kasagaran adunay grabe, dili gamay nga mga sangputanan.

Si Satanas, ang amahan sa mga bakak ug ang bantugang tiglingla, moimpluwensya nato sa pagkwestyon sa mga butang nga ingon niana ug

mopabaliwala sa mahangturong mga kamatuoran o mousab niini ngadto sa butang nga mas makapahimuot. “Siya nagpasiugda og gubat batok sa mga santos sa Dios”² ug migahin og milenyum sa pagplano ug pagbansay sa abilidad sa pagdani sa mga anak sa Dios nga motuo nga ang *maayo dautan* ug ang *dautan maayo*.

Nakahimo siya og reputasyon alang sa iyang kaugalingon sa pagkombin-ser sa mga mortal nga ang mga skunk mga iring ra o nga, gamit ang pintal, ikaw makausab sa Labrador ngadto sa pagka-Dalmatian!

Moadto kita sa usa ka ehemplo niini nga baruganan nga makita sa mga kasulatan, sa dihang ang usa sa mga propeta sa Ginoo nga si Moises miatubang niining sama nga isyu. “Si Moises nadala ngadto sa usa ka hilabihan ka taas nga bukid[;] . . . siya nakakita sa Dios nawong sa nawong, ug siya nakigsulti uban kaniya.”³ Ang Dios mitudlo ni Moises bahin sa iyang mahangturong pagkatawo. Bisan og si Moises mortal ug dili perpekto, ang Dios mitudlo nga si Moises “may pagkasama sa akong Bugtong Anak; ug ang akong Bugtong Anak . . . mahimo nga Manluluwas.”⁴

Sa pag summarize, niining talagsa-ong panan-awon si Moises, nakakita sa Dios, ug siya usab nakakat-on og butang nga importante mahitungod sa iyang kaugalingon: siya gayud usa ka *anak sa Dios*.

Paminaw pag-ayo unsay nahitabo samtang kining talagsaong panan-awon natapos. “Ug nahinabo nga sa diha

nga . . . si Satanas miabut nga nagtintal kaniya,” nga nag-ingon: “Moises, anak sa *tawo*, simba kanako!”⁵ Si Moises maisugong mitubag: “Kinsa *ikaw*? Kay tan-awa, ako mao ang usa ka anak sa *Dios*, nga may pagkasama sa iyang Bugtong Anak; ug hain ang *imong* himaya, nga ako magsimba *kanimo*?”⁶

Sa laing pagkasulti, si Moises mi-ingon, “Dili ka makalingla kanako, kay ako nasayud kinsa ako. Ako gilalang pinaagi sa hitsura sa Dios. Ikaw walay kahayag ug himaya Niya. Mao nga nong mosimba ko nimo o magpadala sa imong paglingla?”

Karon bantayi pag-ayo kon giunsa pa pagdugang og tubag ni Moises. Siya mipahayag, “Pahawa gikan dinhi, Satanas; *ayaw paglingla kanako*.”⁷

Adunay daghan nga atong makat-unan gikan sa maisugong tubag ni Moises sa tintasyon gikan sa kaaway. Modapit ko ninyo sa pagtubag sa samang paagi kon kamo mobati og impluwensya sa tintasyon. Mandoi ang kaaway sa inyong kalag pinaagi sa pag-ingon, “Pahawa! Ikaw *walay* himaya. Ayaw panintal o pamakak kanako! Nasayud ako nga ako anak sa Dios. Ug ako motawag kanunay sa akong Dios alang sa Iyang panabang.”

Ang kaaway, hinoon, dili sayon nga mobiya sa iyang makadaot nga mga motibo sa paglingla ug pagpakaulaw nato. Siya wala gayud mobiya ni Moises, hinoon nagtinguha sa pag-ag-ni kaniya sa pagkalimot kinsa siya sa kahangturon.

Ingon og siya gisaput sama sa usa ka bata, “Si Satanas misinggit uban ang makusog nga tingog, ug nagyaw-yaw diha sa yuta, ug nagmando, nga nag-ingon: Ako mao ang Bugtong Anak, simba kanako.”⁸

Atong ribyuhon. Nakadungog ba kamo unsay iyang gisulti? “Ako mao ang Bugtong Anak. Simba *kanako*!”

Ang bantugang tiglingla, miingon “Ayaw kabalaka, dili ko kamo unsaon—dili ako skunk; ako usa ka inosente nga itom ug puti nga iring.”

Si Moises dayon mitawag sa Dios ug nakadawat sa Iyang balaang kusog. Bisan og ang kaaway mikurog ug ang yuta miuyog, si Moises *wala magpadala*.

Ang iyang tingog sigurado ug klaro. “Pahawa gikan kanako, Satanas,” siya mipahayag, “kay kining usa nga Dios lamang ako mosimba, nga mao ang Dios sa himaya.”⁹

Sa katapusan, siya “mibiya . . . gikan sa atubangan ni Moises.”¹⁰

Human mipakita ug mipanalanin ang Ginoo ni Moises tungod sa iyang pagkamasulundon, ang Ginoo miingon:

“Bulahan ikaw, Moises, kay. . . ikaw pagabuhaton nga labaw nga gamhanan kay sa daghan nga mga tubig. . .

“Ug tan-awa, Ako mouban kanimo, bisan ngadto sa katapusan sa imong mga adlaw.”¹¹

Ang pagbatok ni Moises sa kaaway usa ka klaro ug makadasig nga ehemplo alang sa matag usa nato, bisan unsa ang atong kahimtang sa atong kianbuhi. Gamhanan kini nga mensahe nga personal alang kaninyo—nga makahibalo unsay buhaton kon siya mosulay sa paglingla kaninyo. Alang kaninyo, sama ni Moises, napanalanginan sa gasa sa langitnong tabang.

Mga Sugo ug mga Panalangin

Unsaon man ninyo sa pagpangita niining langitnong tabang, sama sa gibuhay ni Moises, ug dili malingla o mahulog sa tintasyon? Usa ka klaro nga tinubdan alang sa balaan nga tabang gimatuod niini nga dispensasyon sa Ginoo Mismo sa dihang Siya mipahayag: “Busa, Ako ang Ginoo, nahibalo sa katalagman nga moabut diha sa mga lumulupyo sa yuta, mitawag sa akong sulugoon si Joseph Smith, Jun., ug namulong ngadto kaniya gikan sa langit, ug mihatag kaniya og mga sugo.”¹² Gamit ang mas yanong mga pulong, kita makaingon nga ang Ginoo, kinsa nasayud “sa katapusan gikan sa sinugdanan,”¹³ nasayud sa talagsaong mga kalisud sa atong panahon. Busa, mihatag Siya og paagi sa pagbatok sa mga hagit ug mga tintasyon, daghan niini gikan sa direkta nga resulta sa mga impluwensya sa paglingla sa kaaway ug sa iyang mga pangataki.

Ang paagi yano ra. Pinaagi sa Iyang mga sulugoon, ang Dios makigsulti kanato, Iyang mga anak, ug mohatag

nato og mga sugo. Atong usbon kadto nga mga bersikulo nga bag-o lang nakong gikutlo nga mag-ingon, “Ako, ang Ginoo, . . . mitawag sa akong sulugoon si [Presidente Russell M. Nelson], ug nakigsulti ngadto kaniya gikan sa langit, ug mihatag kaniya og mga sugo.” Dili ba kana usa ka mahimaya-ong kamatuoran?

Ako mopamatuod og ligdong nga pagsaksi nga ang Ginoo sa tinuod nakigsulti ngadto ni Joseph Smith gikan sa langit, sugod sa dakong Unang Panan-awon. Nakigsulti usab Siya ngadto ni Presidente Nelson sa atong panahon. Ako mopamatuod nga ang Dios nakigsulti sa mga propeta sa karaang panahon ug mihatag kanila og mga sugo nga gidesinyo sa paggiya sa Iyang mga anak ngadto sa kalipay niini nga kinabuhi ug himaya sa sunod.

Ang Dios nagpadayon sa paghatag og mga sugo ngadto sa atong buhi nga propeta karon. Daghang mga ehemplo—ang mas nakasentro sa panimalay, gisuportahan sa Simbahan nga balanse sa pagtudlo sa ebanghelyo; ang home ug visiting teaching nga gipulihan sa pagpangalagad; mga kausaban sa mga polisiya ug mga ordinansa sa templo; ug ang bag-ong programa sa Kabataan ug Kabatan-onan. Natingala ko sa kaayo ug kapuangod sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, kinsa mipahiuli sa Iyang Simbahan dinhi sa

yuta sa makausa ug mitawag og propeta sa atong panahon. Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jeuskristo mibatok sa *malisud* nga mga panahon uban sa *kahingpitan* sa mga panahon.

Ang Pagkadautan Dili Mahitabo nga Mahimo nga Kalipay

Ang pagkamasulundon sa mga sugo nga gihatag sa atong propeta mao ang yawe dili lamang sa paglikay sa impluwensya sa kaaway apan sa pagsinati usab sa mahangturong kalipay. Kining balaan nga pormula yano ra: pagkamatarung, o pagkamasulundon sa mga sugo, makahatag sa mga panalangin, ug ang mga panalangin makahatag og kalipay o hingpit nga kalipay sa atong kinabuhi.

Hinoon, sa samang paagi nga ang kaaway naningkamot sa paglingla ni Moises, siya nagtinguha sa paglaang kaninyo. Siya kanunay nga nagpakaron-ingnon nga ingon niana apan dili diay. Siya kanunay nga mosulay sa pagtago kinsa gayud siya. Siya nangangkon nga ang pagkamasulundon mohimo sa inyong kinabuhi nga miserable ug nga kini makapugong sa inyong kalipay.

Makahunahuna ba kamo sa pipila sa iyang mga laang sa paglingla? Pananglitan, iyang himoon nga dili makadaot ang mga sangputanan sa gidili nga drugas o pag-inom ug gani mosugyot nga kini makahatag og kalipay. Pasanapan niya kita og daghang negatibo nga mga elemento nga anaa sa social media, lakip sa makadaot nga mga pagtandi ug ideyalismo nga reyalidad. Agig dugang, ipabantang ta niya ngadto sa ubang makadaot nga talan-awon nga makita sa online, sama sa pornograpiya, klaro nga pag-ataki sa uban pinaagi sa cyberbullying, ug paghatag og sayop nga impormasyon aron makaingon sa pagduha-duha ug kahadlok sa atong mga kasingkasing ug mga hunahuna. Maliputan siyang mohung-hung, “Sunod lang nako, ug ikaw magmalipayon gayud.”

Ang mga pulong nga nahisulat daghang katuihan na ang nakalabay sa usa ka propeta sa Basahon ni Mormon magamit nato sa atong panahon: “Ang pagkadautan *dili mahitabo* nga kalipay.”¹⁴ Hinaut nga kita makaila sa mga

pagpanglingla ni Satanas bisan unsa kini. Hinaut nga kita makigbatok ug makaila sa mga bakak ug mga impluwensya sa usa kinsa nagtinguha sa paglaglag sa atong mga kalag ug sa pagkuha gikan nato sa atong kalipay karon ug sa umaabut nga himaya.

Minahal kong kaigsoonan, kinahanglan kitang mopadayon nga matinud-anon ug magmabinantayon, kay sa ingon mao lamang ang paagi sa pag-ila sa kamatuoran ug sa pagpaminaw sa tingog sa Ginoo pinaagi sa Iyang mga sulugoon. “Kay ang Espiritu namulong sa kamatuoran ug dili mamakak. . . . Kini nga mga butang gipakita ngari kanato sa yano nga paagi, alang sa kaluwasan sa atong mga kalag. . . . Kay ang Dios usab namulong kanila ngadto sa mga propeta sa karaan.”¹⁵ Kita mga Santos sa Makagagahum nga Dios, ang paglaum sa Israel! Magduha-duha ba kita? “Motalaw ba sa away? Di! . . . Sugo sa Dios, ang tumanon, kanunay tang matinuoron.”¹⁶

Ako mohatag sa akong espesyal nga saksi sa *Usa nga Balaan sa Israel*—bisan si Jesukristo. Ako mopamatuod sa Iyang malahutayong gugma, kamatuoran, ug kalipay nga nahimong posible pinaagi sa Iyang walay kinutuban ug mahangturong sakripisyo. Samtang kita mosunod sa Iyang mga sugo, kita sa kanunay gigayahan sa saktong paagi ug dili malingla. Sa sagradong ngalan sa atong Manluluwas, si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Paglaum sa Israel” Paglaum sa Israel” (tibuok kalibutan nga debosyonal sa kabatan-onan, Hunyo 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:29.
3. Moises 1:1–2.
4. Moises 1:6.
5. Moises 1:12.
6. Moises 1:13.
7. Moises 1:16.
8. Moises 1:19.
9. Moises 1:20.
10. Moises 1:22.
11. Moises 1:25–26.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:17.
13. Abraham 2:8.
14. Alma 41:10.
15. Jacob 4:13.
16. “Matinud-anon sa Tinuohan,” *Mga Himno*, nu. 157.

NI PRESIDENTE RUSSELL M. NELSON

Ang Daku ug Ikaduhang Sugo

Ang atong kinadak-ang kalipay moabut kon motabang kita sa atong mga kaigsoonan.

Minahal kong mga kaigsoonan, salamat sa tanan ninyong gihimo sa pagtabang og pundok sa Israel sa duha ka bahin sa tabil, sa paglig-on sa inyong mga pamilya, ug pagpanalagin sa kinabuhi niadtong nanginahanglan. Salamat sa pagpakabuhi isip tinuod nga mga sumusunod ni Jesukristo.¹ Nasayud kamo ug ganahan nga mosunod sa Iyang duha ka dagkong sugo, sa paghigugma sa Dios ug paghigugma sa inyong mga silingan.²

Atol sa milabayng unom ka bulan, si Sister Nelson ug ako nakatagbo og

liboan ka mga Santos samtang nagbiyahe kami sa Central ug South America, sa mga isla sa Pasipiko, ug managlahing mga siyudad sa Estados Unidos. Sa among pagbiyahe, pangandoy namo ang paglig-on sa *inyong* pagtuo. Apan kanunay kaming mouli nga ang *among* pagtuo ang nalig-on sa mga miyembro ug mga higala nga among nakatagbo. Pweding mopaambit ko og tulo ka makahuluganong mga gutlo sa baglang namong mga kasinatian?

Pagka-Mayo, si Sister Nelson ug ako mibiyaha uban ni Elder Gerrit W.

Samtang didto sa Auckland, New Zealand, si Presidente ug Sister Nelson nakighimamat sa mga imam gikan sa duha ka mosque sa Christchurch, New Zealand.

ug Sister Susan Gong ngadto sa South Pacific. Samtang didto sa Auckland, New Zealand, among dungog nga gikagtagbo ang mga imams gikan sa duha ka mosque sa Christchurch, New Zealand, diin duha ka bulan ang milabay, mga inosenting mga tigsimba gipusil sa usa ka akto nga hilabihan ka makalisang.

Gihatag namo ang atong simpatiya niining mga igsoon sa laing pagtuo ug gipamatud-an pag-usab ang atong gikasabutang komitment sa relihiyusong kagawasan.

Mitanyag usab kami og boluntaryong serbisyo ug igo-igong pinansyal nga tabang aron matukod og balik ang ilang mosque. Ang among panagtagbo niini nga mga lider sa Muslim puno sa malumong mga ekspresyon sa panag-igsoonay.

Niadtong Agosto, kauban ni Elder Quentin L. ug Sister Mary Cook, si Sister Nelson ug ako nakigtagbo sa mga tawo sa Buenos Aires, Argentina—kadaghanan kanila dili sa atong tinuohan—kansang mga kinabuhi nausab tungod sa mga wheelchair nga gihatag ngadto nila pinaagi sa atong Latter-day Saint Charities. Nadasig kami dihang gipahayag nila ang puno sa kalipay nga pasalamat sa bag-ong nakaplagang paagi sa ilang paglihok.

Ang ikatulong bililhon nga gutlo nahitabo mga pipila lang ka semanang milabay dinhi sa Siyudad sa Salt Lake. Naggikan kini sa linahi nga sulat nga akong nadawat sa akong adlawng natawhan gikan sa usa ka batan-ong babaye nga tawagon nako og Mary—14 ang edad.

Misulat si Mary bahin sa mga butang nga komon namong duha: “Duna moy 10 ka bata. Kami adunay 10 ka bata. Makasulti ka og Mandarin. Pito sa mga bata sa akong pamilya, lakip nako, gisagop gikan sa China, mao nga Mandarin ang una namong pinulongan. Ikaw doktor sa kasingkasing. Ang akong igsoong babaye kaduha gioperahan sa kasingkasing. Ganahan ka og duha ka oras nga pagsimba. Ganahan mi og duha ka oras nga pagsimba. Duna kay perpekto nga tuno. Ang akong igsoong lalaki duna pud perpekto nga tuno. Buta siya sama nako.”

Ang mga pulong ni Mary mitandog nako sa hilabihan, nagpadayag dili lang sa iyang talagsaong espiritu apan sa kamapahinunguron sa iyang inahan ug amahan.

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, kauban sa ubang mga sumusunod ni Jesukristo, kanunayng naglantaw og mga paagi sa pagtabang, sa pagbayaw, ug paghigugma sa uban. Sila kinsa andam nga tawagon nga katawhan sa Ginoo “andam sa pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson, . . . sa pagbangutan uban niadto nga nagbangutan; . . . ug [sa] paghupay niadto nga nagkinahanglan sa kahupayan.”³

Tinuoray silang nagtinguhang mosunod sa una ug ikaduhang daku nga sugo. Kon higugmaon nato ang *Dios* uban sa tibuok natong

kasingkasing, Iyang ipaling ang atong mga kasingkasing ngadto sa kaayohan sa *uban* diha sa matahum, mahiyason nga paagi.

Imposibling mabana-bana ang gidaghanon sa serbisyo nga gihimo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan matag adlaw sa kada tuig, apan posible nga mabana-bana ang mga maayo nga gihimo sa Simbahan isip organisasyon sa pagpanalangin sa kalalakin-an ug kababayan-an—sa mga batang lalaki ug mga batang babaye—kinsa nagkinahanglan sa matinabangong kamot.

Ang humanitarian nga tabang sa Simbahan gisubhan niadtong 1984. Dayon usa ka Tibuok Simbahan nga puasa gihimo aron makalikom og pundo nga itabang sa mga tawong apektado sa grabing hulaw sa

sidlakang Africa. Ang mga miyembro sa Simbahan midonar og \$6.4 ka milyon gikan nianang *mao lang* nga pagpuasa.

Dayon si Elder M. Russell Ballard ug Brother Glenn L. Pace gipaadto sa Ethiopia sa pagtino kon sa unsang paagi ang gipahinungod nga pundo magamit sa pinakamaayong paagi. Kini nga paningkamot nahimong sinugdanan sa nailhan sa kadugayan nga Latter-day Saint Charities.

Sukad niana, ang Latter-day Saint Charities nakahatag og kapin sa *duha ka bilyon* ka dolyar nga tabang para sa mga nanginahanglan sa tibuok kalibutan. Kini nga tabang gihalad ngadto sa mga nagkinahanglan bisan unsay ilang relihiyon, nasyonalidad, kaliwat, seksual nga oryentasyon, gender o politikanhong opinyon.

Dili kay kana lang. Aron makatabang sa mga miyembro sa Simbahan sa Ginoo nga anaa sa kalisud, gihigugma nato ug gisunod ang karaang balaod sa pagpuasa.⁴ Nagpagutom kita aron makatabang sa uban nga gigutom. Usa ka adlaw matag bulan, dili kita mokalon ug idonar ang kantidad niana nga pagkaon (ug sobra pa) aron itabang sa nanginahanglan.

Di gyud ko kalimot sa una nakong pagbisita sa Kasadpang Africa niadtong 1986. Daghan kaayong mga Santos ang nangadto sa among miting. Bisan kadaghanan nila adunay diyutay ra nga kabtangan, kadaghanan miadto nga nagsul-ob og walay mantas nga sininang puti.

Gipangutana nako ang presidente sa stake giunsa niya sa pag-atiman ang mga miyembrong dunay diyutay ra. Mitubag siya nga ang ilang mga bishop nakaila kaayo kanila. Kon ang mga miyembro makakaon og kaduha sa usa ka adlaw, walay tabang nga gikinahanglan. Apan kon makakaon lang sila og kausa o ubos pa—bisan sa tabang sa pamilya—ang bishop mohatag og pagkaon, tabang gikan sa mga halad sa puasa. Dayon gidugang niya kining talagsaong kamatuoran: ang ilang mga kontribusyon sa halad sa puasa sa kasagaran *labaw* kay sa ilang gasto. Ang mga sobra sa mga halad sa puasa ipadala ngadto sa mga tawo *bisan asa*

kansang panginahanglan milabaw sa ilaha. Kining mga lig-on nga Santos sa Africa mitudlo kanako og talagsaong leksyon bahin sa gahum sa *balaod* ug sa *espiritu* sa puasa.

Isip mga miyembro sa Simbahan, may pagbati kita niadtong mga nagantus sa bisan unsang paagi.⁵ Isip mga anak sa Dios, tanan kita managsoon. Patalinghugan nato ang pahimangno sa Daang Tugon: “Pagabuklaron mo ang imong kamot sa imong igsoon, sa nagkinahanglan kanimo.”⁶

Kita usab naningkamot sa pagsunod sa mga pagtulun-an ni Ginoong Jesukristo sigun sa narekord sa Mateo 25:

“Kay gigutom ako, ug inyo ako nga gipakaon: Giuhaw ako ug inyo ako nga gipainom: Nadumuluong ako ug gihi-nangop ninyo ang pagpasaka kanako:

“Hubo ako, ug inyo ako nga gibis-tihan: Nagmasakiton ako ug inyo ako nga giduaw. . . .

“. . . Maingon nga gibuhat ninyo kini ngadto sa usa sa labing gagmay ni-sining akong mga igsoon, gibuhat usab ninyo kini kanako.”⁷

Tugoti kong mohisgot og pipila ka ehemplo kon sa unsang paagi ang Simbahan misunod niining mga pagtulun-an sa Manluluwas.

Sa pagtabang nga mahupay ang kagutom, ang Simbahan may gipadagan nga 124 ka bishops’ storehouse

sa tibuok kalibutan. Pinaagi niini, gibana-bana nga 400,000 ka order sa pagkaon matag tuig mahatag ngadto sa mga nanginahanglan. Sa mga dapit diin walay mga storehouse, ang mga bishop ug mga presidente sa branch mokuha gikan sa pundo sa halad sa puasa sa Simbahan aron makahatag og pagkaon ug mga suplay alang sa ilang mga miyembro nga nagkinahanglan.

Apan, ang hagit sa kagutom milapas sa mga utlanan sa Simbahan. Nagkadaghan kini sa tibuok kalibutan. Usa ka bag-ong report sa United Nations nagpakita nga ang gidaghanon sa mga tawong kulang sa sustansyang pagkaon [undernourished] sa tibuok kalibutan milabaw sa 820 ka milyon—o hapit usa sa kada siyam ka lumulupyo sa yuta.⁸

Makasubo kaayo nga rekord! Mapasalamaton kaayo kami sa inyong kontribusyon. Salamat sa kinasingkasing ninyo nga paghatag, milyon sa tibuok kalibutan makadawat sa gikinahanglan kaayong pagkaon, saput, temporaryong kasilongan, mga wheelchair, mga medisina, limpyong tubig, ug daghan pa.

Daghan ang nangasakit sa tibuok kalibutan tungod sa dili limpyo nga tubig. Sa pagkakaran, ang inisyatibo sa humanitarian sa Simbahan nakatabang nga mahatagan og limpyong tubig ang gatasan ka komunidad sa 76 ka nasud.

Ang proyekto sa Luputa, sa Democratic Republic sa Congo, maayo kaayo nga ehemplo. Sa populasyon nga mokapin sa 100,000, ang lungsod *walay mag-agas nga tubig*. Ang mga tawo mola-kaw pa og lagyo aron makakuha og limpyong tubig. Usa ka tubod sa bukid nadiskubrihan 18 ka milyas (29 km) ang gilay-on, apan ang mga lumulupyo dili makakuha kanunay niana nga tubig.

Dihang nahibaloan sa atong mga humanitarian missionaries kini nga hagit, nakigtambayayong sila sa mga lider sa Luputa pinaagi sa pagsuplay og mga materyal ug pagbansay aron matubohan ang tubig padulong sa siyudad. Ang mga tawo sa Luputa migahin og *tulo ka tuig* sa pagkalot og usa ka metro nga gilawmon nga kanal lapus sa kabatoan ug kakahoyan. Pinaagi sa

pagtinabangay, miabut ra ang malipa-yong adlaw dihang ang presko, limpyo nga tubig magamit na sa tanan niana nga lungsod.

Ang Simbahan mitabang usab sa mga refugee, bisan gikan sa sibil nga away, sa pagkaguba sa kinaiyahan, o pagpanglutos sa relihiyon. Kapin sa 70 ka milyon ka tawo karon wala na sa ilang mga balay.⁹

Sa tuig 2018 lamang, ang Simbahan mihatag og mga suplay sa emerhensiya ngadto sa mga refugee sa 56 ka mga nasud. Agig dugang, daghang miyembro sa Simbahan miboluntaryo sa ilang panahon sa pagtabang nga ang mga refugee maipon ngadto sa bag-ong mga komunidad. Magpasalamat kami sa matag usa kaninyo nga mitabang niadtong naningkamot nga makaestablisar og bag-ong mga panimalay.

Pinaagi sa igong mga donasyon sa mga tindahan sa Deseret Industries sa Estados Unidos, minilyon ka kinilong mga saput ang makolekta ug bahigon matag tuig. Samtang ang lokal nga mga bishop migamit niining halapad nga imbentaryo sa pagtabang sa mga miyembrong nagkinahanglan, ang *kinadak-ang* porsyon idonar ngadto sa mga charitable nga organisasyon kinsa moapud-apod sa mga aytem sa tibuok kalibutan.

Ug sa milabayng tuig lang, ang Simbahan mihimo og usa ka pag-atiman sa panan-aw [vision care] sa kapin sa 300,000 ka mga tawo sa 35 ka nasud, pag-atiman sa bag-ong mga natawo sa liboan ka mga inahan ug mga masuso sa 39 ka nasud, ug mga wheelchair para sa kapin sa 50,000 ka tawo nga nagpuyo sa daghang mga nasud.

Ang Simbahan nailhan kaayo nga usa sa unang mosanong sa mga trahed-yang moabut. Gani sa *wala pa* moigo ang kusog nga bagyo, ang mga lider sa Simbahan ug mga kawani sa maapektuhang mga lokasyon mihimo na daan og mga plano kon unsaon nila sa paghatud ang mga suplay nga tabang ug mga boluntaryong tabang ngadto sa posibling maapektohan.

Sa milabayng tuig lang, ang Simbahan midala og kapin sa 100 ka mga disaster-relief nga mga proyekto sa tibuok kalibutan, nagtabang sa

mga biktima sa mga kusog nga bagyo, mga sunog, mga baha, mga linog, ug ubang kalamidad. Bisan kanusa kon mahimo, daghan sa atong mga miyembro sa Simbahan nga nakasul-ob og yellow nga Helping Hands nga mga vest milihok sa pagtabang sa mga naigo sa katalagman. Kini nga matang sa pagserbisyo, nga daghan kaninyo ang mihimo, mao gayud ang tuyo sa pagpangalagad.

Minahal kong mga kaigsoonan, ang mga kalihokan nga akong gihulagway gamay ra nga bahin sa nagtubo nga welfare ug tawhanong tabang sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.¹⁰ Ug *kamo* ang naghimo niini nga posible. Tungod sa inyong ehemplo nga kinabuhi, sa inyong mabination nga mga kasing-kasing, ug sa matinabangon ninyong mga kamot, dili ikatingala nga daghang komunidad ug mga lider sa gobyerno ang midayeg sa inyong mga paningkamot.¹¹

Sukad nahimong Presidente sa Simbahan, natingala ako sa kadaghan nga presidente, mga primero ministro, ug mga amabador ang matinuorong mipasalamat kanako sa atong makatawhanong tabang ngadto sa ilang katawhan. Ug gipasalamat usab nila ang kalig-on nga gidala sa atong matinud-anong mga miyembro ngadto sa ilang nasud isip maunungon, masalmuton nga mga lumulupyos.

Natingala usab ako dihang ang mga lider sa kalibutan mibisita sa Unang Kapangulohan nga mipahayag sa *ilang panghinaot* nga maestablisar ang Simbahan sa ilang mga dapit. Ngano? Tungod kay nasayud sila nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw motabang sa pagtukod og lig-ong mga pamilya ug komunidad, maghimo sa kinabuhi nga mas maayo para sa uban *bisan asa* sila magpuyo.

Bisan asa kita nagpuyo, ang mga miyembro sa Simbahan dako kaayo og

pagbati mahitungod sa Pagkaamahan sa Dios ug sa panag-igsoonay sa katawhan. Sa ingon niana, ang *atong* kinadak-ang kalipay moabut kon motabang kita sa atong mga kaigsoonan, bisan asa kita nagpuyo niining matahum nga kalibutan.

Ang pagtabang sa uban—ang paghimo og makahuluganong paningkamot sa daghan o *labaw pa* kay sa pag-atiman sa atong kaugalingon—maoy atong kalipay. Modugang ko, ilabi na kon dili sayon ug kon gikinahanglan nga mobuhat kita og dili kasagarang butang. Ang *pagsunod* nianang daku nga ikaduhang sugo mao ang *yawe* sa pagkahimong tinuod nga disipulo ni Jesukristo.

Minahal kong mga kaigsoonan, kamo ang buhing mga ehemplo sa mga bunga gumikan sa pagsunod sa mga pagtulun-an ni Jesukristo. Salamat kaninyo! Gimahal ko kamo!

Nasayud ako nga ang Dios buhi.

Si Jesus mao ang Kristo. Ang Iyang Simbahan gipahiuli niining ulahing mga adlaw aron sa pagtuman sa balaang mga katuyoan niini. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Moroni 7:48.
2. Tan-awa sa Mateo 22:37–39; Lucas 10:27.
3. Mosiah 18:8–9.
4. Tan-awa sa Isaias 58:3–12.
5. Sa nag-unang kasaysayan sa Simbahan, ang maisugong mga pioneer gigutom usab, walay mga balay, ug gipanggukod.
6. Deuteronomio 15:11.
7. Mateo 25:35–36, 40.
8. Tan-awa sa Food and Agriculture Organization of the United Nations ug uban pa, *The State of Food Security and Nutrition in the World 2019*, pahina 6, fao.org/3/ca5162en/ca5162en.pdf.
9. Tan-awa sa “Worldwide Displacement Tops 70 Million, UN Refugee Chief Urges Greater Solidarity in Response,” United Nations High Commissioner for Refugees website, Hunyo 19, 2019, unhcr.org/en-us.
10. Alang sa dugang nga impormasyon mahitungod sa mga manggiloy-ong paningkamot sa Simbahan, palihug tan-awa sa ChurchofJesusChrist.org/topics/welfare; LatterDaySaintCharities.org; facebook.com/LatterDaySaintCharities; JustServe.org.
11. “Ang pinakapektibong pamplleta nga atong madala mao ang pagkamaayo sa kaugalingon natong kinabuhi ug ehemplo” (Gordon B. Hinckley, “Find the Lambs, Feed the Sheep,” Liahona, Hulyo 1999, 121).

NI PRESIDENTE HENRY B. EYRING
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Pagkabalaan ug ang Plano sa Kalipay

Ang mas dakong kalipay moabut pinaagi sa mas dakong personal nga pagkabalaan.

Minahal nga kaigsoonan, nag-ampo ko alang sa gahum nga motabang kaninyo sa inyong personal nga pagpangita og kalipay. Ang uban tingali mibati na og igo nga kalipay, apan siguradong walay mosalikway sa tanyag nga dugang nga kalipay. Si bisan kinsa mahimong andam nga modawat og garantisadong tanyag sa malungtarong kalipay.

Mao kana ang gitanyag sa Langitnong Amahan; Iyang Pinalanggang Anak, si Jesukristo; ug sa Espiritu Santo sa matag espiritu nga anak sa Langitnong Amahan kinsa nagpuyo karon, magpuyo pa, o nakapuyo sukad dinhi sa kalibutan. Kana nga tanyag usahay gitawag nga plano sa kalipay. Mao kana ang tawag ni propeta Alma samtang gitudloan niya ang iyang anak nga lalaki, kinsa nagumon sa kauyamot sa sala. Si Alma nasayud nga ang pagkadautan dili gayud mahimong kalipay alang sa iyang anak—o alang ni bisan kinsang anak sa Langitnong Amahan.¹

Gitudloan niya ang iyang anak nga ang paglambo diha sa pagkabalaan mao lamang ang dalan padulong sa kalipay. Iyang giklaro nga ang mas labaw nga pagkabalaan nahimong posible pinaagi sa Pag-ula ni

Jesukristo nga maglimpyo ug maghingpit kanato.² Pinaagi lamang sa pagtuo kang Jesukristo, padayon nga paghinulsol, ug pagtuman sa mga pakigsaad nga makahimo kita sa pag-angkon sa malungtarong kalipay nga gipangandoy natong tanan nga masinati ug mapabilin.

Akong pag-ampo karong adlaw nga makatabang ko ninyo sa pagsabut nga ang mas dakong kalipay moabut gikan sa mas dakong personal nga pagkabalaan aron molihok kamo sumala niana

nga pagtuo. Dayon akong ipaambit ang akong nahibaloan sa akong kaugalingon kon unsay atong mabuhat aron mahimong takus niana nga gasa nga mahimong mas balaan.

Ang mga kasulatan nagtudlo kanato nga lakip sa ubang butang, mahimo kitang putli ug mas mahimong balaan kon mopakita kita og pagtuo diha kang Kristo,³ mopakita sa atong pagkamasulundon,⁴ maghinulsol,⁵ mosakripisyo alang Kaniya,⁶ modawat sa sagradong mga ordinansa, ug motuman sa atong mga pakigsaad ngadto Kaniya.⁷ Ang pagkahimong takus alang sa gasa sa pagkabalaan nagkinahanglan og pagpaubos,⁸ kaaghup,⁹ ug pailub.¹⁰

Usa ka kasinatian sa pagtinguha og dugang nga pagkabalaan miabut kanako diha sa Templo sa Salt Lake. Misulod ko sa templo sa unang higayon nga wala kaayo sultihi unsay dahumon. Nakakita na ko sa mga pulong diha sa gambalay: “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo” ug “Ang Balay sa Ginoo.” Mibati ko og hilabihang kahinam. Apan naghunahuna ko kon andam na ba ko nga mosulod.

Ang akong inahan ug amahan nag-una kanako sa among pagsulod sa templo. Gihangyo kami sa pagpakita sa among mga rekomend, nga nagmatuod sa among katakus.

Ang akong mga ginikanan nakaila sa tawo diha sa recommend desk. Mao nga mipundo sila og kadiyot aron makigsulti kaniya. Miuna ko ngadto sa dakong hawan diin ang tanan puti kaayo. Mihangad ko sa kisame nga taas kaayo ibabaw kanako nga daw bukas kini nga kalangitan. Nianang higayuna, usa ka klarong impresyon ang miabut kanako nga nakaanha na ako kaniadto.

Apan dayon, nakadungog ko og hinay kaayong tingog—dili kadto akoa. Ang hinayng gisulti nga mga pulong mao kini: “Wala ka pa maka-anhi kaniadto. Naghinumdom ka sa usa ka higayon sa wala pa ka matawo. Didto ka sa usa ka sagradong dapit nga sama niini. Gibati nimo ang Manluluwas nga hapit na moabut sa dapit diin ikaw nagbarug. Ug mibati ka og kalipay tungod kay mahinamon ka nga makakita Kaniya.”

Kana nga kasinatian sa Templo sa Salt Lake milungtad lamang og kadali. Apan ang panumduman niini nagdala gihapon og kalinaw, kalipay, ug hilum nga kamaya.

Daghan ko og nakat-unan nga mga leksyon nianang adlaw. Ang usa mao nga ang Espiritu Santo mamulong sa hinay, hinagawhaw nga tingog. Madungog nako Siya kon adunay espirituhanong kalinaw sa akong kasingkasing. Nagdala Siya og pagbati sa kalipay ug kasiguroan nga nag-anam ako sa pagkahimong mas balaan. Ug kanunay kana nga nagdala sa kalipay nga akong gibati niadtong unang mga gutlo sulod sa templo sa Dios.

Inyong naobserbahan sa inyong kaugalingong kinabuhi ug sa kinabuhi sa uban ang milagro sa kalipay nga moabut gikan sa naglambo nga pagkabalaan, pagkahimong mas sama sa Manluluwas. Sa bag-o lang nga mga semana, mibisita ko og masakiton nga mga tawo kinsa mahimong mag-atubang sa kamatayon uban sa hingpit nga pagtuo sa Manluluwas ug malipayong mga panagway.

Ang usa niini usa ka lalaki nga gipalibutan sa iyang pamilya. Siya ug ang iyang asawa hilom nga nag-istorya sa pagsulod nako ug sa akong anak. Kaila nako sila sulod sa daghang katuigan. Akong nakita ang Pag-ula ni Jesukristo nga miepekto diha sa ilang kinabuhi ug sa kinabuhi sa mga sakop sa ilang pamilya.

Nagkahiusa sila sa paghukom nga hunungon ang medikal nga mga paningkamot sa paglugway sa iyang kinabuhi. Dihay hilum nga pagbati samtang namulong siya kanamo. Mipahiyum siya samtang mipahayag siya og pasalamat alang sa ebanghelyo ug sa makalunsay nga mga epekto niini diha kaniya ug sa pamilya nga iyang gimahal. Namulong siya kalabut sa iyang malipayong katuigan sa pagserbisyo diha sa templo. Sumala sa hangyo niining tawhana, ang akong anak midihog sa iyang ulo sa gipahinungod nga lana. Akong gisilyo ang pagdihog. Sa akong pagbuhat niini, aduna akoy klarong impresyon nga sultihan siya nga makita niya sa dili madugay ang iyang Manluluwas, sa personal.

Misaad ko kaniya nga mobati siya og kalipay, gugma, ug pag-aprubar sa Manluluwas. Mabination siyang mipahiyum sa among pagbiya. Ang iyang katapusang mga pulong kanako mao ang “Ingna si Kathy nga gimahal nako siya.” Ang akong asawa, si Kathleen, sa daghang katuigan miawhag sa mga henerasyon sa iyang pamilya sa pagdawat sa imbitasyon sa Manluluwas nga moduol ngadto Kaniya, mohimo ug motuman sa sagradong mga pakigsaad, ug mahimong takus alang sa kalipay nga moabut isip resulta nianang mas dako nga pagkabalaan.

Namatay siya paglabay sa mga oras. Mga semana human sa iyang kamatayon, ang iyang biyuda midala og gasa alang sa akong asawa ug kanako. Mipahiyom siya samtang nag-istorya kami. Mabination siyang misulti, “Abi nako nga mobati ko og kaguol ug kamingaw. Malipayon kaayo ko. Sa inyong hunahuna maayo kaha ni?”

Nasayud kon unsa niya kamahal ang iyang bana ug sa unsang paagi sila nakaila, nagmahal, ug nagserbisyo sa Ginoo, gisultihan nako siya nga ang iyang mga pagbati sa kalipay mao ang gisaad nga gasa tungod kay siya, pinaagi sa iyang matinud-anong pagserbisyo, nahimong mas balaan. Ang iyang pagkabalaan mihimo kaniyang takus alang niana nga kalipay.

Ang uban nga naminaw karon tingali naghunahuna: “Nganong wala man ko mobati sa kalinaw ug kalipay nga gisaad ngadto niadtong nagmatinud-anon? Nagmatinud-anon ko tadlas sa makalilisang nga kalisdanan, apan wala ko mobati og kalipay.”

Bisan si Propeta Joseph Smith misinati niini nga pagsulay. Nagampo siya og kahupayan sa dihang gipriso sa bilanggoan sa Liberty, Missouri. Nagmatinud-anon siya sa Ginoo. Milambo siya diha sa pagkabalaan. Apan gibati niya nga gihikaw ang kalipay.

Ang Ginoo mitudlo kaniya sa leksyon sa pailub nga kinahanglanon natong tanan sa usa ka panahon, ug tingali sa dugay nga mga panahon, sa atong mortal nga pagsulay. Mao kini ang mensahe sa Ginoo ngadto

sa Iyang matinud-anon ug nag-antus nga propeta:

“Ug kon ikaw ihulog ngadto sa lungag, o ngadto sa mga kamot sa mga mamumuno, ug ang silot sa kamatayon ipahamtang diha kanimo; kon ikaw itambug ngadto sa ilawom; kon ang dagko nga mga balud nagkunsabo batok kanimo; kon ang mapintas nga mga hangin mahimo nga imong kaaway; kon ang mga langit mopundok og kangitngit, ug ang tanan nga mga elemento magkahiusa nga mobabag sa agianan; ug labaw sa tanan, kon ang mga apapangig gayud sa impyerno mobuka ug moabli sa ba-ba og dako diha kanimo, ikaw masayud, akong anak, nga kining tanan nga mga butang makahatag kanimo og kasinatian, ug alang sa imong kaayohan.

“Ang Anak sa Tawo mikunsad ubos kanilang tanan. Labaw pa ba ikaw kay kaniya?”

“Busa, padayon sa imong pamaagi, ug ang gahum sa pagkapari magpabilin uban kanimo; kay ang ilang utlanan gipahimutang, sila dili makaagi. Ang imong mga adlaw nahibaloan, ug ang imong mga tuig dili makulangan; busa, ayaw kahadlok unsa ang mahimo sa tawo, kay ang Dios mouban kanimo hangtud sa kahangturan.”¹¹

Mao kadto ang samang mapanudlong leksyon nga gihatag sa Ginoo kang Job, kinsa misinati og grabeng mga pagsulay aron matugutan ang Pag-ula sa paghimo kaniya nga mas balaan.

Nasayud kita nga si Job balaan, gikan sa pasiuna nga anaa nato mahitungod kaniya: “Dinhay usa ka tawo sa yuta sa Hus, kinsang ngalan mao si Job; ug kadtong tawohana hingpit ug matarung, ug usa nga mahadlok sa Dios, ug nagapahilayo sa dautan.”¹²

Dayon si Job nawad-an sa iyang bahandi, sa iyang pamilya, ug bisan sa kahimsog sa panglawas. Tingali makahinumdom mo nga nagduha-duha si Job nga ang iyang mas labaw nga pagkabalaan, naangkon pinaagi sa mas dakong kalisdanan, nakahimo kaniyang takus alang sa mas dakong kalipay. Daw alang kang Job ang pagkabalaan nagdala og kasakit.

Apan ang Ginoo mihatag kang Job sa samang makakorihir nga leksyon nga Iyang gihatag kang Joseph Smith. Gitugutan Niya si Job nga makakita sa iyang makaloolooy nga sitwasyon gamit ang espirituhanong mga mata. Miingon Siya:

“Baksan mo karon ang imong hawak ingon nga usa ka tawo; kay pangutanon ko ikaw karon, ug tubagon mo ako.

“Diin ka man sa pagtukod ko sa kalibutan? Sumulti ka, kon daw anaay imong salabutan.

“Kinsa ang nagbuot sa gidak-on niini, kon ikaw nasayud man ugaling? Kun kinsa ba ang nagabitad sa pasul sa ibabaw niana?”

“Unsa ba ang gihimong patukoran niini? kun kinsa ba ang nagapahaluna sa pamag-ang niana;

“Sa nagakadungan pag-awit ang mga bitoon sa kabuntagon, Ug ang tanang mga anak sa Dios nagkaduyog sa pagsinggit sa kalipay?”¹³

Dayon, human nakahinulsol si Job tungod sa pagtawag sa Dios nga dili makiangayon, gitugutan si Job nga makita ang iyang mga pagsulay sa mas taas ug mas balaan nga paagi. Naghinulsol siya.

“Unya si Job mitubag sa Ginoo, ug miingon,

“Ako nahibalo nga ang tanang mga butang mahimo nimo, Ug nga walay tuyo nimo nga kapugngan.

“Kinsa ba kini nga nagatabon sa kaalam sa pagkawalay kahibalo? Busa nakasulti ako niadto nga wala

ko hisabti, Mga butang nga makapahibulong kaayo kanako, nga wala ko matugkad.

“Pamati, ipakilooy ko kanimo, ug ako mosulti; Magapangutana ako karon kanimo, ug magapahayag ka kanako.

“Nakadungog ako mahitungod kanimo tungod sa pagpamati sa igdulungog; apan karon, nakita ko ikaw sa akong mata.

“Tungod niini, gingil-aran ako sa akong kaugalingon, ug ako maghinulsol sa abug ug abo.”¹⁴

Human naghinulsol si Job ug sa ingon nahimong mas balaan, ang Ginoo mipanalangin kaniya labaw pa sa tanan nga nawala kaniya. Apan tingali ang labing dakong panalangin kang Job mao ang paglambo diha sa pagkabalaan pinaagi sa kalisdanan ug paghinulsol. Nahimo siyang takus nga makaangkon og mas dakong kalipay sa mga adlaw nga iya pang puy-an.

Ang mas labaw nga pagkabalaan dili moabut pinaagi lamang sa pagpangayo niini. Moabut kini pinaagi sa pagbuhat sa unsay gikinahanglan aron ang Dios mousab kanato.

Si Presidente Russell M. Nelson mihatag sa unsay para nako maoy labing maayong tambag kon unsaon sa pagpadayon diha sa dalan sa pakigsaad padulong sa mas labaw nga pagkabalaan. Gitudlo niya ang dalan sa dihang siya miawhag:

“Sinatia ang makapalig-on nga gahum sa matag-adlaw nga paghinulsol—sa pagbuhat ug mahimong mas maayo matag adlaw.

“Kon kita mopili nga maghinulsol, kita mopili nga mag-usab! Atong gitugutan ang Manluluwas nga mousab kanato ngadto sa labing maayo nga bersyon sa atong mga kaugalingon. Kita mopili nga molambo sa espirituhanon nga paagi ug makadawat sa hingpit nga kalipay—ang hingpit nga kalipay sa katubanan diha Kaniya. Kon kita mopili nga maghinulsol, kita mopili nga mas mahisama ni Jesukristo!”

Si Presidente Nelson mipadayon sa paghatag kanato niining pag-awhag sa atong mga paningkamot nga mahimong mas balaan: “Ang Ginoo

wala magdahum og kahingpitan gikan kanato niining puntuha. . . . Apan Siya nagdahum gayud nga kita mag-anam-anam og kaputli. Ang matag adlaw nga paghinulsol mao ang agianan ngadto sa kaputli.¹⁵

Si Presidente Dallin H. Oaks, sa mas unang pakigpulong sa kompetensya, nakatabang usab nako nga mas klarong makakita kon sa unsang paagi kita molambo diha sa pagkabalaan ug unsaon nato sa pagkasayud nga nagpadulong kita ngadto niini. Miingon siya: “Unsaon nato sa pag-angkon og pagka-espirituhanon? Unsaon nato sa pagkab-ut nianang ang-ang sa pagkabalaan diin makabaton kita sa kanunay nga pakig-uban sa Espiritu Santo? Unsaon nato sa pagtan-aw ug pagtimbang-timbang sa mga butang niini nga kalibutan gamit ang panglantaw sa kahangturan?”¹⁶

Ang tubag ni Presidente Oaks nagsugod sa mas dakong pagtuo kang Jesukristo isip atong mahigugmaong Manluluwas. Mogiya kana kanato sa pagpangayo og pasaylo matag adlaw ug sa paghinumdom Kaniya matag adlaw pinaagi sa pagsunod sa Iyang mga sugo. Kana nga mas dakong pagtuo diha ni Jesukristo moabut samtang magbusog kita matag adlaw diha sa Iyang pulong.

Ang himno nga “Dugang Kabalaan Hatagi Ako” nagsugyot og usa ka paagi sa pag-ampo alang sa tabang aron mahimong mas balaan. Ang tagsulat

maalamong misugyot nga ang pagkabalaan nga atong gitinguha usa ka gasa gikan sa mahigugmaong Dios, ihatag paglabay sa panahon, human sa tanan natong mabuhay. Tingali makahinumdom mo sa katapusang bersikulo:

*Dugang nga kaputli,
Dugang kalig-on,
Dugang kagawasan,
Sa kasal-anan.
Dugang nga paghandum,
Sa gipuy-an mo,
Dugang kabalaan—
Sama kanimo.*¹⁷

Bisan unsay atong personal nga kahimtang, bisan asa man kita diha sa dalan sa pakigsaad aron mopauli, hinaut ang atong mga pag-ampo alang sa mas labaw nga pagkabalaan matubag. Nasayud ko nga kon ang atong gipangayo ihatag, modako ang atong kalipay. Tingali hinay kini nga moabut, apan moabut kini. Naangkon ko kana nga kasiguroan gikan sa mahigugmaong Langitnong Amahan ug sa Iyang Pinalanggang Anak, si Jesukristo.

Mopamatuod ko nga si Joseph Smith usa ka propeta sa Dios, nga si

Presidente Russell M. Nelson mao ang atong buhing propeta karon. Ang Dios nga Amahan buhi ug nagmahal kanato. Gusto Niya nga mopauli kita Kaniya uban sa mga pamilya. Ang atong mahigugmaong Manluluwas nagdapit kanato sa pagsunod Kaniya sa atong panaw padulong didto. Giandam Nila ang agianan. Sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Alma 41:10.
2. Tan-awa sa Alma 42:4–16.
3. Tan-awa sa Mga Buhat 26:18; Ether 4:7.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:34.
5. Tan-awa sa 3 Nephi 27:19–20.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 132:50.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 97:8.
8. Tan-awa sa Helaman 3:35.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 101:1–5.
10. Tan-awa sa 1 Juan 3:2–3; Doktrina ug mga Pakigsaad 112:13.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 122:7–9.
12. Job 1:1.
13. Job 38:3–7.
14. Job 42:1–6.
15. Russell M. Nelson, “Kita Makabuhay og Mas Maayo pa ug Mahimong mas Maayo,” *Liahona*, Mayo 2019, 67, 68.
16. Dallin H. Oaks, “Spirituality,” *Ensign*, Nob. 1985, 63.
17. “Dugang Kabalaan Hatagi Ako,” *Mga Himno*, no. 77.

NI ELDER HANS T. BOOM
Sa Seventy

Pagkasayud, Paghigugma, ug Paglambo

Hinaut nga kitang tanan makasabut sa atong parte niining dakong buhat sa pagpangalagad aron mahimo kitang mas sama Kaniya.

Niadtong 2016 Ang Tabernacle Choir sa Temple Square mibisita sa Netherlands ug Belgium. Ug tungod kay apil ako nianang makapahinam nga hitabo, duna akoy oportunidad nga malingaw og kaduha sa ilang pasundayag.

Atol sa ilang pasundayag naghunahuna ko kon unsa ka dakong buluhaton ang pagpabiyaha og choir nga ingon niana og gidak-on. Gihunahuna nako ang dakong gong nga lisud ug tingali mahal ibiyaha kon itandi sa violin, sa trumpeta, o ubang instrumento nga sayon ra nimong masipitan sa buktion. Apan sa pagkonsiderar sa aktwal nga gamit niining gong, nakaamgo ko nga gihapak kini sa pipila lang ka higa-yon, samtang ang ubang mas gagmay nga mga instrumento mas gigamit og maayo sa konsyerto. Naghunahuna ko nga kon wala ang tingog sa gong, ang pasundayag lahi ra ug busa gipaningkamutan nga madala kining dako nga gong tabok sa kadagatan.

Usahay mobati tingali kita nga kita, sama niadtong gong, igo lang nga

mohimo og gamay nga parte sa pasundayag. Apan sultihan ko kamo nga ang inyong tingog importante kaayo.

Gikinahanglan nato ang tanang instrumento. Ang uban kanato dali makat-on ug maayo kaayo sa

eskwelahan, samtang ang uban adunay mga talento sa arte. Ang uban modesinyo ug mohimo og mga butang o moatiman, manalipod, o motudlo sa uban. Kitang tanan gikinahanglan aron makahatag og bulok ug kahulugan niini nga kalibutan.

Ngadto niadtong mibati nga wala silay bisan unsa nga matampo o nagtuo nga wala silay importansya o bili ngadto ni bisan kinsa, ngadto sa uban kinsa tingali mibati nga nindot kaayo ang ilang kinabuhi, ug ni bisan kinsa nga anaa sa tunga-tunga niining duha, akong itumong kini nga mensahe.

Bisan asa kamo sa dalan sa kinabuhi, ang uban ninyo tingali mibati nga nabug-atan pag-ayo nga wala na ninyo gikonsiderar ang inyong kaugalingon nga anaa niana nga dalan. Gusto nakong dapiton kamo nga mogawas niana nga kangitngit padulong sa kahayag. Ang kahayag sa ebanghelyo mohatag og kainit ug pagkaayo ug motabang ninyo nga makasabut kinsa gayud kamo ug unsay inyong katuyoan sa kinabuhi.

Ang uban kanato nahisalaag sa gidili nga mga dalan, naningkamot nga makakita og kalipay didto.

Gidapit kita sa mahigugmaong Langitnong Amahan nga molakaw sa dalan sa pagkadisipulo ug mobalik Kaniya. Gihigugma Niya kita og hingpit nga gugma.¹

Unsa ang paagi? Ang paagi mao ang pagtabang sa usag usa nga makasabut kinsa kita pinaagi sa pagpangalagad sa usag usa.

Alang kanako, ang pagpangalagad mao ang pagpakita og balaanong gugma.² Nianang paagiha nagmugna kita og palibut diin ang tighatag ug tigdawat makaangkon og tinguha nga maghinulsol. Sa laing pagkasulti, mousab kita og direksyon ug magpaduol ug mahimong mas sama sa atong Manluluwas, si Jesukristo.

Sama pananglit, dili kinahanglan nga kanunayang sultihan ang atong kapikas o mga anak kon sa unsang paagi sila mahimong molambo; nasayud na sila niana. Diha sa pagmugna niini nga kahimtang sa gugma nga matugutan sila sa paghimo sa gikinahanglan

nga mga kausaban sa ilang kinabuhi ug mahimong mas maayong mga tawo.

Niini nga paagi ang paghinulsol mahimong inadlaw nga proseso sa paghashas nga tingali maglakip sa pagpangayo og pasaylo tungod sa dili maayo nga kinaiya. Makahinumdom ug makasinati gihapon ko og mga sitwasyon diin dali kaayo ko nga nakahusga o dugay kaayong naminaw. Ug sa pagtapos sa adlaw, atol sa akong personal nga pag-ampo, mibati ko og mahigugmaong tambag gikan sa langit nga maghinulsol ug mahimong mas maayo. Ang mahigugmaong kahimtang nga unang namugna sa akong mga ginikanan, mga igsoon, ug wala madugay sa akong asawa, mga anak, ug mga higala nakatabang nako nga mahimong mas maayong tawo.

Kitang tanan nasayud kon asa kita pwede nga mahimong mas maayo. Dili kinahanglang balik-balikon sa pagpahinumdom ang usag usa, apan dunay panginahanglan sa pagpangga ug pag-alagad sa usag usa ug, sa pagbuhat niini, makahatag og kahimtang sa kaandam nga mag-usab.

Niini nga samang kahimtang nagkat-on kita kon si kinsa gayud kita ug unsa ang atong tahas niining katapusang kapitulo sa kasaysayan sa kalibutan sa wala pa ang Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas.

Kon naghunahuna mo mahitungod sa inyong parte, gusto kong dapiton kamo sa pagpangita og dapit diin mag-inusara kamo ug hangyoa ang Langitnong Amahan nga ipahibalo kaninyo ang parte nga inyong pagabuhaton. Ang tubag malagmit moabut sa hinay-hinay ug dayon mas klaro kon mas lig-on natong giestablisar ang atong kaugalingon sa dalan sa pakigsasad ug pagpangalagad.

Nagsinati kita og pipila sa samang mga kalisdanan nga giatubang ni Joseph Smith samtang anaa siya “taliwala [sa] gubat sa mga pulong ug kagubot sa mga opinyon.” Samtang atong basahon ang iyang kaugalingong pagsaysay, kanunay siyang mosulti sa iyang kaugalingon: “Unsa kaha ang buhaton? Kinsa sa tanan niini nga mga pundok ang tinuod; o, sila bang tanan nga sayop? Kon adunay usa kanila nga

tinuod, hain niini, ug sa unsa nga paagi ako masayud niini?”³

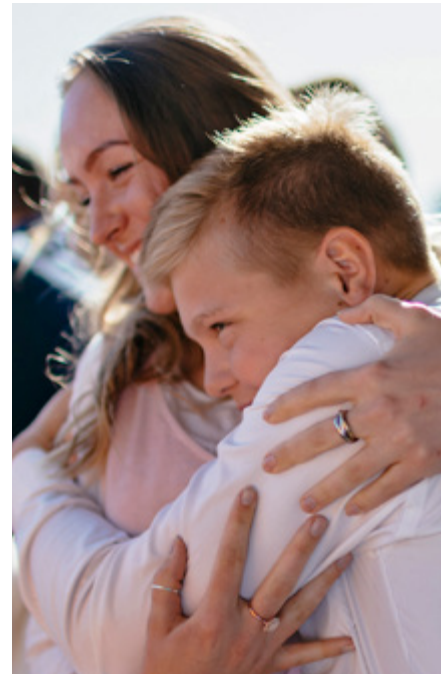
Uban sa kahibalo nga iyang nakita diha sa Sulat ni Santiago, nga nag-ingon, “Kon aduna man kaninyoy nakulangan og kaalam, papangayo siya sa Dios, nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud, ug sa walay pagpamoyboy; ug kini igahatag kaniya,”⁴ si Joseph “sa kadugayan miabut sa hugot nga tinguha sa ‘pagpangutana sa Dios.’”⁵

Dugang natong mabasa nga “kini mao ang una nga higayon sa [iyang] kinabuhi nga [siya] mihimo sa ingon nga pagsulay, kay taliwala sa [iyang] tanan nga mga kabalaka [siya] wala pa gayud makahimo sa pagsulay og pag-ampo sa kusog nga tingog.”⁶

Ug mao usab kini kanato sa unang higayon nga makigsulti kita sa atong Magbubuhar sa paagi nga wala pa nato mahimo kaniadto.

Tungod kay misulay si Joseph, ang Langitnong Amahan ug ang Iyang Anak, si Jesukristo, mipakita kaniya, mitawag kaniya sa iyang ngalan, ug isip resulta nakaangkon kita og mas klarong panabut kon kinsa kita ug nga importante gayud kita.

Dugang natong mabasa nga sa linghud nga katuigan sa iyang pagkatinedyer, si Joseph “gigukod niadto kinsa [iyang] mga higala ug [angay unta] nga mohatag [kaniya] og mabination nga pagtagad.”⁷ Ug busa makapaabut kita og pipila ka oposisyon samtang magpuyo kita og kinabuhi sa pagkadisipulo.

Kon gibati ninyo karon nga dili kamo pwedeng mahimong kabahin sa orchestra ug ang dalan sa paghinulsol daw lisud kaninyo, palihug hibalo nga kon mopadayon kita sa pagpaningkamot, ang palas-anon kuhaon gikan sa atong mga abaga ug adunay kahayang na usab. Ang Langitnong Amahan dili gayud mobiya kanato kon mokab-ut kita Kaniya. Mahimo kitang mapandol ug mobarug, ug motabang Siya nato sa pagpapha sa mga hugaw sa atong mga tuhod.

Ang uban kanato mga samaran, apan ang unang pangtambal sa Ginoo adunay mga bendahe nga igo ang gidak-on aron makatabon sa tanan natong samad.

Mao kana ang gugma, kanang hingpit nga gugma nga gitawag usab nato nga gugmang putli o “ang tiunay nga gugma ni Kristo,”⁸ nga gikinahanglan sa atong mga panimalay diin ang mga ginikanan mangalagad ngadto sa ilang mga anak ug ang mga anak ngadto sa ilang mga ginikanan. Pinaagi niana nga gugma, ang mga kasingkasing mausab ug matawo ang mga tinguha sa pagbuhar sa Iyang kabubut-on.

Kana nga gugma ang gikinahanglan sa atong pakigrelasyon sa usag usa isip mga anak sa atong Langitnong Amahan ug isip mga miyembro sa

Iyang Simbahan ug nga motugot nato sa paglakip sa tanang instrumento sa musika diha sa atong mga orchestra aron mahimayaon kitang mopasundayag uban sa choir sa mga anghel sa langit sa pag-anhi pag-usab sa Manluluwas.

Kana nga gugma, kana nga kahayag ang kinahanglang modan-ag ug mopahayag sa atong palibut sa atong pagpadayon sa atong inadlawadlaw nga kinabuhi. Ang mga tawo makabantay sa kahayag ug madani niini. Kana nga matang sa misyonaryo nga buhat ang makadani sa uban nga *“moduol ug motan-aw, moduol ug motabang, ug moduol ug magpabilin.”*⁹ Palihug, kon makadawat kamo sa inyong saksi kabahin niining dakong buhat ug sa atong parte niini, maglipay kita uban sa atong pinalanggang Propeta Joseph Smith, kinsa mideklarar, *“Kay ako nakakita og usa ka panan-awon; Ako nasayud niini, ug ako nasayud nga ang Dios nasayud niini, ug ako dili makalimud niini.”*¹⁰

Mopamatuod ko ninyo nga nasayud ko kon si kinsa ko, ug nasayud ko kon kinsa kamo. Kitang tanan mga anak sa Langitnong Amahan kinsa nagmahal kanato. Ug wala Niya kita gipadala dinhi aron mapakyas apan aron mahimayaong mobalik ngadto Kaniya. Nga kitang tanan makasabut sa atong parte niining dakong buhat sa pagpangalagad aron mamahimo kitang mas sama Kaniya sa pagbalik sa Manluluwas mao ang akong pag-ampo sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Magpabilin Kamo sa Akong Gugma,” *Liahona*, Nob. 2016, 48.
2. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Balaan nga Gugma,” *Liahona*, Peb. 2003, 12–17.
3. Joseph Smith—Kasaysayan 1:10.
4. Santiago 1:5; tan-awa usab sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:11.
5. Joseph Smith—Kasaysayan 1:13.
6. Joseph Smith—Kasaysayan 1:14.
7. Joseph Smith—Kasaysayan 1:28.
8. Moroni 7:47.
9. Dieter F. Uchtdorf, “Misionaryo nga Buhat: Pagpakigbahin sa Unsay Anaa sa Inyong Kasingkasing,” *Liahona*, Mayo 2019, 17.
10. Joseph Smith—Kasaysayan 1:25.

NI PRESIDENTE M. RUSSELL BALLARD
Akting nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Tuguti ang Atong Espiritu sa Pagkontrolar sa Atong Lawas

Ang labing importating mga butang nga atong makat-unan niining kinabuhia mao nga kon unsaon nga mapahimug-atan ang atong mahangturong espiritwal nga kinaiyahan ug pugngan ang atong dautan nga mga tinguha.

Minahal nga mga kaisogon, samtang nagsingabut pa ang kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre sa miaging tuig, giandam nako ang akong

pakigpulong sa komperensya aron mahatagan og importansya ang ika-100 nga anibersaryo sa panan-awon sa kalibutan sa espiritu nga nahatag ngadto

ni Presidente Joseph F. Smith niadtong Oktubre 3, 1918.

Human sa pipila ka adlaw nga akong nasumiter ang akong pakigpulong alang sa paghubad, ang akong pinalangga nga kompanyon sa kahang-turan, si Barbara, nakakompleto na sa iyang kinabuhi ug mipanaw na ngadto sa kalibutan sa espiritu.

Samtang ang mga adlaw nahimong semana, dayon mga bulan, ug karon usa na ka tuig sukad sa pagpanaw ni Barbara, mas hingpit nakong napasalamat kini nga kasulatan: “Kamo magpuyo nga maghiusa sa gugma, sa ingon nga kamo magbakho tungod sa pagkawala kanila nga namatay.”¹ Si Barbara ug ako napanalanginan nga “magpuyo nga maghiusa sa gugma” sulod sa 67 ka tuig. Apan nakat-on ko diha sa personal kaayo nga paagi kon unsay pasabut sa “magbakho tungod sa pagkawala” niadtong atong gihigugma. Oh, gihigugma ug gimingaw ko niya!

Nagtuo ko nga kadaghanan nato napakyas sa paghatag og hingpit nga pagdayeg kon unsa ang nabuhat sa uban alang kanato hangtud nga sila mawala na. Nakahibalo ko nga kanunayng daghan og buhat si Barbara, apan wala nako masabti sa hingpit ang makanunayong gipangayo nga panahon sa pamilya, Simbahan, ug sa komunidad sa iyang oras. Adunay mga inadlaw adlaw nga gipahinungod nga mga paningkamot nga gibalik-balik sa liboan ka higayon latas sa katuigan nga nagpalihok kanunay sa among pamilya. Ug sa tanang higayon, walay usa sa among pamilya nga nakadungog niya nga misingka o misulti og dili maayong pulong.

Daghan kaayong panumduman ang akong mahunahuna niining miaging tuig. Naghunahuna ko kabahin sa pisikal nga hagit nga gipili niya nga mahimong inahan sa pito ka anak. Ang mahimong usa ka tig-atiman sa panimalay mao lang ang kinabuhi nga gusto niya, ug siya sa matag aspeto hanas kaayo niini.

Kasagaran maghunahuna ko kon giunsa niya sa pagtagsa-tagsa og atiman ang among mga anak og nako. Sa pag-andam lang daan sa pagkaon makaluya na kaayo nga tahas, dugangan pa sa

mga kalihokan sama sa nagbundo nga labhanan nga mapundok sa kada semana ug paghipos sa mga sapatos ug ang hustong pagpasul-ob sa mga bata og hustong sukod sa sinina. Kaming tanan modangop niya bahin sa nagkadaiyang mga problema nga importante kanamo. Ug tungod kay importante kini kanamo, importante usab kini ngadto kaniya. Siya, sa usa ka pulong, talagsaon—isip usa ka asawa, isip usa ka inahan, isip usa ka higala, isip usa ka silingan, ug isip usa ka anak nga babaye sa Dios.

Karon nga siya mipadayon na, malipayon ako nga gipili nako ang pagtupad niya dihang ako mipauli gikan sa opisina atol sa katapusang mga bulan sa iyang kinabuhi, aron gunitan ang iyang kamot samtang nagtan-aw kami sa mga pagtapos sa pipila sa iyang mga paborito nga mga musicals—balik-balik tungod sa Alzheimer nga nakaingon nga siya dili makahinumdom nga iya na kining nakita gahapon lang sa hapon. Mga panumdoman niadtong espesyal nga mga sesyon sa paggunitay sa mga kamot, karon bililhon na kaayo ngari nako.

Mga kaigsoonan, palihug ayaw sipyata ang oportunidad sa pagtan-aw sa mga mata sa mga sakop sa inyong pamilya uban sa gugma. Mga anak ug mga ginikanan, pagtinabangay sa usag usa ug ipadayag ang inyong gugma ug pagdayeg. Sama nako ang uban ninyo mahimong usa ka adlaw mahigmata nga ang panahon sa maong importanting komunikasyon milabay na. Pagpakabuhi sa matag adlaw inubanan sa kasingkasing nga puno sa pasalamat, maayong mga panumduman, pagserbisyo, ug dakong gugma.

Atol niining miaging tuig, mas nakapamalandong ko og maayo mahitungod sa plano sa atong Langitnong Amahan. Sa iyang pagtudlo sa iyang anak nga si Corianton, si Alma mipasabut niini isip “ang talagsaong plano sa kalipay.”²

Ang pulong nga pirming mosantop kon maghunahuna ako bahin sa plano mao ang “panagpundok” [reunion]. Usa kini ka plano, gituyo sa atong mahigugmaong Amahan sa Langit, nga nakasentro kini sa kinadak-an ug mahimayaon nga posibilidad sa

panagpundok sa pamilya—sa mahang-turon nga paghiusa sa mga bana ug mga asawa, mga ginikanan ug mga anak, sa henerasyon ngadto sa laing henerasyon diha sa panimalay sa Dios.

Kana nga hunahuna nakahatag kanako og kahupay ug kasiguroan nga akong makauban pag-usab si Barbara. Bisan og nag-antus siya sa pisikal nga paagi diha sa katapusang bahin sa iyang kinabuhi, ang iyang espiritu lig-on, halangdon, ug putli. Giandam niya ang iyang kaugalingon sa tanang mga butang aron nga kon ang adlaw moabut, siya mobarug “sa makahimot nga hukmanan sa Dios,”³ puno sa pagsalig ug malinawon nga kasiguroan. Apan ania ako, duha nalang ka adlaw mag-91 anyos, ug naghunahuna giha-pon ko, “Andam na ba ko? Gibuhat ba nako ang tanang kinahanglan nakong buhaton aron makagunit pag-usab sa iyang kamot?”

Ang labing yano, nga sukaranang kasiguroan sa kinabuhi mao kini: Kitang tanan mamatay. Mamatay man ta nga tigulang na o bata pa, sayon o lisud, maadunahan o timawa, pinalangga o nag-inusara, walay maka-ikyasa sa kamatayon.

Pipila ka tuig ang milabay, si Presidente Gordon B. Hinckley misulti og butang nga makahuluganon gayud kabahin niini: “Pagkatam-is sa kasiguroan, pagkamakahupay sa kalinaw nga moabut gikan sa kahibalo nga kon kita magminyo sa tarung ug magpuyo nga tarung, ang atong relasyon magpadayon, bisan pa sa kasigurado sa kamatayon ug ang paglabay sa panahon.”⁴

Ako nakasiguro nga naminyo ko sa tarung. Kana wala koy pagduhaduha. Apan kana dili igo, sumala ni Presidente Hinckley. Magpakabuhi usab ako nga tarung.⁵

Karon, ang “pagpakabuhi sa tarung” mahimong makalibog nga konsepto, ilabi na kon kamo nag-gahin og dakong panahon sa social media, diin ang bisan unsang tingog moangkon nga matuod nga mga kamatuoran o ang sayop nga mga konsepto mahitungod sa Dios ug sa Iyang plano alang sa Iyang mga anak. Salamat na lang, nga ang mga

miyembro sa Simbahan nakabaton og mahangturon nga tinuod nga baru-ganan sa ebanghelyo aron masayud unsaon sa pagpakabuhi nga kita unta mas makaandam kon kita mamatay.

Pipila lang ka bulan sa wala pa ko matawo, ang akong Apostol nga apo-han, si Elder Melvin J. Ballard, mihatag og usa ka pakigpulong nga, alang sa ubang tawo, nakapasabut sa kamahinungdanon sa kon unsay kahulugan sa pagpakabuhi nga tarung. Giulohan og “The Struggle for the Soul,” [Ang Panglimbasug sa Kalag],” ang iyang pakigpulong nakatutok sa padayon nga pakiggubat tali sa atong pisikal nga lawas ug sa atong mahangturon nga mga espiritu.

Miingon siya, “Ang labing dako nga kasungian nga maangkon ni bisan kin-sang tawo . . . mao ang gubat nga anaa sa iyang kaugalingon,” nagpasabut nga si Satanas, “ang kaaway sa atong mga kalag,” moatake kanato pinaagi “sa mga kaibug, sa mga gana, sa mga ambisyon sa unod.”⁶ Mao nga ang nag-unang gubat mao ang tali sa atong balaan ug espirituwal nga kinaiyahan ug ang kalibutanon nga kinaiyanhon

nga tawo. Mga kaigsoonan, hinumdu-mi, makadawat kita og espirituhanon nga tabang pinaagi sa impluwensya sa Espiritu Santo nga “magtudlo kaninyo sa tanang mga butang.”⁷ Ang tabang moabut usab pinaagi sa gahum ug mga panalangin sa pagkapari.

Karon, ako mangutana, kumusta man kini nga pakiggubat sa matag usa kaninyo?

Si Presidente David O. McKay mi-ingon: “Ang yutan-ong pagpakabuhi sa tawo usa lamang ka pagsulay kon iyaha bang itumong ang iyang mga paning-kamot, ang iyang hunahuna, ang iyang kalag, sa mga butang nga makatampo sa kahupayan ug pagtagbaw sa iyang pisikal nga kinaiyahan, o kon iyaha bang himo-on ang kalihokan sa kinabuhi sa pagba-ton og espirituhanong mga hiyas.”⁸

Kini nga gubat tali sa atong yutan-on ug sa atong espirituwal nga kina-iyahan dili usa ka bag-ong butang. Sa iyang katapusan nga wali ngadto sa mga tawo, si Haring Benjamin mitud-lo nga “Kay ang kinaiyanhon nga tawo mao ang usa ka kaaway sa Dios, ug sa gihapon gikan pa sa pagkapu-kan ni Adan, ug mahimo, hangtud sa kahangturan, gawas kon siya motugyan ngadto sa mga pagdani sa Balaang Espiritu, ug isalikway ang iyang kinaiyanhon nga pagkatawo ug mahimo nga usa ka santos pinaagi sa pag-ula ni Kristo ang Ginoo.”⁹

Si Apostol Pablo mitudlo nga “ang mga nagakinabuhi uyon sa unod mga makilawasnon sa ilang panghunahuna, apan ang mga nagakinabuhi uyon sa Espiritu nagapanghunahuna sa mga butang sa Espiritu.

“Ang panghunahuna alang sa unod mosangpot sa kamatayon, apan ang panghunahuna alang sa Espiritu mosangpot sa kinabuhi ug kalinaw.”¹⁰

Murag naklaro na ngari nako nga usa sa labing importating mga butang nga atong makat-unan niining kinabu-hia mao nga kon unsaon nga mapahi-mug-atan ang atong mahangturong espirituwal nga kinaiyahan ug pugngan ang atong dautan nga mga tinguha. Dili gyud ni ingon niana ka lisud. Gani, ang atong espiritu, nga mas dugay na nga anaa kaysa atong pisikal nga

lawas, nagmalampuson na sa pagpili sa pagkamatarung tali sa dautan didto sa premortal nga kalibutan. Sa wala pa naporma kining yuta, nabuhi na kita didto sa kalibutan sa espiritu isip mga anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye sa Langitnong mga Ginikanan, kinsa nahigugma kanato ug nagpada-yon sa paghigugma kanato karon.

Ug oo, nakahimo gyud ta og mga desisyon ug mga pagpili nga nakapa-usab sa kinabuhi didto nianang kinabuhi sa wala pa sa yuta. Matag tawo kinsa nabuhi o mabuhi pa niining planeta mihimo og importanting desisyon sa pagpili sa pagdawat sa plano sa Langitnong Amahan alang sa atong kaluwasan. Mao nga kitang tanan mianhi sa yuta nga dunay napamatud-an nga kalampusan nga espiritwal nga kinaiyanhon ug mahangturon nga padulngan.

Hunahunaa kana sa makadiyot. Mao gayud kini kon si kinsa kamo ug si kinsa ako ug kinsa kamo kaniadto hangtud karon: anak nga lalaki o anak nga babaye sa Dios, nga dunay espiritwal nga kagikan ug usa ka umaabut nga naghingapin sa walay kinutuban nga mga posibilidad. Kamo—una, kinaunahan, ug sa kanunay—espirituhanong linalang. Ug busa kon mopili kita nga unahon ang atong yutan-ong kinaiyanhon kay sa atong espiritwal nga kinaiyanhon, atong gipili ang butang nga sukwhi sa atong tinuod, nga espiritwal nga kaugalingon.

Bisan pa man, dili na ikapangutana nga ang tinguha sa unod ug sa pagkayutan-on mokomplikar sa paghimog desisyon. Tungod sa tabil sa kalimot nga nagpataliwala sa premortal nga kalibutan, mahimong mawala sa atong panan-aw ang atong relasyon ngadto sa Dios ug ang atong espiritwal nga kinaiyanhon, ug ang atong kalibutanon nga kinaiyanhon makahatag og prayoridad sa *unsay atong gusto karon*. Ang pagkat-on sa pagpili sa mga butang sa Espiritu nga mola-baw sa mga butang sa unod mao ang nag-unang mga rason kon nganong kining yutan-on nga kasinatian mao ang kabahin sa plano sa Langitnong

Amahan. Mao usab kini ang hinungdan nganong ang plano natukod ibabaw sa solido, sigurado nga pundasyon sa Pag-ula sa atong Ginoo ug Manluluwas, nga si Jesukristo, aron ang atong mga sala, lakip ang mga kasaypanan nga atong nahimo sa dihang kita mitugyan ngadto sa unod, mahimong mabuntog pinaagi sa makanunayong paghinulsol ug kita mahimong magpakabuhi nga nakatutok sa espiritwalidad. Karon mao ang panahon sa pagkontrolar sa atong lawasong gana aron sa pagtuman sa espiritwal nga doktrina ni Kristo. Mao nga kita kinahanglan dili maglangay-langay sa adlaw sa atong paghinulsol.¹¹

Ang Paghinulsol, sa ato pa, mahimong dili kapulihan nga hinagiban diha sa atong pakiggubat sa kaugalingon. Sa milabay lang nga komperensya, si Presidente Russell M. Nelson mipasabut ug mipahinumdom kanato niining gubat nga “kon kita mopili nga maghinulsol, kita mopili nga mag-usab! Atong gitugutan ang Manluluwas nga mousab kanato ngadto sa labing maayo nga bersyon sa atong mga kaugalingon. Kita mopili nga molambo sa espirituhanon nga paagi ug makadawat sa hingpit

nga kalipay—ang hingpit nga kalipay sa katubsanan diha Kaniya. Kon kita mopili nga maghinulsol, kita mopili nga mas mahisama ni Jesukristo!”¹²

Matag gabii samtang akong ribyuhon ang akong adlaw diha sa pag-ampo uban sa akong Amahan sa Langit, mangayo ko nga mapasaylo kon aduna ba koy nabuhat nga sayop ug mosaad nga mohimo og mas maayo ugma. Nagtuo ko nga kining regular nga inadlaw-adlaw nga paghinulsol makatabang sa akong espiritu nga magpahinumdom sa akong lawas kon si kinsa ang nagdumala kanako.

Laing tinubdan sa sinemana nga oportunidad nga atong maangkon aron mabag-o kita sa espirituhanong paagi mao ang pag-ambit sa sakramento agi og paghinumdom sa Pag-ula ug ang hingpit nga gugma nga ang atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo, alang kanato.

Mga kaigsoonan, ako moawhag kaninyo sa paghinay-hinay og gamay ug paghunahuna kon hain na kamo karon sa pagbuntog sa inyong yutan-ong kinaiyanhon ug paghatag og gahum sa inyong balaan, espiritwal nga kinaiyahan aron sa pag-abut sa panahon, kamo mopanaw sa kalibutan sa mga espiritu ngadto sa usa ka malipayon nga panagkita uban sa inyong mga minahal—sa ingon ako mopamatuod ug mapaubsanong nag-ampo sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 42:45.
2. Alma 42:8.
3. Jacob 6:13.
4. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley* (2016), 178.
5. Ang Ginoo mipadayag nga kita kinahanglan magpakabuhi sumala sa atong mga pakigsaad aron makadawat sa gisaad nga mga panalangin (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 82:10; 132:5–7, 19).
6. Melvin J. Ballard, “Struggle for the Soul” (pakigpulong nga gihatag diha sa Salt Lake Tabernacle, Mayo 5, 1928).
7. Juan 14:26.
8. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: David O. McKay* (2003), 17.
9. Mosiah 3:19.
10. Mga Taga-Roma 8:5–6.
11. Tan-awa sa Alma 34:33.
12. Russell M. Nelson, “Kita Makabuhat og Mas Maayo pa ug Mahimong mas Maayo,” *Liahona*, Mayo 2019, 67.

NI ELDER PETER M. JOHNSON
Sa Seventy

Gahum sa Pagbuntog sa Kaaway

Unsaon nato sa pagkaplag og kalinaw, sa paghinumdom kon si kinsa kita, ug sa pagbuntog sa tulo ka mga P sa kaaway?

Mga kaisogon, salamat sa tanan nga inyong gibuhay alang sa pagkahimo, ug pagtabang sa uban nga mamahimo, nga tinuod nga mga sumusunod ni Jesukristo ug makatagamtam sa mga panalangin sa balaan nga templo. Salamat sa inyong pagkamaayo. Mga talagsaon kamo; mga matahum.

Akong pag-ampo nga kita makamatikod sa *makapanghimatuod* nga impluwensya sa Espiritu Santo samtang hingpit kitang makasabut nga kita mga anak sa Dios. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” nag-ingon: “Ang tanan nga mga tawo—lalaki ug babaye—gilalang diha sa panagway sa Dios. Ang matag usa hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa langitnong mga ginikanan, ug, sa ingon, ang matag usa adunay mga kinaiya sa pagkadios ug kalagmitan nga mahimong usa ka dios.”¹ Kita “piniling mga espiritu kinsa gitagana sa pagtungaha diha sa kahingpitan sa mga panahon sa pag-apil sa pagpahiluna sa mga sukaranan sa dako nga buluhaton sa ulahing adlaw.”² Si Presidente Russell M. Nelson namahayag: “Gitudloan kamo

didto sa kalibutan sa espiritu sa pag-andam kaninyo alang sa bisan unsa ug sa tanang butang nga inyong masugatan atol sa ulahing bahin niining ulahing mga adlaw (tan-awa sa D&P 138:56). Kana nga pagtudlo magpabilin sa sulod kaninyo!”³

Mga pinili kamo nga mga anak sa Dios. Aduna kamoy gahum sa pagbuntog sa kaaway. Ang kaaway, hinoon, nakaila kinsa kamo. Nahibalo siya sa inyong balaang panulundon ug nagtinguhang molimit sa inyong yutan-on ug langitnong potensyal pinaagi sa paggamit sa tulo ka P:

- Paglingla
- Pagbalda
- Pagwagtang sa kadasig

Paglingla

Ang kaaway sa kapanahunan ni Moises migamit og mga himan sa paglingla. Ang Ginoo miingon kang Moises:

“Tan-awa, ikaw akong anak. . .

“Ako adunay buhat alang kanimo, . . . ug ikaw ang may pagkasama sa akong Bugtong Anak.”⁴

Wala madugay human niining mahimayaon nga panan-awon, si Satanas misulay sa paglingla ni Moises. Ang mga pulong nga iyang gigamit makahimuot; “Moises, anak sa tawo, simba kanako.”⁵ Ang paglingla wala lang diha sa pagdapit nga mosimba kang Satanas, apan ang paglingla diha usab sa paagi sa iyang paghulagway ni Moises isip anak sa tawo. Hinumdumi, ang Ginoo bag-o lang miingon kang Moises nga siya anak sa Dios, gilalang nga may pagkasama sa iyang Bugtong Anak.

Ang kaaway walay hunong nga misulay sa paglingla ni Moises, apan nakigbatok si Moises, sa pag-ingon: “Pahawa gikan kanako, Satanas, kay kining usa nga Dios lamang ako mosimba, nga mao ang Dios sa himaya.”⁶ Nahinumdom si Moises kinsa siya—usa ka anak sa Dios.

Ang mga pulong ni Moises magamit kaninyo ug kanako. Gilalang kita subay sa kaugalingong panagway sa Dios, ug Siya adunay ipabuhay kanato. Ang kaaway mosulay sa paglingla pinaagi sa pagpakalimot kon si kinsa gayud kita. Kon dili kita makasabut kinsa kita, nan lisud ang pag-ila kon unsay atong maabut.

Pagbalda

Ang kaaway mosulay usab sa pagbalda kanato palayo kang Kristo ug sa Iyang dalan sa pakigsaad. Si Elder Ronald A. Rasband mipaambit sa mosunod: “Ang plano sa kaaway mao ang pagbalda kanato gikan sa espirituhanong mga saksi, samtang ang tinguha sa Ginoo mao ang paglamdag ug pagpaapil kanato sa Iyang buhat.”⁷⁷

Sa atong panahon, dunay daghang mobalda, lakip ang Twitter, Facebook, mga dulang reyalidad diha sa internet, ug daghan pa. Kining mga pag-abante sa teknolohiya makatingala, apan kon dili ta mag-amping, kini makapabalda kanato sa pagkab-ot sa atong balaang potensyal. Ang paggamit niini sa tukmang paagi magdala og gahum sa langit ug kita makasaksi sa mga milagro samtang magtinguha kita sa pagpundok sa natibulaag nga Israel sa duha ka habig sa tabil.

Magmainampingon kita ug dili magpasagad sa atong paggamit sa teknolohiya.⁸ Ipadayon ang pagpangita og mga paagi nga ang teknolohiya makapaduol nato sa Manluluwas aron makatuman sa Iyang buhat samtang mag-andam kita sa Iyang Ikaduhang Pag-anhi.

Pagwagtang sa kadasig

Sa katapusan, ang kaaway nagtinguha nga kita mawagtangan sa kadasig. Mawagtangan kita sa kadasig kon ikumpara nato ang atong kaugalingon sa uban o mobati nga wala nato matuman ang mga gilauman, lakip ang kaugalingon natong gilauman.

Dihang nagsugod ko sa akong doctoral program, nawagtangan ko sa kadasig. Ang programa modawat lang og upat ka estudyante anang tuiga, ug hawud ang ubang estudyante. Tag-as sila og score sa mga test ug mas daghan og kasinatian sa mga posisyon sa senior management, ug milabaw ang ilang kamasaligon sa ilang mga abilidad. Human sa akong unang duha ka semana sa programa, ang pagbati sa pagkawala sa kadasig ug pagduhaduha nakaapekto—nga daw mobuntog kanako.

Mihukom ko nga kon kompletuhon man nako kining upat ka tuig nga programa, mohuman gyud ko og basa

sa Basahon ni Mormon matag semester. Matag adlaw samtang magbasa ko, akong namatikdan ang pamahayag sa Manluluwas nga ang Espiritu Santo motudlo kanako sa tanang butang ug modala sa tanang butang sa akong panumduman.⁹ Nagpahinumdom kini kinsa ako isip anak sa Dios, nagpahinumdom kanako sa dili pagkumpara sa akong kaugalingon ngadto sa uban, ug gihatagan ako sa pagsalig sa akong balaan nga tahas aron molampos.¹⁰

Mahal kong mga higala, ayaw itugot nga dunay mosakmit sa inyong kalipay. Ayaw itandi ang inyong kaugalingon sa uban. Palihug hinumdumi ang mahigugmaong pulong sa Manluluwas: “Kaninyo ibilin ko ang *Kalinaw*, kaninyo ihatag ko ang akong *kalinaw*: hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahanglan dili *magkaguol*, ang inyong kasingkasing, ni magtalaw.”¹¹

Mao nga unsaon man nato sa paghimo niini? Unsaon nato sa pagkaplag niini nga kalinaw, sa paghinumdom kon si kinsa kita, ug sa pagbuntog sa tulo ka mga P sa kaaway?

Una, hinumdumi nga ang una og daku nga sugo mao ang paghigugma sa Dios sa tibuok natong kasingkasing, gahum, hunahuna, ug kusog.¹² Ang tanan natong buhaton kinahanglang dinasig sa atong gugma Kaniya ug sa Iyang Anak. Kon magpalambo kita sa atong gugma alang Kanila pinaagi sa pagtuman sa Ilang mga sugo, ang atong kapasidad sa paghigugma sa atong kaugalingon ug sa uban molambo. Makasugod kita sa pagserbisyo sa pamilya, mga higala, ug mga silingan kay makita nato sila sama sa pagkakita sa Manluluwas kanila—isip mga anak sa Dios.¹³

Ikaduha, mag-ampo sa Amahan sa ngalan ni Jesukristo matag adlaw, matag adlaw, matag adlaw.¹⁴ Pinaagi sa pag-ampo kita mobati sa gugma sa Dios ug makapakita sa atong gugma alang Kaniya. Pinaagi sa pag-ampo makapasalamat kita ug makapangayo og kusog ug kaisug sa pagtugyan sa atong kabubut-on ngadto sa Dios ug magiyahan ug matudloan sa tanang butang.

Awhagon ko kamo sa “*pag-ampo* sa Amahan uban sa tibuok kusog sa kasingkasing, nga kamo unta mapuno niini nga gugma, . . . aron mahimo kamo nga mga anak sa Dios; nga kon siya moabut kita *mahisama* kaniya.”¹⁵

Ikatulo, basaha ug tun-i ang Basahon ni Mormon matag adlaw, matag adlaw, matag adlaw.¹⁶ Mas nagkamaayo ang akong mga pagtuon sa Basahon ni Mormon kon mobasa ko inubanan og pangutana sa akong hunahuna. Kon magbasa kita inubanan sa pangutana, makadawat kita og pagpadayag ug mahibalo nga si Propeta Joseph Smith namulong sa kamatuoran dihang mipahayag siya, “Ang Basahon ni Mormon [mao] ang labing tukma sa bisan hain nga basahon dinhi sa yuta, . . . ug ang [usa ka lalaki o babaye] labi nga maduol sa Dios pinaagi sa pagsunod sa iyang mga lagda, kay sa bisan hain nga basahon.”¹⁷ Ang Basahon ni Mormon naglangkob sa mga pulong ni Kristo ug motabang nga kita mahinumdom kon si kinsa kita.

nga mopaminos sa atong kapasidad sa pagbati og gugma sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak. Moabut unya nga kita *hingpit* nga makasabut kon si kinsa kita isip mga anak sa Dios.

Mga kaisogon, akong ipaambit ang akong gugma ug mopahayag diha kaninyo sa akong pagsaksi nga nasayud ako nga ang Langitnong Amahan buhi ug si Jesus mao ang Kristo. Gimahal nako Sila. Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao ang gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Kita adunay *balaang buluhaton* sa pagpundok sa Israel ug pag-andam sa kalibutan alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Mesiyas. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2017, 145.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:53; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:54–56.
3. Russell M. Nelson, “Barug isip Tinuod nga mga Milenyal,” *Liahona*, Okt. 2016, 48.
4. Moises 1:4, 6.
5. Moises 1:12.
6. Moises 1:20; tan-awa usab sa Moises 1:16–19, 21.
7. Ronald A. Rasband, “Kay Tingali Lamang Unya Mahakalimot Ka,” *Liahona*, Nob. 2016, 115.
8. Tan-awa sa Becky Craven, “Mabinantayon batok Dili Kaayo Magtagad,” *Liahona*, Mayo 2019, 9–11.
9. Tan-awa sa Juan 14:26.
10. Ang atong balaan nga tahas aron molampok mao ang pag-angkon og kinabuhing dayon bisan naangkon man sa usa ka tawo ang giingon sa kalibutan nga kalampusan sa kalibutanong mga paningkamot. Ang Espiritu Santo mipahinumdom kanato sa atong balaan tahas ug kon unsay atong maabut kon magpabilin kita sa dalan sa pakigsaad ug mobuntog, gamit ang kusog sa Ginoo, sa mga pagtintal sa kaaway.
11. Juan 14:27; emphasis gidugang.
12. Tan-awa sa Mateo 22:37–38.
13. Tan-awa sa Juan 3:16; 1 Juan 4:19; Mosiah 2:17.
14. Tan-awa sa 3 Nephi 18:18–21.
15. Moroni 7:48; emphasis gidugang.
16. Tan-awa sa Kevin W. Pearson, “Pagpabilin diha sa Ebanghelyo,” *Liahona*, Mayo 2015, 114–16.
17. Pasiuna sa Basahon ni Mormon.
18. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20–21.
19. David A. Bednar, “Kanunay nga Magbaton og Kapasayloan sa Inyong mga Sala,” *Liahona*, Mayo 2016, 61–62.
20. Tan-awa sa Moroni 4:2–3; 5:1–2; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:76–79. Timan-i palihug nga nagpuyo kita sa panahon nga gikinahanglan kaayo nato ang Iyang Espiritu nga magauban kanato sa kanunay.

Sa katapusan, pagmainampoon sa pag-ambit sa sakramento matag semana, matag semana, matag semana. Pinaagi sa mga pakigsaad ug sa mga ordinansa sa pagkapari, lakip sa sakramento, ang gahum sa pagkadiosnon ikapakita diha sa atong kinabuhi.¹⁸ Si Elder David A. Bednar mitudlo: “Ang ordinansa sa sakramento usa ka balaan ug binalik-balik nga pagdapit nga sinserong maghinulsol ug mabago sa espirituhanon. Ang pag-ambit sa sakramento, sa kaugalingon niini, dili makapasaylo sa mga sala. Apan kon tinuoray kitang mangandam ug moapil niining balaan nga ordinansa uban sa mapainubsanong kasingkasing ug mahinulsulong espiritu, gisaaran kita nga *kanunayng* makabaton sa Espiritu sa Ginoo uban kanato.”¹⁹

Samtang mapaubsanon kitang moambit sa sakramento, mahinumdom kita sa pag-antus ni Jesukristo nianang sagrado nga tanaman sa Getsemani ug sa Iyang sakripisyo diha sa krus. Magpasalamat kita sa Amahan sa Iyang pagpadala sa Bugtong Anak, atong Manunubos, ug mopakita sa atong kaandam nga motuman sa Iyang mga sugo ug sa kanunay mohinumdom Kaniya.²⁰ Adunay espiritwal nga paglamdag nga nauban sa sakramento—personal kini, impluwensyal, ug gikinahanglan kini.

Akong mga higala, mosaad ko nga kon maningkamot kita sa paghigugma sa Dios sa tibuok natong kasingkasing, mag-ampo sa ngalan ni Jesukristo, magtuon sa Basahon ni Mormon, ug mainampoong moambit sa sakramento, maangkon nato ang katakus, uban sa kalig-on sa Ginoo, sa pagbuntog sa *makalingla* nga mga buhat sa kaaway, sa pagpaminos sa *mga pagkabalda* nga molimitar sa atong balaang potensyal, ug mabatukan ang *pagkawala sa kadasig*

NI ELDER ULISSES SOARES
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Magpas-an sa Atong Krus

Ang pagpas-an sa inyong kaugalingong mga krus ug pagsunod sa Manluluwas nagpasabut sa pagpadayon sa pagtuo diha sa dalan sa Ginoo ug dili magpadala sa kalibutanong mga kinaiya.

Minahal nga kaigsoonan, nakadawat kita og talagsaong mga pagtulun-an gikan sa atong mga lider atol niining miaging duha ka adlaw. Mopamatuod ko kaninyo nga kon kita maningkamot sa paggamit niining dinasig ug tukma sa panahon nga mga pagtulun-an sa atong kinabuhi, ang Ginoo, pinaagi sa Iyang grasya, motabang sa matag usa nato sa pagpas-an sa atong krus ug mohimo sa atong luwan nga magaan.¹

Samtang diha sa duol sa Caesarea Filipe, ang Manluluwas mipadayag ngadto sa Iyang mga disipulo unsay Iyang antuson sa mga kamot sa mga anciano, mga punoang sacerdote, ug mga escriba didto sa Jerusalem. Siya piho nga mitudlo kanila mahitungod sa Iyang kamatayon ug mahimayaong Pagkabanhaw.² Nianang panahona, ang Iyang mga disipulo wala makasabut sa hingpit sa Iyang balaang misyon sa yuta. Si Pedro mismo, sa dihang nakadungog siya unsay gisulti sa Manluluwas, midala Niya sa daplin ug mibadlong Kaniya, nag-ingon, “Pahilayo kana, Ginoo! Dili gayud kana mahitabo kanimo.”³

Aron sa pagtabang sa Iyang mga disipulo nga makasabut nga ang

debosyon ngadto sa Iyang buhat naglakip sa pagtugyan ug pag-antus, ang Manluluwas mainitong mipahayag:

“Kon adunay buot mosunod kana-ko, kinahanglan magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus, ug magsunod kanako.

“Kay bisan kinsa nga buot magpatunhay sa iyang kinabuhi mawagtangan hinoon siya niini; ug bisan kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag siya niini.

“Kay unsa may kapuslanan alang sa usa ka tawo, kon maangkon niya ang tibuok kalibutan nga pagapildihan sa

iyang kinabuhi? O unsa may ikahatag sa tawo nga arang ikabawi niya sa iyang kinabuhi?”⁴

Pinaagi niini nga pamahayag, ang Manluluwas mipahimug-at nga ang tanan kinsa andam nga mosunod Kaniya kinahanglang magdumili siya sa ilang kaugalingon ug magpugong sa ilang tinguha, mga gana, ug mga pasyon, magsakripisyo sa tanan, bisan ang kinabuhi mismo kon gikinahanglan, hingpit nga manunuton ngadto sa kabubut-on sa Amahan—sama sa Iyang gibuhay.⁵ Kini, sa pagkatinuod, ang bili nga bayran alang sa kaluwasan sa usa ka kalag. Tuyo ni Jesus ug pina-sumingay migamit sa simbolo sa krus sa pagtabang sa Iyang mga disipulo nga mas makasabut unsay tinuod nga kahulugan sa sakripisyo ug debosyon sa kawsa sa Ginoo. Ang imahe sa krus nahibaloan gyud sa Iyang mga disipulo ug sa mga lumulupyo sa Gingharian sa Roma tungod kay ang mga taga-Roma mopugos sa mga biktima nga ipalansang sa krus pagpas-an sa ilang kaugalingong krus ngadto sa dapit diin mahitabo ang paglansang.⁶

Human lamang sa Pagkabanhaw sa Manluluwas nga ang mga disipulo nakasabut sa tanan nga gisulat mahitungod Kaniya⁷ ug unsay gikinahanglan kanila gikan nianang higayuna.⁸

Sa samang paagi, kitang tanan, mga kaigsoonan, kinahanglang mobukas sa atong hunahuna ug kasingkasing aron mas makasabut pag-ayo sa kaimportante sa pagpas-an sa atong kaugalingon sa atong mga krus ug pagsunod Kaniya. Kita nakat-on pinaagi sa mga kasulatan nga kadtong kinsa gusto nga mopas-an sa ilang

krus sa ilang kaugalingon nahigugma ni Jesukristo sa paagi nga sila magdumili sa ilang kaugalingon sa tanang dili diosnon ug sa tanang kalibutanong kahigal ug motuman sa Iyang mga sugo.⁹

Ang atong determinasyon nga walay buhaton supak sa kabubut-on sa Dios ug sa pagsakripisyo sa tanan nga gisugo nga ihatag ug sa pagsunod sa Iyang mga pagtulun-an makatabang nato sa paglahutay diha sa dalan sa ebanghelyo ni Jesukristo—bisan sa nasinati nga kalisdanan, kahuyang sa atong kalag, o sosyal nga pagpamugos ug kalibutanong mga pilosopiya nga supak sa Iyang mga pagtulun-an.

Sama pananglit, alang niadtong kinsa wala pa makakaplag og mahangturong kompanyon ug tingali nag-inusara ug nawad-an sa paglaum, o alang niadtong kinsa nagdiborsyo ug mibati nga biniyaan ug gikalimtan, ipaniguro nako ninyo nga ang pagdawat sa imbitasyon sa Manluluwas sa pagpas-an sa inyong kaugalingong krus ug pagsunod Kaniya nagpasabut sa pagpadayon sa pagtuo diha sa dalan sa Ginoo, magpadayon sa sumbanan sa kaligdong, ug dili magpadala sa kalibutanong mga kinaiya nga sa katapusan mokuha sa atong paglaum sa gugma ug kalooy sa Dios.

Ang sama nga mga baruganan magamit niadtong kinsa kaninyo nga nagsinati og pagkadani sa sama og sekso ug mibati

nga walay paglaum ug walay mahimo. Ug tingali tungod niini nga rason ang pipila kaninyo mibati nga ang ebanghelyo ni Jesukristo dili na alang kaninyo. Kon mao kana ang nahitabo, ako mosiguro nga adunay paglaum kanunay diha sa Dios nga Amahan ug sa Iyang plano sa kalipay, diha ni Jesukristo ug sa Iyang maulaong sakripisyo, ug sa pagsunod sa Ilang mahigugmaong mga sugo. Sa Iyang hingpit nga kaalam, gahum, kangayan, ug kalooy, ang Ginoo mahimong mosilyo nato nga Iyaha, aron kita madala ngadto sa Iyang atubangan ug makabaton og walay katapusan nga kaluwasan, kon kita makanunayon ug dili matarug sa paghupot sa mga sugo¹⁰ ug kanunay nga puno sa maayo nga mga buhat.¹¹

Ngadto niadtong kinsa nakahimo og seryoso nga mga sala, ang pagdawat sa sama nga imbitasyon nagpasabut, uban sa laing mga butang, sa pagpaubos sa imong kaugalingon sa atubangan sa Dios, sa pagpakitambag sa tukma nga mga lider sa Simbahan, ug sa paghinulsol ug pagbiya sa inyong mga sala. Kini nga proseso mopanalangin usab sa tanan kinsa nakigbatok sa makadaot nga pagkaadik, lakip sa mga opioid, drugas, alkohol, ug pornograpiya. Ang paghimo niini nga mga lakang modala kaninyo ngadto sa Manluluwas, kinsa maoy makapalingkawas kaninyo gikan

sa sala, kasubo, ug sa espiritwal ug piskal nga pagkaulipon. Agig og dugang, kamo mahimong magtinguha sa pagpangayo og suporta sa inyong pamilya, mga higala, ug sa maantigo nga mga propesyunal sa medikal ug pagtambag.

Palihug ayaw paghunong human sa sunod-sunod nga kapakyasan ug mokonsiderar sa inyong kaugalingon nga dili makahimo sa pagbiya sa mga sala ug pagbuntog sa adiksiyon. Mograbe pa hinoon kon kamo mohunong sa pagsulay ug human niana magpadayon sa kahuyang ug sa sala! Paningkamot kanunay kutob sa inyong mahimo, magpakita pinaagi sa inyong mga buhat sa tinguha nga malimpyo ang kaugalingon, sumala sa gitudlo sa Manluluwas.¹² Usahay ang mga sulbad sa piho nga mga hagit moabut human sa daghang bulan nga padayong paningkamot. Ang saad makita diha sa Basahon ni Mormon nga “pinaagi sa grasya kami maluwas, human sa tanan nga atong mabuhay,”¹³ magamit niini nga kahimtang. Palihug hinumdumi nga ang gasa sa grasya sa Manluluwas “dili kinahanglang limitado sa panahon sa ‘human’ sa tanan nga atong mabuhay. Kita makadawat sa Iyang grasya sa dili pa, atol sa, ug human sa panahon nga kita migahin sa atong kaugalingong paningkamot.”¹⁴

Ako mopamatuod nga samtang kita mopadayon nga maningkamot sa pagbuntog sa atong mga hagit, ang Dios mopanalangin nato sa mga gasa sa hugot nga pagtuo nga mamaayo ug sa pagbuhay og mga milagro.¹⁵ Iyang gihi-mo alang kanato kon unsay dili nato mahimo sa atong kaugalingon.

Dugang pa, alang niadtong mibati og kalagot, kasuko, kasilo, o dili masulbad nga mga kasubo sa butang nga inyong gibati nga dili angay, ang pagpas-an sa kaugalingong krus ug sa pagsunod sa Manluluwas nagpasabut sa pagpaningkamot sa pagsalikway niini nga mga pagbati ug moduol ngadto sa Ginoo aron Siya makapalingkawas nato gikan niini nga kahimtang sa hunahuna ug makatabang nato sa pagpangita og kalinaw. Subo lang, kon kita magpadayon sa negatibo nga mga pagbati ug mga emosyon, makita nato ang

atong kaugalingon nga nagpakabuhi nga wala ang impluwensya sa Espiritu sa Ginoo sa atong kinabuhi. Dili kita makahinulsol *alang* sa ubang mga tawo, apan kita makapasaylo nila—pinaagi sa pagdumili nga mahimong bihag niadtong kinsa nakahatag nato og kadaot.¹⁶

Ang mga kasulatan nagtudlo nga adunay paagi nga makagawas niini nga mga sitwasyon—pinaagi sa pagdapit sa atong Manluluwas sa pagtabang nato nga ilisan ang atong batoon nga mga kasingkasing ngadto sa bag-ong mga kasingkasing.¹⁷ Aron kini mahitabo, kita kinahanglan nga moduol sa Ginoo uban sa atong mga kahuyang¹⁸ ug mangayo sa Iyang tabang ug kapasayloan,¹⁹ ilabi na sa sagradong gutlo nga kita moambit sa sakramento matag Dominggo. Hinaut nga kita mopili sa Iyang kapasayloan ug sa Iyang tabang, ug atong himoon ang importante ug lisud nga lakang sa pagpasaylo niadtong nakapasakit nato aron nga ang atong mga samad magsugod sa pagkaayo. Ako mosaad kaninyo nga sa inyong pagbuhat sa ingon, ang inyong mga gabii mapuno sa kahupayan nga moabut gikan sa kalinaw sa hunahuna uban sa Ginoo.

Samtang didto sa Bilanggoan sa Liberty niadtong 1839, si Propeta Joseph Smith misulat og usa ka sulat ngadto sa mga miyembro sa Simbahan nga naglakip sa mga panagna nga magamit kaayo niini nga mga sitwasyon. Siya misulat, “Tanan nga mga trono ug mga kaman-doan, gagmay nga mga gingharian ug mga gahum, mapadayag ug ihatag diha sa tanan kinsa milahutay nga maisugon alang sa ebanghelyo ni Jesukristo.”²⁰ Busa, kadtong kinsa modala sa ilang kaugalingon sa ngalan sa Manluluwas, mosalig sa Iyang mga saad ug magpadayon hangtud sa katapusan, ang maluwat²¹ ug magpuyo uban sa Dios sa usa ka kahimtang nga walay katapusan nga kalipay.²²

Kitang tanan mag-atubang og dili maayo nga mga sirkumstansya sa atong kinabuhi nga makapasubo nato, walay mahimo, walay paglaum, ug usahay gani maluya. Ang pipila niini nga mga hagit mosangpot ngadto sa pagkwestyon sa Ginoo, “Ngano nga ako nakasinati niini nga mga sitwasyon?” o “Ngano nga akong mga gipaabut wala

moabut? Human sa tanan, gibuhat nako ang tanan sa akong gahum sa pagpas-an sa akong krus ug pagsunod sa Manluluwas!”

Minahal kong mga higala, kinahanglang hinumduman nato nga ang pagpas-an sa krus sa atong kaugalingon naglakip sa pagpaubos ug pagsalig sa Dios ug sa Iyang walay kinutuban nga kaalam. Kinahanglan nga moila kita nga Siya nakahibalo sa matag usa nato ug sa atong mga panginahanglan. Kinahanglan usab nga modawat sa kamatuoran nga ang tayming sa Ginoo lahi sa atoa. Usahay kita magtinguha og panalangin ug motakda og kinutuban sa panahon sa pagtuman sa Ginoo niini. Dili kita nakahatag og kondisyon sa atong pagkamatinud-anon ngadto Kaniya pinaagi sa paghatag Kaniya og tagal alang sa mga tubag sa atong mga tinguha. Kon buhaton nato kini, kita pareha sa maduha-duhaon nga mga Nephite sa karaang panahon, kinsa mibiay-biay sa ilang kaigsoonan pinaagi sa pag-ingon nga ang panahon milabay na sa katumanan sa mga pulong gikan gipamulong ni Samuel ang Lamanite, naghimo og kalibug niadtong kinsa mituo.²³ Kinahanglan kitang mosalig sa Ginoo igo nga maghilom ug ilhon nga Siya mao ang Dios, nga Siya nasayud sa tanang mga butang, ug nga Siya nakahibalo sa matag usa kanato.²⁴

Bag-o lang ako adunay oportunidad sa pagpangalagad ngadto sa usa ka biyuda nga sister nga ginganlan og

Si Sister Franca Calamassi uban sa upat niya ka anak didto sa templo.

Franca Calamassi, kinsa nag-antus og grabe nga sakit. Si Sister Calamassi mao ang unang sakop sa iyang pamilya nga miapil sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo. Bisan og ang iyang bana wala gayud mabunyagi, siya miuyon nga makigkita sa mga misyonaryo ug sa kasagaran mitambong sa mga miting sa Simbahan. Bisan pa niini nga mga sirkumstansya, si Sister Calamassi nagpabilin nga matinud-anon ug mipadako sa iyang upat ka anak diha sa ebanghelyo ni Jesukristo. Usa ka tuig human mamatay ang iyang bana, gidala ni Sister Calamassi ang iyang mga anak ngadto sa templo, ug sila miapil sa sagrado nga mga ordinansa ug nasilyo isip pamilya. Ang mga saad nga may kalabutan niini nga mga ordinansa nakahatag niya og dakong paglaum, ug kalipay nga nakatabang niya nga mopadayon sa kinabuhi.

Sa dihang ang unang simtoma sa sakit nagsugod sa pagtumaw, ang iyang bishop mihatag kaniya og panalangin. Nianang higayuna iyang gisultihan ang iyang bishop nga siya andam nga modawat sa kabubut-on sa Ginoo, nagpahayag sa iyang pagtuo nga mamaayo ingon man sa iyang pagtuo sa paglahutay sa iyang sakit hangtud sa katapusan.

Atol sa akong pagbisita, samtang naggunit sa kamot ni Sister Calamassi ug nagtutok sa iyang mga mata, nakita nako ang sama sa anghel nga dan-ag gikan sa iyang panagway—nag-aning sa iyang pagsalig sa plano sa Dios ug sa iyang hingpit nga kahayag sa paglaum diha sa gugma ug plano sa Amahan alang kaniya.²⁵ Gibati nako ang iyang lig-on nga determinasyon sa paglahutay sa iyang pagtuo hangtud sa katapusan pinaagi sa pagpas-an sa iyang krus, bisan pa sa mga hagit nga iyang gi-atubang. Ang kinabuhi niini nga sister mao ang pagpamatuod diha ni Kristo, usa ka pamahayag sa iyang pagtuo ug debosyon ngadto Kaniya.

Mga kaigsoonan, ako mopamatuod kaninyo nga ang pagpas-an sa atong krus ug pagsunod sa Manluluwas kinahanglan nga kita mosunod sa Iyang ehemplo ug maningkamot nga mahimong sama Kaniya,²⁶

mapailubong moatubang sa mga sirkumstansya sa kinabuhi, maglimud ug masilag sa mga gana sa kinaiyanhon nga tawo, ug maghulat sa Ginoo. Ang Salmista misulat:

“Maghulat ka sa Ginoo: magmalig-on ka, ug paisugon mo ang imong kasingkasing; maghulat ka sa Ginoo.”²⁷

“Siya mao ang among katabang ug ang among taming.”²⁸

Ako mopamatuod kaninyo nga pinaagi sa pagsunod sa mga tunob sa atong Ginoo ug maghulat Kaniya kinsa mao gayud ang tig-ayo sa atong kinabuhi mohatag og kapahulayan sa atong mga kalag ug mohimo sa atong luwan nga sayon ug gaan.²⁹ Niining mga butanga ako mopamatuod pinaagi sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mateo 11:29–30; Santiago 2:24; 2 Nephi 25:23.
2. Tan-awa sa Mateo 16:21.
3. Mateo 16:22.
4. Mateo 16:24–26.
5. Tan-awa sa Juan 6:38.
6. Tan-awa sa Juan 19:16–17.
7. Tan-awa sa Marcos 16:17–20; Lucas 24:36–53.
8. Tan-awa sa Mateo 28:19–20.
9. Tan-awa sa Hubad ni Joseph Smith, Mateo 16:25–29; tan-awa usab sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Kahigal”; “Kinaiyanhon nga Tawo”; “Mahilayon, Pagkamahilayon”; “Dautan, Pagkadautan”; scriptures. ChurchOfJesusChrist.org.
10. Tan-awa sa Alma 1:25.
11. Tan-awa sa Mosiah 5:15.
12. Tan-awa sa Alma 60:23.
13. 2 Nephi 25:23.
14. Tan-awa sa Bruce C. Hafen, *The Broken Heart: Applying the Atonement to Life’s Experiences* (1989), 155–56.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 46:19, 21.
16. Tan-awa sa Neal A. Maxwell, “Repentance,” *Ensign*, Nob. 1991, 32.
17. Tan-awa sa Ezequias 18:31; 36:26.
18. Tan-awa sa Ether 12:27.
19. Tan-awa sa 1 Nephi 7:21.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:29.
21. Tan-awa sa 3 Nephi 27:6.
22. Tan-awa sa Mosiah 2:41.
23. Tan-awa sa 3 Nephi 1:4–7.
24. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 101:16.
25. Tan-awa sa 2 Nephi 31:20.
26. Tan-aw sa Mateo 5:48; 3 Nephi 12:48; 27:27.
27. Salmo 27:14.
28. Salmo 33:20.
29. Tan-awa sa Mateo 11:30; Mosiah 24:14.

NI ELDER NEIL L. ANDERSEN
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Bunga

Ipabiling nakasentro ang inyong mga mata ug kasingkasing diha sa Manluluwas nga si Jesukristo ug sa mahangturong kalipay nga moabut pinaagi lamang Kaniya.

Nakahibalo ko kon unsay inyong gihunahuna! Usa na lang ka pakigpulong ug makadungog na kita gikan ni Presidente Nelson. Nanghinaut nga mapabilin kamong alerto sulod sa pipila ka minuto samtang maghulat kita sa atong minahal nga propeta, mipili ko og makapainteresado kaayo nga hilisgutan: ang akong hisgutan mao ang prutas [bunga].

Uban sa kolor, texture, ug katam-is sa mga bugnay [berry], mga saging,

pakwan, ug mangga, o mas exotic nga prutas sama sa kiwano o granada [pomegranate], ang prutas dugay nang kinaham nga pagkaon.

Atol sa Iyang yutan-ong pangalagad, ang Manluluwas mitandi sa maayong bunga ngadto sa mga butang nga adunay mahangturong bili. Miingon siya, “Kamo makaila kanila pinaagi sa ilang mga bunga.”¹ “Ang matag usa ka maayong kahoy magabungag mga

Atol sa Iyang yutan-ong pagpangalagad, ang Manluluwas mitandi sa maayo nga bunga ngadto sa mga butang nga may mahangturong bili.

maayong bunga.”² Miawhag Siya kana-
to nga magahipos og “bunga alang sa
kinabuhing dayon.”³

Sa usa ka klaro nga damgo nga
nahibaloan na gayud natong tanan diha
sa Basahon ni Mormon, si propeta Lehi
nakabantay sa iyang kaugalingon nga
anaa sa “usa ka mangitngit ug awaaw
nga kamingawan.” Adunay tubig nga
hugaw, usa ka gabon sa kangitngit,
katingalahan nga mga dalan, ug gidli
nga mga dalan, ingon man usab ang
usa ka gunitanan nga puthaw⁴ diha sa
higpit ug pig-ot nga dalan nga nagpa-
ingon sa usa ka matahum nga kahoy
nga adunay “bunga [nga makapahimo]
sa usa nga malipayon.” Misaysay sa
damgo, miingon si Lehi, “Ako . . . mika-
on sa bunga. . . kini hilabihan ka tam-
is, labaw pa sa tanan nga ako gayud
[sukad] . . . nakatilaw. . . [Ug] kini
mipuno sa akong kalag sa tuman nga
hingpit nga kalipay.” *Kini* nga bunga
“[mas] madanihon [kay sa] tanan nga
mga bunga.”⁵

Ang Kahulugan sa Kahoy ug sa Bunga

Unsay gisimbolo niining kahoy
uban sa labing bililhong bunga niini?
Nagrepresentar kini “sa gugma sa
Dios”⁶ ug nagsangyaw sa talagsaong
plano sa atong Langitnong Amahan
bahin sa katubsanan. “Kay gihigug-
ma gayud sa Dios ang kalibutan, nga
tungod niana gihatag niya ang iyang
bugtong Anak, aron ang tanan nga
mosalig kaniya dili malaglag, kondili
may kinabuhing dayon.”⁷

Kining bililhong bunga nagsim-
bolo sa katingalahang mga panala-
ngin sa dili ikatandi nga Pag-ula sa
Manluluwas. Dili lamang kay mabuhi
kita pag-usab human sa atong pagka-
mortal, apan pinaagi sa atong hugot
nga pagtuo kang Jesukristo, sa atong
paghinulsol, ug pagtuman sa mga sugo,
mapasaylo ang atong mga sala ug usa
ka adlaw mobarug nga limpyo ug putli
sa atubangan sa atong Amahan ug sa
Iyang Anak.

Ang pag-ambit sa bunga sa kahoy
nagsimbolo usab nga atong gihangup
ang mga ordinansa ug mga pakigsa-
ad sa gipahiuli nga ebanghelyo—ang
pagpabunyang, pagdawat sa gasa sa

Espiritu Santo, ug pagsulod sa balay
sa Ginoo aron matugahan og gahum
gikan sa kahitas-an. Pinaagi sa grasya
ni Jesukristo ug sa pagtahud sa atong
mga pakigsaad, madawat nato ang dili
masukod nga saad sa pagpuyo uban sa
atong matarung nga pamilya hangtud
sa kahangturan.⁸

Dili ikatingala nga ang anghel
mihulagway sa bunga isip “ang labing
hingpit nga kalipay ngadto sa kalag.”⁹
Tinuod gayud kini!

Ang Hagit nga Magpabiling Matinuoron

Sama sa nakat-unan natong tanan,
bisan human matagamtam ang bilil-
hong bunga sa gipahiuli nga ebang-
helyo, ang pagpabiling matinuoron
ug matinud-anon ngadto ni Ginoong
Jesukristo dili gihapon sayon nga buha-
ton. Sama sa nasulti na sa daghang
higayon niining komperensya, padayon
kita nga makasinati sa mga pagbalda
ug mga pagpanglingla, mga kalibug ug
mga kagubot, mga pagdani ug mga tin-
tasyon nga mosulay sa pagbira sa atong
kasingkasing gikan sa Manluluwas ug
sa hingpit nga kalipay ug katahum nga
atong nasinati sa pagsunod Kaniya.

Tungod niining kalisdanan, ang
damgo ni Lehi nagdala usab og
pasidaan! Sa pikas bahin sa suba
mao ang usa ka dako nga gamba-
lay nga adunay mga tawo sa tanang

pangidaron nga mitulisok sa ilang mga
tudlo, mibiay-biay, ug mibugal-bugal
sa matarung nga mga sumusunod ni
Jesukristo.

Ang mga tawo diha sa gambalay mita-
may ug gikataw-an kadtong misunod sa
mga sugo, nanghinaut nga mopakau-
law ug moinsulto sa ilang pagtuo kang
Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo. Ug
tungod sa berbal nga mga pangataki sa
pagduha-duha ug panginsulto nga gitu-
mong ngadto sa mga tumutuo, ang uban
niadtong nakatilaw sa bunga misugod
sa pagbati og kaulaw sa ebanghelyo nga
kausa ilang gihangup. Ang sayop nga
mga pagpangdani sa kalibutan molingla
kanila; mopalayo sila sa kahoy ug sa
bunga ug, sa mga pulong sa kasulatan,
“[mangahulog] ngadto sa gidili nga mga
dalan ug [mangawala].”¹⁰

Sa atong kalibutan karon, ang mga
sumusunod sa kaaway nagtrabaho og
sobra nga oras, nagdali nga mipalambo
sa dako ug lapad nga gambalay. Ang
pagpalapad mikatap tabok sa suba,
nanghinaut nga makasulod sa atong mga
panimalay, samtang ang mga nanulisok
ug mga nagbugal-bugal nagpalanog sa
adlaw ug gabii sa ilang kalibutanong
mga panglantaw diha sa internet.¹¹

Si Presidente Nelson mipasabut,
“Ang kaaway mipakusog pag-ayo sa
iyang mga paningkamot aron sa pag-
balda sa mga pagpamatuod ug pagba-
bag sa buhat sa Ginoo.”¹² Hinumduman

Sama sa nahibaloan natong tanan, bisan human sa pagtagamtam sa bililhon nga mga bunga sa gipahiuli nga ebanghelyo, ang pagpabilin nga matinuoron ug matinud-anon ngadto sa Ginoong Jesukristo dili gihapon sayon nga buhaton.

nato ang mga pulong ni Lehi: “Kami wala maminaw kanila.”¹³

Bisan kon dili kita angayang mahadlok, kinahanglan gayud kitang magbantay. Usahay, ang ginagmay nga mga butang makapabalda sa atong espirituhanong pagbalanse. Palihug ayaw tuguti nga ang inyong mga pangutana, ang mga panginsulto sa uban, walay pagtuo nga mga higala, o alaot nga mga sayop ug mga kasagmuyo mopalayo kaninyo gikan sa matam-is, putli, ug makatagbaw sa kalag nga mga panalangin nga moabut gikan sa bililhong bunga sa kahoy. Ipabiling nakasentro ang inyong mga mata ug kasingkasing diha sa Manluluwas nga si Jesukristo ug sa mahangturong kalipay nga moabut pinaagi lamang Kaniya.

Ang Hugot nga Pagtuo ni Jason Hall

Niadtong Hunyo, si Kathy, ug ako mitambong sa lubong ni Jason Hall. Sa panahon sa iyang pagkamatay, 48 anyos siya ug nagserbisyo isip presidente sa elders quorum.

Ania ang mga pulong ni Jason mahitungod sa usa ka hitabo nga nakapausab sa iyang kinabuhi:

“[Sa edad nga 15] nahiagum ko og aksidente sa pag-ambak paingon sa tubig. . . . [Nabali] ang akong liog ug naparalisar gikan sa dughan paubos. Nawad-an kog hingpit nga kontrol sa akong mga bitiis ug parsyal nga kontrol sa akong mga bukton. Dili na ko kalakaw, kabarug, . . . o kakaon nga ako ra. Maglisud gani ko pagginghawa o pagsulti.”¹⁴

“Minahal nga Amahan [sa Langit], nangamuyo ko, ‘kon magamit lang unta nako ang akong mga kamot, kahibalo ko nga makasugakod ko niini nga pagsulay. Palihug, Amahan, palihug. . .

“ . . . ‘Bahala na ang akong mga bitiis, Amahan; ako lang [giampo] ang paggamit sa akong mga kamot.’”¹⁵

Wala gayud madawat ni Jason nga magamit niya ang iyang mga kamot. Madungog ba ninyo ang mga tingog gikan sa lapad nga gambalay? “Jason Hall, wala dungga sa Dios ang imong mga pag-ampo! Kon ang Dios usa ka mahigugmaong Dios,

nganong gipasagdan ka man Niya nga sama niini? Nganong magbaton pa man ka og pagtuo kang Kristo?” Nadungog ni Jason Hall ang ilang mga tingog, apan wala siya mopatalinghug kanila. Hinoon mikaon siya og maayo sa bunga sa kahoy. Ang iyang hugot nga pagtuo kang Jesukristo dili na matarug. Migradwar siya sa unibersidad ug naminyo kang Kolette Coleman diha sa templo, nga naghulagway kaniya isip ang tawo nga iyang gihigugma labaw sa tanan.”¹⁶ Human sa 16 ka tuig nga kaminyoon, laing milagro, ang ilang pinalanggang anak nga lalaki, si Coleman, natawo.

Giunsa nila sa pagpalambo ang ilang pagtuo? Si Kolette mipasabut: “Misalig kami sa plano sa Dios. Ug nakahatag kini kanamo og paglaum. Nasayud kami nga si Jason [sa umaabut nga adlaw] maulian. . . . Nasayud kami nga ang Dios mihatag kanamo og Manluluwas, kansang maulaong sakripisyo nakapahimo kanamo sa pagtan-aw sa unahan sa dihang gusto na namong mohunong.”¹⁷

Namulong sa lubong ni Jason, ang 10 anyos nga si Coleman miingon nga ang iyang papa mitudlo kaniya nga: “Ang Langitnong Amahan [adunay] plano alang kanamo, nga ang kinabuhi sa yuta nindot, ug mahimo kaming

magpuyo diha sa mga pamilya. . . . Apan . . . kinahanglan namong moagi sa lisud nga mga butang ug makahimo kami og mga sayop.”

Mipadayon si Coleman: “Ang Langitnong Amahan mipadala sa Iyang Anak, nga si Jesus, nganhi sa yuta. Ang Iyang trabaho mao ang mahimong hingpit. Ang pag-ayo sa mga tawo. Ang paghigugma kanila. Ug dayon magantus alang sa atong kasakit, kagulan, ug mga sala. Dayon namatay Siya alang kanato.” Dayon midugang si Coleman, “Tungod kay Iya kining gihimo, nasayud si Jesus kon unsay akong gibati karon.

“Tulo ka adlaw human namatay si Jesus, Siya . . . nabuhi pag-usab, nga ang Iyang lawas hingpit. Importante kini nako tungod kay nasayud ko nga . . . ang lawas sa akong [papa] mahimong hingpit ug magkauban kami isip usa ka pamilya.”

Si Coleman mitapos: “Kada gabii sukad sa gamay pa ko nga bata, ang akong papa moingon nako, ‘Gimahal ka ni papa, gimahal ka sa Langitnong Amahan, ug buotan ka nga bata.’”¹⁸

Ang Hingpit nga Kalipay Moabut Tungod ni Jesukristo

Si Presidente Russell M. Nelson mihulagway nganong ang pamilyang Hall mibati og hingpit nga kalipay ug paglaum. Siya miingon:

Si Jason, Coleman ug Kolette Hall

“Ang kalipay nga atong gibati dili kaayo konektado sa mga sirkumstansya sa atong kinabuhi apan konektado kaayo sa gitutokan sa atong kinabuhi.

“Kon ang sentro sa atong kinabuhi anaa sa plano sa Dios sa kaluwasan . . . ug ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo, mobati kita og kalipay bisan unsa pay mahitabo—o wala mahitabo—sa atong kinabuhi. Ang kalipay moabut gikan ug tungod Kaniya. Siya ang tinubdan sa tanang kalipay. . . .

“Kon motan-aw kita diha sa kalibutan . . . , dili gayud kita makaila og hingpit nga kalipay. . . . [Ang hingpit nga kalipay] mao ang gasa nga moabut gikan sa tinuyo nga paningkamot sa pagpuyo og matarung nga kinabuhi, sama sa gitudlo ni Jesukristo.”¹⁹

Usa ka Saad sa Inyong Pagbalik

Kon taud-taud na nga wala ninyo ang bunga sa kahoy, palihug hibalo nga ang mga bukton sa Manluluwas kanunay nga gipatuyhad nganha kaninyo. Mahigugmaon siyang nangamay, “Maghinulsol ug moduol kanako.”²⁰

Ang iyang bunga daghan ug kanunay nga anaa sa panahon. Dili kini mapalit og kwarta, ug walay usa nga matinuorong nagtinguha niini ang balibaran.²¹

Kon nagtinguha kamo nga mobalik ngadto sa kahoy ug motilaw pag-usab sa bunga, sugdi pinaagi sa pag-ampo sa inyong Langitnong Amahan. Tuo kang Jesukristo ug sa gahum sa Iyang maulaong sakripisyo. Mosaad ko ninyo nga samtang motan-aw kamo sa Manluluwas “sa matag hunahuna,”²² ang bunga sa kahoy mainyo pag-usab, lamian sa inyong pagkaon, makapalipay sa inyong kalag, “ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios.”²³

Tulo na ka semana ang milabay karon, nakita nako ang hingpit nga kalipay sa bunga sa Manluluwas nga klaro gayud kaayo samtang si Kathy ug ako mitambong sa pagpahinungod sa Lisbon Portugal Temple. Ang mga kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo gibuksan ngadto sa Portugal niadtong 1975 sa dihang ang kagawasan sa relihiyon gihatag. Daghang halangdon nga mga Santos kinsa unang nakatilaw sa bunga sa dihang

wala pay mga kongregasyon, walay mga chapel, ug walay templo nga mas duol pa sa 1,000 ka milya (1,600 km) nagmaya uban namo nga ang bililhong bunga sa kahoy anaa na karon diha sa balay sa Ginoo sa Lisbon, Portugal. Gipasidunggan ug gitahud gayud nako kining mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga mipabilin sa ilang kinabuhi nga nakatutok sa Manluluwas.

Ang Manluluwas miingon, “Ang magapabilin kanako, kang kinsa magapabilin ako, mao siya ang magapamungag daghan: kay gawas kanako wala gayud kamoy arang mahimo.”²⁴

Namulong karong buntag ngadto sa mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan, si Presidente Nelson miingon, “Minahal kong mga kaigsoonan, kamo ang buhing mga ehemplo sa mga bunga gumikan sa pagsunod sa mga pagtulun-an ni Jesukristo.” Dayon midugang siya: “Salamat kaninyo! Gimahal ko kamo!”²⁵

Gimahal ka namo, Presidente Nelson.

Usa ko ka saksi sa gahum sa pagpadayag nga anaa sa atong minahal nga Presidente. Siya mao ang propeta sa Dios. Sama ni Lehi sa karaan, si Presidente Russell M. Nelson nangamay kanato ug sa tanang pamilya sa Dios nga moduol ug mokaon sa bunga

sa kahoy. Hinaut nga anaa kanato ang pagkamapainubsanon ug kalig-on nga mosunod sa iyang tambag.

Mapainubsanon kong mosaksi nga si Jesukristo mao ang Anak sa Dios. Ang Iyang gugma, ang Iyang gahum, ug ang Iyang grasya nagdala sa tanang butang nga adunay mahangturong bili. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 7:16.
2. Mateo 7:17.
3. Juan 4:36.
4. Sa sayong bahin sa Enero 2007, samtang nangandam alang sa usa ka debosyonal nga pakigpulong sa Brigham Young University isip sakop sa Kapangulohan sa Seventy nga ihatag pagka-Marso 4, 2007, gipangutana nako si Elder David A. Bednar kon unsay iyang giandam alang sa iyang Pebrero 4, 2007, nga pakigpulong sa samang tigpaminaw. Nakuratan ko sa dihang mitubag siya nga ang iyang pakigpulong mahitungod sa hugot nga paggunit sa gunitanan nga puthaw. Mao gayud kini ang samang ulohan nga akong gipili alang sa akong pakigpulong. Human mag-ambitay sa among teksto sa usag usa, naamguhan namo nga ang among mga pamaagi managlahi. Ang iyang pakigpulong, nga giulohan og “A Reservoir of Living Water,” naghatag og gibug-aton sa gunitanan nga puthaw, o sa pulong sa Dios, nga makita lukop sa mga kasulatan. Sa Iyang pakigpulong nangutana siya, “Kamo ba ug ako nagbasa ba matag adlaw, nagtuon, ug nagsiksik sa mga kasulatan sa paagi nga kita hugot nga makapanggunit sa gunitanan nga puthaw?” (speeches.byu.edu).

Dayon, usa lang ka semana human sa akong pakig-istorya ni Elder Bednar, si Presidente Boyd K. Packer mihatag og usa ka debosyonal nga pakigpulong sa BYU nga giulohan og “Lehi’s Dream and You.” Si Presidente Packer mihatag og gibug-aton sa gunitanan nga puthaw isip ang personal nga pagpadayag ug inspirasyon nga moabut kanato pinaagi sa Espiritu Santo. Miingon siya: “Kon kamo mogunit sa gunitanan, kamo *mobati* nga magmalampuson sa inyong pagpadayon sa unahan uban sa gasa sa Espiritu Santo. . . . Gunit pag-ayo sa puthaw nga gunitanan, ug ayaw gayud pagbuhi. Pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, kamo *mobati* nga magmalampuson sa inyong pagpakabuhi” (Ene. 16, 2007, speeches.byu.edu).

Ang akong hilisgutan nga, “Hold Fast to the Words of the Prophets,” pagka-Marso 2007 mao ang gunitanan nga puthaw nga nagrepresentar sa mga pulong sa buhing mga propeta (Mar. 4, 2007, speeches.byu.edu).

Ang koneksyon niining tulo ka mga pakigpulong dili sulagma. Ang kamot sa Ginoo naglihok samtang ang tulo ka mga pakigpulong, nga giandam alang sa samang tigpaminaw, miila og tulo ka mga aspeto sa gunitanan nga puthaw, o ang pulong sa Dios: (1) ang mga kasulatan, o ang mga pulong sa karaang mga propeta; (2) ang mga pulong sa buhing mga propeta; ug (3) ang gahum sa Espiritu Santo. Usa kadto ka importante nga kasinatian sa pagkat-on alang nako.

5. Tan-awa sa 1 Nephi 8:4–12.
6. 1 Nephi 11:25.
7. Juan 3:16.
8. Tan-awa usab sa David A. Bednar, “Damgo ni Lehi: Hugot nga Paggunit sa Gunitanan,” *Liahona*, Okt. 2011, 32–37.
9. 1 Nephi 11:23.
10. 1 Nephi 8:28.
11. Tan-awa sa Boyd K. Packer, “Lehi’s Dream and Youdebosyonal sa (Brigham Young University, Ene. 16, 2007), speeches.byu.edu.
12. Russell M. Nelson, “Kita Makabuhay og Mas Maayo pa ug Mahimong mas Maayo,” *Liahona*, Mayo 2019, 68.
13. 1 Nephi 8:33.
14. Stephen Jason Hall, “The Gift of Home,” *New Era*, Dis. 1994, 12.
15. Stephen Jason Hall, “Helping Hands,” *New Era*, Okt. 1995, 46, 47.
16. Personal nga sulat ngadto ni Elder Andersen gikan ni Kolette Hall.
17. Personal nga sulat ngadto ni Elder Andersen gikan ni Kolette Hall.
18. Pakigpulong sa lubong pinaagi ni Coleman Hall, gipaambit kang Elder Andersen pinaagi ni Kolette Hall.
19. Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Pagsugakod sa Espirituhanong Paagi,” *Liahona*, Nob. 2016, 82, 84.
20. 3 Nephi 21:6.
21. Tan-awa sa 2 Nephi 26:25, 33.
22. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36.
23. 1 Nephi 15:36.
24. Juan 15:5.
25. Russell M. Nelson, “Ang Dako ug Ikaduhang Sugo,” *Liahona*, Nob. 2019, 100.

NI PRESIDENTE RUSSELL M. NELSON

Panapos nga Pakigpulong

Ang indibidwal nga katakus nagkinahanglan og hingpit nga pagkakabig sa hunahuna ug kasingkasing aron mahimong mas sama sa Ginoo.

Minahal ko nga kaigsoonan, sa atong pagtapos niining makasaysayanong komperensya, magpasalamat kita sa Ginoo sa pag-aghat sa mga mensahe ug sa musika nga nakadasig kanato. Nakatagamtam gayud kita og espirituhanong pagkabusog.

Nasayud kita nga ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo makahatag og paglaum ug kalipay sa mga tawo nga maminaw ug mopatalinghug sa Iyang doktrina. Nasayud usab kita nga ang matag panimalay mahimong tinuod nga santuwaryo sa pagtuo, diin ang kalinaw, gugma, ug ang Espiritu sa Ginoo mahimong mopuyo.

Siyempre, ang labing importanting bahin sa Pagpahiuli mao ang balaan nga templo. Ang sagradong mga ordinansa ug mga pakigsaad niini importante kaayo sa pag-andam og katawhan nga andam sa pagsugat sa Manluluwas sa Iyang Ikaduhang Pag-anhi. Niining panahona aduna kitay 166 ka napahinungod nga mga templo, ug daghan pa ang umaabut.

Usa ka open house ipahigayon sa wala pa ang pagpahinungod sa kada bag-o ug gibag-o nga templo. Daghang mga

higala nga dili sakop sa atong relihiyon moapil sa mga paglibut [tour] niadtong mga mga templo ug dunay makat-unan

mahitungod sa mga panalangin sa templo. Ug ang uban niana nga mga bisita madasig nga magkat-on pa og dugang. Ang uban sinserong mangutana kon unsaon nila nga mahimong takus sa mga panalangin sa templo.

Isip mga miyembro sa Simbahan, kinahanglang andam kita sa pagtubag sa ilang mga pangutana. Atong mapasabut nga ang mga panalangin sa templo mahimong maangkon ni bisan kinsa ug sa tanang tawo nga moandam sa ilang kaugalingon. Apan sa dili pa sila maka-sulod og gipahinungod nga templo, kinahanglan sila nga mahimong takus. Gusto sa Ginoo nga ang tanan Niyang mga anak makaambit sa mahangturong mga panalangin nga anaa sa Iyang templo. Gitudlo Niya unsay angay buhaton sa matag tawo aron mahimong takus sa pagsulod sa Iyang balaang balay.

Usa ka maayong dapit alang kanato sa pagsugod sa ingon nga oportunidad sa pagtudlo mao ang pagdirekta sa ilang atensyon ngadto sa mga pulong nga gikulit sa gawas sa templo: “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo; Ang Balay sa Ginoo.” Ang mensahe ni Presidente Henry B. Eyring karon ug sa daghan pang uban nakadasig kanato nga mahimong mas balaan. Ang matag templo usa ka balaan nga dapit; ang matag patron sa templo naningkamot nga mahimong mas balaan.

Ang tanang kinahanglanon aron makasulod sa templo may kalabutan sa personal nga pagkabalaan. Aron matimbang-timbang kana nga kaandam, ang matag tawo kinsa gusto nga makatagamtam sa mga panalangin sa templo adunay duha ka mga interbyu: una uban sa bishop, magtatambag sa bishopric, o branch president; ikaduha uban sa presidente sa stake o mission o usa sa iyang mga magtatambag. Niana nga mga interbyu, adunay pipila ka pangutana.

Ang uban niadto nga mga pangutana bag-o lang nga gi-edit alang sa pagklaro. Gusto nakong ribyuhon kini alang kaninyo karon:

1. Ikaw ba adunay hugot nga pagtuo ug pagpamatuod sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan; sa Iyang Anak, si Jesukristo; ug sa Espiritu Santo?
2. Ikaw ba adunay pagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo ug sa Iyang tahas isip Manluluwas ug Manunubos?
3. Ikaw ba adunay pagpamatuod sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo?
4. Ikaw ba mopaluyo sa Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug isip mao ang bugtong tawo sa yuta nga gitugutan sa pagdumala sa tanang mga yawe sa priesthood?

Ikaw ba mopaluyo sa mga sakop sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag?

Ikaw ba mopaluyo sa ubang mga General Authority ug sa lokal nga mga lider sa Simbahan?
5. Ang Ginoo miingon nga ang tanang butang “mahimo nga limpyo” sa Iyang atubangan (Doktrina ug mga Pakigsaad 42:41).

Ikaw ba naningkamot alang sa moral nga kalimpyo sa imong mga hunahuna ug kinaiya?

Ikaw ba nagsunod sa balaod sa kaputli?
6. Ikaw ba nagsunod sa mga pagtulunan sa Simbahan ni Jesukristo diha sa imong pribado ug publiko nga kinaiya sa mga sakop sa imong pamilya ug sa uban?
7. Ikaw ba nagsuporta o nag-awhag og bisan unsa nga mga pagtulunan, mga binuhatan, o doktrina nga nahisupak niadtong gidawat sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw?
8. Ikaw ba naningkamot sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay, diha sa panimalay ug sa simbahan; sa pagtambong sa imong mga miting; sa pag-andam ug takus nga pag-ambit sa sakrament; ug sa pagpakabuhi subay sa mga balaod ug kasugoan sa ebanghelyo?
9. Ikaw ba naningkamot nga magmatinuoron sa tanan nimong gibuhathat?
10. Ikaw ba hingpit nga tigbayad sa ikapulo?
11. Ikaw ba nakasabut ug nagsunod sa Pulong sa Kaalam?
12. Ikaw ba adunay pinansyal o laing mga obligasyon ngadto sa kanhi asawa o mga anak?

Kon oo, kasamtangan ba nimong natuman kadtong mga obligasyon?
13. Gituman ba nimo ang mga pakigsaad nga imong gihimo sa templo, lakip ang pagsul-ob sa garment sa templo sumala sa gitudlo sa endowment?
14. Aduna bay bug-at nga mga sala sa imong kinabuhi nga kinahanglang iresolbar sa mga awtoridad sa pagkapari isip kabahin sa imong paghinulsol?
15. Ikaw ba nagkonsiderar sa imong kaugalingon nga takus nga mosulod sa balay sa Ginoo ug moapil sa mga ordinansa sa templo?

Ugma, kining gibag-o nga mga pangutana sa rekomend sa templo iapud-apod ngadto sa mga lider sa Simbahan sa tibuok kalibutan.

Agig dugang sa ilang matinuorong pagtubag niadto nga mga pangutana, nasabtan nga ang matag hamtong nga patron sa templo mosul-ob sa sagra-dong garment sa pagkapari ilawom sa ilang regular nga sinina. Simbolo kini sa tiunay nga pasalig nga maningkamot matag adlaw aron mahimong mas sama sa Ginoo. Nagpahinudom usab kini kanato nga magppabiling matinu-danon matag adlaw sa gihimo nga mga

pakigsaad ug maglakaw sa dalan sa pakigsaad matag adlaw sa mas halangdon ug mas balaan nga paagi.

Karon, sa makadiyut, gusto kong mamulong ngadto sa atong kabatan-onan. Moawhag kami ninyo nga mahimong takus alang sa limitado og gamit nga rekomend sa templo. Pangutan-on lamang kamo niadtong mga pangutana nga magamit nganha kaninyo sa inyong pagpangandam alang sa mga ordinansa sa puli nga bunyag ug kumpirmasyon. Mapasalamat kaayo kami sa inyong katakus ug kaandam sa pag-apil nianang sagrado nga buhat sa templo. Nagpasalamat kami ninyo!

Ang indibidwal nga katakus aron makasulod sa balay sa Ginoo nagkinahanglan og dakong indibidwal nga espirituhanong pagpangandam. Apan uban sa tabang sa Ginoo, walay imposible. Sa ubang paagi, mas sayon ang pagtukod og templo kay sa pagugmad og katawhan nga andam alang sa templo. Ang indibidwal nga katakus nagkinahanglan og hingpit nga pagkakabig sa hunahuna ug kasingkasing aron mahimong mas sama sa Ginoo, mahimong matinuoron nga lumulupyo, mahimong mas maayo nga chemplo, ug mahimong mas balaan nga tawo.

Mopamatuod ko nga ang ingon nga buhat sa pagpangandam nagdala og dili maihap nga panalangin niining kinabuhia ug dili matugkad nga mga panalangin sa sunod nga kinabuhi, lakip na ang pagpadayon sa inyong yunit sa pamilya hangtud sa kahangturan sa “kahimtang nga walay katapusan ang kalipay.”¹

Karon gusto nakong hisgutan ang laing hilisgutan: mga plano alang sa umaabut nga tuig. Sa tingpamulak sa tuig 2020, eksakto gayud nga 200 ka tuig sukad si Joseph Smith nakasinati sa pagpakita sa Dios nga atong nailhan nga Unang Panan-awon. Ang Dios nga Amahan ug ang Iyang Pinanggang Anak, si Jesukristo, mipakita kang Joseph, usa ka 14 anyos nga batan-on. Kana nga hitabo nagtimaan sa pagsugod sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo sa kahingpitan niini, sa tukmang paagi sigun sa gipakita sa Biblia.²

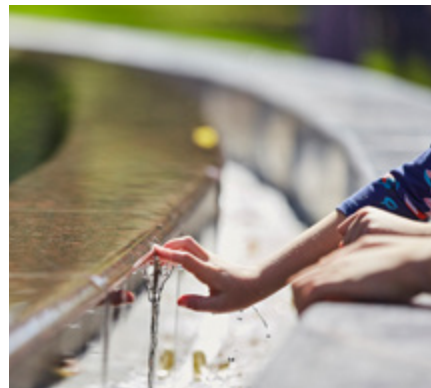
Dayon miabut ang sunod-sunod nga mga pagbisita sa langitnong mga mensahero, lakip ni Moroni, Juan Bautista, ug ang unang Apostoles nga sila si Pedro, Santiago, ug Juan. Misunod ang uban, lakip ni Moises, Elias, ug Elijah. Ang matag usa nagdala og balaang awtoridad sa pagpanalangin pag-usab sa mga anak sa Dios dinhi sa yuta.

Sa milagrusong paagi, nakadawat usab kita sa Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo, kauban nga kasulatan sa Balaang Biblia. Ang mga pinadayag nga gimantala diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad ug sa Perlas nga Labing Bililhon nakapalambo usab pag-ayo sa atong pagsabut sa mga sugo sa Dios ug sa mahangturong kamatuoran.

Ang mga yawe ug mga katungdanan sa pagkapari napahiuli na, lakip ang mga katungdanan sa Apostol, Seventy, patriarch, high priest, elder, bishop, priest, teacher, ug deacon. Ug ang mga babaye nga nagmahal sa Ginoo ma-isugong nagserbisyo sa Relief Society, Primary, Young Women, Sunday School, ug uban pang mga calling sa Simbahan—tanang importanting bahin sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo sa kahingpitan niini.

Sa ingon, ang tuig 2020 pagatawgon nga bicentennial [ikaduhang siglo] nga tuig. Ang kinatibuk-ang komperensya sa sunod Abril himoong lahi sa bisan unsang miaging komperensya. Sa mosunod nga unom ka bulan, manghinaut ko nga ang matag miyembro ug matag pamilya mangandam alang sa usa ka talagsaong komperensya nga magsaulog sa mga pundasyon mismo sa gipahiuli nga ebanghelyo.

Mahimo ninyong sugdan ang inyong pagpangandam pinaagi sa pagbasa pag-usab sa istorya ni Joseph Smith sa Unang Panan-awon sumala sa narekord diha sa Perlas nga Labing Bililhon. Ang atong tun-anan alang sa sunod nga tuig sa *Dali, Sunod Kanako* mao ang Basahon ni Mormon. Mahimo kamong mamalandong og importanting mga pangutana sama sa, “Sa unsang paagi nga mahimong lahi ang akong kinabuhi kon ang akong kahibalo nga naangkon gikan sa Basahon

ni Mormon kalit nga kuhaon?” o “Sa unsang paagi ang mga panghitabo nga misunod sa Unang Panan-awon nakahimo og kalainan alang kanako ug sa akong mga minahal sa kinabuhi?” Usab, tungod kay anaa na ang mga video sa Basahon ni Mormon, mahimo ninyo kining ilakip sa inyong tinagsa ug uban sa pamilya nga pagtuon.

Pagpili og inyong kaugalingong mga pangutana. Paghimo og inyong kaugalingong plano. Isubsob ang inyong kaugalingon sa mahimayaong kahayag sa Pagpahiuli. Kon inyong buhaton, ang kinatibuk-ang komperensya sunod Abril dili lang kay halandumon; kini dili gayud makalimtan.

Karon sa pagtapos, akong ibilin kaninyo ang akong gugma ug akong panalangin nga ang matag usa ninyo mahimong mas malipayon ug mas balaan sa matag adlaw. Sa kasamtangan, palihug salig nga ang pagpadayag nagpadayon sa Simbahan ug magpadayon ubos sa direksyon sa Ginoo hangtud “ang mga katuyuan sa Dios matuman, ug ang Halangdong Jehova moingon nga ang buhat nahuman na.”³

Sa ingon ako mopanalangin ninyo, mopadayag pag-usab sa akong gugma kaninyo, uban sa akong pagpamatuod nga ang Dios buhi! Si Jesus mao ang Kristo! Kini Iyang Simbahan ug kita Iyang katawhan. Sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mosiah 2:41.
2. Tan-awa sa Isaias 2:2; 29; Ezequiel 37:15–20, 26–28; Daniel 2:44; Amos 3:7; Mga Buhat 3:21; Mga Taga-Efeso 1:10; Pinadayag 14:6.
3. Mga Pagtulunan sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith (2007), 167.

Gi-update nga mga Pangutana sa Rekomend ug Ubang Mga Balita sa Templo

Mga update sa mga pangutana sa interbyu para sa rekomend sa templo gipresentar ni Presidente Russell M. Nelson atol sa Oktubre 2019 nga kinatibuk-ang komperensya (tan-awa sa pahina 121). Ang mga sumbanan sa templo nagpabilin nga pareha, apan ang pipila sa mga pangutana giusab ang pagpulong aron mahimong mas maklaro. Ang angay nga mga lider sa Simbahan kinahanglan nakadawat na og sulat sa Unang Kapangulohan nga gipetsahan og Oktubre 6, 2019, nga naglakip sa gi-update nga mga pangutana.

Si Presidente Nelson mipahibalo usab sa mga plano alang sa walo ka bag-ong mga templo (tan-awa sa pahina 79). Ang bag-ong mga templo anha sa Freetown, Sierra Leone; Port Moresby, Papua New Guinea; Bentonville, Arkansas, USA; Bacolod, Philippines; McAllen, Texas, USA; Cobán, Guatemala; ug Orem ug Taylorsville, Utah, USA.

Sukad sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2019, mga templo gipangpahinungod sa Kinshasha, Democratic

Republic sa Congo; Lisbon, Portugal; Port-au-Prince, Haiti; ug sa Fortaleza, Brazil; ug gipahinungod og usab ang Oakland, California, USA; Memphis, Tennessee, USA; Frankfurt, Germany; Siyudad sa Oklahoma, Oklahoma, USA; ug Raleigh, North Carolina, USA.

Adunay ground breaking alang sa mga templo sa Yigo, Guam; Praia, Cabo Verde; San Juan, Puerto Rico; Lima, Peru (Los Olivos); ug Belém, Brazil, ug mga dapit gipili alang sa mga templo sa Auckland, New Zealand, ug Layton ug Saratoga Springs, Utah, USA.

Mga plano gipahibalo sa publiko alang sa pagpaayo sa Templo sa Salt Lake, nga mosira sa Disyembre ug ablihan pag-usab sa 2024, ug ang Templo sa St. George Utah, nga mosira sa Nobyembre 2019 ug ablihan pag-usab sa 2022. ■

Alang sa dugang pa mahitungod sa mga templo, adto sa [temples.ChurchofJesusChrist.org](https://www.temple.churchofjesuschrist.org).

Ang Simbahan Miusab sa Polisiya sa Pagsaksi og mga Ordinansa

Sa usa ka pagpangulo nga miting sa kinatibuk-ang komperensya diin Kinatibuk-ang mga Awtoridad ug Kinatibuk-ang mga Opisyal sa Simbahan modawat og panudlo gikan sa Unang Kapangulohan, gipahibalo ni Presidente Russell M. Nelson ang pamaagi sa mga kausaban sa polisiya sa Simbahan mahitungod kon si kinsa ang mahimong moserbisyo isip mga saksi sa mga pagbunyag ug mga sealing [pagbugkos].

Usa ka sulat sa Unang Kapangulohan gipetsahan og Oktubre 2, 2019, midetalye sa mga kausaban:

“Samtang gidapit sa mga tigdumalang awtoridad:

1. “Bisan kinsa nga miyembro nga naghupot og magamit nga rekomend sa templo, lakip na ang adunay limitasyon nga paggamit nga rekomend, mahimong moserbisyo isip usa ka saksi sa usa ka proxy [puli] nga bunyag.
2. “Bisan kinsang endowed nga miyembro nga adunay magamit nga rekomend sa templo mahimong moserbisyo isip usa ka saksi ngadto sa buhi o proxy nga sealing.
3. “Bisan kinsang nabunyagan nga miyembro sa Simbahan, lakip ang kabataan ug kabatan-onan, mahimong moserbisyo isip usa ka saksi ngadto sa bunyag sa usa ka buhi nga tawo.” ■

Gikan sa wala: Templo sa Fortaleza Brazil, Templo sa Lisbon Portugal, Templo sa Kinshasha Democratic Republic sa Congo, ug ang Templo sa Port-au-Prince Haiti

Ang Mga Lider Mipaila sa Bag-ong Paningkamot alang sa Kabataan ug Kabatan-onan

Ang Kabataan ug Kabatan-onan iimplementar sa Enero 2020 aron sa pagtabang sa kabatan-onan sa pagsunod sa Manluluwas samtang sila molambo sa espirital, sosyal, pisikal ug intelektwal nga paagi. Alang sa mga pakigpulong niini nga magasin nga naghigut sa Kabataan ug Kabatan-onan, tan-awa sa pahina 40 ug 53.

“Miabut na ang panahon sa bag-ong pamaagi, gidesinyong makatabang sa mga bata karon ug sa mga batan-on sa tibuok kalibutan,” miingon si Presidente Russell M. Nelson sa usa ka espesyal nga sibya sa Septyembre 29, 2019.

“Imbis hatagan kamo og daghang mga buluhaton,” miingon siya ngadto sa kabataan ug kabatan-onan, “nagdapit kami nga kamo makigtambag sa Ginoo kon unsaon ninyo pag-uswag sa balansing paagi. Kini magantihon ug makalingaw, apan kini magkinahanglan og paningkamot sa inyong bahin. Kinahanglan nga magtinguha kamo og personal nga pagpadayag. Kinahanglan nga mopili kamo alang sa inyong kaugalingon kon unsaon kini sa pagbuhat. Usahay ang Espiritu modasig ninyo sa paghimo og mga butang nga lisud. Nagtuo ko dawaton ninyo ang hagit. Makahimo kamo sa lisud nga mga butang.”

Si Presidente Nelson miingon usab nga ang mga ginikanan adunay importanting tahas nga buhaton. “Lig-una palihug ang inyong relasyon sa inyong mga anak ug mga batan-on,” miingon siya. “Ang mga lider sa simbahan makatabang, apan inyo kining mga anak. Walay lain nga adunay mas dakong impluwensya sa ilang kalampusan kay kaninyo. Hatagi sila og gugma, pag-awhag, ug tambag, apan batuki ang tintasyon nga mobuot kanila. Mobuhat sila sa pinakamaayo samtang

gamiton nila ang kaugalingon nilang kabubut-on.

“Kini nga tambag magamit usab sa atong talagsaong mga lider ug mga magtutudlo sa kabataan ug kabatan-onan,” mipadayon si Presidente Nelson. “Kinahanglan nga atong tugutan ang atong kabatan-onan nga mangulo, ilabi na niadtong gitawag ug gi-set apart nga moserbisyo sa klase ug sa mga kapangulohan sa korum. Ang katungod sa pagkapari nadelegar na diha nila. Makakat-on sila unsaon sa pagdawat og inspirasyon sa pagpangulo sa ilang klase o korum.”

Sa samang pasundayag, si Presidente M. Russell Ballard, Akting nga

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, mipaila sa panglantaw sa Kabataan ug Kabatan-onan: nga “lig-unon ang pagtuo sa nagtubo nga henerasyon diha kang Jesukristo, ug tabangan ang kabataan, kabatan-onan, ug ilang mga pamilya nga mouswag subay sa dalan sa pakigsaad samtang mag-atubang sila sa mga hagit sa kinabuhi.”¹ Miingon siya nga “ang pagtabang sa kabataan ug kabatan-onan sa pag-angkon og pagpamatuod kang Jesukristo mopanalangin kanila ug kanatong tanan sa tanan natong kinabuhi.”

Human ang kabatan-onan nga anaa sa pagsibya miapil sa usa ka kalihokan

sa pagpakita sa paggamit sa *Pasiuna nga Giya alang sa Kabataan ug Kabatan-onan*, si Presidente Ballard miingon: “Kini mao ang sinugdanan lamang. Karon, mao pa lamang ang pagsugod nato niini nga kalihokan. Kini mao ang butang nga magpadayon sa inyong mga pamilya ug samtang magtinabangay kamo. Kami nagdapit kaninyo nga ipadayon ang kalihokan. . . . Mga ginikanan, pali-hug ipadayon kini sa panimalay.” Iyang gihatagan og gibug-aton nga “kini mao ang usa ka nakasentro sa panimalay, gisuportahan sa Simbahan nga programa” ug nga “ang mga pamilya nahilakip niini nga programa. Mao kini ang makahimo niini nga talagsaon kaayo.”

Sa daghang mga dapit sa kalibutan, ang mga ginikanan ug mga lider nakadawat usab og kaugalingon nilang giya sa pasiuna. Ang ubang mga dapit hubaron ang Kabataan ug Kabatan-onan sa

ilang mga pinulongan sa ulahing bahin sa 2020.

Ang pagkat-on sa ebanghelyo, pagserbisyo ug mga kalihokan, ug personal nga kalamboan (lakip ang paghimo ug pagtuman og mga tumong) mao ang labing importanteng mga bahin sa Kabataan ug Kabatan-onan, ug ang kabatan-onan kinahanglan mangulo sa pagplano. Ang kabataan ug kabatan-onan magtinguha og personal nga pagpadayag samtang sila molambo diha sa dalan sa pakigsaad, uban sa suporta gikan sa pamilya, mga lider, ug sa uban. Si Presidente Ballard mitimaan nga ang Kabataan ug Kabatan-onan usa ka tibuok kalibutan nga paningkamot ug busa mouyon-uyon ra kon “asa ka nagpuyo ug sa kahimtang sa inyong pamilya.”

Dugang nga mga detalye ug mga kapanguhaan ihatag diha sa usa ka Face to Face nga sibya alang sa kabataan ug kabatan-onan sa Nobyembre 17, 2019, nga inubanan ni Elder Gerrit W. Gong sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Ang kabataan ug kabatan-onan nga mag-edad og 8 hangtud 18 sa 2020, ang ilang mga ginikanan, ug mga lider sa Young Women, mga tigtambag sa Aaronic nga Pagkapari, ug mga lider sa Primary gidapit sa pagtambong. Isumiter ang inyong mga pangutana mahitungod sa programa sa Kabataan ug Kabatan-onan ngadto kang Elder Gong sa [facetoface.ChurchofJesusChrist.org](https://www.facetoface.org). Human sa live nga kalihokan, nga isibya sa 18 ka mga pinulongan, ang video tipigan aron nga kini ma-stream o ma-download sa bisan unsang panahon. ■

Tan-awa sa [ChildrenandYouth.ChurchofJesusChrist.org](https://www.ChildrenandYouth.ChurchofJesusChrist.org) ingon man usab sa [ChildrenandYouthLeaders.ChurchofJesusChrist.org](https://www.ChildrenandYouthLeaders.ChurchofJesusChrist.org) alang sa dugang nga impormasyon, lakip ang impormasyon mahitungod sa Face to Face nga kalihokan.

MUBO NGA SULAT

1. *Children and Youth of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints: An Introductory Guide for Parents and Leaders* (2019), 1.

Mga Komperensya sa FSY sa Pagsuporta sa Programa sa Kabataan ug Kabatan-onan

Isip kabahin sa mga paningkamot sa Simbahan sa paghiusa sa mga programa alang sa kabataan ug kabatan-onan sa tibuok kalibutan, sugod sa 2020, ang mga stake sa Estados Unidos ug Canada mo-sponsor og matag duha ka tuig nga For the Strength of Youth] (FSY) [Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan] nga mga komperensya.

Ang mga komperensya sa FSY gihimo gawas sa Estados Unidos ug Canada labaw sa usa ka dekada na ug magpadayon sama sa nangagi.

Dugang nga impormasyon ihatag atol sa Face to Face nga kalihokan sa Nobyembre 17, 2019. ■

Mga Kausaban sa Organisasyon Nagtutok sa Pagpalig-on sa Kabatan-onan

Isip kabahin sa paningkamot nga mas makapahimo sa mga kabatan-onan sa Simbahan nga makakab-ot sa ilang balaanong potensyal, ang mga kausaban diha sa organisasyon sa Young Men ug Young Women gipahibalo sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2019 ni Presidente Russell M. Nelson (tan-awa sa pahina 38) ug gipasabut ni Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles (tan-awa sa pahina 40) ug ni Sister Bonnie H. Cordon, Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women (tan-awa sa pahina 67).

Kini nga mga kausaban naghatag og gibug-aton nga ang “una ug importante nga responsibilidad sa usa ka bishop mao ang pag-atiman sa batan-ong mga lalaki ug batan-ong mga babaye sa iyang ward,” miingon si Presidente Nelson. Ang mga kausaban maglakip sa paghunong sa mga kapangulohan sa Young Men sa ward. Ang bishopric, isip ang kapangulohan sa Aaronic nga Pagkapari, tabangan sa mga tigtambag sa korum ug sa pipila ka mga sitwasyon sa mga espesyalista. Ang presidente sa Young Women sa ward mo-report direkta ngadto sa bishop.

Ang mga kapangulohan sa korum ug sa klase magtutok sa buhat sa kaluwasan, lakip ang misyonaryo nga buhat sa miyembro, retensyon sa kinabig, pagpaaktibo, buhat sa templo ug family history, ug pagtudlo sa ebanghelyo. Ang mga presidente sa korum ug sa klase sa kabatan-onan magplano ug mopahigayon og mga miting inig Dominggo, mga proyekto sa pagserbisyo, ug ubang mga kalihokan.

Ang mga kalihokan sa kabatan-onan dili na tawgon nga “Mutual” apan mahimong matawag nga “mga kalihokan sa Young Women,” “mga kalihokan sa korum sa Aaronic nga Pagkapari,” o “mga kalihokan sa kabatan-onan.” Ang mga budget allowance alang sa mga kalihokan sa kabatan-onan kinahanglan ibahin-bahin og tarung, sumala sa gidaghanon sa mga kabatan-onan sa matag organisasyon.

Ang tema sa Young Women giusab, ug ang gidaghanon sa mga klase sa Young Women kinahanglang iorganisar sumala sa gidaghanon ug sa mga panginahanglan sa batan-ong mga babaye. Ang mga klase pagatawgon og “Young Women,” gisundan sa mga edad nianang naa sa klase, sama sa “Young Women 12–14,” o yano lang nga “Young Women” kon ang tanan magkapundok. Ang mga ngalan nga “Beehive,” “Mia Maid” ug “Laurel” dili na gamiton.

Usa ka sakop sa stake high council moserbisyo isip presidente sa Young Men sa stake, ug ang kapangulohan sa Young Men sa stake moserbisyo diha sa Aaronic nga Pagkapari–Young Women nga komitiba uban sa kapangulohan sa Young Women sa stake, ang high councilor nga gi-assign sa Young Women, ug ang high councilor nga gi-assign sa Primary.

Sa ubang mga kausaban, ang Relief Society, Young Women, Young Men, Primary, ug Sunday School pagatawgon og “mga organisasyon” imbis nga “mga auxiliary”, ug ang mga lider tawgon nga “Kinatibuk-ang mga Opisyaales” diha sa tibuok Simbahan nga lebel ug isip “mga opisyaales sa stake” ug “opisyaales sa ward” sa lokal nga lebel. ■

Upat ka mga Paagi sa Pagpangandam alang sa Abril 2020

Ang tuig 2020 motimaan sa ika-200 nga anibersaryo sa Unang Pananawon, nga nahitabo sa tingpamulak sa 1820. Tungod niana, si Presidente Russell M. Nelson mipahibalo nga ang umaabut nga komperensya sa Abril “magsaulog sa mga pundasyon mismo sa gipahiuli nga ebanghelyo” (tan-awa sa pahina 122).

Giawhag niya ang matag miyembro ug pamilya sa pagpangandam alang niini nga “talagsaon nga komperensya” ug misugyot og posible nga mga paagi sa pagbuhat sa ingon:

1. Basaha pag-usab ang istorya ni Joseph Smith sa Unang Pananawon.
2. Samtang magtuon kamo sa *Dali, Sunod Kanako* sa 2020, pamalandungi ang mga pangutana mahitungod sa kahibalo nga naangkon ug sa mga panalangin nga nadawat tungod sa Basahon ni Mormon.
3. Ikonsiderar ang paggamit sa bag-o nga mga video sa Basahon ni Mormon sa indibidwal ug pamilya nga pagtuon.
4. Pagpili og inyong kaugalingong mga pangutana ug pagdesinyo og inyong kaugalingong plano aron “isubsob ang inyong kaugalingon diha sa mahimayaong kahayag sa Pagpahiuli.”

“Kon inyong buhaton,” miingon si Presidente Nelson, ang “kinatibuk-ang komperensya sunod Abril dili lang kay halandumon, kini dili gayud makalimtan.” ■

Dali, Sunod Kanako

Pagkat-on gikan sa Kinatibuk-ang Komperensya

Ang mga pagtulun-an sa buhing mga propeta ug ubang kinatibuk-an nga mga lider sa Simbahan naghatag og dinasig nga giya samtang maninguha kita sa pag-apil sa buhat sa Ginoo. Sa ikaduha ug ikaupat nga mga Domingo sa matag bulan, ang mga kapangulohan sa korum ug Relief Society mopili og usa ka mensahe sa komperensya nga hisgutan, base sa mga panginahanglan sa mga miyembro ug paggiya gikan sa Espiritu. Usahay, ang bishop o presidente sa stake mahimong mosugyot usab og mensahe. Sa kinatibuk-an, ang mga lider kinahanglang mohatag og gibug-aton sa mga mensahe nga gikan sa mga sakop sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Bisan pa man, ang bisan unsang mensahe gikan sa pinakabag-o nga komperensya mahimo nga hisgutan.

Ang mga lider ug mga magtutudlo kinahanglan nga mangita og mga paagi sa pag-awhag sa mga miyembro nga mobasa daan sa pinili nga mensahe sa dili pa ang miting.

Alang sa dugang nga impormasyon mahitungod sa mga miting sa korum sa mga elder ug sa Relief Society, tan-awa ang *Handbook 2: Administering the Church*, 7.8.1, 9.4.1, ChurchofJesusChrist.org.

Pangandam sa Pagtudlo

Ang mosunod nga mga pangutana makatabang sa mga magtutudlo samtang magplano sila sa paggamit og mensahe sa kinatibuk-ang komperensya nga itudlo.

1. Unsay gusto sa mamumulong nga atong masabtan? Unsa nga mga baruganan sa ebanghelyo ang iyang gitudlo? Sa unsang paagi kini magamit sa atong korum o sa Relief Society?
2. Unsa nga mga kasulatan ang gigamit sa mamumulong aron sa pagsuporta sa iyang mensahe? Aduna bay laing mga kasulatan nga atong mabasa nga makapalawom sa atong pagsabut? (Mahimong makita nimo ang uban diha sa mga endnote sa mensahe o diha sa Giya Ngadto sa mga Kasulatan.)
3. Unsa nga mga pangutana ang akong mapangutana nga makatabang sa mga miyembro sa pagpamalandong sa mensahe? Unsa nga mga pangutana ang makatabang kanila nga makakita sa kalabutan sa mensahe diha sa ilang mga kinabuhi, sa ilang mga pamilya, ug sa buhat sa Ginoo?
4. Unsa pa ang akong mabuhat aron makadapit sa Espiritu diha sa atong miting? Unsa pa ang akong magamit aron mapalambo ang diskusyon, lakip ang mga istorya, mga pagkasusama, musika, ug buhat sa arte? Unsa ang gigamit sa mamumulong?
5. Mihatag ba og bisan unsa nga mga pagdapit ang mamumulong? Sa unsang paagi ako makatabang sa mga miyembro nga magtinguha sa pagbuhat niadto nga mga pagdapit?

Mga Ideya para sa Kalihokan

Adunay daghang mga paagi sa pagtabang sa mga miyembro nga makat-on gikan sa mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya. Aniyap pipila ka mga ehemplo; mahimong aduna kay ubang mga ideya nga mas mohaum sa inyong korum o Relief Society.

- ***Panaghisgot diha sa mga grupo.***

Bahina ang mga miyembro ngadto sa gagmayng mga grupo, ug sanguni ang matag grupo og lain nga seksyon sa mensahe sa komperensya aron basahon ug hisgut. Dayon hangyoha ang matag grupo sa pagpaambit og kamatuoran nga ilang nakat-unan. O mahimo kang magporma og mga grupo sa mga tawo nga nagtuon og laing mga seksyon ug tuguti sila sa pagpaambit sa usag usa kon unsay ilang nakat-unan.

- ***Tubaga ang mga pangutana.***

Dapita ang mga miyembro sa pagtubag og mga pangutana sama sa mosunod kabahin sa mensahe sa komperensya: Unsa nga mga kamatuoran sa ebanghelyo ang atong makitan niini nga mensahe? Unsaon nato paggamit niini nga mga kamatuoran? Unsa nga mga pagdapit ug gisaad nga mga panalangin ang gihatag? Unsa ang gitudlo kanato niini nga mensahe mahitungod sa buhat nga gusto sa Dios nga atong buhaton?

- ***Pagpaambit og mga kinutlo.***

Dapita ang mga miyembro sa pagpakigbahin og mga kinutlo gikan sa mensahe sa komperensya nga nakadasig kanila sa pagtuman sa ilang mga responsibilidad sa buhat sa kaluwasan. Awhaga sila sa pagkonsiderar kon unsaon nila sa pagpakigbahin niini nga mga kinutlo aron sa pagpanalangin sa usa ka tawo, lakip na sa mga hinigugma ug sa mga tawo nga ilang gialagaran.

- ***Ipaambit ang usa ka leksyon gamit ang usa ka butang [object lesson].***

Pagdapit daan og pipila ka mga miyembro sa pagdala og mga butang gikan sa balay nga ilang magamit sa pagtudlo bahin sa mensahe sa komperensya. Atol sa miting, pangutan-a ang mga miyembro sa pagpasabut kon unsay kalabutan niadto nga mga butang sa mensahe.

- ***Pag-andam og leksyon nga itudlo sa panimalay.***

Hangyoha ang mga miyembro sa pagtrabaho nga magpares aron magplano og leksyon sa home evening base sa mensahe sa komperensya. Unsaon nato paghimo sa mensahe nga angay para sa atong mga pamilya? Unsaon kaha nato pagpaambit niini nga mensahe ngadto sa mga tawo nga atong gialagaran?

- ***Pagpaambit og mga kasinatian.***

Dungan nnga magbasa sa pipila ka mga pamahayag gikan sa mensahe sa komperensya. Hangyoha ang mga miyembro sa pagpakigbahin og mga ehemplo gikan sa mga kasulatan ug gikan sa ilang kaugalingong kinabuhi nga naghulagway o naglig-on sa doktrina nga gitudlo niini nga mga pamahayag.

- ***Magkat-on kabahin og usa ka kasulatan.***

Dapita ang mga miyembro sa pagbasa og kasulatan nga gigamit sa mensahe sa komperensya. Hangyoha sila sa paghisgut kon sa unsang paagi nga ang mga pagtulun-an diha sa mensahe nakatabang kanila nga masabtan ang kasulatan.

- ***Pangita og tubag.***

Sayo pa lang, paghimo og pipila ka mga pangutana nga matubag gamit ang mensahe sa komperensya. Pagtutok sa mga pangutana nga makapahunahuna og maayo o makagamit sa mga baruganan sa ebanghelyo (tan-awa sa *Pagtudlo Sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*, 31–32). Dayon tugoti ang mga miyembro sa pagpili og pangutana ug mangita og mga tubag diha sa mensahe. Dapita sila sa paghisgut sa ilang mga tubag sa gagmay nga mga grupo.

- ***Pangita og hugpong sa mga pulong.***

Dapita ang mga miyembro sa pagpangita sa mensahe sa komperensya, nga mangita sa mga hugpong sa mga pulong nga makahuluganon kanila. Hangyoha sila sa pagpaambit sa mga hugpong sa mga pulong ug unsa ang ilang nakat-unan gikan niini. Sa unsang paagi kini nga mga pagtulun-an makatabang kanato sa paghimo sa buhat sa Ginoo?

- ***Paghimo og usa ka butang.***

Dapita ang mga miyembro sa paghimo og poster o bookmark nga maglakip og mubo nga makapadasig nga pamahayag gikan sa mensahe sa komperensya. Hatagi sila og kahigayunan nga makapakigbahin kon unsa ang ilang gibuhat. ■

***Si Kristo diha sa Dalan
paingon sa Jerusalem,
ni Michael Coleman***

“Ang labing importanting bahin sa Pagpahiuli mao ang balaan nga templo. Ang sagradong mga ordinansa ug mga pakigsaad niini importante kayo sa pag-andam og katarohan nga andam sa pagsugat sa Manluluwas sa Iyang Ikaduhang Pag-anhi. . . .

“ . . . Ang matag templo usa ka balaan nga dapit; ang matag patron sa templo naningkamot nga mahimong mas balaan.”

Presidente Russell M. Nelson, “Panapos nga Pakigpulong,” 120, 121.

“Ang tuig 2020 pagatawgon nga bicentennial [ikaduhang siglo] nga tuig. Ang kinatibuk-ang komperensya sa sunod Abril himoong lahi sa bisan unsang miaging komperensya,” miingon si Presidente Russell M. Nelson atol sa panapos nga sesyon sa ika-189 nga Semiannual nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan. “Sa mosunod nga unom ka bulan, manghinaut ko nga ang matag miyembro ug matag pamilya mangandam alang sa usa ka talagsaong komperensya nga magsaulog sa mga pundasyon mismo sa gipahiuli nga ebanghelyo. . . .”

“. . . Kon inyong buhaton, ang kinatibuk-ang komperensya sunod Abril dili lang kay halandumon, kini dili gayud makalimtan.”

Alang sa mga ideya kon unsaon sa pagpangandam alang sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2020, tan-awa sa pahina 122 ug 126.